

500 CÂU HỎI? TRẮC NGHIỆM?

Phòng chống thiên tai

LỜI NÓI ĐẦU

Việt Nam là một trong những quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề nhất bởi thiên tai và biến đổi khí hậu trên thế giới. Trong đó, 1/3 dân số tương đương hơn 27 triệu trẻ em là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương trước thiên tai. Thế nhưng, thống kê 20 năm gần đây cho thấy trẻ em chiếm tới 35% đối tượng bị ảnh hưởng và chịu tác động từ thiên tai mỗi năm. Hàng ngày, hàng giờ, thiên tai đều có nguy cơ đe dọa đến cuộc sống và sự phát triển của trẻ em.

Thiên tai và biến đổi khí hậu tác động trực tiếp đến thể chất, tâm lý cũng như chất lượng cuộc sống của trẻ em. Trẻ có thể thiệt mạng, bị thương, bị gián đoạn học tập, tổn thương tâm lý, suy dinh dưỡng, thiếu các điều kiện vệ sinh cơ bản... Trước diễn biến ngày càng bất thường, cực đoan của thiên tai, những nguy cơ rủi ro do thiên tai tác động đến trẻ em cũng ngày một gia tăng.

Do đó, việc nâng cao nhận thức, trang bị kiến thức, kỹ năng về phòng chống thiên tai và ứng phó với biến đổi khí hậu cho trẻ em là yêu cầu cấp bách nhằm tạo nên một thế hệ tương lai hiểu biết, góp phần xây dựng một Việt Nam an toàn, sạch và xanh.

Với mục tiêu cung cấp kiến thức về các loại hình thiên tai; nâng cao kỹ năng phòng ngừa, ứng phó và khắc phục hậu quả thiên tai lấy trẻ em làm trung tâm, Ban Chỉ đạo quốc gia về Phòng chống thiên tai và Quỹ Nhi đồng liên hợp quốc UNICEF tại Việt Nam đã xây dựng và phổ biến phiên bản **RUNG CHUÔNG VÀNG PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI** cho hoạt động ngoại khóa trong các trường học Trung học cơ sở trên phạm vi toàn quốc.

Bộ tài liệu **500 CÂU HỎI TRẮC NGHIỆM PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI** được Tổng cục Phòng chống thiên tai (Văn phòng thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về Phòng chống thiên tai) biên soạn với mong muốn tổng hợp các kiến thức về thiên tai như khái niệm, dấu hiệu nhận biết và kỹ năng ứng phó thiên tai; dành cho các em học sinh trong độ tuổi từ 13 đến 15 tuổi.

Ban biên soạn hy vọng các kiến thức trong Bộ tài liệu không chỉ giúp các em học sinh có thể nắm vững kiến thức chuẩn bị cho cuộc thi **RUNG CHUÔNG VÀNG PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI** mà còn có thể vận dụng các kỹ năng ứng phó vào cuộc sống hàng ngày khi có tình huống thiên tai xảy ra.

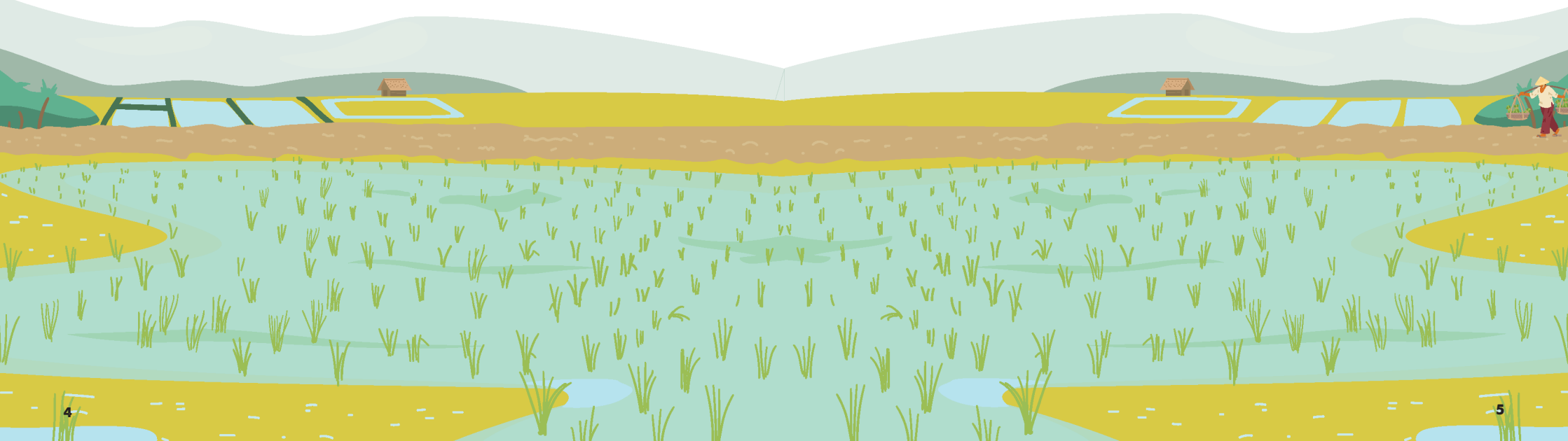

BẢNG SỐ LƯỢNG CÂU HỎI

KIẾN THỨC, KỸ NĂNG PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI

STT	Loại hình thiên tai	Số lượng câu hỏi (câu)
1	Bão, Áp thấp nhiệt đới	40
2	Lốc	30
3	Sét	35
4	Động đất	30
5	Mưa đá	30
6	Nắng nóng	30
7	Hạn hán	40
8	Lũ quét	40
9	Sạt lở đất	40

STT	Loại hình thiên tai	Số lượng câu hỏi (câu)
10	Rét hại	30
11	Lũ	40
12	Ngập lụt	40
13	Xâm nhập mặn	30
14	Sóng thần	10
15	Kiến thức tổng hợp	10
16	Kiến thức về giới	10
17	Đuối nước trẻ em	15
Tổng		500

MỤC LỤC

A. Bão và ATNĐ	10
1. Giới thiệu chung	11
2. Bộ câu hỏi và đáp án	14
2.1. Bộ câu hỏi về bão	14
2.2. Bộ câu hỏi về ATNĐ	14
B. Lốc và Sét	32
1. Giới thiệu chung	33
2. Bộ câu hỏi	34
2.1. Bộ câu hỏi về Lốc xoáy	34
2.2. Bộ câu hỏi Đông sét	42
C. Động đất	54
1. Giới thiệu chung	55
2. Bộ câu hỏi và đáp án	58
D. Mưa đá	68
1. Giới thiệu chung	69
2. Bộ câu hỏi và đáp án	70
E. Nắng nóng và Hạn hán	80
1. Giới thiệu chung	81
2. Bộ câu hỏi và câu trả lời	82
2.1. Bộ câu hỏi về nắng nóng	82
2.2. Bộ câu hỏi về hạn hán	92
F. Lũ quét và Sạt lở đất	106
1. Giới thiệu chung	107
2. Bộ câu hỏi và đáp án	108
2.1. Bộ câu hỏi về lũ quét	108
2.2. Bộ câu hỏi về sạt lở đất	120

MỤC LỤC

G. Rét	132
1. Giới thiệu chung	133
2. Bộ câu hỏi và đáp án	134
H. Lũ	144
1. Giới thiệu chung	145
2. Bộ câu hỏi và đáp án liên quan đến lũ	148
I. Ngập lụt	162
1. Giới thiệu chung	163
2. Bộ câu hỏi và đáp án	166
J. Xâm nhập mặn	180
1. Giới thiệu chung	181
2. Bộ câu hỏi và đáp án	183
H. Sóng thần	198
1. Kiến thức chung về sóng thần	199
2. Bộ câu hỏi và đáp án	201
2.1. Câu hỏi về kiến thức	201
2.2. Câu hỏi về kỹ năng	206
I. Kiến thức tổng hợp	207
K. Kiến thức về giới	212
1. Kiến thức chung	213
2. Bộ câu hỏi	214
L. Kiến thức dưới nước ở trẻ em	220
1. Giới thiệu chung	221
2. Bộ câu hỏi và đáp án	223
2.1. Câu hỏi về kiến thức	223
2.2. Câu hỏi về kỹ năng	227

TỔNG QUAN VỀ THIÊN TAI VIỆT NAM

Việt Nam là một trong 05 quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề nhất của thiên tai và biến đổi khí hậu. Thiên tai nghiêm trọng thường xuyên diễn ra trên khắp các vùng miền cả nước với xu thế ngày càng gia tăng và khốc liệt với 22 loại hình thiên tai đã được Luật hóa, đặc biệt là bão, lũ, lũ quét sạt lở đất, ngập lụt ngày càng khốc liệt vượt các mốc lịch sử đã được ghi nhận.

Những năm trước đây, thiệt hại về người và tài sản rất lớn như trận lụt năm 1945 gây nạn đói làm gần 2 triệu người chết; trận lụt năm 1971 làm gần 100.000 người chết và mất tích; cơn bão Linda năm 1997 làm 3.083 người chết và mất tích. Thiên tai gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản; trung bình trong 20 năm vừa qua, hàng năm làm trên 300 người chết, mất tích, thiệt hại kinh tế trên 15.000 tỷ đồng. Được sự quan tâm của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ, trong những năm gần đây, mặc dù thiên tai diễn ra khốc liệt, song thiệt hại về người và tài sản đã được giảm thiểu.

Thiên tai đã, đang tác động mạnh, sâu rộng đến mọi mặt của đời sống, văn hóa, môi trường, phá hủy cơ sở hạ tầng, làm đình trệ việc sản xuất, kinh doanh, quốc phòng - an ninh, ảnh hưởng lớn đến phát triển kinh tế - xã hội bền vững.

Một số loại hình thiên tai lớn đã xảy ra như sau

Về bão

Theo thống kê trong 40 năm qua (1982-2021), có 369 cơn bão hoạt động trên biển Đông (trung bình 09 cơn/năm), trong đó có 150 cơn bão đổ bộ vào đất liền (trung bình 04 cơn/năm). Bão có xu thế xuất hiện bất thường, trái quy luật, cường độ mạnh vượt lịch sử (bão số 9 năm 2020 mạnh nhất trong 20 năm; bão số 9 năm 2021 có cường độ đo được mạnh nhất trong 40 năm) và diễn biến ngày càng phức tạp uy hiếp nghiêm trọng đến tính mạng của nhân dân và các hoạt động ở ven biển, trên biển.

Về lũ

Theo số liệu thống kê những năm gần đây, lũ lớn và lũ lịch sử liên tiếp xuất hiện với tần suất ngày càng cao, thời gian duy trì lũ ở mức cao ngày càng dài tại các vùng, miền trên phạm vi cả nước, điển hình là năm 1945, 1971, 1996, 2002, 2015, 2017 ở Bắc Bộ; năm 1999, 2000, 2003, 2007, 2009, 2010, 2011, 2016, 2017, 2020, 2021 ở Trung Bộ và năm 2000, 2001, 2002, 2011 ở Nam Bộ.

Lũ quét, sạt lở đất

Đây là loại hình thiên tai xảy ra thường xuyên tại các tỉnh miền núi gây thiệt hại nghiêm trọng nhất về người và tài sản của nhân dân. Từ năm 2000 đến năm 2021 đã xảy ra hơn 441 trận lũ quét, sạt lở đất, làm chết và mất tích 1.129 người; phạm vi và mức độ thiệt hại do lũ quét, sạt lở đất gây ra ngày càng gia tăng.

Về sạt lở bờ sông, bờ biển

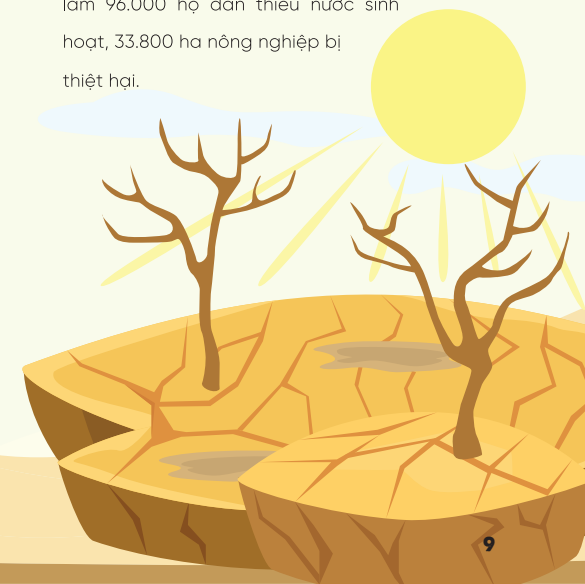
Đã và đang diễn ra rất phức tạp trên phạm vi cả nước, có xu thế ngày càng gia tăng cả về tần suất, phạm vi, mức độ nguy hiểm. Trên cả nước hiện có 2.358 điểm bờ sông, bờ biển bị sạt lở với tổng chiều dài trên 3.133 km, trong đó có 206 điểm sạt lở đặc biệt nguy hiểm với tổng chiều dài 427km.

Rét hại cũng xảy ra thường xuyên và duy trì nhiều ngày, nhất là ở vùng núi phía Bắc và Bắc Trung Bộ. Trong đó đặc biệt là đợt rét đầu năm 2016, được đánh giá có nền nhiệt độ thấp nhất trong vòng 100 năm qua, đã xuất hiện băng giá và mưa tuyết tại nhiều nơi, thậm chí một số nơi rất ít khi xảy ra như Ba Vì (Hà Nội), Tam Đảo (Vĩnh Phúc), Mai Châu (Hòa Bình), Kỳ Sơn (Nghệ An).

Ngoài ra, còn nhiều thiên tai khác đã và đang có chiều hướng gia tăng như gió mạnh trên biển, dông lốc, sét, sương mù, mưa đá,... cũng gây thiệt hại lớn về người, tài sản, ảnh hưởng đến sản xuất, đời sống của nhân dân.

Về nắng nóng, hạn hán, xâm nhập mặn

Xuất hiện thường xuyên hơn và gay gắt hơn, trong đó điển hình là hạn hán, xâm nhập mặn 2015-2016, ranh mặn (4g/l) vào sâu 80-88km, hạn hán, xâm nhập mặn làm 250.000 hộ thiếu nước sinh hoạt, 150.000 ha nông nghiệp bị thiệt hại; xâm nhập mặn từ cuối năm 2019 đến tháng 3/2020 với ranh mặn vào sâu 95-102km, hạn hán làm 96.000 hộ dân thiếu nước sinh hoạt, 33.800 ha nông nghiệp bị thiệt hại.

A. BÃO VÀ ATNĐ

I. GIỚI THIỆU CHUNG

Bão và áp thấp nhiệt đới là hiện tượng thiên tai nguy hiểm kèm theo đó là gió mạnh, mưa lớn, sóng cao và nước biển dâng. Bão và nước dâng do bão thường gây ra những thiệt hại to lớn về người và tài sản trên phạm vi rộng lớn, ảnh hưởng đến mọi hoạt động kinh tế - xã hội và cuộc sống của cư dân vùng chịu ảnh hưởng của bão và áp thấp nhiệt đới.

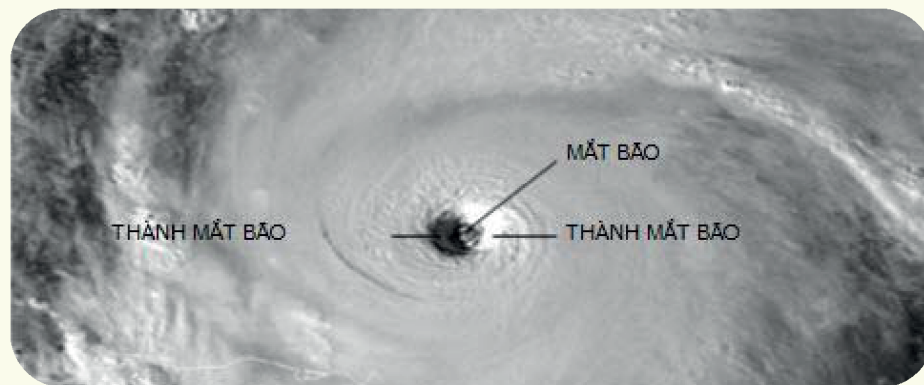

Bão là một xoáy thuận nhiệt đới có sức gió mạnh nhất từ cấp 8 trở lên và có thể có gió giật. Bão có sức gió mạnh nhất từ cấp 10 đến cấp 11 gọi là bão mạnh, từ cấp 12 đến cấp 15 gọi là bão rất mạnh, từ cấp 16 trở lên gọi là siêu bão.

Áp thấp nhiệt đới là một xoáy thuận nhiệt đới có sức gió mạnh nhất từ cấp 6 đến cấp 7 và có thể có gió giật (Phụ lục III Quyết định này).

Trong không gian ba chiều, bão là một cột xoáy khổng lồ, ở tầng thấp (khoảng 0-3 km) không khí nóng ẩm chuyển động xoắn tròn ốc ngược chiều kim đồng hồ (ở Bắc Bán Cầu) hội tụ vào tâm, chuyển động thẳng đứng lên trên trong thành mắt bão và tỏa ra ngoài ở trên đỉnh theo chiều ngược lại. Ở chính giữa trung tâm của cơn bão không khí chuyển động giáng xuống, tạo nên vùng quang mây ở mắt bão.

Các thành phần chính của bão bao gồm các dải mưa ở rìa ngoài, mắt bão nằm ở chính giữa và thành mắt bão nằm ngay sát mắt bão.

Mặt cắt dọc cấu trúc một cơn bão

Giá trị khí áp nhỏ nhất tại tâm bão và tăng dần ra phía rìa bão. Càng vào gần tâm, cường độ gió bão càng mạnh, khu vực tốc độ gió mạnh nhất cách tâm bão khoảng vài chục km. Vào vùng mắt bão gió đột ngột yếu hẳn, tốc độ gió gần bằng không. Khi qua khỏi vùng mắt bão gió lại đột ngột mạnh lên nhưng có hướng ngược lại, đây chính là tính chất ảnh hưởng nguy hiểm nhất của bão.

Điều kiện hình thành bão, ATNĐ

Chỉ có thể hình thành khi có đủ 3 điều kiện: Nhiệt, ẩm và động lực để tạo xoáy.

Chỉ có thể hình thành trên biển trong dải vĩ độ 5 – 20 độ vĩ hai bên xích đạo có nhiệt độ cao (từ 26 – 27 độ C trở lên) đảm bảo cung cấp đủ lượng hơi nước khổng lồ bốc hơi mạnh từ mặt biển để cung cấp năng lượng ngưng kết cho bão, ATNĐ hình thành và lực Coriolis đủ lớn để tạo xoáy, tạo điều kiện thuận lợi cho bão, ATNĐ hình thành. Sớm dĩ bão, ATNĐ không thể hình thành trong giải 0 – 5 độ vĩ về hai phía của xích đạo vì ở đó lực Coriolis quá nhỏ, không đủ để tạo xoáy. Khối không khí trong vùng xoáy có chiều ngang khoảng 200km, chiều dài khoảng 1000 km, cách mặt đất khoảng 10 – 12 km.

Lực Coriolis không những ảnh hưởng đến chiều quay của cơn bão mà nó quy định hướng di chuyển của cơn bão. Theo đó, cơn bão hình thành ở Bắc Bán Cầu luôn di chuyển lệch về bên phải, còn bão hình thành ở Nam Bán Cầu luôn di chuyển lệch về bên trái. Chính vì thế, khi bão hình thành ở biển Đông luôn có xu hướng di chuyển về phía đất liền Việt Nam.

Phân vùng và nguy cơ gió mạnh, mưa lớn cho các vùng như sau:

Vùng I: Đông Bắc (bao gồm các tỉnh: Lào Cai, Yên Bái, Lạng Sơn, Thái Nguyên, Hà Giang, Cao Bằng, Tuyên Quang, Bắc Kạn)

Gió trong bão có thể đạt cấp 11 – 12, giật trên cấp 13. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 550 – 600 mm.

Vùng II: Tây Bắc (bao gồm các tỉnh: Lai Châu, Điện Biên, Sơn La)

Gió trong bão có thể đạt cấp 10 – 11, giật trên cấp 13. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 350 – 400 mm.

Vùng III: Quảng Ninh đến Thanh Hóa (bao gồm các tỉnh thuộc đồng bằng, trung du Bắc Bộ và các tỉnh ven biển từ Quảng Ninh đến Thanh Hóa)

Gió trong bão có thể đạt cấp 15 – 16, giật trên cấp 17. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 700 – 750 mm. Riêng tại khu vực ven biển Quảng Ninh – Hải Phòng, gió trong bão có thể đạt cấp 16, giật trên cấp 17, tại các đảo như Bạch Long Vĩ, Cô Tô,... nguy cơ cấp gió bão và gió giật trong bão mạnh nhất có thể cao hơn trong đất liền từ 1 – 2 cấp.

Vùng IV: Nghệ An đến Thừa Thiên Huế (bao gồm các tỉnh: Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế)

Gió trong bão có thể đạt cấp 15 – 16, giật trên cấp 17. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 1000 – 1050 mm. Tại các đảo ven bờ như Cồn Cỏ, Hòn Ngư, gió trong bão mạnh nhất có thể cao hơn trong đất liền từ 1 – 2 cấp. Tại khu vực vùng núi phía Tây của Nghệ An, Hà Tĩnh, gió bão thấp hơn khu vực ven biển do cường độ bão đã suy yếu sau khi di chuyển vào sâu trong đất liền.

Vùng V: Đà Nẵng đến Bình Định (bao gồm các tỉnh, thành phố: Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định)

Gió trong bão có thể đạt cấp 14 – 15, giật trên cấp 16. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 650 – 700 mm.

Vùng VI: Phú Yên đến Ninh Thuận (bao gồm các tỉnh: Lai Châu, Điện Biên, Sơn La)

Gió trong bão có thể đạt cấp 10 – 11, giật trên cấp 13. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 350 – 400 mm.

Vùng VII: Tây Nguyên (bao gồm các tỉnh: Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng)

Gió trong bão có thể đạt cấp 10 – 11, giật trên cấp 12. Mưa một ngày lớn nhất trong bão có thể đạt từ 450 – 500 mm.

Vùng VIII: Bình Thuận đến Cà Mau, Kiên Giang (bao gồm các tỉnh Nam Bộ và các tỉnh ven biển từ Bình Thuận đến Cà Mau – Kiên Giang)

Gió trong bão có thể đạt cấp 11 – 12, giật trên cấp 13. Mưa một ngày lớn nhất có thể đạt từ 300 – 350 mm. Đối với các đảo ven bờ như Phú Quý, Côn Đảo nguy cơ cấp gió bão và gió giật trong bão mạnh nhất có thể cao hơn trong đất liền từ 1 – 2 cấp. Bão và mưa lũ sau bão thường gây thiệt hại nặng về người và tài sản, đặc biệt cho dải ven biển nước ta.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

BỘ CÂU HỎI VỀ BÃO

CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC:

CÂU HỎI 1: THEO EM HIỂU, KHI NÀO MỘT VÙNG GIÓ XOÁY ĐƯỢC GỌI LÀ BÃO?

- A. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 8 trở lên, đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- B. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 6- cấp 7, đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- C. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 5 đến cấp 6, có đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- D. Là một vùng gió xoáy rất mạnh, có sức gió mạnh từ cấp 8 trở lên, đường kính vài trăm mét đến vài kilômét.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại khoản 7, Điều 5, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, bão là vùng gió xoáy hình thành trên vùng biển nhiệt đới có sức gió mạnh từ cấp 8 trở lên, đường kính tới hàng trăm kilômét.

CÂU HỎI 2: THEO EM HIỂU, KHI NÀO MỘT VÙNG GIÓ XOÁY ĐƯỢC GỌI LÀ BÃO?

- A. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 8 trở lên, đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- B. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 6- cấp 7, đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- C. Là một vùng gió xoáy, có sức gió mạnh từ cấp 5 đến cấp 6, có đường kính tới hàng trăm kilômét, hình thành trên vùng biển nhiệt đới.
- D. Là một vùng gió xoáy rất mạnh, có sức gió mạnh từ cấp 8 trở lên, đường kính vài trăm mét đến vài kilômét.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại khoản 7, Điều 5, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo.

CÂU HỎI 3: Ở VIỆT NAM BÃO ĐƯỢC GỌI TÊN NHƯ THẾ NÀO?

- A. Mùa bão bắt đầu từ tháng 3 đến hết tháng 5
- B. Mùa bão bắt đầu từ tháng 6 và kết thúc vào cuối tháng 11 và nửa đầu tháng 12
- C. Mùa bão bắt đầu từ cuối tháng 12 đến hết tháng 5
- D. Mùa bão diễn ra trong thời gian cả năm

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Ở Việt Nam, khi bão vào biển Đông thì được gọi tên theo thứ tự xuất hiện, hoặc theo tên gọi quốc tế. Tên bão giúp phân biệt khi cùng thời điểm có nhiều cơn bão cùng xuất hiện.

CÂU HỎI 4: THEO EM BIẾT, MÙA MUA BÃO Ở VIỆT NAM THƯỜNG BẮT ĐẦU VÀ KẾT THÚC Ở THÁNG NÀO?

- A. Mùa bão bắt đầu từ tháng 3 đến hết tháng 5
- B. Mùa bão bắt đầu từ tháng 6 và kết thúc vào cuối tháng 11 và nửa đầu tháng 12
- C. Mùa bão bắt đầu từ cuối tháng 12 đến hết tháng 5
- D. Mùa bão diễn ra trong thời gian cả năm

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo số liệu thống kê nhiều năm, mùa bão bắt đầu từ tháng 6 và kết thúc vào cuối tháng 11 và nửa đầu tháng 12. Bão thường tập trung nhiều nhất trong các tháng 8, 9, 10 và 11.

Từ tháng 6 - 8, bão có nhiều khả năng ảnh hưởng đến Bắc Bộ. Từ tháng 9 - 11, bão có nhiều khả năng ảnh hưởng đến Trung Bộ và Nam bộ.

CÂU HỎI 5: MỘT CƠN BÃO LỚN ĐỔ BỘ, GIÓ VÀ MƯA ĐANG XẢY RA RẤT DỮ DỘI LẠI ĐỘT NHIÊN NGỪNG HẸN, TRỜI QUANG, MÂY TẠNH. ĐIỀU GÌ CÓ THỂ XẢY RA?

- A. Đang ở mắt bão nên cần nâng cao cảnh giác vì gió mạnh và mưa sẽ xuất hiện lại ngay
- B. Bão đi sang nơi khác rồi
- C. Bão đã tan nên không phải lo gì nữa

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Bão trong quá trình xoay chuyển sẽ tạo ra khoảng trống ở giữa gọi là mắt bão. Bão càng to mắt bão càng lớn. Ở trong mắt bão không có gió to, trời quang mây tạnh, nhưng khi bão di chuyển, mưa to gió lớn sẽ quay trở lại.

CÂU HỎI 6: THEO EM, NHỮNG ĐIỀU KIỆN NÀO SAU ĐÂY GIÚP HÌNH THÀNH MỘT CƠN BÃO?

- A. Nhiệt độ, tốc độ gió, động lực để tạo xoáy (lực Coriolis-lực lệch hướng do trái đất quay)
- B. Thời gian, độ lớn của mây và động lực để tạo xoáy (lực Coriolis-lực lệch hướng do trái đất quay)
- C. Nhiệt độ, độ ẩm và động lực để tạo xoáy (lực Coriolis-lực lệch hướng do trái đất quay)
- D. Độ ẩm, nhiệt độ, áp suất khí quyển

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Bão chỉ có thể hình thành khi có đủ 3 điều kiện: Nhiệt, ẩm và động lực để tạo xoáy. Bão chỉ có thể hình thành trên biển trong dải vĩ độ 5 - 20 độ vĩ hai bên xích đạo có nhiệt độ cao (từ 26 - 27 độ C trở lên) đảm bảo cung cấp đủ lượng hơi nước khổng lồ bốc hơi mạnh từ mặt biển để cung cấp năng lượng ngưng kết cho bão hình thành và lực coriolis (do trái đất tự quay quanh trục) đủ lớn để tạo xoáy, tạo điều kiện thuận lợi cho bão hình thành.

CÂU HỎI SỐ 7: KHI CÓ BÃO THÌ NHỮNG NGUYÊN NHÂN NÀO CÓ THỂ GÂY THIẾT HẠI?

- A. Gió giật
- B. Nước dâng do bão
- C. Ngập lụt do bão
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Bão đổ bộ gây gió giật, nước dâng và ngập lụt. Thiệt hại về người, tài sản và công trình cơ sở hạ tầng ven biển do 03 yếu tố này gây nên. Có những cơn bão như siêu bão Haiyan với vận tốc gió vượt quá 300 km/h (lớn hơn cấp 17) đã đổ bộ vào Tacloban và các khu vực lân cận vào ngày 08/11/2013, gây ra nước biển dâng có nơi cao tới 7 m, tràn vào bờ từ 1-2 km. Gió bão, nước dâng do bão đã làm 7.800 người chết, mất tích, trên 1 triệu ngôi nhà và công trình bị hư hỏng hay phá hủy hoàn toàn.

CÂU HỎI SỐ 8: NHỮNG LOẠI HÌNH THIÊN TAI NÀO THƯỜNG ĐI KÈM THEO BÃO?

- A. Hạn hán, nắng nóng
- B. Mưa lớn, lũ, ngập lụt
- C. Động đất, sóng thần
- D. Rét hại, mưa đá, sương muối

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi bão đổ bộ vào đất liền thường kèm theo mưa lớn và các loại hình thiên tiếp theo do mưa lớn gây ra là lũ, ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 9: THEO EM CƠN BÃO GÂY THIẾT HẠI NẶNG NẾ NHẤT VỀ NGƯỜI TRONG 40 NĂM QUA TẠI NƯỚC TA?

- A. Bão Haiyan
- B. Bão Damrey năm 2017 đổ bộ vào miền Trung
- C. Bão Linda năm 1997 đổ bộ vào Nam Bộ
- D. Bão Molave năm 2020 đổ bộ vào miền Trung

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Bão Linda năm 1997 với sức gió cấp 10, giật cấp 11,12; bão đổ bộ vào khu vực mũi Cà Mau và đi sang vùng biển Tây. Bão đã gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản với trên 2.900 người chết, mất tích, 2897 tàu thuyền bị chìm, 1.856 tàu bị hư hỏng, 107.892 nhà bị đổ sập. Đây là cơn bão gây thiệt hại nặng nề nhất trong 40 năm vừa qua.

CÂU HỎI SỐ 10: THEO EM ĐỐI VỚI CÁC VÙNG VEN BIỂN SAU VÙNG NÀO LÀ VÙNG CÓ TẦN SỐ BÃO TRUNG BÌNH NĂM ÍT NHẤT TRONG SỐ CÁC VÙNG?

- A. Vùng I: Quảng Ninh – Thanh Hóa
- B. Vùng II: Nghệ An – Thừa Thiên Huế
- C. Vùng III: Đà Nẵng – Khánh Hòa
- D. Vùng V: Ninh Thuận – Cà Mau

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khu vực từ Ninh Thuận đến Cà Mau có tần suất bão trung bình đổ bộ vào ít nhất, có nhiều năm không có cơn bão nào hoạt động và đổ bộ vào khu vực này. Tuy nhiên, các hoạt động trên biển và trên đất liền chịu nguy cơ rủi ro rất lớn do bão vì người dân ít kinh nghiệm ứng phó, nhà ở và cơ sở hạ tầng sức chống chịu chưa cao, dễ bị sập, đổ, hư hại khi bão đổ bộ. Trong lịch sử, bão Linda năm 1997 đổ bộ vào khu vực mũi Cà Mau đã làm trên 2.900 người chết, mất tích, 2897 tàu thuyền bị chìm, 1.856 tàu bị hư hỏng, 107.892 nhà bị đổ sập.

CÂU HỎI SỐ 11: CƠ QUAN NÀO CÓ CHỨC NĂNG HÀNH BÀN TIN DỰ BÁO, CẢNH BÁO BÃO VÀ ATNĐ?

- A. Trung tâm Chính sách và Kỹ thuật phòng chống thiên tai
- B. Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia
- C. Tổng cục phòng chống thiên tai
- D. Viện Vật lý địa cầu

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia trực thuộc Tổng cục Khí tượng Thủy văn (Bộ Tài nguyên và Môi trường), có chức năng tổ chức thực hiện dự báo, cảnh báo thiên tai về khí tượng thủy văn, trong đó có bão và ATNĐ.

Viện Vật lý địa cầu thuộc Viện Hàn lâm khoa học và công nghệ Việt Nam có chức năng báo tin động đất và cảnh báo sóng thần.

CÂU HỎI SỐ 12: CÁC YẾU TỐ CÓ THỂ LÀM GIA TĂNG THIẾT HẠI DO BÃO LÀ GÌ?

- A. Những cộng đồng chưa có sự chuẩn bị tốt cho việc ứng phó với thiên tai và nằm ở vùng trũng, thấp, cơ sở hạ tầng đơn sơ
- B. Dự báo sai lệch và hệ thống báo động và thông tin liên lạc kém.
- C. Chính quyền chủ quan và chưa quyết liệt trong chỉ đạo
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Thông tin dự báo là đầu vào quan trọng cho công tác ứng phó với thiên tai, đồng thời sự chỉ đạo, vào cuộc của các cấp chính quyền, sự chuẩn bị và chủ động ứng phó tích cực của cộng đồng sẽ giúp giảm thiểu thiệt hại do thiên tai nói chung và bão nói riêng.

CÂU HỎI SỐ 13: BÃO VÀ ATNĐ CÓ MẤY CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI?

- A. 1
- B. 3
- C. 5
- D. 8

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Theo Quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai tại Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, rủi ro thiên tai do bão gồm 03 cấp độ là: cấp 3, cấp 4 và cấp 5.

CÂU HỎI SỐ 14: THEO EM CƠ QUAN, TỔ CHỨC CÓ TRÁCH NHIỆM TRUYỀN, PHÁT TIN DỰ BÁO, CẢNH BÁO BÃO, ÁP THẤP NHIỆT ĐỐI?

- A. Đài Truyền hình Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam.
- B. Đài phát thanh, truyền hình tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.
- C. Các cơ quan quản lý hệ thống truyền tin về thiên tai
- D. Tất cả các phương án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Theo quy định tại Điều 7 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, Cơ quan, tổ chức có trách nhiệm truyền, phát tin dự báo, cảnh báo thiên tai bao gồm:

- (1) Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, Hệ thống Thông tin Duyên hải Việt Nam.
- (2) Đài phát thanh, truyền hình tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương và các cơ quan báo chí.
- (3) Các cơ quan quản lý hệ thống truyền tin về thiên tai.

Như vậy đáp án D là đúng.

CÂU HỎI SỐ 15: MỘT SỐ THIẾT HẠI VỀ VẬT CHẤT BÃO CÓ THỂ GÂY RA LÀ GÌ?

- A. Hư hỏng, thiệt hại nhà cửa và tài sản, Tàu, thuyền của ngư dân bị chìm, Phá hủy các công trình công cộng
- B. Làm hư hại mùa màng, cây trồng, Vật nuôi, gia súc, gia cầm bị chết, Nước biển dâng làm vỡ đê, ngập lụt ven biển.
- C. Cả 2 đáp án trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Bão đổ bộ cùng với sóng biển, nước dâng do bão có thể gây thiệt hại cho các hoạt động trên biển như làm đắm, chìm các tàu cá; trên đất liền gây sập, đổ, hư hại nhà ở của người dân, các công trình công cộng; hư hại lúa, hoa màu, làm chết gia súc, gia cầm. Đồng thời, bão đổ bộ vào thời kỳ triều cường gây nước dâng, ngập lụt vùng ven biển, thậm chí tràn và vỡ các tuyến đê biển.

CÂU HỎI SỐ 16: EM NÊN NGHE THÔNG TIN DỰ BÁO, CẢNH BÁO BÃO VÀ ATNĐ TỪ CÁC NGUỒN NÀO?

- A. Từ các kênh truyền hình chính thức VTV, từ loa phát thanh thôn, xã
- B. Từ trang web chính thức của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia
- C. Thông tin từ Văn phòng thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về PCTT
- D. Cả 3 đáp án trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Bản tin dự báo bão, ATNĐ sẽ được đăng tải trên trang web của Dự báo khí tượng thủy văn quốc gia, đồng thời được phát trên các bản tin của VTV (Đài Truyền hình Việt Nam); truyền về cấp xã và trên loa phát thanh của thôn, xã. Đồng thời Văn phòng thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về PCTT đã có trang fanpage thường xuyên cập nhật thông tin cảnh báo, dự báo thiên tai và tổ chức nhắn tin trên zalo khi có bão, ATNĐ

**CÂU HỎI SỐ 17: EM HÃY ĐIỂN TỪ THÍCH HỢP VÀO DẤU ...
ĐỂ TẠO THÀNH CÂU ĐÚNG: THÁNG BẢY HEO MAY, CHUỖN CHUỖN BAY THÌ...**

- A. Nặng
- B. Bão
- C. Lốc
- D. Sét

→ **Câu trả lời: B**

*Giải thích: Đáp án đúng là đáp án A và câu thành ngữ là: Tháng bảy heo may, chuỗn chuỗn bay thì **bão**.*

**CÂU HỎI SỐ 18: EM HÃY CHO BIẾT PHÁO HIỆU BÁO BÃO, ÁP THẤP NHIỆT ĐỐI
ĐƯỢC BẮN CÓ MÀU GÌ?**

- A. Tím
- B. Xanh
- C. Đỏ
- C. Vàng

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Theo quy định tại Phụ lục 7 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, khi có "Tin bão trên Biển Đông", "Tin áp thấp nhiệt đới khẩn cấp", "Tin bão khẩn cấp", mỗi đêm bắn pháo hiệu 2 lần, mỗi lần 6 phát màu đỏ, chia làm 2 loạt, mỗi loạt bắn liên 3 phát, loạt bắn trước cách loạt bắn sau 3 phút.

**CÂU HỎI SỐ 19: THEO EM QUY ĐỊNH DỰ BÁO DIỄN BIẾN CỦA BÃO TRONG
BẢN TIN DỰ BÁO TRƯỚC MẤY NGÀY?**

- A. 1 ngày (24 giờ)
- B. 2 ngày (48 giờ)
- C. 3 ngày (72 giờ)
- D. Tất cả các đáp án trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Hiện nay, theo quy định tại khoản 3, Điều 11 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, thông tin về phạm vi ảnh hưởng của gió bão mạnh, sóng lớn, tình trạng biển trong 24 giờ, 48 giờ và đến 72 giờ tới (3 ngày); cảnh báo đến 120 giờ tới (5 ngày);

**CÂU HỎI SỐ 20: NHÀ EM CÓ TRỒNG LÚA, HOA MÀU. THEO EM
NHỮNG THIỆT HẠI MÀ BÃO TRỰC TIẾP CÓ THỂ GÂY RA VỚI CÂY TRỒNG ĐÓ LÀ GÌ?**

- A. Không gây ảnh hưởng gì
- B. Bị hư hỏng, làm gãy đổ cây
- C. Không đáp án nào đúng

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi bão đổ bộ kèm theo mưa lớn có thể gây ngã, đổ, ngập úng, hư hại lúa và hoa màu.

CÂU HỎI VỀ KỸ NĂNG:

CÂU HỎI 21: DỰ BÁO THÔNG TIN SẮP CÓ BÃO LỚN, CHÚNG TA PHẢI LÀM GÌ?

- A. Đóng cửa lại, không ra ngoài.
- B. Chẳng cần làm gì vì chưa chắc bão đã vào, đây chỉ là dự báo thôi!
- C. Cùng gia đình chẳng chống nhà cửa, dự trữ thực phẩm, thuốc men, đồ dùng và tìm nơi sơ tán an toàn gần nhất.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Dự báo thời tiết không chính xác hoàn toàn, nhưng không nên chủ quan. Sắp có bão lớn cần chuẩn bị chu đáo các vật dụng cần thiết, tìm nơi sơ tán an toàn cho gia đình và làm theo hướng dẫn của chính quyền địa phương

CÂU HỎI 22: THUYỀN TRƯỞNG CẦN LÀM GÌ KHI BIẾT TIN SẮP CÓ BÃO TRÊN BIỂN?

- A. Cố gắng đưa tàu quay về bờ
- B. Liên lạc với cơ quan chức năng để đưa tàu về nơi tránh trú bão gần nhất.
- C. Đưa tàu chạy nhanh ra xa bờ.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Bão trên biển có thể lật đổ tàu thuyền và gây nên những sự cố khác. Đưa thuyền vào bờ cũng rất nguy hiểm vì nếu bão đổ bộ vào đất liền, thuyền sẽ bị đánh tan ngay. Cần liên hệ với cơ quan chức năng để được hướng dẫn nơi tránh trú bão gần nhất.

CÂU HỎI 23: THUYỀN TRƯỞNG CẦN LÀM GÌ KHI ĐANG TRÊN TÀU Ở NGOÀI KHƠI XA VÀ CÓ MỘT CƠN BÃO ĐANG TỚI GẦN?

- A. Cố gắng đưa tàu tránh xa mắt bão càng xa càng tốt
- B. Cố gắng đưa tàu vào giữa tâm bão
- C. Cho tàu đứng yên chờ bão đi qua

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Mặc dù mắt bão (tâm bão) là một vùng tương đối lặng gió, quang mây, nhưng bao quanh mắt là ""thành mắt bão"", một vòng tròn mây đông nơi chứa đựng những điều kiện thời tiết nguy hiểm nhất. Do vậy tàu thuyền cần di chuyển càng xa tâm bão càng tốt.

CÂU HỎI 24: BÃO ĐỔ BỘ, GIA ĐÌNH EM PHẢI ĐI SƠ TÁN, EM SẼ GIÚP BỐ MẸ CHUẨN BỊ NHỮNG GÌ?

- A. Đồ ăn, nước uống, quần áo
- B. Đồ chơi và xe đạp của em
- C. Không cần chuẩn bị gì, cứ đi thôi

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bão tới có thể kéo dài nhiều ngày, cần chuẩn bị đủ các vật dụng cần thiết cho sinh hoạt của gia đình (như đồ ăn, nước uống, quần áo).

CÂU HỎI 25: NHÀ EM LỘP MÁI NGÓI, CẦN LÀM GÌ KHI BÃO LỚN ĐỔ BỘ?

- A. Ở trong nhà đóng chặt cửa lại
- B. Sơ tán đến nơi an toàn theo hướng dẫn của người lớn
- C. Ở trong nhà chuẩn bị xô chậu hứng nước phòng khi bị dột

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nhà mái ngói rất dễ bị gió bão thổi bay, gây đổ vỡ, rất nguy hiểm cho người ở trong. Do vậy cần sơ tán đến nơi an toàn.

CÂU HỎI 26: Ở CHUNG CƯ CAO TẦNG, EM CÙNG GIA ĐÌNH CẦN PHẢI LÀM GÌ KHI SẮP CÓ BÃO?

- A. Đóng chặt các cửa nhà.
- B. Đem cây ra ban công để cây hứng nước mưa vì nước mưa tốt cho cây
- C. Không cần làm gì vì ở chung cư có bác bảo vệ.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi sắp có bão, nên kiểm tra, tháo gỡ những thứ có thể bị hất tung, rơi xuống gây nguy hiểm cho người đi bộ phía dưới. Nên đóng chặt cửa nhà, tránh mưa, gió to.

CÂU HỎI 27: GIA ĐÌNH EM ĐANG ĐI SƠ TÁN TRÁNH BÃO. ĐẾN KHI NÀO EM ĐƯỢC TRỞ VỀ NHÀ?

- A. Khi trời đã tạnh mưa
- B. Khi không thấy gió mạnh thổi nữa
- C. Khi chính quyền thông báo được về nhà
- D. Khi không muốn ở nơi sơ tán nữa

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi tâm bão đi tới khu vực sơ tán có thể khiến trời tạnh mưa và lặng gió, nhưng sau đó có thể tiếp tục gây mưa to, gió lớn.... rất nguy hiểm. Vì vậy chỉ nên trở về nhà khi chính quyền thông báo đã an toàn.

CÂU HỎI 28: TẠI SAO PHẢI CHẶT CÀNH VÀ HẠ ĐỘ CAO CÂY XANH TRƯỚC MÙA MƯA BÃO?

- A. Để làm củi đun
- B. Cây to hay bị đổ, cành cây bị gãy khi có bão.
- C. Để lấy gỗ xây dựng nhà cửa
- D. Chặt tỉa để làm đẹp cho cây

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Vào mùa mưa bão, cây xanh với tán cây lớn, khi gặp mưa bão cành cây bị gãy, cây bị đổ, bất cả rễ cây và gốc cây, đè vào người, xe, nhà cửa,...gây nguy hiểm.

CÂU HỎI 29: THEO EM, KHI CƠN BÃO ĐỔ BỘ VÀO ĐẤT LIỀN. SAU KHI GIÓ MẠNH, MƯA LỚN ĐÃ NGÓT, EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Bão đã tan, em có thể đi ra ngoài chơi
- B. Có thể đang trong vùng tâm bão, vẫn chưa an toàn, em nên ở trong nhà
- C. Bão chuẩn bị tăng cấp cao hơn, em nên ở nhà.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Vùng tâm bão gió đột ngột yếu hẳn, tốc độ gió gần bằng không. Khi qua khỏi vùng tâm bão gió lại đột ngột mạnh lên nhưng có hướng ngược lại, đây chính là tính chất nguy hiểm nhất của bão.

CÂU HỎI SỐ 30: THEO EM, NÊN NEO ĐẬU TÀU NHƯ THẾ NÀO KHI TÀU CỦA GIA ĐÌNH TRÁNH TRÚ BÃO TẠI KHU TRÁNH TRÚ CÓ NHIỀU TÀU?

- A. Gió giật
- B. Nước dâng do bão
- C. Ngập lụt do bão
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo hướng dẫn neo đậu tàu tránh trú, neo đậu kèm theo Quyết định số 982/QĐ-TCTS-KTTS ngày 28/10/2019 của Tổng cục Thủy sản, nếu trong khu neo đậu có nhiều tàu, tối đa chỉ được neo 03 tàu liền nhau và giữa các tàu phải có đệm chống va và dây liên kết; khoảng cách giữa các nhóm 03 tàu liền nhau ít nhất từ 15 mét trở lên (tương đương chiều rộng của 02 thân tàu). Có thể liên kết mỗi nhóm tàu thành khối bằng cách sử dụng thân cây gỗ có đủ độ bền và chiều dài, chằng buộc cố định phía mũi và lái.

CÂU HỎI SỐ 31: MỘT CĂN NHÀ MÁI NGÓI CÓ ĐỘ DỐC LỚN THÌ ĐỂ PHÒNG TRÁNH TỐC MÁI KHI CÓ BÃO THÌ NÊN CHẰNG CHỐNG NHƯ THẾ NÀO?

- A. Dùng các dây thừng buộc 4 neo 4 đầu mái xuống đất
- B. Dùng các bao cát nối với nhau bằng dây và đặt vắt qua mái nhà
- C. Không cần chằng chống vì mái dốc lớn sẽ không bị tốc
- D. Dùng các bao cát lớn đặt lên mái nhà, không cần nối với nhau

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Đối với những ngôi nhà sở hữu mái có độ dốc lớn, dùng các bao cát đóng lồng, mỗi bao có trọng lượng khoảng 15-20kg để đặt lên mái. Chú ý nối các bao cát này lại với nhau bằng dây chắc trước khi đặt vắt qua mái nhà.

CÂU HỎI SỐ 32: KHI CÓ BÃO XẢY RA NGHE THÔNG TIN EM PHẢI SƠ TÁN TỚI KHU TRÁNH TRÚ BÃO EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Chuẩn bị các vật dụng thiết yếu, giấy tờ quan trọng mang theo
- B. Không cần chuẩn bị gì vì ở khu sơ tán có hết
- C. Không đi sơ tán, ở nhà an toàn hơn
- D. Đi tới nhà người thân gần đó nhờ giúp đỡ

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi đi sơ tán tại các khu tránh trú bão, gia đình mình cần chuẩn bị các vật dụng thiết yếu (lương khô, thuốc men, quần áo...) đủ dùng trong 1-3 ngày và các giấy tờ cá nhân quan trọng để sử dụng tại nơi sơ tán và để phòng nhà mình bị ngập, hư hại sẽ bảo quản được các giấy tờ quan trọng.

CÂU HỎI SỐ 33: MỘT SỐ BIỆN PHÁP GIẢM THIỂU THIẾT DO BÃO GÂY RA ĐỐI VỚI HỘ GIA ĐÌNH LÀ GÌ?

- A. Chằng chống, gia cố nhà cửa.
- B. Để tài sản lên cao và gói, bịt kín, đặc biệt là giấy tờ quan trọng và tiền mặt để phòng trường hợp mưa lớn do bão gây ngập lụt
- C. Che, đậy kín bể, lu, giếng nước để tránh nước bắn tràn vào.
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Trả lời: Bão đổ bộ thường gây gió mạnh, có thể gây tốc mái, hư hại, thậm chí sập đổ nhà ở. Mưa lớn do hoàn lưu bão nguy cơ gây ngập lụt. Do vậy, khi có thông tin bão đổ bộ vào khu vực đang ở, các hộ gia đình cần chuẩn bị các biện pháp ứng phó với bão và mưa lũ sau bão như chằng chống, gia cố nhà ở; kê tài sản lên cao; bảo vệ tiền mặt và các giấy tờ quan trọng; che, đậy kín bể, lu, giếng nước để tránh nước bắn tràn vào,...

CÂU HỎI SỐ 34: SAU KHI HẾT BÃO EM VÀ GIA ĐÌNH NÊN LÀM GÌ?

- A. Dọn dẹp vệ sinh môi trường sau bão để tránh dịch bệnh
- B. Tiếp tục theo dõi thông tin thời tiết trên đài, TV và loa phát thanh
- C. Kiểm tra, khắc phục các thiệt hại do bão gây ra
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sau khi bão tan, cần tiếp tục theo dõi thời tiết trên đài, TV và loa phát thanh về tình hình mưa lũ sau bão để chủ động ứng phó; đồng thời kiểm tra, khắc phục thiệt hại do bão gây ra, dọn dẹp vệ sinh môi trường, phòng tránh dịch bệnh.

CÂU HỎI SỐ 35: KHI EM ĐANG ĐI DU LỊCH Ở BIỂN, ĐỘT NHIÊN GẶP PHẢI CƠN BÃO MẠNH EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Tiếp tục ngắm biển, đi chơi
- B. Tìm tòa nhà kiên cố để trú ẩn, chờ bão đi qua
- C. Chỉ cần nấp ở chòi canh ven biển, chờ bão đi qua
- D. Núp vào gốc cây

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Bão đổ bộ thường gây gió mạnh, đổ cây cối, gây tốc mái, hư hại, thậm chí sập đổ nhà ở, bay các biển quảng cáo,...gây nguy hiểm đến con người. Do vậy, cần tìm nơi tránh trú an toàn khi bão đổ bộ.

CÂU HỎI SỐ 36: EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ ĐẢM BẢO GIA ĐÌNH CÓ NƯỚC SẠCH SỬ DỤNG KHI NGHE TIN SẮP CÓ BÃO ĐỔ BỘ?

- A. Mua vài chai nước uống là đủ
- B. Dự trữ nước trong thùng lớn để nơi an toàn trong nhà, bịt kín lu, bể và dụng cụ đựng nước để tránh nước bắn tràn vào
- C. Không cần làm gì vì bão không ảnh hưởng gì đến nguồn nước

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Bão đổ bộ có thể làm bắn các nguồn nước, gây thiếu nước uống và sinh hoạt sau bão. Do vậy, chúng ta cần dự trữ nước sạch, đồng thời bảo vệ các nguồn nước sạch gia đình sử dụng như bể, lu.

CÂU HỎI SỐ 37: GIA ĐÌNH EM CÓ NUÔI TÔM, CÁ BẰNG LỒNG BÈ TRÊN BIỂN, THEO EM KHI BÃO ĐỔ BỘ THÌ CÓ THỂ GÂY RA NHỮNG THIỆT HẠI GÌ SAU ĐÂY?

- A. Không làm ảnh hưởng gì vì lồng bè chìm dưới mặt nước biển, bão chỉ gây ảnh hưởng phía trên mặt nước biển
- B. Lồng bè bị sóng cuốn trôi hoặc bị rách lưới, trôi mất tôm, cá hoặc bị bóp méo, phá hủy hoàn toàn
- C. Khi bão đổ bộ cá tôm trong lồng bè càng phát triển
- D. Không đáp án nào đúng

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi bão đổ bộ gây sóng lớn, gió mạnh có thể làm lồng bè bị rách lưới, bị bóp méo, phá hủy hoàn toàn hoặc sóng đánh trôi các lồng bè.

Đáp án đúng là B

CÂU HỎI SỐ 38: GIA ĐÌNH EM Ở KHU ĐÔ THỊ CÓ CÁC TÒA NHÀ KIÊN CỐ, KHI CÓ BÃO XẢY RA THÌ CÓ NHỮNG NGUY HIỂM GÌ?

- A. Không gây nguy hiểm gì vì nhà đã kiên cố
- B. Các biển quảng cáo, mái tôn bị gió thổi bay và va vào người gây thương tích; mưa lớn làm ngập hố ga, làm hạn chế tầm quan sát của người đi đường dễ gây tai nạn khi vô tình đi vào
- C. Nguy hiểm vì nhà kiên cố cũng có thể bị sập, đổ

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi bão đổ bộ, trong các khu đô thị có thể thổi bay các biển quảng cáo, mái tôn, gây thương tích cho người; đồng thời mưa lớn gây ngập lụt, gây tai nạn cho người tham gia giao thông tại các khu vực bị ngập sâu.

CÂU HỎI SỐ 39: XUNG QUANH NHÀ EM CÓ NHIỀU CÂY TO, TÁN LÁ RỘNG, GIA ĐÌNH EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ TRÁNH TAI NẠN CÂY GỖ ĐỔ KHI CÓ BÃO XẢY RA?

- A. Không cần làm gì vì cành cây rất chắc
- B. Chặt tỉa cành cây, có biện pháp gia cố gốc cây
- C. Treo vật nặng vào cành cây
- D. Tất cả các đáp án trên

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Gió bão có thể làm gãy cành, bật gốc các cây to, tán lá rộng, nguy hiểm cho người qua đường hoặc gây hư hại các công trình nhà ở bên cạnh. Do vậy, trước mùa mưa bão, cần tổ chức chặt tỉa cành cây, gia cố gốc nhất là với các cây cao, tán lá rộng.

CÂU HỎI SỐ 40: EM ĐANG ĐỌC BÁO MẠNG, MẠNG XÃ HỘI ĐỘT NHIÊN THẤY CÓ NGƯỜI LẠ ĐĂNG TIN SẮP CÓ SIÊU BÃO XẢY RA PHẢI ĐI SƠ TÁN NGAY, EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Lập tức lấy quần áo đi sơ tán
- B. Thông báo cho toàn bộ mọi người quanh khu vực để đi sơ tán
- C. Thông báo với người thân để kiểm tra và làm rõ thông tin
- D. Không làm gì cả vì thông tin trên mạng không đáng tin

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Khi có thông tin về bão trên mạng xã hội, cần kiểm tra, làm rõ thông tin trên trang web chính thức của Trung tâm Dự báo KTTV quốc gia, Văn phòng thường trực Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống thiên tai hoặc từ Chính quyền địa phương để sẵn sàng phương án ứng phó.

LỐC và SÉT

B. LỐC VÀ SÉT

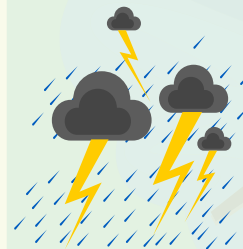
I. GIỚI THIỆU CHUNG

Lốc: Lốc là luồng gió xoáy có sức gió mạnh tương đương với sức gió của bão nhưng được hình thành và tan trong thời gian ngắn, phạm vi hoạt động hẹp từ vài km² đến vài chục km².

Lốc thường xảy ra vào mùa hè hoặc thời gian chuyển thời tiết như gió mùa Đông Bắc về, bão đổ bộ, trong khoảng từ tháng 4 đến tháng 10; khu vực thường xuyên chịu lốc xoáy là miền núi phía Bắc, ven biển và Nam Bộ.

Trên lục địa, dông lốc xảy ra vào mùa nóng, nhất là vào buổi chiều và tối và khi giao mùa. Ở vùng biển gần ven bờ, dông thường tập trung xảy ra vào ban đêm. Nguyên nhân chính là do sự chênh lệch nhiệt độ giữa nước và không khí đạt đến cực đại tạo điều kiện thuận lợi cho đối lưu phát triển vào ban đêm.

Sét: Sét là hiện tượng phóng điện trong đám mây, giữa các đám mây với nhau hoặc giữa đám mây với mặt đất.

Khi hai đám mây tích điện trái dấu lại gần nhau, hiệu điện thế giữa chúng có thể lên tới hàng triệu vôn. Giữa hai đám mây có hiện tượng phóng tia lửa điện và ta trông thấy một tia chớp. Vài giây sau ta mới nghe thấy tiếng nổ, đó là sấm (do vận tốc ánh sáng nhanh hơn vận tốc của tiếng động nên ta trông thấy tia chớp trước).

Khi đám mây đồng tích điện đi gần mặt đất tới những khu vực trống trải, gặp một vật có độ cao như cây cối, nhà cao tầng, người cầm vật kim loại,... thì sẽ có hiện tượng phóng tia lửa điện giữa đám mây và mặt đất. Đó là hiện tượng sét đánh.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ LỐC

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: LỐC LÀ GÌ?

- A. Hiện tượng gió xoáy rất mạnh tạo thành hình phễu di động
- B. Tên một món ăn
- C. Tên của Nhân vật hoạt hình

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại khoản 14, Điều 8, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, lốc là luồng gió xoáy có sức gió mạnh tương đương với sức gió của bão nhưng được hình thành và tan trong thời gian ngắn, phạm vi hoạt động hẹp từ vài km² đến vài chục km². Thực tế, lốc xảy ra với sức gió rất mạnh tạo thành hình phễu di động.

CÂU HỎI SỐ 2: TRÊN ĐẤT LIỀN LỐC THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO MÙA NÀO?

- A. Mùa Xuân
- B. Mùa Hè
- C. Mùa Đông

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc phát triển từ một cơn dông. Nguồn gốc của chúng là nơi có luồng khí nóng đi lên và luồng khí lạnh đi xuống. Do vậy lốc thường xảy ra vào mùa hè.

CÂU HỎI SỐ 3: DẤU HIỆU NHẬN BIẾT CỦA MỘT CƠN LỐC LÀ GÌ?

- A. Mưa to, gió lớn thổi mạnh kèm theo sét đánh
- B. Bầu trời đổi màu đen, mây di chuyển nhanh xoắn lại với nhau thành hình nón, xuất hiện các tiếng gầm rú.
- C. Trời sáng, nhưng có gió mạnh

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc phát triển từ một cơn dông và gió xoáy rất mạnh tạo thành hình phễu di động. Do vậy khi bầu trời đổi màu đen, mây di chuyển nhanh xoắn lại với nhau thành hình nón, xuất hiện các tiếng gầm rú là khả năng lốc đang xảy ra

CÂU HỎI SỐ 4: PHẠM VI HOẠT ĐỘNG CỦA LỐC NHƯ THẾ NÀO?

- A. Phạm vi hoạt động rất rộng hàng nghìn km²
- B. Phạm vi hoạt động rộng từ vài trăm km²
- C. Phạm vi hoạt động hẹp từ vài km² đến vài chục km²

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc là luồng gió xoáy có sức gió mạnh tương đương với sức gió của bão nhưng được hình thành và tan trong thời gian ngắn, phạm vi hoạt động hẹp từ vài km² đến vài chục km²

CÂU HỎI SỐ 5: LỐC CÓ SỨC GIÓ KHOẢNG BAO NHIÊU?

- A. Trên 1000km/h
- B. Từ 60-500km/h
- C. Từ 40-50km/h

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc có gió xoáy có sức gió tương đương hoặc mạnh hơn gió bão với vận tốc khoảng 60-500km/h (gió từ cấp 8 trở lên).

CÂU HỎI SỐ 6: MỘT TRẬN LỐC Kéo DÀI BAO LÂU?

- A. Từ vài giây cho đến hơn 1 giờ
- B. Từ vài giờ cho đến 1 ngày
- C. Khoảng vài ngày

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Một trận lốc thường xảy ra trong thời gian ngắn từ vài giây cho đến hơn 1 giờ; tuy nhiên sức tàn phá có thể rất lớn, những trận mạnh thì có thể cuốn bay cả những chiếc ô tô, những căn nhà kiên cố, thậm chí cả người, súc vật trên đường đi.

CÂU HỎI SỐ 7: ĐIỀU NÀO SAU ĐÂY LÀ ĐÚNG KHI NÓI VỀ SỰ HÌNH THÀNH CỦA LỐC?

- A. Lốc thường xuất hiện trong những đám mây dông, khi đối lưu phát triển mạnh, sự chênh lệch nhiệt độ theo chiều thẳng đứng lớn, làm áp suất thay đổi đột ngột
- B. Lốc không bao giờ hình thành vào mùa đông
- C. Mọi cơn lốc đều được hình thành từ trên biển sau đó di chuyển vào đất liền
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lốc cũng thường xuất hiện trong những đám mây dông, khi đối lưu phát triển mạnh, sự chênh lệch nhiệt độ theo chiều thẳng đứng lớn, làm cho áp suất thay đổi đột ngột, tạo nên những cột gió xoáy lớn, có khả năng bốc đi một lúc mấy toa tàu hỏa, những ngôi nhà hoặc những tàu thuyền cỡ vài chục tấn.

CÂU HỎI SỐ 8: THEO EM CÓ BAO NHIÊU CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI DO LỐC?

- A. 5 cấp
- B. 4 cấp
- C. 3 cấp
- D. 2 cấp

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Theo quy định tại Điều 52, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, Cấp độ rủi ro thiên tai do lốc, sét, mưa đá chia làm 02 cấp:

1. Rủi ro cấp độ 1 xảy ra khi cảnh báo lốc xảy ra trên phạm vi dưới 1/2 số huyện, xã trong phạm vi 1 tỉnh hoặc nhiều tỉnh không liên kề.
2. Rủi ro cấp độ 2 xảy ra khi cảnh báo lốc xảy ra trong phạm vi từ 1/2 số huyện, xã trở lên của 1 tỉnh.

CÂU HỎI SỐ 9: ÂM THANH CỦA CƠN LỐC NGHE NHƯ THẾ NÀO?

- A. Như tiếng keng liên hồi
- B. Tiếng đùng đùng liên tục, giống như âm thanh khi tàu hỏa sắp đến. Đôi khi lốc xoáy tạo ra tiếng ồn lớn như tiếng thác nước đổ hoặc tiếng ồn mở cửa kính ô tô khi xe chạy cực nhanh.
- C. Nghe như tiếng ô tô tải chạy
- D. Như tiếng bò gặm
- E. Không đáp án nào đúng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Âm thanh mà một cơn lốc tạo ra phụ thuộc vào thứ mà nó đang tấn công cũng như kích thước, cường độ và khoảng cách gần với người nghe. Âm thanh được nghe thấy thường xuyên nhất là tiếng ầm ầm giống như tiếng tàu hỏa.

Một người ở rất gần cơn lốc có thể nghe thấy âm thanh chói tai do chuyển động quay của kim loại trong cơn lốc xoáy. Có thể phát ra âm thanh tương tự như tiếng gầm lớn, cũng như tiếng rít lớn. Tiếng vù vù tương tự như âm thanh thác nước lớn tạo ra hoặc tiếng gió lùa vào cửa kính ô tô bị cuốn xuống khi xe đang di chuyển với tốc độ cao.

CÂU HỎI SỐ 10: ĐƯỜNG ĐI CỦA LỐC PHỤ THUỘC VÀO YẾU TỐ NÀO?

- A. Đường đi của một cơn lốc hoàn toàn phụ thuộc vào đám mây dông đã sinh ra nó.
- B. Phụ thuộc vào thời gian
- C. Không đáp án nào đúng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lốc hình thành và phát triển từ đám mây dông, khi đối lưu phát triển mạnh, sự chênh lệch nhiệt độ theo chiều thẳng đứng lớn. Do vậy đường đi của một cơn lốc hoàn toàn phụ thuộc vào đám mây dông đã sinh ra nó.

CÂU HỎI SỐ 11: MÙA NÀO ÍT XẢY RA LỐC NHẤT?

- A. Mùa Đông
- B. Mùa Hè
- C. Mùa Thu
- D. Mùa Xuân

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nguyên nhân sinh ra lốc là những dòng khí nóng bốc lên cao một cách mạnh mẽ. Lốc cũng thường xuất hiện trong những đám mây dông, khi đối lưu phát triển mạnh, sự chênh lệch nhiệt độ theo chiều thẳng đứng lớn, làm cho áp suất thay đổi đột ngột, tạo nên những cột gió xoáy lớn. Do vậy, trong mùa Đông không gây dòng khí nóng và sự chênh lệch nhiệt độ thấp nên thường không xảy ra lốc.

CÂU HỎI SỐ 12: Ở NƯỚC TA, HIỆN TƯỢNG GIÓ LỐC THƯỜNG XẢY RA TRONG THỜI GIAN NÀO?

- A. Khoảng từ tháng 1 đến tháng 3
- B. Khoảng từ tháng 4 đến tháng 8
- C. Khoảng từ tháng 10 đến tháng 12

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nguyên nhân sinh ra lốc là những dòng khí nóng bốc lên cao một cách mạnh mẽ. Trong những ngày nóng nực mùa hè, mặt đất bị đốt nóng không đều nhau, một khoảng nào đó hấp thụ nhiệt thuận lợi sẽ nóng hơn, tạo ra một vùng khí áp giảm và tạo nên dòng thẳng, không khí lạnh hơn ở chung quanh tràn đến tạo thành hiện tượng gió xoáy, tương tự như trong cơn bão. Ở nước ta, hiện tượng lốc thường xảy ra trong khoảng từ tháng 4 đến tháng 8, nhất là ở những vùng sát biển.

CÂU HỎI SỐ 13: KHẢ NĂNG DỰ BÁO ĐƯỢC LỐC LÀ KHOẢNG BAO LÂU?

- A. Trước 1 đến 2 ngày
- B. Trước từ 30-40 phút
- C. Không đáp án nào đúng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc được dự báo trên cơ sở ảnh radar khi phát hiện các đám mây dông. Do vậy, chỉ có khả năng cảnh báo được cơn lốc trước 30-40 phút.

CÂU HỎI SỐ 14: LỐC VÀ TỐ CÓ PHẢI LÀ 1 LOẠI HÌNH THIÊN TAI KHÔNG?

- A. Là 2 loại hình thiên tai riêng biệt.
- B. Lốc tố là 1 loại hình thiên tai.
- C. Chỉ có lốc là loại hình thiên tai.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo quy định của Luật Phòng, chống thiên tai, chỉ có lốc là loại hình thiên tai. Tổ là hiện tượng gió tăng tốc đột ngột, hướng cũng thay đổi bất chợt, nhiệt độ không khí giảm mạnh, ẩm độ tăng nhanh thường kèm theo dông, mưa rào hoặc mưa đá; tổ không phải là loại hình thiên tai.

CÂU HỎI SỐ 15: THEO EM LOẠI HÌNH THỜI TIẾT DÔNG VÀ LỐC THÌ LOẠI NÀO ĐƯỢC QUY ĐỊNH LÀ THIÊN TAI?

- A. Cả 2 đều là thiên tai
- B. Chỉ có Dông là thiên tai
- C. Chỉ có Lốc là thiên tai

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo quy định của Luật Phòng, chống thiên tai, chỉ có lốc là loại hình thiên tai. Dông là hiện tượng khí quyển phức tạp, bao gồm sự phóng điện trong đám mây hay giữa các đám mây với nhau và giữa đám mây với mặt đất, tạo ra hiện tượng chớp và sấm, thường kèm theo gió mạnh và mưa lớn, đôi khi có mưa đá.

CÂU HỎI SỐ 16: LOẠI HÌNH THỜI TIẾT NÀO CÓ THỂ XẢY RA CÙNG VỚI LỐC?

- A. Mưa đá và gió giật mạnh
- B. Sét
- C. Gió giật mạnh, mưa đá và sét

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc là một hiện tượng gió xoáy cực mạnh, xảy ra trong một phạm vi nhỏ, hàng chục tới hàng trăm mét và tồn tại trong một thời gian ngắn. Nguyên nhân sinh ra gió lốc là những dòng khí nóng bốc lên cao một cách mạnh mẽ. Do vậy lốc có thể kèm theo gió giật mạnh, mưa đá và sét.

CÂU HỎI SỐ 17: KẾT CẤU NHÀ NÀO AN TOÀN HƠN ĐỐI VỚI LỐC XOÁY?

- A. Nhà làm bằng các vật liệu đơn giản như: tre, nứa
- B. Nhà bê tông cốt thép
- C. Cả 2 đáp trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc là một hiện tượng gió xoáy cực mạnh. Do vậy sẽ gây thiệt hại cho nhà tạm làm bằng các vật liệu tre, nứa, mái ngói, mái tôn, proximang. Chỉ có nhà kiên cố kết cấu bê tông, cốt thép mới an toàn trước cơn lốc.

CÂU HỎI SỐ 18: ĐẶC ĐIỂM NÀO SAU ĐÂY NÓI ĐÚNG VỀ LỐC?

- A. Lốc là cơn bão nhỏ
- B. Lốc thường xảy ra cùng với những cơn giông mạnh
- C. Lốc thường xảy ra sau khi có mưa

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc thường xuất hiện trong những đám mây dông, khi đối lưu phát triển mạnh, sự chênh lệch nhiệt độ theo chiều thẳng đứng lớn và kèm theo lốc thường có dông.

CÂU HỎI SỐ 19: ĐẶC ĐIỂM CỦA LỐC LÀ GÌ?

- A. Gió tăng mạnh đột ngột
- B. Gió tăng từ từ
- C. Gió giảm dần

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lốc là một hiện tượng gió xoáy cực mạnh, xảy ra trong một phạm vi nhỏ và tồn tại trong một thời gian ngắn. Đặc điểm của gió lốc là tốc độ gió tăng mạnh đột ngột trong một thời gian ngắn.

CÂU HỎI SỐ 20: TRONG NHỮNG YẾU TỐ SAU YẾU TỐ NÀO ĐƯỢC DÙNG ĐỂ ĐÁNH GIÁ ĐỘ MẠNH CỦA MỘT CƠN LỐC?

- A. Tốc độ di chuyển và mức độ gây thiệt hại
- B. Thời gian hình thành, tốc độ gió
- C. Vị trí hình thành

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việc đo tốc độ gió của lốc xoáy một cách trực tiếp là vô cùng khó khăn, bởi nó có thể phá hủy nhiều thứ xuất hiện trên đường đi. Năm 1971, ông Fujita Tetsuya, một nhà khí tượng thuộc đại học Chicago đã chế tạo ra một hệ thống phân biệt cấp độ của lốc xoáy dựa trên việc đo tác hại của nó đối với những công trình (theo thang độ Fujita).

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 21: ĐANG CHƠI Ở NGOÀI ĐỒNG, BỔNG NHIÊN XUẤT HIỆN LỐC, EM NÊN TRÚ ẨN Ở ĐÂU?

- A. Nấp vào hàng rào
- B. Trốn dưới gốc cây to
- C. Chui xuống rãnh hoặc mương sâu, dùng tay che đầu
- D. Cứ vui chơi bình thường

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc có thể cuốn bay mọi vật. Khi trú ẩn trong những nơi thấp như rãnh, mương sâu để tránh nguy cơ bị thổi bay. Đồng thời cố gắng tránh để các mảnh vỡ hoặc đồ vật bị thổi bay vào người gây thương tích.

CÂU HỎI SỐ 22: NHÀ EM CÓ 1 TẦNG VÀ MÁI NGÓI, KHI CÓ LỐC THÌ MÁI NGÓI BỊ THỐI BAY, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Chui xuống gầm giường hoặc gầm bàn để trú ẩn
- B. Chạy ngay ra khỏi nhà đến bãi đất trống vì nhà có thể bị sập
- C. Giữ nguyên vị trí hiện tại

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi xảy ra lốc, nếu giữ nguyên vị trí hoặc chạy ra khỏi nhà sẽ dễ bị các mảnh ngói hoặc các đồ vật bị thổi bay vào người gây thương tích nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 23: NƠI TRÚ ẨN NÀO LÀ AN TOÀN HƠN KHI CÓ LỐC?

- A. Xe ô tô
- B. Nhà mái ngói hoặc mái tôn
- C. Rãnh, mương sâu
- D. Giữ nguyên vị trí hiện tại

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc gây gió xoáy rất mạnh, có thể thổi bay cả ô tô hoặc nhà mái ngói, nên trú ẩn ở rãnh, mương sâu và dùng vật gì đó để che đầu tránh vật cứng, đất đá văng vào đầu.

CÂU HỎI SỐ 24: EM VÀ GIA ĐÌNH NÊN LÀM GÌ KHI CẢ GIA ĐÌNH ĐANG ĐI CHƠI BẰNG Ô TÔ, BẤT NGỜ GẶP MỘT CƠN LỐC LỚN?

- A. Cứ bình tĩnh đi tiếp vì trong ô tô an toàn
- B. Bỏ xe chạy ra ngoài tìm con mương, rãnh sâu để trú ẩn và che đầu bằng mọi dụng cụ có thể
- C. Xác định hướng di chuyển của cơn lốc và lái xe chạy theo hướng vuông góc với hướng di chuyển đó của lốc
- D. Lái xe quay đầu lại không cần biết hướng di chuyển lốc thế nào
- E. Không có đáp án nào đúng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lốc gây gió xoáy rất mạnh, có thể thổi bay cả ô tô nên trú ẩn ở rãnh, mương sâu và dùng vật gì đó để che đầu tránh vật cứng, đất đá văng vào đầu.

CÂU HỎI SỐ 25: EM VÀ GIA ĐÌNH NÊN LÀM GÌ KHI CẢ GIA ĐÌNH ĐANG ĐI CHƠI BẰNG Ô TÔ, TỪ XA THẤY CÓ MỘT CƠN LỐC XOÁY LỚN?

- A. Cứ bình tĩnh đi tiếp vì lốc còn xa
- B. Bỏ xe chạy ra ngoài tìm các cây lớn để bám trụ tránh bị cuốn

- C. Xác định hướng di chuyển của cơn lốc và lái xe chạy theo hướng vuông góc với hướng di chuyển đó của lốc
- D. Lái xe quay đầu lại không cần biết hướng di chuyển lốc thế nào

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc gây gió xoáy rất mạnh, có thể thổi bay cả ô tô. Do vậy cần xác định hướng di chuyển của lốc để lái xe chạy theo hướng vuông góc với hướng di chuyển của lốc xoáy.

CÂU HỎI SỐ 26: GIA ĐÌNH EM Ở KHU ĐÔ THỊ CÓ CÁC TÒA NHÀ KIẾN CỐ, KHI CÓ LỐC XẢY RA THÌ CÓ NHỮNG NGUY HIỂM GÌ?

- A. Không gây nguy hiểm gì vì nhà đã kiên cố
- B. Các biển quảng cáo, mái tôn bị gió thổi bay và va vào người gây thương tích
- C. Lốc thổi bay làm đổ cây cối gây nguy hiểm
- D. Các biển quảng cáo, mái tôn bị gió lốc thổi bay và va vào người gây thương tích; lốc làm đổ cây cối gây nguy hiểm

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Lốc xoáy có thể thổi bay các tấm tôn mái nhà, biển quảng cáo, làm bật gốc, đổ cây, gây thương tích cho người ở các vị trí lân cận.

CÂU HỎI SỐ 27: NHỮNG YẾU TỐ LÀM GIA TĂNG THIẾT HẠI DO LỐC GÂY RA TẠI NHÀ CAO TẦNG LÀ GÌ?

- A. Nhiều cửa kính, biển quảng cáo
- B. Nhiều cây cảnh trồng ngoài lan can
- C. Nhiều cửa kính, biển quảng cáo; nhiều cây cảnh trồng ngoài lan can

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Lốc là một hiện tượng gió xoáy cực mạnh, xảy ra trong một phạm vi nhỏ. Do vậy sẽ làm vỡ các cửa kính, thổi bay các biển quảng cáo, rơi các đồ vật không được neo, giữ hoặc để ngoài lan can nhà cao tầng.

CÂU HỎI SỐ 28: NHỮNG VẬT LIỆU LÀM MÁI NHÀ LÀM GIA TĂNG THIẾT HẠI DO LỐC GÂY RA LÀ GÌ?

- A. Mái tôn
- B. Mái Phibro xi măng hoặc ngói
- C. Mái tôn hoặc mái Phibro xi măng hoặc ngói

→ Câu trả lời: C

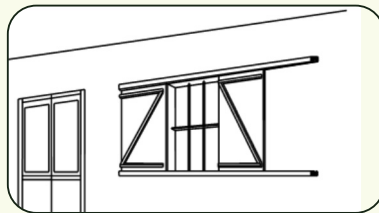
Giải thích: Lốc là một hiện tượng gió xoáy cực mạnh, xảy ra trong một phạm vi nhỏ. Do vậy sẽ làm tốc các mái tôn, Phibro xi măng hoặc ngói.

CÂU HỎI SỐ 29: CÁCH GIA CỐ CỬA SỔ BẰNG GỖ ĐỂ GIẢM THIỂU THIẾT HẠI DO LỐC?

- A. Chỉ cần đóng chặt cửa
- B. Gia cố thêm các thanh chữ Z vào cửa
- C. Không đáp án nào đúng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo hướng dẫn của Bộ Xây dựng, cửa sổ bằng gỗ nên gia cường thêm các thanh chữ Z để giảm thiểu thiệt hại do gió lốc hoặc bão

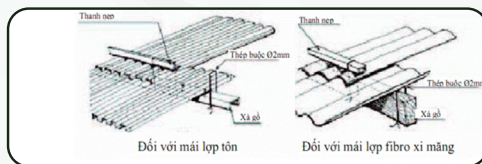

CÂU HỎI SỐ 30: CÁCH GIA CỐ MÁI LỢP TÔN HOẶC FIBRO XIMANG ĐỂ GIẢM THIỂU THIẾT HẠI DO LỐC?

- A. Dùng dây thép đường kính 2mm đục lỗ qua tấm lợp và buộc vào xà gỗ.
- B. Dùng bao cát chèn lên mái
- C. Cả 2 đáp án sai

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Đặt lên mái các thanh nẹp cách nhau khoảng 1,5m đến 2,0m; Đục lỗ tại đỉnh tấm lợp, dùng dây thép đường kính 2mm buộc thanh nẹp vào xà gỗ. Dùng vữa xi măng hoặc keo chống dột để bịt lỗ đục tấm lợp. Cách làm như trên sẽ giúp giảm thiểu thiệt hại do lốc.

BỘ CÂU HỎI VỀ SÉT

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: SÉT LÀ GÌ?

- A. Hiện tượng phóng điện trong đám mây, giữa các đám mây với nhau hoặc giữa đám mây với mặt đất.
- B. Hiện tượng sinh ra từ sấm, chớp
- C. Tiếng nổ phát ra sau khi có sự phóng điện giữa các đám mây.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sét là hiện tượng phóng điện trong đám mây, giữa các đám mây với nhau hoặc giữa đám mây với mặt đất, gây ra âm thanh lớn.

CÂU HỎI SỐ 2: SÉT CÓ THỂ XUẤT HIỆN VÀO LÚC NÀO?

- A. Trước khi mưa
- B. Trong lúc mưa
- C. Có thể xảy ra cả trước, trong và sau cơn mưa

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi có đủ yếu tố hình thành sét trong không khí, sét có thể xuất hiện và đánh ở hầu hết mọi nơi, ngay cả trước, trong và sau khi mưa và nhắm vào bất cứ đối tượng nào.

CÂU HỎI SỐ 3: THEO EM ĐIỆN THỂ KHI SÉT PHÓNG RA LÀ BAO NHIÊU?

- A. Từ vài trăm đến hàng nghìn Vôn
- B. Từ vài nghìn đến hàng triệu Vôn
- C. Từ vài chục đến hàng trăm triệu Vôn

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Sét là hiện tượng phóng điện trong đám mây, giữa các đám mây với nhau hoặc giữa đám mây với mặt đất. Do vậy điện thế khi sét phóng ra từ vài chục đến hàng trăm triệu Vôn

CÂU HỎI SỐ 4: THEO EM SÉT SẼ THƯỜNG ĐI CÙNG VỚI LOẠI THIÊN TAI NÀO SAU ĐÂY?

- A: Lốc, mưa đá
- B: Mưa lớn, lũ, ngập lụt
- C: Tuyết rơi

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sét thường xảy ra cùng với lốc, mưa đá.

CÂU HỎI SỐ 5: TẠI SAO KHI XẢY RA SÉT TA THƯỜNG NHÌN THẤY TIA SÉT TRƯỚC RỒI MỚI NGHE THẤY TIẾNG SẤM?

- A: Vì vận tốc ánh sáng nhanh hơn vận tốc âm thanh
- B: Vì sau khi sét đánh xuống đất mới phát ra âm thanh
- C: Vì sấm không phải xảy ra cùng lúc với sét

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tia sét và tiếng sấm xảy ra đồng thời. Tuy nhiên, vận tốc ánh sáng là 300.000km/s; vận tốc âm thanh rất nhỏ so với vận tốc ánh sáng và chỉ khoảng 340m/s. Do vậy chúng ta thường nhìn thấy tia sét trước rồi mới nghe thấy tiếng sấm.

CÂU HỎI SỐ 6: SÉT THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO MÙA NÀO TRONG NĂM?

- A: Mùa xuân
- B: Mùa hè
- C: Mùa thu

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Sét thường xảy ra nhiều nhất vào mùa Hè, nhất là thời gian chuyển mùa tức là thời gian chuyển mùa từ mùa lạnh chuyển sang nóng (tháng 4-6) và từ mùa nóng chuyển sang lạnh (tháng 8-9).

CÂU HỎI SỐ 7: THEO EM KHI CÓ SÉT THÌ CHẮC CHẮN SẼ CÓ HIỆN TƯỢNG NÀO SAU ĐÂY?

- A: Sấm
- B: Mưa
- C: Lốc xoáy

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tia sét và tiếng sấm xảy ra đồng thời. Do vậy khi có tia sét thì chắc chắn bạn sẽ nghe thấy tiếng sấm.

CÂU HỎI SỐ 8: LÀM THẾ NÀO ĐỂ BIẾT ĐƯỢC SÉT ĐANG Ở VỊ TRÍ XA HAY GẦN?

- A: Dựa vào tia sáng của sét
- B: Dựa vào thời gian từ khi có chớp sáng đến khi nghe thấy tiếng sấm
- C: Dựa vào lượng mưa, mưa càng to thì sét càng gần

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Tia sét và tiếng sấm xảy ra đồng thời. Nhưng do vận tốc ánh sáng (tia sét) lớn hơn vận tốc âm thanh (tiếng sấm) nên bạn sẽ nhìn thấy tia sét, sau đó một khoảng thời gian mới nghe thấy tiếng sấm. Nếu bạn tính khoảng thời gian từ lúc tia chớp loé lên và lúc nghe thấy tiếng sấm thì có thể xác định được khoảng cách tới nơi sét xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 9: QUY TẮC "3S" LÀ QUY TẮC GIÚP XÁC ĐỊNH KHOẢNG CÁCH GIỮA BẠN VÀ VỊ TRÍ SÉT ĐÁNH THEO NGUYÊN LÝ NẾU BẠN NHÌN THẤY MỘT TIA SÉT ĐÁNH XUỐNG, SAU ĐÓ 3 GIÂY MỚI NGHE THẤY TIẾNG SẤM, THÌ TIA SÉT ĐÓ CÁCH BẠN KHOẢNG 1 KM. THEO BẠN QUY TẮC "3S" DỰA TRÊN YẾU TỐ NÀO?

- A: Tốc độ lan truyền của ánh sáng
- B: Tốc độ lan truyền của âm thanh
- C: Tốc độ di chuyển của cơn dông

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi sét xảy ra, thoạt tiên ta thấy tia chớp loé lên và sau đó là có tiếng sấm kèm theo. Nếu bạn tính khoảng thời gian từ lúc tia chớp loé lên và lúc nghe thấy tiếng sấm thì có thể xác định được khoảng cách tới nơi sét xảy ra. Chúng ta biết âm thanh truyền đi trong không khí với tốc độ khoảng 343 m/s. Do đó, cứ mỗi 3 giây, nó sẽ đi được khoảng 1km. Nếu bạn nhìn thấy một tia sét đánh xuống, sau đó 3 giây mới nghe thấy tiếng sấm, thì tia sét đó cách bạn khoảng 1 km. Cứ như vậy 6 giây là 2km, 9 giây là 3km...

CÂU HỎI SỐ 10: THEO EM QUY TẮC "NHÌN-NGHE" ĐỂ NẮM BẮT ĐƯỢC KHOẢNG CÁCH TỪ MÌNH TỚI VỊ TRÍ CÓ SÉT ĐƯỢC XÁC ĐỊNH NHƯ THẾ NÀO?

- A: Đếm thời gian từ lúc tia chớp loé lên và lúc nghe thấy sấm và thời gian càng ngắn thì cơn dông càng gần
- B: Đếm thời gian từ lúc tiếng sấm thứ nhất đến tiếng sấm thứ 2. Thời gian càng dài thì sét càng ở xa
- C: Để ý xem sét có đánh xuống gần khu vực mình đang ở hay không, nghe tiếng sấm càng to thì sét càng gần

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tia sét và tiếng sấm xảy ra đồng thời. Nhưng do vận tốc ánh sáng (tia sét) lớn hơn vận tốc âm thanh (tiếng sấm) nên bạn sẽ nhìn thấy tia sét, sau đó một khoảng thời gian mới nghe thấy tiếng sấm. Nếu bạn đếm khoảng thời gian từ lúc tia chớp loé lên và lúc nghe thấy tiếng sấm thì có thể xác định được khoảng cách tới nơi sét xảy ra. Đây là cơ sở của quy tắc "nhìn-nghe".

CÂU HỎI SỐ 11: THEO EM CỘT THU LÔI ĐỂ CHỐNG SÉT SỬ DỤNG VẬT LIỆU GÌ?

- A: Vật liệu không có khả năng dẫn điện
- B: Kim loại với khả năng dẫn điện tốt
- C: Thiết bị sử dụng điện để tận dụng điện năng của sét

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Sét sẽ đánh vào cột thu lôi rồi được truyền xuống mặt đất thông qua dây dẫn. Do vậy, cột thu lôi phải được làm bằng kim loại dẫn điện tốt để dẫn dòng điện của tia sét.

CÂU HỎI SỐ 12: THEO EM CỘT THU LÔI THƯỜNG ĐƯỢC THIẾT KẾ Ở Đâu CỦA NGÔI NHÀ?

- A: Trên mái, tại nơi cao nhất của ngôi nhà
- B: Tại khu vực trống và thoáng để có thể giúp cho việc hấp thụ điện tích được tốt nhất
- C: Nơi thoáng dưới mặt đất

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sét thường đánh vào các vị trí cao của ngôi nhà. Do có vị trí cao và nhọn, cột thu lôi sẽ có điện trường lớn, nên sét sẽ đánh vào đó.

CÂU HỎI SỐ 13: TẠI SAO TRÊN CÁC TÒA NHÀ CAO TẦNG LUÔN LUÔN CÓ HỆ THỐNG CỘT THU LÔI?

- A: Do các tòa nhà chọc trời có hệ thống điện và các thiết bị sử dụng điện nhiều.
B: Do cột thu lôi có thể tăng chiều cao của các tòa nhà chọc trời
C: Do các tòa nhà chọc trời là nơi dễ bị sét đánh nhất nên cần phải có cột thu lôi để giảm thiểu thiệt hại do sét gây ra

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi lắp đặt cột thu lôi trên mái cá tòa nhà cao tầng, do cao và nhọn, cột thu lôi sẽ có điện trường lớn, nên sét sẽ đánh vào đó. Sau khi bị sét đánh, nó dẫn dòng điện ấy xuống dưới mặt đất.

CÂU HỎI SỐ 14: EM HÃY CHO BIẾT ĐÂU LÀ THIẾT HẠI MÀ SÉT CÓ THỂ GÂY RA?

- A: Gây sập nhà
B: Làm vật nuôi bị chết và có thể gây cháy rừng
C: Gây ngập lụt
D: Gây thiệt hại về mùa màng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Sét đánh trúng cánh rừng trong thời điểm mùa khô có thể gây cháy rừng. Đồng thời đánh vào các trang trại, chuồng chăn nuôi gia súc làm chết gia súc.

CÂU HỎI SỐ 15: EM CÓ BIẾT TẠI SAO MỖI KHI KẾT THÚC CƠN DÔNG, SÉT, CÂY CỐI THƯỜNG XANH HƠN?

- A: Do sét đánh tạo nên phản ứng hóa học, tạo ra chất dinh dưỡng cho cây
B: Do mưa nên khiến cho cây cối xanh tốt hơn
C: Do ánh sáng lúc có dông và khi trời hết dông khác nhau
D: Do mưa rửa trôi hết bụi bẩn trên lá

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ở nhiệt độ cao mà sét tạo ra, nitơ và oxy trong không khí sẽ kết hợp lại với nhau, tạo thành oxit nitơ. Các oxit nitơ này có thể hòa tan trong nước mưa và tạo thành nitrat. Nitrat rất tốt cho sự phát triển của thực vật, vì vậy, cây cối thường xanh tốt hơn sau khi dông sét.

CÂU HỎI SỐ 16: THEO EM TRONG NHỮNG ĐỒ VẬT NÀO SAU ĐÂY SẼ BỊ HỒNG NẾU SÉT ĐÁNH ẢNH HƯỞNG HỆ THỐNG ĐIỆN TRONG NGÔI NHÀ

- A: Tivi đã rút điện
B: Điện thoại đang sạc pin và tivi đang bật
C: Các đồ vật kim loại trong nhà
D: Xe máy

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nếu sét đánh trúng thì các thiết bị điện, điện tử đang sử dụng có khả năng bị hư hỏng như: điện thoại đang sạc pin, tivi đang bật,...

CÂU HỎI SỐ 17: TẠI SAO SÉT HAY ĐÁNH VÀO CÁC KHU VỰC CAO SO VỚI MẶT ĐẤT?

- A: Vì khu vực cao mang điện tích cảm ứng nhiều hơn và có khả năng hút sóng điện mạnh hơn so với mặt đất
B: Vì chỗ cao thường là những nhà cao tầng có kết cấu nhiều kim loại có tính dẫn điện mạnh hơn
C: Vì chỗ cao gần với tia sét hơn

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sét xảy ra khi đám mây dông tích điện đi gần mặt đất, gặp một vật có độ cao như cây cối, nhà cao tầng, người cầm vật kim loại,... thì sẽ có hiện tượng phóng tia lửa điện giữa đám mây và mặt đất. Do vậy khu vực cao mang điện tích cảm ứng nhiều hơn và có khả năng xảy ra sét khi có đám mây tích điện.

CÂU HỎI SỐ 18: LÚA CHIÊM LẤP LÓ ĐẦU BỜ, HỂ NGHE SẤM ĐỘNG PHẤT CỜ MÀ LÊN. THEO EM Ý NGHĨA CỦA CÂU CA DAO TRÊN LÀ GÌ?

- A: Lúa nghe theo tiếng sấm mà lớn nhanh hơn
B: Sét tạo ra phản ứng hóa học có thể cung cấp chất dinh dưỡng cho cây
C: Do lúa có khả năng dự báo khi nào có sét
D: Do sét đánh xuống đất làm lúa bị ảnh hưởng khiến lá dựng lên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trồng lúa vào vụ chiêm thường vào thời kỳ khô hạn và thiếu nước. Khi xảy ra mưa dông kèm theo sét thì ở nhiệt độ cao mà sét tạo ra, nitơ và oxy trong không khí sẽ kết hợp lại với nhau, tạo thành oxit nitơ. Các oxit nitơ này có thể hòa tan trong nước mưa và tạo thành nitrat. Nitrat rất tốt cho sự phát triển của thực vật, vì vậy, lúa thường xanh tốt hơn sau khi dông sét.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 19: NẾU ĐANG Ở NHÀ MỘT MÌNH XEM TIVI, NGOÀI TRỜI BỔNG CHUYỂN MƯA DÔNG, SẤM CHỚP ẦM ẦM VÀ CÓ TIẾNG SÉT, EM CẦN PHẢI LÀM GÌ?

- A. Bật tiếng tivi thật to cho đỡ sợ
- B. Rút hết ổ cắm tivi
- C. Rút ổ cắm tivi và rút dây ăng ten (nếu có)

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Ngắt nguồn điện của tivi để tránh chập điện gây cháy nổ khi sét đánh. Ăng ten cũng là vật dẫn điện nếu bị sét đánh trúng, nên cần rút ra khỏi tivi, tránh nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 20: EM SẼ LÀM GÌ KHI ĐANG CHƠI NGOÀI SÂN THÌ CÓ MƯA DÔNG VÀ XUẤT HIỆN TIA CHỚP, TIẾNG SÉT?

- A. Đứng ở cửa nghịch nước mưa
- B. Vào nhà đọc sách
- C. Bật tivi xem hoạt hình

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi xảy ra mưa dông kèm theo sét, nếu đứng ở cửa nghịch nước mưa có thể bị sét đánh; đồng thời sét đánh gây chập điện dẫn đến hư hỏng tivi. Do vậy, khi có sét không nên đứng ở cửa nghịch nước mưa hoặc bật tivi xem.

CÂU HỎI SỐ 21: KHI ĐANG BƠI MÀ TRỜI SẮP CÓ MƯA DÔNG, SẤM SÉT, EM CẦN LÀM GÌ?

- A. Ra khỏi bể bơi ngay lập tức
- B. Đứng nấp dưới vòm cầu nhảy của bể bơi
- C. Lặn xuống nước

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Nước luôn có tạp chất và dẫn điện, là nơi dễ bị sét đánh gây nguy hiểm. Do vậy cần rời bể bơi ngay lập tức.

CÂU HỎI SỐ 22: Ở TRƯỜNG HỌC, VỊ TRÍ NÀO SAU ĐÂY LÀ AN TOÀN KHI MƯA DÔNG, SẤM SÉT?

- A. Ban công, cạnh nơi có dây chống sét.
- B. Trong lớp học, tránh xa cửa sổ, đường dây điện.
- C. Nhà để xe có mái che

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi có mưa dông, sét sẽ đánh vào những vị trí như dây chống sét, cửa sổ, đường dây điện vì có các vật liệu kim loại dễ dẫn điện từ sét nên cần tránh xa những vị trí này. Do vậy, trong tình huống này cần ở trong lớp học, tránh xa cửa sổ, đường dây điện để đảm bảo an toàn.

CÂU HỎI 23: VỪA TAN HỌC THÌ TRỜI TỐI SẤM, MƯA DÔNG, SẤM SÉT ẦM ẦM, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Mặc áo mưa, nhanh chóng đạp xe về nhà.
- B. Ngồi trong lớp học, tránh xa các vị trí cửa, đợi hết mưa rồi về.
- C. Rủ các bạn ra ngoài lan can chơi, đợi hết mưa thì về.

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi có mưa dông, nếu đi ngoài đường dễ gặp nguy hiểm bởi sấm sét. Bạn nên ngồi trong lớp học đợi hết mưa dông, sấm sét mới ra về. Nên tránh xa các khu vực dễ bị sét đánh như cửa sổ, lan can,...

CÂU HỎI SỐ 24: ĐANG TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC VỀ CÙNG CÁC BẠN THÌ GẶP MƯA DÔNG, SẤM SÉT, XUNG QUANH KHÔNG CÓ NHÀ CỬA ĐỂ TRÚ, EM VÀ CÁC BẠN CẦN LÀM GÌ?

- A. Ngồi cách xa nhau, cúi người và bịt tai
- B. Nằm xuống sát đất.
- C. Đứng yên và nắm chặt tay nhau.

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Khi xảy ra mưa dông, sấm sét, không nên tụm tụm thành nhóm người hay nằm xuống sát đất vì khi đó làm tăng diện tích tiếp xúc với mặt đất, dễ bị sét đánh trúng. Khi tách xa nhau, cúi người xuống thì diện tích tiếp xúc với mặt đất sẽ nhỏ nhất, giúp giảm rủi ro bị sét đánh.

CÂU HỎI SỐ 25: TRONG NHỮNG VỊ TRÍ SAU ĐÂY LÀ NƠI AN TOÀN NHẤT KHI CÓ SÉT?

- A: Trong nhà kiên cố
- B: Dưới gốc cây to
- C: Dưới cây cột điện

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Cây to và cột điện là các vị trí cao, nguy cơ cao bị sét đánh. Do vậy, ở dưới cây to cũng dễ bị sét đánh trúng vì cây có độ ẩm cao (chứa nhựa và nước), có khả năng dẫn điện tốt; Ở dưới cột điện cũng dễ bị sét đánh trúng vì có nhiều dây dẫn và thanh, cột kim loại. Do vậy, nhà kiên cố sẽ là vị trí an toàn nhất khi có sét.

CÂU HỎI SỐ 26: KHI XẢY RA MƯA DÔNG KÈM SÉT. THEO EM TRONG CÁC TRƯỜNG HỢP SAU TRƯỜNG HỢP NÀO DỄ BỊ SÉT ĐÁNH?

- A. Ngồi trong nhà kiên cố và tránh xa các cửa sổ
- B. Sử dụng ô dù và di chuyển dưới trời mưa dông hoặc trú mưa dưới gốc cây to
- C. Tìm chỗ thấp để trú ẩn
- D: Ngồi thu mình lại hai tay bịt tại

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Do ô thường làm bằng kim loại, có khả năng dẫn điện, nên sẽ dễ bị sét đánh trúng, rất nguy hiểm khi trời mưa dông. Ở dưới cây to cũng dễ bị sét đánh trúng vì cây có độ ẩm cao (chứa nhựa và nước), có khả năng dẫn điện tốt. Do vậy, khi trời mưa dông cần tìm chỗ thấp để trú ẩn hoặc ngồi thu mình lại hai tay bịt tai.

CÂU HỎI SỐ 27: EM NÊN LÀM GÌ KHI GẶP DÔNG, SÉT (XUNG QUANH LÀ ĐỒNG TRỐNG)?

- A: Ngay lập tức nằm sấp xuống mặt đất hai tay ôm đầu
- B: Nhảy xuống xuống nước gần đó để trú ẩn
- C: Tìm chỗ thấp, ngồi xổm tiếp xúc mặt đất bằng các đầu ngón chân
- D: Ngay lập tức chạy về nhà càng nhanh càng tốt

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi xảy ra dông sét cần giảm diện tích tiếp xúc và vị trí của bạn so với mặt đất. Do vậy cần tìm chỗ thấp, ngồi xổm tiếp xúc mặt đất bằng các đầu ngón chân. Còn hành động nằm sấp xuống mặt đất hai tay ôm đầu hoặc nhảy xuống xuống nước gần đó trú ẩn là ứng phó với lốc.

CÂU HỎI SỐ 28: TẠI SAO NHIỀU NGƯỜI KHÔNG BỊ SÉT ĐÁNH TRỰC TIẾP NHƯNG VẪN BỊ THƯƠNG?

- A: Do người đó đứng gần nơi bị sét đánh trúng
- B: Do người đó không gặp may
- C: Do không khí bị dẫn điện

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nhiều người không bị sét đánh trực tiếp nhưng vẫn bị thương do người đó đứng gần nơi bị sét đánh trúng và tiếp xúc với các vật dẫn điện (Kim loại, nước lẫn tạp chất) nên bị dòng điện do sét đánh ảnh hưởng.

CÂU HỎI SỐ 29: TRONG MỘT BUỔI TRƯA HÈ NAM VÀ CÁC BẠN ĐI THẢ DIỀU NGOÀI ĐỒNG. BỔNG NHIÊN MỘT CƠN DÔNG KÉO ĐẾN CÓ KÈM THEO TIẾNG SẤM. THEO EM NAM PHẢI LÀM GÌ TRONG TÌNH HUỐNG NÀY?

- A: Không quan tâm vì cơn dông vẫn còn ở xa
- B: Cắt dây diều cho diều bay đi để không bị sét đánh
- C: Gọi các bạn thu diều và cùng nhau đi về
- D: Báo với các bạn là có tiếng sấm và hỏi các bạn là chơi tiếp hay đi về

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nếu trời chưa mưa dông thì có thể gọi các bạn thu diều và cùng nhau đi về. Thả diều hoặc chơi tiếp dưới mưa dông rất nguy hiểm vì ngoài đồng trống con người là vật cao nhất nên có thể bị sét đánh.

CÂU HỎI SỐ 30: KHI ĐANG PHẢI TRÔNG EM BÉ TRONG NHÀ KHI NGOÀI TRỜI ĐANG CÓ MƯA DÔNG KÈM THEO SẤM SÉT. EM SẼ LÀM GÌ?

- A: Đặt em vào trong cũi làm bằng gỗ và ở bên cạnh cho bé không bị giật mình khi có sấm
- B: Cho em bám vào thành cửa sổ vì trẻ con thích chơi ở gần cửa
- C: Đưa bé đi tắm để bé bớt sợ bởi tiếng sấm gây ra
- D: Cho bé đi xem ti vi để quên đi ngoài trời đang mưa dông

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi ở trong nhà, nên đứng xa cửa sổ, cửa ra vào, các đồ dùng điện, tránh các chỗ ẩm ướt như buồng tắm, bể nước, vòi nước, không nên dùng điện thoại trừ trường hợp rất cần thiết. Rút phích cắm các thiết bị điện trước lúc có giông. Với các đường dây điện thoại hay dây điện vì nối với lưới bên ngoài nên rất có thể bị ảnh hưởng sét đánh lan truyền. Do vậy, trong tình huống này “đặt em vào trong cũi làm bằng gỗ và ở bên cạnh cho bé không bị giật mình khi có sấm” là câu trả lời đúng.

CÂU HỎI SỐ 31: NẾU BẮT BUỘC PHẢI RA NGOÀI KHI TRỜI CÓ CƠN DÔNG KÈM THEO MƯA VÀ SẤM SÉT THÌ EM NÊN LỰA CHỌN TRANG PHỤC NHƯ THẾ NÀO?

- A: Mặc quần áo bình thường nhưng bỏ đồ vật làm bằng kim loại ở nhà
- B: Mang ủng, mặc áo mưa, lựa chọn trang phục gọn nhẹ, và không mang theo đồ vật làm bằng kim loại
- C: Mặc áo mưa, lựa chọn trang phục gọn nhẹ
- D: Mặc áo mưa, không mang theo đồ vật làm bằng kim loại

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nếu bắt buộc phải ra ngoài trời khi có mưa dông. Để đề phòng sét đánh thì nên lựa chọn trang phục gọn nhẹ, không mang theo đồ vật làm bằng kim loại vì dẫn điện nguy cơ bị sét đánh; đồng thời mang ủng, áo mưa là các vật liệu cách điện.

CÂU HỎI SỐ 32: KHI CÓ NGƯỜI BỊ SÉT ĐÁNH EM NÊN LÀM GÌ?

A: Không đụng vào người bị sét đánh vì cũng có thể bị giật

B: Kiểm tra người bị nạn, nếu không còn thở sơ cứu bằng cách hô hấp nhân tạo

C: Để người bị nạn nằm yên, lấy ô che cho người bị nạn và chờ xe cấp cứu đến

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Người bị sét đánh không tích điện nên cần nhanh chóng hỗ trợ, cứu chữa nạn nhân. Nên để nạn nhân nằm nơi đất ẩm, nơi rộng quần áo cho dễ thở. Nếu thấy nạn nhân có dấu hiệu nặng khó thở, nhịp tim không rõ cần làm các thao tác hô hấp nhân tạo, hỗ trợ tim bằng cách xoa bóp hoặc ấn mạnh vào vùng ngực. Và cuối cùng là nhanh chóng gọi xe cấp cứu kịp thời đưa nạn nhân đi bệnh viện.

CÂU HỎI SỐ 33: EM HÃY CHO BIẾT NẾU TRỜI MƯA DÔNG CÓ KÈM THEO SÉT THÌ CÓ NÊN NGỒI TRONG Ô TÔ KHÔNG?

A: Tuyệt đối không vì ô tô nhiều kim loại là miếng mồi ngon cho sét.

B: Ô tô chỉ có tác dụng tránh mưa còn hoàn toàn không tránh được sét.

C: Có thể an toàn trong ô tô khi trời mưa, sét.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Ô tô có thiết kế khép kín, giống như 1 chiếc lồng kim loại (gọi là lồng Faraday), giúp bảo vệ các vật bên trong. Do vậy có thể an toàn khi ngồi trong ô tô khi xảy ra sét.

CÂU HỎI SỐ 34: EM HÃY CHO BIẾT TẠI SAO CHÚNG TA KHÔNG NÊN ĐỨNG Ở NƠI ẨM ƯỚT NHẤT LÀ NHÀ TẮM KHI NGOÀI TRỜI ĐANG CÓ SÉT?

A: Do nước có khả năng dẫn điện cao nên vẫn có nguy cơ bị ảnh hưởng bởi sét, đồng thời ống nước và đồ dùng trong nhà tắm làm bằng kim loại dễ dẫn điện

B: Do nhà tắm thường có cửa sổ thông gió là nơi hút sét

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Hệ thống ống dẫn nước và vòi hoa sen là kim loại có thể đóng vai trò như một ống dẫn điện, nước chứa các loại hợp chất cũng có thể dẫn điện. Do vậy, một người đứng ở nơi ẩm ướt, nhất là trong nhà tắm có thể bị nguy hiểm khi sét đánh.

CÂU HỎI SỐ 35: NẾU ĐANG XEM TI VI BẤT NGỜ GẶP DÔNG, SÉT EM SẼ LÀM GÌ?

A: Tiếp tục xem ti vi như bình thường vì nhà đã có cột thu lôi

B: Tắt ti vi

C: Tắt ti vi, rút ổ cắm điện và dây tín hiệu ra khỏi ti vi

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Ngắt nguồn điện của tivi để tránh chập điện gây cháy nổ khi sét đánh. Dây tín hiệu cũng là vật dẫn điện nếu bị sét đánh trúng, nên cần rút ra khỏi tivi, tránh nguy hiểm.

ĐỘNG ĐẤT

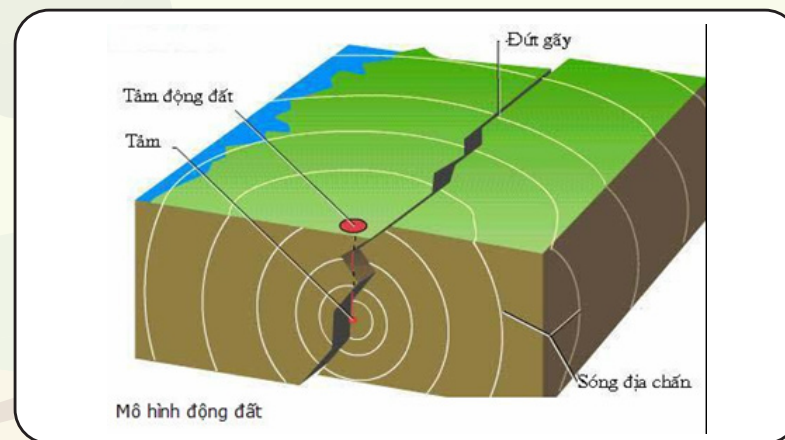
C. ĐỘNG ĐẤT

I. GIỚI THIỆU CHUNG

Động đất là sự rung động mặt đất bởi sự giải phóng đột ngột năng lượng trong vỏ trái đất dưới dạng sóng địa chấn, có thể gây ra biến dạng trên mặt đất, phá hủy nhà cửa, công trình, của cải và sinh mạng con người.

Động đất có nhiều cấp độ lớn khác nhau: từ rất yếu chỉ có máy móc ghi nhận được tới rất lớn gây nên những phá hủy lớn trên bề mặt Trái Đất, có thể phá hủy cả những thành phố lớn hoặc gây ra những trận sóng thần trên biển. Tác động trực tiếp nhất của các trận động đất là rung cuộn mặt đất, gây ra hiện tượng nứt vỡ, làm sụp đổ nhà ở và các công trình xây dựng. Mức độ nghiêm trọng của nó dựa trên cường độ, khoảng cách tính từ chấn tâm, và các điều kiện về địa chất, địa mạo tại nơi bị ảnh hưởng.

Mô hình động đất

Mô hình động đất

Các trận động đất xảy ra dưới đáy biển có thể gây ra lở đất hay biến dạng đáy biển, làm phát sinh sóng thần (những đợt sóng lớn tràn qua các đại dương rồi đổ bộ vào đất liền). Đôi khi động đất còn khiến núi lửa hoạt động, thậm chí là những núi lửa đã tắt từ lâu...

Mặc dù không nằm trên “vành đai lửa” của các chấn tâm động đất mạnh trên thế giới, Việt Nam vẫn có mối hiểm họa động đất khá cao. Những trận động đất mạnh nhất với độ lớn đạt tới 6,7–6,8 và tương đương đã được ghi nhận trong lịch sử (1 trận vào thế kỷ 14) và bằng máy (2 Trận: động đất Điện Biên năm 1935 ($M=6,7$) và tuần Giáo năm 1983 ($M=6,8$)).

Chỉ tính từ năm 1910 đến 2020, hệ thống mạng trạm địa chấn quốc gia đã ghi nhận trên 300 trận động đất ($M \geq 4,0$) xảy ra tại khu vực Tây Bắc lãnh thổ nước ta.

Theo nghiên cứu có tổng cộng 46 hệ thống đới đứt gãy sinh chấn chính (cấp 1 và 2) trên lãnh thổ, thêm lục địa và Biển Đông Việt Nam. Đây chính là nguồn nguy cơ tiềm ẩn hiểm họa động đất có thể xảy ra bất kỳ lúc nào tại Việt Nam trong tương lai. Bên cạnh đó hoạt động của hệ thống các đập thủy điện khắp lãnh thổ cũng có thể trở thành nguồn gây động đất kích thích. Chính vì vậy, việc trang bị kiến thức về động đất và chuẩn bị sẵn sàng các kỹ năng ứng phó là chìa khóa cho sự an toàn cho mọi người, đặc biệt đối với những người sống trong vùng có nguy cơ động đất cần phải biết làm gì trước, trong và sau khi một trận động đất xảy ra.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

BỘ CÂU HỎI VỀ ĐỘNG ĐẤT

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: THEO EM ĐỘNG ĐẤT LÀ GÌ?

- A. Động đất là hiện tượng nhà rung lắc, sụp đổ
- B. Động đất là sự rung động mặt đất bởi sự giải phóng đột ngột năng lượng trong vỏ trái đất dưới dạng sóng địa chấn, có thể gây ra biến dạng trên mặt đất, phá hủy nhà cửa, công trình, của cải và sinh mạng con người.
- C. Động đất là hiện tượng nứt làm đôi

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo quy định tại khoản 33, Điều 5 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, "Động đất là sự rung động mặt đất bởi sự giải phóng đột ngột năng lượng trong vỏ trái đất dưới dạng sóng địa chấn, có thể gây ra biến dạng trên mặt đất, phá hủy nhà cửa, công trình, của cải và sinh mạng con người."

CÂU HỎI SỐ 2: ĐỘNG ĐẤT CÓ THỂ XẢY RA VÀO THỜI GIAN NÀO?

- A: Ban ngày
- B: Ban đêm
- C: Xảy ra đột ngột vào bất cứ lúc nào

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Động đất có thể xảy ra vào bất cứ lúc nào trong ngày, bất cứ thời điểm nào trong năm. Vì vậy cần luôn cảnh giác trước nguy cơ động đất xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 3: NGUYÊN NHÂN GÂY RA ĐỘNG ĐẤT LÀ GÌ?

- A. Do vận động kiến tạo của các mảng kiến tạo trong vỏ Trái Đất
- B. Do thiên thạch va chạm vào Trái Đất
- C. Do con người gây ra
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Động đất có thể phát sinh từ cả 3 nguyên nhân kể trên. Những hoạt động của con người trong khảo sát hoặc trong khai thác hay xây dựng,... cũng có thể gây ra động đất, đặc biệt là các vụ thử hạt nhân dưới lòng đất.

CÂU HỎI SỐ 4: TẠI SAO ĐỘNG ĐẤT LẠI HAY XẢY RA KÈM VỚI HỎA HOẠN?

- A. Do lòng đất tự phun lửa
- B. Do vỡ ống dẫn ga, và các vật dễ cháy nổ
- C. Động đất xảy ra khi đang nấu ăn không kịp tắt bếp
- D. Do vỡ ống dẫn ga và các vật dễ cháy nổ; động đất xảy ra khi đang nấu ăn không kịp tắt bếp

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Động đất có thể gây ra hỏa hoạn khi chúng phá hủy các đường dây điện và các đường ống khí. Sẽ rất khó khăn để ứng phó với các đám cháy khi động đất vẫn còn tiếp diễn.

CÂU HỎI SỐ 5: Ở CÁC VÙNG VEN BIỂN, HIỆN TƯỢNG NÀO THƯỜNG XẢY RA NGAY SAU ĐỘNG ĐẤT?

- A. Sóng thần
- B. Hạn hán
- C. Bão

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Động đất tạo ra rung chấn dưới đáy đại dương, từ đó gây ra sóng thần, tạo thành thảm họa kép.

CÂU HỎI SỐ 6: EM HÃY CHO BIẾT DẤU HIỆU CỦA ĐỘNG ĐẤT?

- A. Mặt đất rung chuyển
- B. Đất đá bên vách núi rơi xuống
- C. Mưa đá trên trời rơi xuống

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Mặt đất rung chuyển là dấu hiệu của một trận động đất. Em cần tìm ngay nơi tránh trú an toàn.

CÂU HỎI SỐ 7: THEO EM, VÌ SAO CÓ ĐỘNG ĐẤT?

- A. Do sao băng bay qua trái đất
- B. Do các mảng kiến tạo va chạm vào nhau khi dịch chuyển
- C. Do có ai đó cho nổ mìn gần khu vực em sống

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Động đất xảy ra khi các mảng kiến tạo va chạm vào nhau khi dịch chuyển, tạo ra dung chuyển trên bề mặt trái đất.

CÂU HỎI SỐ 8: ĐỂ TÍNH ĐƯỢC CẤP ĐỘ (MỨC ĐỘ) ĐỘNG ĐẤT, NGƯỜI TA SỬ DỤNG THANG ĐO NÀO?

- A. Thang đo Bô-pho
- B. Thang đo độ Celsius
- C. Thang đo mô men M

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Để tính mức độ đồng đất, theo Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, sử dụng Độ lớn động đất (ký hiệu M) là đại lượng đặc trưng cho mức năng lượng mà trận động đất phát và truyền ra không gian xung quanh dưới dạng sóng đàn hồi. Trong Quyết định này, độ lớn động đất sử dụng thang độ mô men (M).

CÂU HỎI SỐ 9: THEO EM NÚI LỬA CÓ GÂY RA ĐỘNG ĐẤT KHÔNG?

- A. Không
- B. Có
- C. Động đất gây ra núi lửa

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Núi lửa phun trào làm dịch chuyển các mảng kiến tạo hoặc đứt gãy trong vỏ Trái Đất gây ra động đất.

CÂU HỎI SỐ 10: ĐỘNG ĐẤT LÀ SỰ GIẢI THOÁT ĐỘT NGỌT MỘT LƯỢNG NĂNG LƯỢNG LỚN TÍCH TỤ TRONG MỘT THỂ TÍCH NÀO ĐÓ BÊN TRONG TRÁI ĐẤT. THEO EM, THỂ TÍCH TÍCH TỤ NĂNG LƯỢNG ĐÓ GỌI LÀ VÙNG CHẤN TIÊU ĐÚNG KHÔNG?

- A. Đúng
- B. Sai
- C. Gọi là chấn tâm

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại khoản 34 và 35, Điều 5 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, Chấn tiêu là vị trí nguồn phát sinh ra trận động đất; Chấn tâm động đất là hình chiếu theo chiều thẳng đứng của chấn tiêu lên bề mặt trái đất.

CÂU HỎI SỐ 11: THEO EM, KHI ĐỘNG ĐẤT XẢY RA BÊN DƯỚI ĐÁY ĐẠI DƯƠNG THÌ KHẢ NĂNG SẼ CÓ HIỆN TƯỢNG GÌ XẢY RA?

- A. Cá chết hàng loạt
- B. Sóng thần
- C. Hình thành vòi rồng trên biển

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Động đất là một nguyên nhân gây ra sóng thần. Khi xảy ra động đất ở trong lòng đại dương, sức địa chấn đẩy khối nước khổng lồ lên cao. Trong khoảng mấy trăm km², khối nước bị đẩy lên cao rồi rơi xuống, tạo ra những đợt sóng lớn tràn qua các đại dương rồi đổ bộ vào đất liền.

CÂU HỎI SỐ 12: ĐỘNG ĐẤT TỰ NHIÊN LÀ CHUỖI CÁC VỤ ĐỘNG ĐẤT CÓ CƯỜNG ĐỘ KHÁC NHAU, Kéo dài trong thời gian nhất định. TRONG CHUỖI ĐÓ THÌ TRẬN ĐỘNG ĐẤT MẠNH NHẤT GỌI LÀ ĐỘNG ĐẤT CHÍNH (MAINSHOCK), CÒN NHỮNG LẦN YẾU HƠN THÌ GỌI LÀ GÌ?

- A. Dư chấn
- B. Phụ chấn
- C. Sang chấn

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Động đất tự nhiên là chuỗi các vụ động đất có cường độ khác nhau, kéo dài trong thời gian nhất định, cỡ vài ngày đến vài tháng. Trong chuỗi đó thì trận động đất mạnh nhất gọi là động đất chính (mainshock), còn những lần yếu hơn thì gọi là dư chấn. Dư chấn trước động đất chính gọi là tiền chấn (Foreshock), còn sau động đất chính gọi là "Aftershock" nhưng trong tiếng Việt hiện dùng từ "dư chấn".

CÂU HỎI SỐ 13: DƯ CHẤN TRƯỚC ĐỘNG ĐẤT CHÍNH GỌI LÀ GÌ?

- A. Rung động (Small earthquakes)
- B. Tiền chấn (Foreshock)
- C. Phụ chấn (Slaveshock)

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Dư chấn là các trận động đất có quy mô nhỏ hơn xuất hiện ở những khu vực vừa xảy ra động đất chính. Trận động đất nhỏ trước thì gọi là tiền chấn (Foreshock), còn động đất mạnh nhất là động đất chính.

CÂU HỎI SỐ 14: KHÁI NIỆM NÀO ĐƯỢC HIỂU LÀ ĐANG NÓI ĐẾN VỊ TRÍ CỦA MỘT TRẬN ĐỘNG ĐẤT?

- A. Chấn động
- B. Chấn tâm
- C. Sang chấn

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Chấn tâm động đất là hình chiếu theo chiều thẳng đứng của chấn tiêu lên bề mặt trái đất.

CÂU HỎI SỐ 15: TRONG BẢN THÔNG BÁO ĐỘNG ĐẤT CÓ NỘI DUNG “MỘT TRẬN ĐỘNG ĐẤT CÓ ĐỘ LỚN 2.8 XẢY RA TẠI VỊ TRÍ CÓ TỌA ĐỘ (20.927 ĐỘ VĨ BẮC, 104.713 ĐỘ KINH ĐÔNG), ĐỘ SÂU CHẤN TIÊU KHOẢNG 8.1 KM”. THEO EM ĐỘ LỚN Ở ĐÂY TÍNH THEO THANG ĐO NÀO ?

- A. Thang độ moment (M)
- B. Thang độ Richter
- C. Thang địa chấn JMA
- D. Độ lớn ở đây là muốn nói tới “cấp độ động đất

→ Câu trả lời: A

Ghi chú: Để tính mức độ động đất, theo Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, sử dụng Độ lớn động đất (ký hiệu M) là đại lượng đặc trưng cho mức năng lượng mà trận động đất phát và truyền ra không gian xung quanh dưới dạng sóng đàn hồi. Trong Quyết định này, độ lớn động đất sử dụng thang độ mô men (M).

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 16: KHI ĐANG Ở TRONG NHÀ VÀ CÓ ĐỘNG ĐẤT XẢY RA, EM NÊN NẤP Ở ĐÂU?

- A: Dưới gầm cầu thang
- B: Ở giữa phòng
- C: Ở góc phòng

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nơi góc cạnh, có vách cao chắc chắn có thể bao bọc cơ thể để nấp khi xảy ra động đất. Ở giữa nhà hoặc dưới gầm cầu thang đều rất nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 17: KHI ĐANG Ở BÊN NGOÀI SÂN TRƯỜNG THÌ THẤY CÓ HIỆN TƯỢNG RUNG LẮC DO ĐỘNG ĐẤT, EM PHẢI LÀM GÌ?

- A: Chạy ngay vào lớp học
- B: Tìm chỗ đất trống tránh xa các cây, cột điện,...
- C: Ngồi thấp xuống dưới gốc cây to

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi xảy ra động đất, nếu đứng gần cây cối, cột điện thì có thể bị đổ, đè vào người gây tai nạn. Do vậy cần tìm vị trí đất trống để tránh tai nạn.

CÂU HỎI SỐ 18: KHI MẸ EM ĐANG NẤU BẾP MÀ XẢY RA ĐỘNG ĐẤT. EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Em và mẹ trú ngay xuống gầm bàn
- B. Em nhắc mẹ tắt bếp ga, rồi cùng mẹ trú ngay dưới gầm bàn
- C. Em và mẹ chạy ngay ra khỏi nhà

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi đang nấu bếp ga mà xảy ra động đất thì có thể gây cháy, nổ. Do vậy cần tắt bếp và trú ẩn ngay dưới gầm bàn.

CÂU HỎI SỐ 19: BỐ LÁI XE CHỖ CẢ NHÀ ĐI CHƠI THÌ CÓ ĐỘNG ĐẤT, BỐ CẦN LÀM GÌ ĐỂ GIỮ AN TOÀN CHO CẢ NHÀ?

- A. Tìm chỗ trống để dừng xe, tránh các tòa nhà, cột điện, dây điện,... Nên ở yên trong xe chờ hết cơn rung lắc.
- B. Dừng xe lại ngay, chui xuống gầm xe để tránh bị các vật rơi vào người
- C. Ngồi yên và lái xe thật nhanh ra khỏi vùng có động đất

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Động đất xảy ra rất nhanh, vùng ảnh hưởng cũng khá lớn nên không thể lái xe thật nhanh ra khỏi vùng động đất. Việc lái xe thật nhanh hoặc dừng xe đột ngột ngay khi cảm nhận được động đất bởi có thể gây tai nạn nguy hiểm. Chui xuống gầm xe cũng có thể bị vật nặng đè bẹp. Nên tìm nơi thông thoáng nhất để dừng xe, chờ hết cơn rung lắc.

CÂU HỎI SỐ 20: KHI ĐANG NGỦ, NẾU ĐỘNG ĐẤT XẢY RA, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Nằm yên và lấy gối bảo vệ đầu.
- B. Chạy ngay ra khỏi nhà
- C. Nấp sau tivi

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Động đất làm các đồ vật rơi xuống gây nguy hiểm. Nên che chắn bảo vệ đầu. Không nên chạy ra khỏi nhà hay nấp dưới các đồ vật có thể rơi và đổ vỡ.

CÂU HỎI SỐ 21: NẾU BỊ KẸT TRONG ĐỒNG ĐỒ NÁT SAU ĐỘNG ĐẤT, EM CẦN LÀM GÌ?

- A. Đốt lửa
- B. Liên tục kêu cứu to nhất có thể
- C. Tạo ra âm thanh bằng cách gõ vào tường hoặc ống

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Đốt lửa có thể gây hỏa hoạn. Gõ vào thành ống hoặc tường tới khi đội cứu hộ có thể nghe và tìm thấy bạn. Sử dụng còi nếu có. Kêu cứu là phương án cuối cùng vì có thể khiến bạn hít phải khói độc nếu có và gây mất sức.

CÂU HỎI SỐ 22: ĐỘNG ĐẤT XẢY RA KHI EM ĐANG Ở TRONG NHÀ. NGAY SAU ĐỢT RUNG CHẤN ĐẦU TIÊN EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Khóa các van ga, bếp nấu, tắt cầu dao điện và trở lại vị trí an toàn.
- B. Hoảng loạn chạy ngay ra ngoài
- C. Vẫn ở yên vị trí an toàn, chờ đến khi hết hẳn các đợt rung chấn

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Động đất cũng thường gây ra hỏa hoạn khi chúng phá hủy các đường dây điện và các đường ống khí gas. Do vậy, khi có rung chấn động đất cần khóa các van ga, bếp nấu và tắt cầu dao điện.

CÂU HỎI SỐ 23: KHI ĐANG XẢY RA MỘT TRẬN ĐỘNG ĐẤT, EM NÊN THOÁT HIỂM KHỎI TÒA NHÀ CHUNG CƯ BẰNG CÁCH NÀO?

- A. Sử dụng thang máy, chạy ngay xuống tầng 1 để ra ngoài.
- B. Sử dụng thang bộ/ cầu thang thoát hiểm để xuống tầng 1, ra khỏi tòa nhà.
- C. Chạy ngược cầu thang bộ lên tầng cao nhất/ tầng thượng.
- D. Tìm ngay chỗ trú ẩn an toàn (dưới gầm bàn chắc chắn; góc tường...), không chạy ra khỏi tòa nhà.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nếu đang ở trong tòa nhà chung cư thì không chạy xuống tầng dưới hoặc lao ra ngoài khi tòa nhà đang rung chuyển, nếu không, bạn có thể bị tường đổ, hoặc các vật dụng đè lên. Cần tìm ngay nơi tránh trú an toàn.

CÂU HỎI SỐ 24: ĐANG Ở TRONG LỚP HỌC THÌ THẤY CÓ HIỆN TƯỢNG RUNG LẮC DO ĐỘNG ĐẤT, EM CẦN PHẢI LÀM GÌ?

- A. Chui xuống dưới bàn học
- B. Chạy ngay ra khỏi lớp
- C. Giữ nguyên vị trí hiện tại

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi động đất xảy ra, có thể làm rơi, đổ vỡ các vật dụng như: cửa kính, tủ, đồ treo trên tường... Chui xuống dưới bàn học sẽ giúp an toàn hơn.

CÂU HỎI SỐ 25: SAU CƠN ĐỘNG ĐẤT, KHÔNG MAY EM BỊ KẼT DƯỚI ĐỔNG ĐỔ NÁT, EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Nằm im và không làm gì cả
- B. Che miệng để tránh bụi và hô lớn hoặc gõ vào các vật xung quanh để báo cho đội cứu hộ
- C. Cố gắng di chuyển nếu không cảm thấy an toàn
- D. Tất cả nội dung trên

→ Câu trả lời: A, B

Ghi chú: Nếu bị mắc kẹt dưới đồng đổ nát thì cần che miệng bằng khăn tay hoặc một mảnh vải; Gõ vào một đường ống hoặc mảnh tường để nhân viên cứu hộ có thể xác định vị trí bạn bị mắc kẹt. Hô lớn chỉ là giải pháp cuối cùng.

CÂU TRẢ LỜI SỐ 26: THEO EM, CHỖ NÀO SAU ĐÂY LÀ AN TOÀN KHI ĐỘNG ĐẤT XẢY RA?

- A. Dưới gốc cây to
- B. Trong tòa nhà cao ốc bằng bê tông, không có kính
- C. Góc phòng hoặc trên bãi đất trống
- D. Tất cả vị trí trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nếu đang ở trong nhà khi xảy ra động đất, lập tức chạy đến vị trí an toàn: chui xuống gầm bàn chắc chắn hoặc lánh vào góc phòng để tránh các vật nặng hay mảnh vỡ rơi xuống đầu.

Trong trường hợp đang ở ngoài đường cần dừng xe ở lề đường, lánh nạn ở những bãi đất trống, tránh khu vực đông đúc; tránh xa các tòa nhà cao tầng, tường cao, gầm cầu, đường dây điện, cột điện...

CÂU HỎI SỐ 27: SAU KHI ĐỘNG ĐẤT VÀ CÁC DƯ CHẤN DỪNG HẸN, EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Kiểm tra chính mình và những người xung quanh có bị chấn thương hay không. Tiến hành sơ cứu nếu cần thiết.
- B. Trong trường hợp đặc biệt nếu em vẫn ở trong nhà hoặc trường, cẩn thận với đường dây điện, khí đốt, nước và các vật dụng có thể gây nguy hiểm khác.
- C. Tránh xa các bãi biển. Sóng thần thường xảy ra khi mặt đất đã ngừng rung lắc
- D. Tất cả hoạt động trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sau khi động đất kết thúc có thể có nhiều người bị thương, thiệt hại về tài sản, công trình và nguy cơ sóng thần. Điều đặc biệt quan trọng là mỗi người phải giữ bình tĩnh để giúp đỡ những người khác. Trước tiên là giúp đỡ những người bị nạn và để phòng hỏa hoạn. Sau đó bắt đầu đánh giá thiệt hại và tiến hành các biện pháp khắc phục.

CÂU HỎI SỐ 28: SAU KHI ĐỘNG ĐẤT XẢY RA, NẾU Ở TRONG NHÀ, EM NGỦI THẤY MÙI GA, EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Đóng cửa và đi ra ngoài, chờ người lớn về xử lý
- B. Bật đèn, diêm, nến và đi quanh nhà xem chỗ nào có mùi ga
- C. Mở cửa sổ, không bật điện và vào bếp đóng khóa ga
- D. Tất cả phương án trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Sau khi động đất xảy ra, nếu ở trong nhà, em ngửi thấy mùi ga thì dùng đèn pin soi thay vì diêm, bật lửa, nến... vì dễ gây hỏa hoạn.

CÂU HỎI SỐ 29: KHI ĐỘNG ĐẤT XẢY RA, TRONG NHÀ EM, NHỮNG KHU VỰC NÀO LÀ AN TOÀN?

- A. Vị trí cách xa cửa sổ, cửa kính
- B. Vị trí cách xa cửa sổ, cửa kính và các đồ dùng treo trên tường: đồng hồ, tranh ảnh, gương, quạt điện, quạt trần....
- C. Vị trí bên cạnh giá sách
- D. Vị trí ngay dưới cửa ra vào

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Động đất thường kèm theo dư chấn. Do vậy, sau động đất cần tránh xa cửa sổ, cửa kính, các đồ dùng treo trên tường: đồng hồ, tranh ảnh, gương, quạt điện, quạt trần.... để tránh tai nạn.

CÂU HỎI SỐ 30: THEO EM, KHI SINH SỐNG TRONG VÙNG CÓ NGUY CƠ CAO XẢY RA ĐỘNG ĐẤT, ĐỂ GIẢM THIỂU THIẾT HẠI, TRONG PHÒNG NGỦ CỦA EM KHÔNG NÊN LÀM GÌ?

- A. Treo các khung tranh, ảnh trên đầu giường
- B. Kê giường cạnh cửa sổ kính
- C. Treo đèn chùm, quạt trần
- D. Tất cả điều trên

→ **Câu trả lời: D**

Ghi chú: Trong vùng có nguy cơ xảy ra động đất, không nên kê giường ngủ gần cửa sổ kính để phòng kính vỡ; không nên treo các đồ vật trên tường đầu giường ngủ hoặc treo đèn chùm, quạt trần, để phòng động đất làm rơi các đồ vật trên.

Mưa Đá

D. MƯA ĐÁ

I. GIỚI THIỆU CHUNG

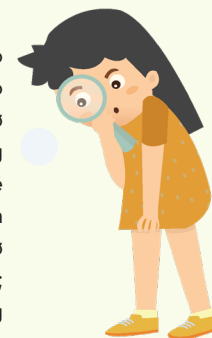
Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng hoặc hạt băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian ngắn, kèm theo mưa rào, đôi khi có gió mạnh.

Mưa đá thường hay hình thành trong các tháng chuyển tiếp giữa mùa lạnh sang mùa nóng (tháng 4, 5 và 6) hoặc giữa mùa nóng sang mùa lạnh (tháng 9, 10 và 11).

Độ ẩm trong không khí các tháng giao mùa thường tăng cao. Khí quyển tầng thấp nóng lên, hình thành cột không khí dưới nóng trên lạnh và hiện tượng không khí đối lưu diễn ra mạnh mẽ.

Khi các đám mây gần mặt đất được các luồng không khí bốc lên cao thì phần trên của đám mây thường ở nhiệt độ dưới -20°C , khiến cho hơi nước trong mây biến thành những hạt băng nhỏ. Nhưng tầng mây ở dưới thấp hơn, do nhiều nguyên nhân không thể ngưng kết thành băng mà các giọt nước. Các luồng không khí không ngừng bốc lên cao sẽ đưa một khối lượng lớn các giọt nước lạnh này lên tầng trên của đám mây. Ngay sau đó, chúng đông kết với các hạt băng đang tồn tại ở tầng trên, làm cho thể tích của các hạt băng càng ngày càng lớn hơn; khi trọng lượng tăng đến mức độ nhất định nào đó chúng sẽ rơi xuống và tạo thành mưa đá.

Mưa đá có khả năng xảy ra khi xuất hiện mây đen bao phủ kín bầu trời, mưa dông nổi lên mỗi lúc một mạnh, tiếp đó lác đác vài hạt mưa rào, nhiệt độ không khí lạnh đi nhanh chóng; Tiếng động mưa rơi rơi mái nhà phát ra lớn.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

BỘ CÂU HỎI VỀ MƯA ĐÁ

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: EM CÓ BIẾT ĐƯỜNG KÍNH TRUNG BÌNH CỦA HẠT MƯA ĐÁ?

- A. 5mm đến 50mm
- B. 5mm-100mm
- C. 5mm- 200mm

→ Câu trả lời: C

Ghi chú: Những vùng không khí hoạt động hỗn loạn là nơi sinh ra các hạt mưa đá lớn nhất. Ước tính luồng không khí chuyển động lên phía trên với vận tốc khoảng 160km/h có thể tạo ra các hạt mưa đá có đường kính 12cm hoặc lớn hơn. Một hạt mưa đá nổi tiếng rơi xuống Coffeyville, Kansas năm 1979 cân nặng 750 gram, có đường kính khoảng 20cm.

CÂU HỎI SỐ 2: EM HÃY CHO BIẾT CẤP ĐỘ RUI RO THIÊN TAI LỚN NHẤT CỦA MƯA ĐÁ LÀ CẤP MẤY?

- A. Cấp 2
- B. Cấp 3
- C. Cấp 4
- D. Cấp 5

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại Điều 52, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, rủi ro thiên tai do mưa đá gồm 02 cấp độ:

- (1) Rủi ro cấp độ 1 xảy ra khi cảnh báo mưa đá xảy ra trên phạm vi dưới 1/2 số huyện, xã trong phạm vi 1 tỉnh hoặc nhiều tỉnh không liên kế;*
- (2) Rủi ro cấp độ 2 xảy ra khi cảnh báo mưa đá xảy ra trong phạm vi từ 1/2 số huyện, xã trở lên của 1 tỉnh.*

CÂU HỎI SỐ 3: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG THIẾT HẠI MÀ MƯA ĐÁ CÓ THỂ GÂY RA?

- A. Làm sập trường học kiên cố
- B. Nhà cửa bị thủng mái; Cây trồng hoặc hoa màu bị nát dập; làm gia súc, gia cầm bị chết
- C. Không gây tác hại, thậm chí làm cho cây trồng thêm xanh tốt
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Ghi chú: Mưa đá có trọng lượng, vận tốc rơi lớn có thể làm gia súc, gia cầm bị chết, làm thủng mái nhà, dập nát rau và hoa màu.

CÂU HỎI SỐ 4: EM CÓ BIẾT, TRẬN MƯA ĐÁ ĐƯỢC CHO LÀ CƯỚP ĐI SINH MẠNG CỦA NHIỀU NGƯỜI NHẤT TRONG LỊCH SỬ (230 NGƯỜI) XẢY RA Ở ĐẤT NƯỚC NÀO?

- A. Ấn Độ
- B. Trung Quốc
- C. Mỹ
- D. Việt Nam
- E. Pháp

→ Câu trả lời: A

Ghi chú: Trận mưa đá xảy ra tại Uttar Pradesh, Ấn Độ vào tháng 4/1888 đã cướp đi sinh mạng của nhiều người nhất (230 người).

CÂU HỎI SỐ 5: TẠI SAO MƯA ĐÁ LẠI NGUY HIỂM?

- A. Vì những hạt mưa đá có thể làm đổ nhà, tàn phá cây cối, thậm chí chết người
- B. Vì mưa đá thường kèm theo gió rất mạnh, có khi là gió lốc, sức tàn phá hết sức khủng khiếp
- C. Cả 2 nguyên nhân trên

→ Câu trả lời: C

Ghi chú: Mưa đá có trọng lượng, vận tốc rơi lớn có thể gây chết người, làm thủng mái nhà, dập nát rau và hoa màu. Đồng thời nếu xảy ra cùng với dông lốc thì sẽ gây thiệt hại rất lớn.

CÂU HỎI SỐ 6: LOẠI CÂY TRỒNG NÀO SAU ĐÂY ÍT CHỊU TÁC ĐỘNG NẶNG NỀ BỞI MƯA ĐÁ?

- A. Cây công nghiệp
- B. Cây ăn quả
- C. Cây rau
- D. Cây gia vị

→ Câu trả lời: A

Ghi chú: Mưa đá có thể gây dập, nát cây rau, hoa màu và làm rụng trái cây ăn quả. Do vậy, chỉ có cây công nghiệp ít chịu tác động của mưa đá.

CÂU HỎI SỐ 7: THEO EM, MƯA ĐÁ CÓ THỂ ẢNH HƯỞNG NHƯ THẾ NÀO ĐỐI VỚI GIA ĐÌNH EM VÀ MỌI NGƯỜI XUNG QUANH?

- A. Cây trồng hoặc hoa màu dễ bị nát dập; Nhà cửa bị thùng mái
- B. Làm cho đất trồng cây được màu mỡ hơn
- C. Gây ô nhiễm nguồn nước sinh hoạt

→ **Câu trả lời: A**

Ghi chú: Mưa đá rơi xuống với vận tốc lớn, kích thước đá to gây dập sát rau màu, vỡ ngói, thùng mái các nhà lợp bằng tấm Proximang.

CÂU HỎI SỐ 8: THIỆT HẠI NẶNG NẾ NHẤT DO MƯA ĐÁ GÂY RA LÀ GÌ?

- A. Thùng mái nhà
- B. Chết người
- C. Cây trồng hoặc hoa màu dễ bị nát dập
- D. Gia súc, gia cầm bị chết

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Các cục nước đá có trọng lượng khoảng từ 5 gram đến vài trăm gram. Vận tốc rơi từ trên cao xuống khá lớn và gia tăng tỉ lệ với kích thước và trọng lượng của cục đá. Tốc độ rơi dao động trong khoảng 30 – 60m/s, cá biệt có thể lên tới 90m/s. Với vận tốc như vậy nên khi rơi xuống mặt đất, mưa đá đã gây nên những thiệt hại nghiêm trọng, trong đó có thể gây chết người.

CÂU HỎI SỐ 9: THEO EM MƯA ĐÁ CÓ ĐẶC ĐIỂM NHƯ THẾ NÀO?

- A. Xảy ra trong thời gian ngắn;
- B. Xảy ra kèm mưa rào, đôi khi có gió mạnh;
- C. Không dự báo được chính xác phạm vi và thời điểm xảy ra;
- D. Tất cả đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Ghi chú: Theo quy định tại khoản 16, Điều 5 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, Mưa đá được định nghĩa như sau: “Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng hoặc hạt băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian ngắn, kèm theo mưa rào, đôi khi có gió mạnh.” Mưa đá hình thành hình hình và xảy ra trong thời gian ngắn nên không dự báo chính xác được phạm vi và thời điểm xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 10: MƯA ĐÁ LÀ GÌ?

- A. Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng hoặc hạt băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian ngắn, kèm theo mưa rào, đôi khi có gió mạnh.
- B. Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng hoặc hạt băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian dài, kèm theo mưa rào, đôi khi có gió mạnh.
- C. Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian dài, kèm theo mưa rào.

→ **Câu trả lời: A**

Ghi chú: Theo quy định tại khoản 16, Điều 5 Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, Mưa đá được định nghĩa như sau: “Mưa đá là mưa dưới dạng cục băng hoặc hạt băng có kích thước, hình dạng khác nhau, xảy ra trong thời gian ngắn, kèm theo mưa rào, đôi khi có gió mạnh.”

CÂU HỎI SỐ 11: MỘT TRẬN MƯA ĐÁ Kéo DÀI BAO LÂU?

- A. Từ vài phút cho đến vài chục phút
- B. Từ vài giờ cho đến 1 ngày
- C. Khoảng vài ngày

→ **Câu trả lời: A**

Ghi chú: Mưa đá thường kết thúc rất nhanh trong vòng 5 – 10 phút, lâu nhất cho cả một đợt mưa cũng chỉ 20 – 30 phút.

CÂU HỎI SỐ 12: EM HÃY CHO BIẾT HÌNH THÀNH VIÊN ĐÁ TRONG MƯA ĐÁ CÓ GIỐNG ĐÁ LẠM TRONG TỦ LẠNH KHÔNG?

- A. Giống nhau hoàn toàn
- B. Giống nhau về bản chất
- C. Giống nhau về hiện tượng

→ **Câu trả lời: B**

Ghi chú: Viên đá trong mưa đá và trong tủ lạnh giống nhau về bản chất vì đều là nước đông đặc ở nhiệt độ dưới 00C.

CÂU HỎI SỐ 13: MƯA ĐÁ THƯỜNG XẢY RA VÀO THỜI GIAN NÀO?

- A. Trong các tháng chuyển tiếp từ mùa lạnh sang mùa nóng ở miền bắc và trong các tháng chuyển tiếp từ mùa mưa sang mùa khô ở miền Nam
- B. Trong các tháng chuyển tiếp từ mùa nóng sang mùa lạnh ở miền Bắc và trong các tháng chuyển tiếp từ mùa khô sang mùa mưa ở miền Nam.
- C. Cả 2 phương án trên

→ Câu trả lời: C

Ghi chú: Do bản chất mưa đá là hình thành trong những đám mây đối lưu mạnh giữa hai luồng khí nóng và lạnh gặp nhau. Ở nước ta mưa đá có thể xảy ra ở hầu hết các địa phương trên phạm vi cả nước trong cả năm. Tuy nhiên, mưa đá thường thường xảy ra trong các tháng chuyển tiếp giữa mùa lạnh sang mùa nóng (tháng 4, 5 và 6) hoặc giữa mùa nóng sang mùa lạnh (tháng 9, 10 và 11) ở phía Bắc; trong các tháng chuyển tiếp từ mùa khô sang mùa mưa hoặc từ mùa mưa sang mùa khô ở phía Nam.

CÂU HỎI SỐ 14: LOẠI THIÊN TAI NÀO SAU ĐÂY THƯỜNG XUYỀN XẢY RA, ẢNH HƯỞNG TRONG PHẠM VI NHỎ NHƯNG GÂY THIẾT HẠI LỚN ĐẾN SẢN XUẤT VÀ ĐỜI SỐNG NHÂN DÂN?

- A. Ngập úng, lũ quét và hạn hán
- B. Bão
- C. Lốc, sét, mưa đá
- D. Hạn hán

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nước ta khí hậu nhiệt đới, gió mùa. Do vậy, lốc, sét, mưa đá là các loại hình thiên tai xảy ra trong phạm vi nhỏ nhưng gây thiệt hại lớn đến sản xuất và đời sống nhân dân.

CÂU HỎI SỐ 15: EM CÓ BIẾT LOẠI MÁI NHÀ NÀO SAU ĐÂY SẼ CHỊU THIẾT HẠI NẶNG NẾ KHI MƯA ĐÁ XẢY RA?

- A. Mái ngói
- B. Mái fibro xi măng
- C. Mái lá
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Ghi chú: Mưa đá rơi xuống với vận tốc lớn, kích thước đá to gây vỡ mái ngói, thủng mái các nhà lợp bằng tấm Proximang, mái lá.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 16: CÁCH NÀO ĐỂ NẮM BẮT ĐƯỢC KHU VỰC EM ĐANG SỐNG CÓ NGUY CƠ XẢY RA MƯA ĐÁ NHANH VÀ CHÍNH XÁC?

- A. Nghe thông tin trên TV, báo đài
- B. Từ trang web của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn, Văn phòng Ban Chỉ đạo quốc gia về PCTT
- C. Nghe thông tin từ loa phát thanh của phường, xã
- D. Cả 3 phương án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để nắm được thông tin nhanh chóng về nguy cơ xảy ra mưa đá tại khu vực sinh sống, em cần nghe thông tin trên ti vi, báo đài; trang web của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn, Văn phòng Ban Chỉ đạo quốc gia về PCTT; thông tin từ loa phát thanh của phường, xã.

CÂU HỎI SỐ 17: NHỮNG DẤU HIỆU NÀO ĐỂ NHẬN BIẾT SẮP CÓ MƯA ĐÁ XẢY RA KHI EM ĐANG DI CHUYỂN TRÊN ĐƯỜNG?

- A. Trời vừa mưa vừa nắng (mưa bóng mây)
- B. Đông, gió nổi lên mạnh, lác rắc vài hạt mưa rào và cảm thấy nhiệt độ không khí lạnh đi nhanh chóng
- C. Khi đất đá, cây cối từ trên cao rơi xuống đột ngột

→ Câu trả lời: B

Ghi chú: Nếu thấy trời nổi đông, gió, mây đen bao phủ bầu trời gần như kín tầm mắt. Nếu tiếp đó có lác rắc vài hạt mưa rào và cảm thấy nhiệt độ không khí lạnh đi nhanh chóng, có thể mưa đá sẽ xảy ra. Tuy nhiên, đây chỉ là những dấu hiệu chỉ ra khả năng sắp có mưa đá. Thực tế rất khó nhận biết và dự báo khi nào sẽ có mưa đá.

CÂU HỎI SỐ 18: EM NÊN LÀM GÌ KHI KHU VỰC EM SỐNG VỪA XẢY RA MƯA ĐÁ?

- A. Thu gom những hạt mưa đá để sử dụng nước tan ra từ mưa đá
- B. Ngay lập tức trở lại hoạt động vui chơi, sinh hoạt ngoài trời
- C. Chờ đá tan hết mới tiếp tục các hoạt động vui chơi, sinh hoạt ngoài trời

→ Câu trả lời: C

Ghi chú: Nếu xảy ra mưa đá thì cần chờ đá trên đường tan hết mới tiếp tục đi lại, vui chơi ngoài trời để tránh trơn ngã.

CÂU HỎI SỐ 19: CÓ NÊN ĂN ĐÁ DO MƯA ĐÁ TẠO THÀNH KHÔNG?

- A. Có
- B. Không

→ Câu trả lời: B

Ghi chú: Các hạt mưa đá hình thành do hơi nước trong các đám mây, trong đó có các hợp chất bao gồm cả acid và các độc tố. Do vậy, không ăn được hạt mưa đá như đá trong tủ lạnh.

CÂU HỎI SỐ 20: KHÔNG NÊN TẮM HOẶC SỬ DỤNG NƯỚC TAN RA TỪ MƯA ĐÁ VÌ CÓ THỂ NHIỄM CÁC CHẤT BẮN, ĐỘC TỐ, AXIT?

- A. Đúng
- B. Sai

→ Câu trả lời: A

Ghi chú: Các hạt mưa đá hình thành do hơi nước trong các đám mây, trong đó có các hợp chất bao gồm cả acid và các độc tố. Do vậy, không nên tắm hoặc sử dụng nước tan ra từ mưa đá.

CÂU HỎI SỐ 21: TRÚ DƯỚI GỐC CÂY HOẶC Ở NHỮNG NGÔI NHÀ MÁI LÁ, MÁI NGÓI ĐỂ TRÁNH MƯA ĐÁ?

- A. Đúng
- B. Sai

→ Câu trả lời: B

Ghi chú: Hạt mưa đá có trọng lượng lớn, rơi với tốc độ nhanh nên nó có thể gây vỡ mái ngói, xuyên thủng mái lá; đồng thời làm bị thương người tránh trú dưới gốc cây.

CÂU HỎI SỐ 22: CÓ THỂ DÙNG CÁC HẠT MƯA ĐÁ ĐỂ GIẢI KHÁT NHƯ ĐÁ TRONG TỦ LẠNH KHÔNG?

- A. Có thể dùng xô chậu sạch để hứng các hạt đá to và sử dụng
- B. Không dùng được vì hạt mưa đá rất nhanh tan
- C. Không nên dùng vì mưa đá có thể mang theo độc tố, acid

→ Câu trả lời: C

Ghi chú: Các hạt mưa đá hình thành do hơi nước trong các đám mây, trong đó có các hợp chất bao gồm cả acid và các độc tố. Do vậy, không dùng hạt mưa đá như đá trong tủ lạnh được.

CÂU HỎI SỐ 23: CẦN LÀM GÌ KHI ĐANG ĐI NGOÀI ĐƯỜNG GẶP MƯA ĐÁ?

- A. Dừng lại tìm chỗ trú ẩn, đội mũ bảo hiểm để tránh đá rơi vào đầu, chờ đá trên đường tan hết mới tiếp tục đi để tránh trơn ngã.
- B. Mặc áo mưa để tránh bị ướt rồi đi tiếp
- C. Dừng lại nhặt các hạt mưa đá về sử dụng
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Ghi chú: Các cục nước đá có trọng lượng khoảng từ 5 gram đến vài trăm gram. Vận tốc rơi từ trên cao xuống khá lớn và gia tăng tỉ lệ với kích thước và trọng lượng của cục đá. Tốc độ rơi dao động trong khoảng 30 – 60m/s, cá biệt có thể lên tới 90m/s. Với vận tốc như vậy, mưa đá có thể gây nguy hiểm đến tính mạng nên cần tìm nơi trú ẩn, đội mũ bảo hiểm để tránh đá rơi vào đầu.

CÂU HỎI SỐ 24: EM HÃY LỰA CHỌN ĐÁP ÁN CHÍNH XÁC NHẤT ĐỂ CÓ THỂ CHỦ ĐỘNG PHÒNG TRÁNH ĐƯỢC MƯA ĐÁ?

- A: Nếu gặp cơn dông lập tức quay về nhà dù cách xa nhà
- B: Chú ý theo dõi thông tin dự báo thời tiết nơi mình sinh sống; Chú ý khi có cơn dông đến thường kèm theo gió mạnh và lạnh
- C: Tìm nơi có nhiều cây cối để tránh mưa đá

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Để giảm thiểu thiệt hại do mưa đá, chúng ta cần thường xuyên theo dõi thông tin cảnh báo trên các phương tiện thông tin truyền thông, quan sát các dấu hiệu xảy ra mưa đá để chủ động phòng tránh.

CÂU HỎI SỐ 25: EM HÃY CHỌN NHỮNG VIỆC MÀ EM CÓ THỂ GIÚP ĐỠ BỐ MẸ NHỮNG GÌ ĐỂ CHỦ ĐỘNG PHÒNG TRÁNH MƯA ĐÁ XẢY RA?

- A. Thường xuyên theo dõi thông tin cảnh báo trên các phương tiện thông tin truyền thông
- B. Chủ động quan sát các dấu hiệu xảy ra mưa đá
- C. Nhắc bố mẹ dừng lại tìm chỗ trú ẩn, đội mũ bảo hiểm để tránh đá rơi vào đầu, chờ đá trên đường tan hết mới tiếp tục đi để tránh trơn ngã
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Ghi chú: Để giảm thiểu thiệt hại do mưa đá, chúng ta cần thường xuyên theo dõi thông tin cảnh báo trên các phương tiện thông tin truyền thông, quan sát các dấu hiệu xảy ra mưa đá để chủ động phòng tránh.

Khi di chuyển trên đường nếu xảy ra mưa đá thì dừng lại tìm chỗ trú ẩn, đội mũ bảo hiểm để tránh đá rơi vào đầu và chờ đá trên đường tan hết mới tiếp tục đi để tránh trơn ngã.

CÂU HỎI SỐ 26: SAU KHI TRẬN MƯA ĐÁ KẾT THÚC, EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ GIÚP ĐỠ BỐ MẸ KHI NHÀ EM BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI MƯA ĐÁ?

- A. Giúp bố mẹ kiểm tra tình trạng của nhà và dọn dẹp vệ sinh cho nhà tùy theo sức của mình
- B. Tập trung học thật giỏi để bố mẹ yên tâm
- C. Rửa các bộ phận xe đạp sạch để hứng các hạt đá to và sử dụng
- D. Đáp án B và C đều đúng

→ **Câu trả lời: A**

Ghi chú: Sau khi trận mưa đá kết thúc, cả nhà cần tập trung dọn dẹp vệ sinh và sửa chữa nhà nếu bị hư hỏng. Do vậy, em cần giúp bố mẹ kiểm tra tình trạng của nhà và dọn dẹp vệ sinh cho nhà tùy theo sức của mình; Trông và chơi với em để bố mẹ có thời gian sửa lại nhà cửa.

CÂU HỎI SỐ 27: KHI GẶP PHẢI MƯA ĐÁ TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC, EM KHÔNG NÊN SỬ DỤNG VẬT DỤNG GÌ ĐỂ CHE ĐẦU?

- A. Cặp sách
- B. Bảng
- C. Tàu lá chuối ven đường
- D. Mũ bảo hiểm

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Khi gặp phải mưa đá trên đường đi học, nếu không thể vào nơi tránh trú an toàn, em có thể dùng các vật dụng cứng, chịu được va đập của cục nước đá để che đầu (cặp sách, bảng, mũ bảo hiểm,...).

CÂU HỎI SỐ 28: ĐỂ PHÒNG TRÁNH HOA MÀU VÀ CÂY TRỒNG BỊ ĐẬP NÁT DO MƯA ĐÁ, GIA ĐÌNH EM CẦN DỰNG GIÀN MÁI CHE HÌNH GÌ ĐỂ GIẢM TÁC ĐỘNG CỦA MƯA ĐÁ?

- A. Giàn mái che hình tam giác
- B. Giàn mái che hình vuông
- C. Giàn mái che hình vòm

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Với cây trồng hoặc hoa màu dễ bị nát dập, có thể dựng giàn che dọc theo luống và nên làm giàn dạng mái hình tam giác sẽ giúp giảm tác động của hạt mưa đá khi va chạm, đá sẽ rơi xuống hai bên luống cây mà không đâm thủng giàn che.

CÂU HỎI SỐ 29: EM ĐANG TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC VỀ, ĐI QUA MỘT KHU VỰC ĐỒNG RUỘNG TRỒNG TRÁI, GẦN ĐÓ KHÔNG CÓ MỘT NGÔI NÀO KIÊN CỐ NÀO MÀ GẶP MƯA ĐÁ XẢY RA THÌ EM PHẢI LÀM GÌ?

- A. Ngay lập tức lấy cặp sách che đầu, chạy về nhà càng nhanh càng tốt
- B. Nhảy xuống mương nước gần đó để trú ẩn
- C. Tìm chỗ thấp, ngồi xổm tiếp xúc mặt đất bằng các đầu ngón chân
- D. Dứng yên tại chỗ và không di chuyển cho đến khi hết trận mưa đá

→ **Câu trả lời: A**

Ghi chú: Khi gặp phải mưa đá trên đường đi học về, nếu không thể vào nơi tránh trú an toàn, em có thể dùng các vật dụng cứng, chịu được va đập của cục nước đá để che đầu (cặp sách có thể sử dụng để che đầu).

CÂU HỎI SỐ 30: EM SẼ ĐẾN VỊ TRÍ NÀO ĐỂ TRÁNH MƯA ĐÁ?

- A. Cây to
- B. Gò đất cao
- C. Mái tạm sửa xe máy cạnh mương nước
- D. Cầu chui dân sinh

→ **Câu trả lời: D**

Ghi chú: Khi gặp phải mưa đá trên đường đi học về, em cần tìm nơi tránh trú an toàn, có mái che kiên cố có thể chịu được va đập của cục nước đá (Cầu chui dân sinh).

NẮNG NÓNG HẠN HÁN

E. NẮNG NÓNG VÀ HẠN HÁN

I. GIỚI THIỆU CHUNG

a, Khái niệm

Nắng nóng là dạng thời tiết đặc biệt trong mùa hè, khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 35 độ C và độ ẩm không khí xuống dưới 65%. Nắng nóng ảnh hưởng nhiều đến sinh hoạt, nhất là các hoạt động ngoài trời.

Hạn hán là hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng xảy ra trong thời gian dài do không có mưa và cạn kiệt nguồn nước

b, Sự hình thành

Nắng nóng có thể hình thành trong trường hợp ít mây, độ ẩm tương đối của không khí thấp (thông thường giảm xuống dưới 55%) thì được gọi là hiện tượng khô nóng. Trường hợp nắng nóng xảy ra trong điều kiện nhiều mây, độ ẩm tương đối trong không khí tương đối cao khi đó thời tiết kèm theo nó là rất oi bức, cơ thể con người cảm thấy rất khó chịu.

Hạn hán thường hình thành do 2 nguyên nhân

Nguyên nhân trực tiếp:

Là không có mưa hoặc ít mưa.

Nguyên nhân gián tiếp:

Là do làm mất cân bằng nước, giảm độ ẩm trong đất và không khí, thiếu công trình thủy lợi. Tác động bất hợp lý của con người.

c, Khu vực thường xuyên xảy ra

Nắng nóng thường xuyên ảnh hưởng nặng nề các tỉnh miền Bắc và miền Trung, trong đó đặc biệt là từ Thanh Hóa – Phú Yên.

Hạn hán thường xảy ra trên diện rộng, trải dài từ Bắc Bộ, miền Trung, Tây Nguyên đến Nam Bộ. Tuy nhiên nặng nề nhất là các tỉnh miền Trung, Tây Nguyên và Đồng bằng sông Cửu Long.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ NẮNG NÓNG

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: NẮNG NÓNG LÀ MỘT DẠNG THỜI TIẾT ĐẶC BIỆT THƯỜNG XẢY RA VÀO MÙA NÀO?

- A: Mùa Đông.
- B: Mùa Thu.
- C: Mùa Hè.
- D: Mùa Xuân.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nắng nóng là dạng thời tiết đặc biệt trong mùa hè, khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 35 độ C và độ ẩm không khí xuống dưới 65%

CÂU HỎI SỐ 2: THỜI TIẾT NHƯ THẾ NÀO ĐƯỢC GỌI LÀ NẮNG NÓNG?

- A. Nắng nóng là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 30 độ C.
- B. Nắng nóng là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 35 độ C.
- C. Nắng nóng là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày dưới 35 độ C

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nắng nóng là dạng thời tiết đặc biệt trong mùa hè, khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 35 độ C và độ ẩm không khí xuống dưới 65%

**CÂU HỎI SỐ 3: EM HÃY ĐIỂN TỪ CÒN THIẾU VÀO CÂU CA DAO, TỤC NGŨ SAU:
"MƯA THÁNG BẢY GẤY CÀNH TRÁM
... THÁNG TÁM RÁM TRÁI BUỔI"**

- A. Hạn
- B. Nắng
- C. Sét

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Vào tháng 8 âm lịch, lịch trời trong xanh, ít mây, độ ẩm không khí thấp, nên nắng nóng rất rát bỏng.

CÂU HỎI SỐ 4: GIÓ TÂY KHÔ NÓNG HOẠT ĐỘNG MẠNH NHẤT Ở KHU VỰC NÀO CỦA NƯỚC TA?

- A. Đông Bắc
- B. Tây Nguyên
- C. Bắc Trung Bộ và Duyên Hải Nam Trung Bộ
- D. Nam Bộ

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Gió tây khô nóng là một loại hình thời tiết thường xuất hiện ở các địa phương nằm ở phía đông dãy núi Trường Sơn, thuộc chế độ gió mùa mùa hè. Gió tây khô nóng xuất hiện nhiều nhất ở các tỉnh bắc và trung Trung Bộ. Gió tây khô nóng thực chất là luồng không khí nhiệt đới vịnh Bengan xâm nhập nước ta từ phía tây, khi vượt qua dãy Trường Sơn, nó đã trút một lượng ẩm dưới dạng mưa bên sườn tây, dưới tác dụng của hiệu ứng Föhn khi sang sườn đông nó trở nên khô nóng.

**CÂU HỎI SỐ 5: EM HÃY ĐIỂN TỪ CÒN THIẾU VÀO CÂU CA DAO, TỤC NGŨ SAU NHÉ:
"MÂY XANH THÌ, MÂY TRẮNG THÌ"**

- A. Nắng – Nắng
- B. Mưa – Mưa
- C. Nắng – Mưa

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Đây là kinh nghiệm dân gian về dự báo thời tiết: khi nhìn lên bầu trời thấy trời cao, mây trong xanh thì không có mưa, ngược lại nếu thấy mây trắng bay đầy, bầu trời thấp thì sẽ có mưa

CÂU HỎI SỐ 6: EM HÃY CHO BIẾT NẮNG NÓNG CÓ BAO NHIÊU CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI?

- A. 2
- B. 3
- C. 4

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Cấp độ rủi ro thiên tai do nắng nóng được quy định tại Điều 6 Quyết định 44/2014/QĐ-TTg hướng dẫn về cấp độ rủi ro thiên tai. Theo đó, cấp độ rủi ro thiên tai do nắng nóng có 3 cấp.

CÂU HỎI SỐ 7: TRONG NHỮNG NGÀY NẮNG NÓNG ĐÔI KHI XẢY RA CÁC LOẠI HÌNH THỜI TIẾT NÀO VÀO LÚC CHIỀU TỐI?

- A. Mưa rào và Đông
- B. Mưa phùn
- C. Vòi rồng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nguyên nhân chính là do sự chênh lệch nhiệt độ giữa nước và không khí đạt đến cực đại tạo điều kiện thuận lợi cho đối lưu phát triển vào lúc chiều tối.

CÂU HỎI SỐ 8: EM HÃY CHO BIẾT MỘT ĐỢT NẮNG NÓNG Kéo DÀI ÍT NHẤT BAO NHIÊU NGÀY?

- A. 2
- B. 3
- C. 4

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi nắng nóng diện rộng xuất hiện liên tục từ 2 ngày trở lên trong một khu vực dự báo thì được gọi là một đợt nắng nóng.

CÂU HỎI SỐ 9: MỘT NGÀY ĐƯỢC COI LÀ CÓ NẮNG NÓNG KHI NHIỆT ĐỘ CAO NHẤT TRONG NGÀY (KÝ HIỆU LÀ T_x) ĐẠT MỨC?

- A. $35^\circ\text{C} \leq T_x < 37^\circ\text{C}$
- B. $37^\circ\text{C} \leq T_x < 39^\circ\text{C}$
- C. $T_x \geq 39^\circ\text{C}$

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nắng nóng là dạng thời tiết đặc biệt trong mùa hè, khi nhiệt độ không khí cao nhất trong ngày vượt quá 35°C và độ ẩm không khí xuống dưới 65%

CÂU 10: KHI NHIỆT ĐỘ Ở MỨC BAO NHIÊU THÌ THỜI TIẾT GỌI LÀ NẮNG NÓNG GAY GẮT?

- A. Trên 40°C
- B. Trên 35°C .
- C. Từ 37°C đến 39°C .

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Nắng nóng là khi nhiệt độ trên 37°C và độ ẩm dưới 65%. Khi nhiệt độ từ 37°C đến 39°C là nắng nóng gay gắt. Khi nhiệt độ trên 39°C là nắng nóng đặc biệt gay gắt.

CÂU HỎI SỐ 11: MỘT NGÀY ĐƯỢC COI LÀ CÓ NẮNG NÓNG ĐẶC BIỆT GAY GẮT KHI NHIỆT ĐỘ CAO NHẤT TRONG NGÀY (KÝ HIỆU LÀ T_x) ĐẠT MỨC?

- A. $350^\circ\text{C} \leq T_x < 370^\circ\text{C}$
- B. $370^\circ\text{C} \leq T_x < 390^\circ\text{C}$
- C. $T_x \geq 390^\circ\text{C}$

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Một ngày, tại một địa phương nào đó được coi là có nắng nóng khi nhiệt độ cao nhất trong ngày (ký hiệu là T_x) đạt mức $350^\circ\text{C} \leq T_x < 370^\circ\text{C}$, được coi là có nắng nóng gay gắt khi $370^\circ\text{C} \leq T_x < 390^\circ\text{C}$ và được coi là ngày nắng nóng đặc biệt gay gắt khi $T_x \geq 390^\circ\text{C}$.

CÂU HỎI SỐ 12: EM HÃY CHO BIẾT GIÓ LÃO THƯỜNG XẢY RA TẠI KHU VỰC NÀO Ở NƯỚC TA?

- A. Miền núi phía Bắc
- B. Đồng bằng Sông Cửu Long
- C. Trung Trung Bộ

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Hàng năm, vào các tháng mùa hè, ở khu vực Miền Trung nước ta thường chịu ảnh hưởng của những đợt gió mùa mùa hè thổi từ vịnh Bengan theo hướng Tây Nam. Sau khi vượt qua lãnh thổ Campuchia và Lào, gió đã mất đi một phần hơi ẩm, gặp dãy núi Trường Sơn, không khí bị đẩy lên cao và lạnh đi nên hầu hết hơi nước đều bị ngưng kết lại tạo thành mưa và rơi hết xuống sườn phía Tây của dãy Trường Sơn. Khi gió thổi sang sườn phía Đông, gió trở nên khô và nóng. Dân gian thường gọi gió này là "gió Lào". Như vậy, gió Lào cũng là một loại gió khô nóng do tác dụng "Phơn".

CÂU HỎI SỐ 13. HIỆU ỨNG PHƠN LÀ GÌ ?

- A. Gió khô nóng
- B. Gió lạnh
- C. Gió mát
- D. Gió biển

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Trong khí tượng có hiện tượng gió vượt đèo được gọi là Phơn (foehn). Từ bên kia sườn núi gió thổi lên, càng lên cao không khí càng bị bị lạnh dần đi rồi ngưng kết tạo thành mây cho mưa ở sườn đón gió, đồng thời thu thêm nhiệt độ ngưng kết toả ra. Sau khi vượt qua đỉnh gió thổi xuống bên này núi, khi đó không khí đã trở nên khô hơn, nhiệt độ của nó tăng dần lên do quá trình không khí bị nén đoạn nhiệt, do vậy đến chân núi bên này không khí trở nên khô và nóng hơn so với không khí ở sườn đón gió. Hiện tượng này gọi là "Hiệu ứng phơn".

CÂU HỎI SỐ 14. ĐÂU LÀ CÁC YẾU TỐ LÀM HIỆU ỨNG PHƠN MẠNH HƠN ?

- A. Độ ẩm và độ cao
- B. Độ ẩm và nhiệt độ
- C. Áp suất và nhiệt độ
- D. Áp suất và độ cao

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Hiệu ứng phơn càng mạnh nếu không khí đến bên sườn đón gió càng ẩm và đỉnh núi càng cao. Ví dụ với dãy núi cao 3000m, nhiệt độ không khí bên kia núi là 100C, sang chân núi bên này nhiệt độ đó lên tới 180C.

CÂU HỎI SỐ 15. GIÓ LÀO HOẠT ĐỘNG MẠNH NHẤT VÀO THỜI ĐIỂM NÀO TRONG NGÀY ?

- A. Sáng
- B. Trưa đến xế chiều
- C. Chiều muộn
- D. Tối

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trong một ngày, gió Lào thường bắt đầu thổi từ 8 - 9 giờ sáng cho đến chiều tối, thổi mạnh nhất từ khoảng gần giữa trưa đến xế chiều, có khi gió Lào thổi liên tục suốt cả ngày đêm.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU 16: CẦN LƯU Ý GÌ KHI ĐI TẮM SÔNG VÀO NGÀY HÈ NẮNG NÓNG?

- A. Mặc áo phao hoặc có bè để đảm bảo an toàn
- B. Không tắm khi trời nắng gắt
- C. Có sự giám sát của người lớn
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Tắm sông khi trời nắng có nguy cơ gây sốc nhiệt (cảm nắng), do vậy không nên tắm khi trời nắng gay gắt. Tắm sông còn có thể gặp dòng nước xiết, bị chuột rút nguy hiểm. Nên mặc áo phao hoặc có bè nổi khi tắm và có người lớn đi cùng để tránh các sự cố gây đuối nước.

CÂU 17: KHI TAN HỌC VÀO BUỔI TRƯA TRỜI NẮNG NÓNG GAY GẮT, EM NÊN LÀM GÌ KHI PHẢI ĐI BỘ VỀ NHÀ?

- A. Cố gắng chạy thật nhanh về nhà
- B. Mặc áo dài tay, đội mũ vành rộng, đi dưới bóng râm
- C. Mặc áo ngắn tay cho mát.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trong ánh nắng mặt trời có tia cực tím có hại cho sức khỏe con người. Khi trời nắng nóng nếu ra ngoài nên mặc quần áo dài tay, đội mũ, đeo khẩu trang, đi dưới bóng râm nhằm bảo vệ cơ thể, tránh tiếp xúc trực tiếp với ánh nắng.

CÂU 18: GIỮA TRƯA NẮNG, CHẬU CÂY NGOÀI BAN CÔNG BỊ NẮNG VÀ KHÔ HÉO, EM PHẢI LÀM GÌ?

- A. Tưới ngay cho cây cho đỡ bị khô
- B. Che nắng cho cây và tưới nước ngay cho cây.
- C. Che nắng cho cây và đợi chiều mát mới lấy nước tưới cho cây.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Cây cối cũng như con người. Khi đang nắng mà tưới cây sẽ làm thay đổi nhiệt độ đột ngột, cây không kịp thích ứng làm cây bị ""ốm"" như khi người đang nóng lại tắm nước lạnh.

CÂU 19: VÀO MỘT BUỔI TRƯA HÈ, BẠN ĐI SANG NHÀ EM CHƠI MÀ KHÔNG ĐỘI MŨ. KHI ĐẾN NƠI, BẠN BỊ MỆT, CHÓNG MẶT VÀ NGƯỜI NÓNG RAN, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Bật quạt mát và pha cốc nước chanh cho bạn uống và gọi người lớn đến giúp
- B. Đỡ bạn vào phòng và bật điều hòa thật lạnh để cho mát.
- C. Lấy cho bạn cốc nước lạnh để uống cho tỉnh táo.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Cần cho bạn vào ngồi chỗ thoáng mát để điều hòa nhiệt độ cơ thể, uống nước để bù lại lượng nước bị mất do đi nắng. Đồng thời cần gọi người lớn đến giúp đỡ.

CÂU HỎI SỐ 20: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG BIỆN PHÁP NÀO SAU ĐÂY DÙNG ĐỂ PHÒNG TRÁNH CẢM NẮNG?

- A. Tránh ra ngoài trời vào những giờ nắng nhất (thường từ 12 giờ trưa đến khoảng 3 giờ chiều)
- B. Nên đội mũ và mặc quần áo dài, tránh ánh nắng tiếp xúc trực tiếp lên cơ thể và Uống đủ nước. Nên uống ít nhất 2 lít nước/ngày
- C. Cả 2 đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Các biện pháp phòng chống say nắng, say nóng

1. Khi phải ra ngoài khi trời nắng nóng, bạn cần che kín cơ thể bằng cách mặc quần áo rộng, nhẹ và sáng màu, đội mũ rộng vành, sử dụng kem chống nắng.
2. Uống đầy đủ nước khi trời nắng nóng hoặc phải lao động nặng dưới ánh nắng mặt trời gay gắt. Thường xuyên uống nước dù chưa cảm thấy khát. Có thể uống nước có pha một chút muối hoặc uống dung dịch oresol, nước trái cây, tránh xa nước ngọt có ga, đồ uống năng lượng.
3. Không làm việc quá lâu dưới trời nắng hoặc làm việc trong môi trường nóng bức, tránh các hoạt động thể lực quá sức. Nên nghỉ ngơi định kỳ sau khoảng 45 phút hay 1 tiếng làm việc liên tục ở nơi nắng nóng, nghỉ ngơi ở nơi thoáng mát từ 10 – 15 phút.
4. Luôn trang bị đầy đủ các thiết bị chống nắng, chống nóng khi lao động, làm việc dưới trời nắng như quần áo bảo hộ lao động, mũ bảo hộ, nón rộng vành, kính râm...
5. Làm thoáng mát môi trường làm việc, đặc biệt ở các công xưởng, hầm, lò... rất có ý nghĩa trong việc phòng chống bị say nắng, say nóng.
6. Khi vừa đi nắng về, đây là thời điểm cơ thể tiết ra nhiều mồ hôi, nhiệt cơ thể độ cao, nếu tắm ngay sẽ làm thay đổi thân nhiệt đột ngột, rất nguy hiểm, có thể dẫn đến đột quỵ.

CÂU HỎI SỐ 21: EM HÃY CHO BIẾT VÀO NHỮNG NGÀY NẮNG NÓNG THÌ NHỮNG NGƯỜI CAO TUỔI (ÔNG BÀ) CẦN ĂN BỔ SUNG NHỮNG THỰC PHẨM NÀO ĐỂ ĐẢM BẢO DINH DƯỠNG?

- A. Chất béo và muối
- B. Tăng cường thêm đậu, lạc, vừng, cá, rau tươi, quả chín
- C. Uống nước giải khát có ga, các chất có cồn

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi bước sang mùa hè, nắng nóng kéo dài, kéo theo sự thay đổi thời tiết đột ngột dễ làm cơ thể trở nên mệt mỏi, nhất là với người cao tuổi (NCT). Để cải thiện sức khỏe, phòng chống bệnh tật cho người cao tuổi, dinh dưỡng được xem là một trong những yếu tố trọng tâm.

Trong đó:

- Giảm thịt, chất béo và muối
- Tăng cường thêm đậu, lạc, vừng, cá
- Ăn nhiều rau tươi, quả chín
- Uống đủ nước theo nhu cầu
- Xây dựng lối sinh hoạt lành mạnh

CÂU HỎI SỐ 22: EM HÃY CHO BIẾT VÀO NHỮNG NGÀY NẮNG NÓNG THÌ NHỮNG NGƯỜI CAO TUỔI (ÔNG BÀ) CẦN GIẢM BỚT NHỮNG THỰC PHẨM NÀO ĐỂ ĐẢM BẢO DINH DƯỠNG?

- A. Chất béo và muối
- B. Đậu, lạc, vừng, cá, rau tươi, quả chín
- C. Uống các đồ uống bù chất điện giải, muối khoáng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bước sang mùa hè, nắng nóng kéo dài, kéo theo sự thay đổi thời tiết đột ngột dễ làm cơ thể trở nên mệt mỏi, nhất là với người cao tuổi (NCT). Để cải thiện sức khỏe, phòng chống bệnh tật cho người cao tuổi, dinh dưỡng được xem là một trong những yếu tố trọng tâm.

Trong đó:

- Giảm thịt, chất béo và muối
- Tăng cường thêm đậu, lạc, vừng và cá
- Ăn nhiều rau tươi, quả chín
- Uống đủ nước theo nhu cầu
- Xây dựng lối sinh hoạt lành mạnh

CÂU HỎI SỐ 23: EM HÃY CHO BIẾT SỐC NHIỆT DO NẮNG NÓNG LÀ GÌ?

- A. Tình trạng thân nhiệt tăng quá mức, thường trên 40 độ, nguyên nhân chủ yếu là do thời tiết nắng nóng kéo dài khiến con người không kịp thích nghi gây ra tình trạng sốc
- B. Là tình trạng cơ thể mất nhiệt nhanh, gây ra tình trạng nhiệt độ cơ thể xuống thấp ở nguy hiểm
- C. Là tình trạng cơ thể duy trì ở nhiệt độ 37 độ

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sốc nhiệt do nắng nóng là hiện tượng thân nhiệt tăng quá mức, thường trên 40 độ, nguyên nhân chủ yếu là do thời tiết nắng nóng kéo dài khiến con người không kịp thích nghi gây ra tình trạng sốc

CÂU HỎI SỐ 24: CÁC BIỆN PHÁP DƯỚI ĐÂY CÓ THỂ GIÚP EM TRÁNH KHỎI TÌNH TRẠNG SỐC NHIỆT DO NẮNG NÓNG?

- A. Tránh đi đến những nơi có nhiệt độ quá cao
- B. Đội mũ, mặc áo chống nắng.
- C. Uống nước thường xuyên.
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Một số cách phòng chống sốc nhiệt

- Uống nhiều nước, đặc biệt nếu bạn đang tập thể dục
- Mặc quần áo rộng, nhẹ
- Tránh ra ngoài nắng vào thời điểm nóng nhất trong ngày (11 giờ sáng đến 3 giờ chiều)
- Tắm mát
- Tránh uống quá nhiều rượu
- Tránh tập thể dục quá sức.

CÂU HỎI SỐ 25: NẾU PHẢI ĐI RA NGOÀI KHI TRỜI NẮNG NÓNG, EM NÊN MANG THEO NHỮNG VẬT DỤNG NÀO?

- A. Mũ chống nắng
- B. Kem chống nắng
- C. Áo chống nắng sáng màu
- D. Kính đen
- E. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: E

Giải thích: Mặc đồ nhẹ, rộng, ví dụ như đồ cotton để dễ thoát mồ hôi. Ra đường cần mặc kín, tránh quần áo quá dày và tối màu vì sẽ dễ hấp thụ nhiệt. Đội nón rộng vành, ưu tiên loại có các lỗ thông hơi. Đeo kính mát để bảo vệ mắt. Bôi kem chống nắng để bảo vệ da.

CÂU HỎI SỐ 26: VÀO NHỮNG NGÀY NẮNG NÓNG, EM NÊN HẠN CHẾ THỨC UỐNG NÀO SAU ĐÂY?

- A. Nước ngọt có ga
- B. Nước chanh muối
- C. Nước cam
- D. Nước đun sôi để nguội

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Thời tiết nắng nóng kéo dài, cơ thể mệt mỏi, mất nước, cảm giác ngon miệng cũng giảm, nhiều người có thói quen sử dụng các thức uống có gas, nước ngọt. Tuy nhiên, cần thận trọng với các loại thức uống công nghiệp này bởi nếu lạm dụng có thể gây hại cho sức khỏe. Bởi lượng đường, photpho trong đồ uống sẽ bài tiết hết canxi ra ngoài, từ đó dẫn đến các bệnh sỏi thận. Phần lớn nước ngọt có gas thường chứa nhiều đường và lượng axit tương đối cao, do đó uống nhiều nước ngọt sẽ dẫn đến lượng đường trong máu cao, gây ra tình trạng kháng insulin và tăng nguy cơ mắc bệnh tiểu đường. Đồng thời, nước ngọt còn làm gia tăng nồng độ axit uric trong máu gây bệnh gout, bệnh cao huyết áp. Hầu hết các loại nước ngọt đều chứa axit photphoric, một hoạt chất tăng hương vị và kéo dài thời gian bảo quản. Khi cơ thể dung nạp nhiều chất này đồng nghĩa với việc dư thừa lượng axit photphoric, gây nhiều loạn cơ chế hấp thụ canxi, làm tăng nguy cơ mắc các bệnh thận, loãng xương và mất cơ.

CÂU HỎI SỐ 27: ĐỂ PHÒNG CHỐNG CÁC BỆNH DO NẮNG NÓNG GÂY RA, TRONG ĂN UỐNG, GIA ĐÌNH EM CẦN CHÚ Ý TRÁNH NHỮNG ĐIỀU GÌ?

- A. Bổ sung nước uống hợp lý cho cơ thể tránh mất nước
- B. Uống nước đá, nước ngọt có ga, nước uống có cồn, cafein
- C. Ăn chín uống sôi, đảm bảo vệ sinh
- D. Chế độ ăn đa dạng đầy đủ chất dinh dưỡng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Thời tiết nắng nóng kéo dài, cơ thể mệt mỏi, mất nước, cảm giác ngon miệng cũng giảm, nhiều người có thói quen sử dụng các thức uống có gas, nước ngọt. Tuy nhiên, cần thận trọng với các loại thức uống công nghiệp này bởi nếu lạm dụng có thể gây hại cho sức khỏe. Bởi lượng đường, photpho trong đồ uống sẽ bài tiết hết canxi ra ngoài, từ đó dẫn đến các bệnh sỏi thận. Phần lớn nước ngọt có gas thường chứa nhiều đường và lượng axit tương đối cao, do đó uống nhiều nước ngọt sẽ dẫn đến lượng đường trong máu cao, gây ra tình trạng kháng insulin và tăng nguy cơ mắc bệnh tiểu đường. Đồng thời, nước ngọt còn làm gia tăng nồng độ axit uric trong máu gây bệnh gout, bệnh cao huyết áp. Hầu hết các loại nước ngọt đều chứa axit photphoric, một hoạt chất tăng hương vị và kéo dài thời gian bảo quản. Khi cơ thể dung nạp nhiều chất này đồng nghĩa với việc dư thừa lượng axit photphoric, gây nhiều loạn cơ chế hấp thụ canxi, làm tăng nguy cơ mắc các bệnh thận, loãng xương và mất cơ.

CÂU HỎI SỐ 28: SINH HOẠT TRONG NHỮNG NGÀY NẮNG NÓNG, EM VÀ GIA ĐÌNH KHÔNG NÊN LÀM GÌ?

- A. Luôn bật điều hòa ở chế độ thấp
- B. Tăng cường vệ sinh cá nhân
- C. Giữ nhà cửa thông thoáng
- D. Mặc đồ thoáng, nhẹ, rộng
- E. Để gió quạt thổi trực tiếp vào người

→ Câu trả lời: A, E

Giải thích: Nếu lạm dụng điều hòa chế độ thấp và gió thổi trực tiếp vào người thì cơ thể dễ bị cảm, sổ mũi, đau cổ họng.

CÂU HỎI SỐ 29: NẮNG NÓNG GÂY RA CHO CON NGƯỜI NHỮNG BIỂU HIỆN SỨC KHỎE NÀO?

- A. Đau đầu, chóng mặt; buồn nôn
- B. Da khô, đỏ
- C. Bất tỉnh
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Các ảnh hưởng sức khỏe do nắng nóng gây ra cho con người bao gồm: đau đầu, chóng mặt; da khô, đỏ; buồn nôn; bất tỉnh...

CÂU HỎI SỐ 30. KHI NẮNG NÓNG THÌ EM CẦN LƯU Ý NHIỆT ĐỘ NÀO LÀ NGƯỠNG DỄ XẢY RA ĐỘT QUÝ ĐỂ PHÒNG?

- A. 30 độ C
- B. 32 độ C
- C. 35 độ C
- D. 37 độ C

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Thống kê của ngành Y tế, với thời tiết nắng nóng, nguy cơ bị đột quỵ thường xảy ra khi nhiệt độ ngoài trời từ 32°C trở lên.

BỘ CÂU HỎI VỀ HẠN HÁN

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: HẠN HÁN LÀ GÌ?

- A. Hạn hán là hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng xảy ra trong thời gian dài do không có mưa và cạn kiệt nguồn nước
- B. Hạn hán là hiện tượng lượng mưa thiếu hụt nghiêm trọng kéo dài làm giảm hàm lượng ẩm trong không khí, hàm lượng nước trong đất.
- C. Hạn hán là hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng kéo dài làm cạn kiệt nguồn nước.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Hạn hán là hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng xảy ra trong thời gian dài do không có mưa và cạn kiệt nguồn nước.

CÂU HỎI SỐ 2: EM HÃY CHO BIẾT HẠN HÁN CÓ BAO NHIÊU CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI?

- A. 3
- B. 4
- C. 5

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Cấp độ rủi ro thiên tai do hạn hán có 4 cấp độ.

CÂU HỎI SỐ 3: HẠN HÁN THƯỜNG XẢY RA VÀO MÙA NÀO TRONG NĂM?

- A: Đông.
- B: Thu.
- C: Hạ.
- D: Xuân.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Trong giai đoạn mùa hè, lượng mưa ít kết hợp với nắng nóng, nhiệt độ cao gây bốc hơi nước là nguyên nhân dẫn đến tình trạng thiếu hụt nước và hạn hán.

CÂU HỎI SỐ 4: HẠN HÁN CÓ THỂ DỰ BÁO SỚM ĐƯỢC KHÔNG?

- A. Hạn hán hoàn toàn có thể dự báo sớm được
- B. Hạn hán không thể dự báo sớm được
- C. Hạn hán có thể dự báo được nhưng mức độ chính xác thấp

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Với các công nghệ hiện đại hiện nay, hạn hán có thể dự báo được từ 3-6 tháng.

CÂU HỎI SỐ 5: EM CHO BIẾT CÁC NGUYÊN NHÂN NÀO DẪN TỚI HẠN HÁN?

- A. Con người chặt phá rừng làm giảm độ ẩm của đất
- B. Thiếu mưa, thiếu nước trong một khoảng thời gian dài
- C. Cả 2 đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Tình trạng phá rừng làm giảm khả năng điều tiết nước mặt, hạ thấp mực nước ngầm dẫn đến cạn kiệt nguồn nước và giảm độ ẩm trong đất; đồng thời thiếu hụt lượng mưa và nguồn nước trong thời gian dài cũng dẫn đến hạn hán.

CÂU HỎI SỐ 6: EM HÃY ĐIỂN TỪ CÒN THIẾU VÀO CÂU TỤC NGŨ SAU: " TRĂNG QUẮNG THÌ ..., TRĂNG TÁN THÌ"

- A. Hạn – Mưa
- B. Lụt – Bão
- C. Nóng – Mưa

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Trăng quầng thì hạn có nghĩa là mặt trăng có vầng sáng tròn, các màu sắc bao quanh nguồn sáng báo hiệu trời nắng nóng kéo dài. Trăng tán thì mưa có nghĩa là mặt trăng có vầng sáng mờ nhạt – yếu ớt báo hiệu sẽ có mưa dài hạn.

CÂU HỎI SỐ 7: Ở KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG, HẠN HÁN THƯỜNG ĐI KÈM VỚI LOẠI HÌNH THIÊN TAI NÀO?

- A. Nắng nóng
- B. Xâm nhập mặn
- C. Sét

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Xâm nhập mặn hay còn gọi là đất bị nhiễm mặn với hàm lượng nồng độ muối vượt mức cho phép do nước biển xâm nhập trực tiếp vào đất liền khi xảy ra triều cường, nước biển dâng hoặc cạn kiệt nguồn nước ngọt. Nước biển mang theo lượng muối hòa tan và bị kết cấu của đất giữ lại, tích tụ và gây mặn. Thông thường, khi nước biển xâm nhập vào đất liền, lượng nước ngọt từ những con sông từ thượng lưu chảy về hạ lưu giúp trung hòa nước mặn đồng thời đẩy ngược ra biển. Tuy nhiên trong những tháng mùa khô, thời tiết không có mưa và nước sông bị bốc hơi do nắng nóng. Điều này khiến lượng nước ngọt không đủ, làm hiện tượng xâm nhập diễn ra.

CÂU HỎI SỐ 8: CHẶT PHÁ CÂY RỪNG CÓ THỂ DẪN ĐẾN NHỮNG HIỆN TƯỢNG THIÊN TAI NÀO?

- A. Sạt lở đất
- B. Hạn hán
- C. Lũ lụt
- D. Tất cả phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Chặt phá cây rừng có thể dẫn đến những hiện tượng sạt lở đất, hạn hán, lũ lụt.

CÂU HỎI SỐ 9: EM CÓ BIẾT THỜI GIAN KHÔ HẠN Kéo DÀI NHẤT TẬP TRUNG Ở CÁC TỈNH NÀO?

- A. Ninh Thuận và Bình Thuận.
- B. Huyện Mường Xén của tỉnh Nghệ An.
- C. Quảng Bình và Quảng Trị.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Thời gian khô hạn kéo dài nhất tập trung ở các tỉnh Ninh Thuận và Bình Thuận vì đây là những tỉnh có lượng mưa thấp và nắng nóng kéo dài.

CÂU HỎI SỐ 10: CÁC VÙNG HAY XẢY RA HẠN HÁN Ở NƯỚC TA LÀ VÙNG NÀO?

- A. Tại các thung lũng khuất gió như Yên Châu, Sông Mã (Sơn La), Lục Ngạn (Bắc Giang)
- B. Đồng bằng Nam Bộ và vùng thấp Tây Nguyên
- C. Vùng ven biển cực Nam Trung Bộ.
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Tại các thung lũng khuất gió như Yên Châu, Sông Mã (Sơn La), Lục Ngạn (Bắc Giang) mùa khô kéo dài 3-4 tháng. Ở đồng bằng Nam Bộ và Tây Nguyên, thời kỳ khô hạn kéo dài đến 4 - 5 tháng. Ở vùng ven biển cực Nam Trung Bộ, thời kỳ khô hạn dài 6 - 7 tháng

CÂU HỎI SỐ 11: HẠN HÁN GÂY ẢNH HƯỞNG NHƯ THẾ NÀO TỚI ĐỜI SỐNG CỦA CON NGƯỜI?

- A. Thiếu nước sinh hoạt, nguy cơ bùng phát dịch bệnh như tiêu chảy
- B. Làm xâm nhập mặn trở lên trầm trọng
- C. Thiếu thức ăn, nước uống cho vật nuôi và Giảm thu nhập của người dân
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Hạn hán có tác động to lớn đến môi trường, kinh tế, chính trị xã hội và sức khỏe con người. Hạn hán là nguyên nhân dẫn đến đói nghèo, bệnh tật thậm chí là chiến tranh do xung đột nguồn nước.

Hạn hán tác động đến môi trường như hủy hoại các loài thực vật, các loài động vật, quần cư hoang dã, làm giảm chất lượng không khí, nước, làm gia tăng nguy cơ cháy rừng, xói lở đất. Các tác động này có thể kéo dài và không khôi phục được.

Hạn hán tác động đến kinh tế xã hội như giảm năng suất cây trồng, giảm diện tích gieo trồng, giảm sản lượng cây trồng, chủ yếu là sản lượng cây lương thực. Tăng chi phí sản xuất nông nghiệp, giảm thu nhập của lao động nông nghiệp. Tăng giá thành và giá cả các lương thực. Giảm tổng giá trị sản phẩm chăn nuôi. Các nhà máy thủy điện gặp nhiều khó khăn trong quá trình vận hành.

CÂU HỎI SỐ 12: Ở VÙNG HẠN HÁN THIẾU NƯỚC Kéo DÀI CÓ THỂ NGUY CƠ BÙNG PHÁT CÁC BỆNH GÌ?

- A. Bệnh về tiêu hóa
- B. Bệnh ngoài da
- C. Một số bệnh truyền nhiễm
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: ở vùng hạn hán thiếu nước kéo dài có thể nguy cơ bùng phát các bệnh về tiêu hóa, bệnh ngoài da và một số bệnh truyền nhiễm.

CÂU HỎI SỐ 13: EM HÃY CHO BIẾT TÁI SỬ DỤNG NƯỚC LÀ GÌ?

- A. Tái sử dụng nước là việc sử dụng lại nguồn nước đã qua xử lý
- B. Tái sử dụng nước là hoạt động sử dụng lại nước thải đã được xử lý đạt quy chuẩn kỹ thuật quốc gia phù hợp với mục đích sử dụng lại.
- C. Cả hai đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Tái sử dụng nước là hoạt động sử dụng lại nước thải đã được xử lý đạt quy chuẩn kỹ thuật quốc gia phù hợp với mục đích sử dụng lại.

CÂU HỎI SỐ 14: HẬU QUẢ LỚN NHẤT CỦA HẠN HÁN LÀ?

- A. Làm hạ mạch nước ngầm.
- B. Cháy rừng
- C. Gây lũ quét
- D. Thiếu nước cho sản xuất và sinh hoạt

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Năm 2019, 2020, Hạn hán là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến khiến Australia chìm trong thảm họa cháy rừng tồi tệ nhất hàng chục năm qua khiến 24 triệu ha rừng bị thiêu rụi và 34 người thiệt mạng.

CÂU HỎI SỐ 15: THEO EM, LOÀI VẬT NUÔI NÀO THÍCH NGHI ĐƯỢC VỚI HẠN HÁN?

- A. Dê
- B. Cừu
- C. Vịt cạn
- D. Tất cả các con vật trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Các con vật nêu trên đều có thể thích nghi được với các vùng thiếu nước.

CÂU HỎI SỐ 16: HẠN HÁN GÂY RA CÁC TÁC ĐỘNG CÓ HẠI ĐIỂN HÌNH NÀO SAU ĐÂY?

- A. Không có đủ nước uống, nước sinh hoạt và sử dụng hàng ngày
- B. Thiếu nước cho sản xuất, chăn nuôi, trồng trọt và sinh hoạt dẫn đến thiệt hại kinh tế, tăng dịch bệnh
- C. Sông, suối cạn nước, vùng gần biển có thể bị nhiễm mặn
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Hạn hán sẽ gây ra các tác động có hại điển hình: Không có đủ nước uống, nước sinh hoạt và sử dụng hàng ngày; thiếu nước cho sản xuất, chăn nuôi, trồng trọt và sinh hoạt dẫn đến thiệt hại kinh tế, tăng dịch bệnh; và sông, suối cạn nước, vùng gần biển có thể bị nhiễm mặn

CÂU HỎI SỐ 17: HẠN HÁN CÓ THỂ DỰ BÁO TRƯỚC TỪ 3-6 THÁNG ĐƯỢC KHÔNG?

- A. Có thể dự báo chính xác
- B. Không thể dự báo
- C. Dự báo được, nhưng thời gian dự báo càng dài thì mức độ chính xác càng giảm

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Hiện nay, các cơ quan nghiên cứu đang xây dựng, hoàn thiện hệ thống dự báo, cảnh báo hạn hán với thời hạn đến 3 tháng

CÂU HỎI SỐ 18: YẾU TỐ NÀO LÀM TĂNG THIẾT HẠI CỦA HẠN HÁN?

- A. Vùng đất giữ độ ẩm kém
- B. Vùng đất giữ ẩm tốt
- C. Vùng đất trồng nhiều cây

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Với những vùng đất có độ giữ ẩm kém thì sẽ dễ bị ảnh hưởng bởi thiên tai hạn hán. Ngược lại, những vùng đất giữ ẩm tốt hoặc trồng nhiều cây thì sẽ có khả năng giữ nước tốt hơn và giảm thiểu rủi ro do hạn hán.

CÂU HỎI SỐ 19: VÙNG CÓ TÌNH TRẠNG KHÔ HẠN DỮ DỘI VÀ KÉO DÀI NHẤT NƯỚC TA LÀ Ở ĐÂU?

- A. Các thung lũng đá vôi ở miền Bắc.
- B. Vùng cực Nam Trung Bộ.
- C. Các cao nguyên ở phía nam Tây Nguyên.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khu vực các tỉnh Nam Trung Bộ là nơi có tình trạng khô hạn dữ dội và kéo dài nhất Việt Nam.

CÂU HỎI SỐ 20: KHU VỰC TÂY NGUYÊN THƯỜNG CHỊU HẠN HÁN VÀO THỜI ĐIỂM NÀO TRONG NĂM?

- A. Tháng 11 đến tháng 5 năm kế tiếp
- B. Tháng 5 đến tháng 11
- C. Tháng 3 đến tháng 7
- D. Giữa tháng 1 đến đầu tháng 4

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Tây Nguyên thường chịu hạn hán từ giữa tháng 1 đến đầu tháng 4. Đây là thời kỳ mà độ ẩm không khí, lượng mưa và lượng dòng chảy đạt thấp nhất trong năm và cũng là thời kỳ cao điểm của nắng nóng.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 21: CHÚNG TA NÊN CHẶT BÓT CÂY ĐỂ MẶT ĐẤT THOÃNG ĐĂNG NHẪM TRÁNH HẠN HÁN?

- A. Đúng
- B. Sai

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Cây cối có tác dụng rất lớn trong việc giảm phát thải nhà kính, giảm mức độ nắng nóng và giữ nước...

CÂU HỎI SỐ 22: ĐỐI TƯỢNG NÀO SAU ĐÂY SẼ CHỊU ẢNH HƯỞNG LỚN NHẤT KHI HẠN HÁN XẢY RA?

- A. Người già
- B. Trẻ em
- C. Đàn ông trưởng thành
- D. A và B

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Người lớn tuổi, trẻ em... là đối tượng dễ bị ảnh hưởng nhất bởi hạn hán do khả năng thích nghi, chống chịu kém.

CÂU HỎI SỐ 23: CÁCH NÀO ĐỂ NẮM BẮT ĐƯỢC KHU VỰC EM ĐANG SỐNG CÓ NGUY CƠ XẢY RA HẠN HÁN NHANH VÀ CHÍNH XÁC?

- A. Nghe thông tin trên TV, báo đài, internet từ các trang chính thống
- B. Nghe qua người lớn xung quanh
- C. Nghe thông tin từ loa phát thanh của phường, xã
- D. Cả 3 phương án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để chủ động nắm bắt thông tin về diễn biến của hạn hán tại địa phương thì cần chủ động theo dõi các kênh thông tin, đặc biệt là nghe thông tin trên ti vi, báo đài, internet từ các trang chính thống; nghe qua người lớn xung quanh; và nghe thông tin từ loa phát thanh của phường, xã.

CÂU HỎI SỐ 24: TRƯỚC ĐỢT HẠN HÁN, VIỆC TÍCH TRỮ NƯỚC TRONG XÔ, CHẬU, LU, VẠI LÀ RẤT QUAN TRỌNG. TUY NHIÊN CÁC EM CẦN CHÚ Ý ĐIỀU GÌ?

- A. Rửa sạch xô, chậu, lu, vại trước khi tích trữ nước
- B. Che đậy cẩn thận để tránh bị nhiễm bẩn
- C. Thường xuyên kiểm tra các dụng cụ tích trữ nước
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Việc dự trữ nước trước khi hạn hán là rất cần thiết. Tuy nhiên nước sẽ rất dễ bị ô nhiễm khi dự trữ dài ngày nên cần:

- Rửa sạch xô, chậu, lu, vại trước khi tích trữ nước
- Che đậy cẩn thận để tránh bị nhiễm bẩn
- Thường xuyên kiểm tra các dụng cụ tích trữ nước

CÂU HỎI SỐ 25: ĐỂ GIẢM BỐC THOÁT HƠI NƯỚC VÀ NHU CẦU CẦN NƯỚC CỦA CÂY ĂN QUẢ TRONG VƯỜN, GIA ĐÌNH EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Thường xuyên cập nhật thông tin về dự báo tình hình hạn hán
- B. Tỉa bớt cành và quả
- C. Giữ ẩm cho cây trồng bằng rơm rạ, lục bình, cỏ khô...
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Khi hạn hán thì cần chủ động tiết kiệm nước cho cây trồng bằng cách hạn chế việc bốc thoát hơi nước thông qua:

- Thường xuyên cập nhật thông tin về dự báo tình hình hạn hán
- Tía bớt cành và quả
- Giữ ẩm cho cây trồng bằng rơm rạ, lục bình, cỏ khô...

CÂU HỎI SỐ 26: KHI HẠN HÁN XẢY RA, THEO EM ĐÂU LÀ NHỮNG CÁCH PHÒNG CHÁY HIỆU QUẢ?

- A. Phát quang cây con mọc trong rừng để tạo độ thông thoáng
- B. Tắt bếp lửa hoặc các đồng than được nhóm vì các mục đích khác nhau sau khi dùng
- C. Thành lập các nhóm cứu hỏa địa phương, tổ chức các khóa tập huấn chữa cháy
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Hạn hán có thể dẫn đến nguy cơ cháy nổ rất cao. Vì vậy, để phòng cháy chữa cháy hiệu quả khi hạn hán thì cần: Phát quang cây con mọc trong rừng để tạo độ thông thoáng; Tắt bếp lửa hoặc các đồng than được nhóm vì các mục đích khác nhau sau khi dùng; Thành lập các nhóm cứu hỏa địa phương, tổ chức các khóa tập huấn chữa cháy.

CÂU HỎI SỐ 27: EM CÓ BIẾT ĐÂU LÀ CÁC HOẠT ĐỘNG SỬ DỤNG NƯỚC TIẾT KIỆM?

- A. Thu gom nước mưa để sử dụng cho sinh hoạt hoặc tái sử dụng nước, sử dụng nước tuần hoàn
- B. Khử muối từ nước lợ, nước mặn thành nước ngọt để sử dụng cho mục đích sinh hoạt
- C. Áp dụng công nghệ, kỹ thuật, biện pháp tưới tiết kiệm nước trong sản xuất nông nghiệp
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Một số hoạt động sử dụng nước tiết kiệm bao gồm: Thu gom nước mưa để sử dụng cho sinh hoạt; Tái sử dụng nước, sử dụng nước tuần hoàn; Khử muối từ nước lợ, nước mặn thành nước ngọt để sử dụng cho mục đích sinh hoạt; Khử muối từ nước lợ, nước mặn thành nước ngọt để sử dụng cho mục đích sinh hoạt.

CÂU HỎI SỐ 28: EM HÃY CHO BIẾT GIA ĐÌNH EM KHÔNG NÊN LÀM GÌ KHI XẢY RA HẠN HÁN?

- A. Sử dụng nước tiết kiệm
- B. Chủ động khoan giếng lấy nước
- C. Phá đập ngăn mặn dẫn nước vào ruộng để nuôi tôm

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Để giảm các rủi ro do hạn hán, cần chủ động sử dụng nước tiết kiệm cũng như xem xét khoan giếng lấy nước.

CÂU HỎI SỐ 29: ĐÂU LÀ BIỆN PHÁP CƠ BẢN ỨNG PHÓ ĐỐI VỚI HẠN HÁN?

- A. Sử dụng tiết kiệm, chống thất thoát nước
- B. Bố trí nhiều giếng khoan nước
- C. Bố trí nhiều trạm bơm
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi hạn hán thì nguồn nước có hạn nên để có thể thích ứng được thì cần giảm nhu cầu sử dụng nước thông qua việc sử dụng tiết kiệm, chống thất thoát nước.

CÂU HỎI SỐ 30: EM CÓ BIẾT BIỆN PHÁP NÀO DƯỚI ĐÂY KHÔNG ĐƯỢC SỬ DỤNG ĐỂ ỨNG PHÓ HẠN HÁN?

- A. Điều chỉnh cơ cấu cây trồng, vật nuôi, mùa vụ
- B. Sử dụng tiết kiệm, chống thất thoát nước
- C. Ưu tiên cấp nước cho nông nghiệp
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi xảy ra hạn hán, ưu tiên cao nhất là cấp nước uống và phục vụ nhu cầu sinh hoạt thiết yếu của con người.

CÂU HỎI SỐ 31: GIA ĐÌNH EM CẦN CHÚ Ý ĐIỀU GÌ KHI LAU DỌN NHÀ CỬA SAU TRẬN CHÁY RỪNG DO HẠN HÁN Kéo DÀI?

- A. Giữ trẻ em ở xa khu vực lau dọn
- B. Làm ẩm than tro các đám cháy trong khi dọn vệ sinh
- C. Đeo khẩu trang, sử dụng găng tay trong quá trình dọn dẹp
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sau trận cháy rừng do hạn hán kéo dài thì còn rất nhiều bụi than – làm ô nhiễm môi trường không khí và ảnh hưởng xấu đến sức khỏe con người. Vì vậy cần giữ trẻ em ở xa khu vực lau dọn; đeo khẩu trang, sử dụng găng tay trong quá trình dọn dẹp; và làm ẩm than tro các đám cháy trong khi dọn vệ sinh để than tro không bay lung tung khi dọn dẹp.

CÂU HỎI SỐ 32: ĐỂ GIẢM THIỂU THIẾT HẠI TRONG CHĂN NUÔI DO HẠN HÁN GÂY RA, GIA ĐÌNH EM KHÔNG NÊN LÀM GÌ?

- A. Lên kế hoạch xuất chuồng trước khi đàn gia súc bị ảnh hưởng nghiêm trọng
- B. Thường xuyên chăn thả gia súc ngoài trời
- C. Dành một phần thu nhập từ xuất chuồng đàn gia súc để mua giống sau khi hạn hán
- D. Sử dụng các dịch vụ thú y để đảm bảo sức khỏe vật nuôi của gia đình

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi hạn hán xảy ra thì không nên chăn thả gia súc ngoài trời để tránh cho gia súc bị sốc nhiệt, ảnh hưởng đến sức khỏe vật nuôi.

CÂU HỎI SỐ 33: SAU KHI HẠN HÁN XẢY RA, ĐỂ TỰ CHĂM SÓC BẢN THÂN, EM CẦN LÀM GÌ?

- A. Nghỉ ngơi và ngủ đủ giấc
- B. Uống nhiều nước sạch. Ăn đủ no nếu hoàn cảnh cho phép
- C. Đeo khẩu trang thích hợp khi ở gần người bị bệnh
- D. Tất cả đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Đối với các học sinh, biện pháp thích hợp khi xảy ra hạn hán là: nghỉ ngơi và ngủ đủ giấc, uống nhiều nước sạch, có chế độ ăn dinh dưỡng phù hợp; và đeo khẩu trang khi ở gần người bệnh.

CÂU HỎI SỐ 34: KHI HẠN HÁN XẢY RA, ĐỂ BẢO VỆ NGUỒN NƯỚC TRONG ĐẤT, GIA ĐÌNH EM KHÔNG NÊN LÀM?

- A. Cải thiện hệ thống thủy lợi
- B. Phát quang bằng cách đốt nương, ruộng
- C. Chọn và trồng những loại cây tăng trưởng nhanh, cây trồng chịu hạn
- D. Trồng những loại cây ngăn rò rỉ nước mưa như cỏ lá, cỏ chanh....

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi hạn hán xảy ra, việc phát quang bằng đốt nương, ruộng không nên vì sẽ làm gia tăng tình trạng nắng nóng.

CÂU HỎI SỐ 35: VÀO ĐỢT HẠN HÁN, EM CÓ BIẾT MÌNH KHÔNG NÊN LÀM GÌ KHI NHÌN THẤY LỬA VÀ NGŨI THẤY MÙI KHÓI KHÔNG?

- A. Gọi ngay cho mọi người
- B. Mở toàn bộ cửa ra vào và cửa sổ
- C. Làm theo lời khuyên "cúi thấp xuống và đi"
- D. Dùng một tấm vải ẩm bịt lên mũi và miệng để giảm lượng khói hít phải khi sơ tán hoặc chờ cứu hộ

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Việc mở toàn bộ cửa ra vào và cửa sổ khi ngửi thấy khói là không nên vì sẽ khiến khói từ bên ngoài xộc vào trong phòng.

CÂU HỎI SỐ 36: SAU HẠN HÁN, GIA ĐÌNH EM CẦN LÀM GÌ ĐỂ HỖ TRỢ CÔNG TÁC KHẮC PHỤC HẬU QUẢ?

- A. Đoàn kết với hàng xóm, cùng giúp nhau để quay trở lại nhịp sống.
- B. Tham gia giúp đỡ người lớn các công việc hàng ngày theo khả năng
- C. Chuẩn bị và phân phát nước uống và thực phẩm
- D. Tất cả đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Để khắc phục hậu quả hạn hán thì cần Đoàn kết với hàng xóm, cùng giúp nhau để quay trở lại nhịp sống; Tham gia giúp đỡ người lớn các công việc hàng ngày theo khả năng; Chuẩn bị và phân phát nước uống và thực phẩm.

CÂU HỎI SỐ 37: HẠN HÁN Kéo DÀI, GIA ĐÌNH EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ TIẾT KIỆM NƯỚC SINH HOẠT?

- A. Tắt vòi nước khi đánh răng hoặc cạo râu
- B. Tắm nhanh hơn
- C. Rửa rau bằng chậu chứ không rửa dưới vòi nước chảy liên tục
- D. Tất cả đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Một số biện pháp để tiết kiệm nước khi hạn hán kéo dài bao gồm: Tắt vòi nước khi đánh răng hoặc cạo râu; Tắm nhanh hơn; Rửa rau bằng chậu chứ không rửa dưới vòi nước chảy liên tục; Rửa tay với các chất rửa không cần nước.

CÂU HỎI SỐ 38: ĐỂ PHÒNG CHỐNG CHÁY LỚN TRONG NHỮNG NGÀY HẠN HÁN, GIA ĐÌNH EM CẦN LÀM GÌ?

- A. Không bao giờ vứt bỏ tàn thuốc trên mặt đất
- B. Dọn sạch kính vỡ bị vứt bên ngoài vì chúng có thể phản chiếu ánh sáng mặt trời và tạo ra mối lửa
- C. Không bao giờ để lửa cháy bên ngoài mà không có sự giám sát
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để phòng chống cháy lớn trong những ngày hạn hán thì cần: Không bao giờ vứt bỏ tàn thuốc trên mặt đất vì có thể gây cháy; Dọn sạch kính vỡ bị vứt bên ngoài vì chúng có thể phản chiếu ánh sáng mặt trời và tạo ra mối lửa; Không đốt lửa bên ngoài mà không có sự giám sát vì có thể gây cháy.

CÂU HỎI SỐ 39: ĐỂ GIỮ NƯỚC SẠCH TRONG ĐỢT HẠN HÁN Kéo Dài GIA ĐÌNH EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Giữ nước sạch trong quá trình thu gom, vận chuyển và dự trữ
- B. Lấy nước từ các thùng dự trữ bằng cách dùng gáo, muôi sạch sao cho tay, cốc và các vật thể khác không làm ô nhiễm nước
- C. Bỏ nước tù đọng đi vì nguồn nước đó có thể đã thu hút côn trùng và trở thành nguồn nước bị ô nhiễm
- D. Tất cả đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Một số biện pháp có thể tham khảo để giữ nước sạch trong hạn hán gồm: Sử dụng các thùng chứa kín để vận chuyển và dự trữ; Giữ nước sạch trong quá trình thu gom, vận chuyển và dự trữ; Lấy nước từ các thùng dự trữ bằng cách dùng gáo, muôi sạch sao cho tay, cốc và các vật thể khác không làm ô nhiễm nước; Bỏ nước tù đọng đi vì nguồn nước đó có thể đã thu hút côn trùng và trở thành nguồn nước bị ô nhiễm.

CÂU HỎI SỐ 40: KHI HẠN HÁN XẢY RA, EM KHÔNG NÊN LÀM GÌ ĐỂ GIỮ GÌN VỆ SINH SẠCH SẼ?

- A. Rửa tay sạch, sử dụng xà phòng với nước hoặc rửa tay bằng cát
- B. Vệ sinh bữa bãi ngoài trời hoặc gần nguồn nước
- C. Bảo vệ nguồn nước và thực phẩm khỏi bị ôi thiu, nhiễm bẩn
- D. Sử dụng nhà vệ sinh và các biện pháp vệ sinh phù hợp để xử lý chất thải của người

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Việc vệ sinh bữa bãi ngoài trời hoặc gần nguồn nước sẽ dễ gây ô nhiễm nguồn nước.

LŨ QUÉT VÀ SẠT LỎ ĐẤT

F. LŨ QUÉT VÀ SẠT LỎ ĐẤT

I. GIỚI THIỆU CHUNG

a, Khái niệm

Lũ quét là 1 dạng của lũ nhưng xảy ra ở nơi có sườn dốc cao và hay vào ban đêm. Lũ quét là một loại lũ có tốc độ mực nước lên rất nhanh khi một khối lượng nước khổng lồ di chuyển nhanh từ địa hình cao xuống thấp.

Sạt lở đất là hiện tượng đất bị sạt, trượt, lở do tác động của mưa, lũ hoặc dòng chảy.

b, Sự hình thành

Lũ quét được hình thành khi một khối lượng nước khổng lồ được mang đến bởi những cơn mưa đồng, bão hay bão nhiệt đới hoặc cũng có thể do một lượng lớn băng tuyết trên núi tan chảy một cách đột ngột. Nó cũng có thể được hình thành khi đập bị vỡ hay xả lũ đập một cách vội vàng với khối lượng xả hàng ngàn mét khối/giây (số lượng để tạo thành lũ quét còn tùy vào độ rộng và độ dốc của con sông bên dưới đập).

Hiện tượng sạt lở đất có thể được hình thành do sự xuất hiện các chấn động địa chất tự nhiên, do hiện tượng phong hóa, hoặc do sự thay đổi độ ẩm trong đất, hoặc do sự dịch chuyển của kết cấu bảo vệ của phần chân của mái dốc, hoặc do xây dựng công trình trên sườn dốc, hoặc do hiện tượng phong hóa bề mặt sườn dốc và do các tác động của con người làm thay đổi.

c, Khu vực thường xuyên xảy ra

Lũ quét thường xảy ra vào đầu mùa mưa, ở vùng núi và các địa hình dốc tạo ra dòng chảy mạnh và tốc độ chảy xiết.

Nơi thường xuyên xảy ra sạt lở đất là các vùng đồi núi, có độ dốc lớn hoặc Bờ sông, bờ suối dốc đứng cấu trúc tầng phủ kém ổn định.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ LŨ QUÉT

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: LŨ QUÉT LÀ GÌ?

- A. Là hiện tượng khi đỉnh núi bị vỡ ra, khiến cho đất đá lăn xuống.
- B. Là một dạng của lũ với khối lượng nước khổng lồ, tốc độ di chuyển nhanh từ trên cao đổ xuống.
- C. Là các tia nước quét qua quét lại.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Lũ quét là 1 dạng của lũ nhưng xảy ra ở nơi có sườn dốc cao và hay vào ban đêm.

CÂU HỎI SỐ 2: LŨ QUÉT CÓ THỂ XẢY RA VÀO THỜI ĐIỂM NÀO TRONG NGÀY?

- A: Ban đêm
- B: Ban ngày
- C: Bất cứ thời điểm nào

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Thông thường, lũ quét hay xảy ra trong thời gian ngắn, vào ban đêm và sáng sớm, trong các tháng mùa lũ. Nhưng trên thực tế vẫn có thể có những trận lũ quét xảy ra bất thường, không theo một quy luật.

CÂU HỎI SỐ 3: TÁC HẠI CỦA LŨ QUÉT LÀ GÌ?

- A. Cuốn trôi mọi thứ nơi dòng chảy của lũ đi qua.
- B. Lũ tràn về khiến mực nước sông dâng cao làm ngập 2 bờ sông.
- C. Mang theo phù sa giúp đất đai màu mỡ

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ quét mang theo đất đá và hủy diệt mọi thứ khi nó đi qua gây thiệt hại nặng nề.

CÂU HỎI SỐ 4: LŨ QUÉT THƯỜNG XẢY RA Ở ĐÂU?

- A: Miền núi
- B: Đồng bằng
- C: Khu vực ven biển

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ quét là một loại lũ có tốc độ mực nước lên rất nhanh khi một khối lượng nước khổng lồ di chuyển nhanh từ địa hình cao xuống thấp vì vậy thường xảy ra ở miền núi.

CÂU HỎI SỐ 5: NGUYÊN NHÂN NÀO GÂY RA LŨ QUÉT?

- A. Chặt phá rừng
- B. Hoạt động xây dựng
- C. Bão, mưa lớn
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Chặt phá rừng và các hoạt động xây dựng khiến nhiều vùng đất không còn được cây cối che phủ và bảo vệ, trở thành đất trống, đồi trọc. Đặc biệt khi có bão hoặc mưa lớn, dòng nước mưa không được cản lại bởi cây cối và thấm bớt xuống đất. Dòng nước tập trung và di chuyển nhanh hơn sẽ gây ra lũ quét.

CÂU HỎI SỐ 6: LŨ QUÉT ĐƯỢC CHIA THÀNH NHỮNG LOẠI NÀO?

- A. Lũ quét bùn đá – Lũ quét hỗn hợp – Lũ quét chính vụ – Lũ quét vỡ đập, đê, hồ chứa – Lũ quét sườn dốc
- B. Lũ quét bùn đá – Lũ quét hỗn hợp – Lũ quét nghẽn dòng – Lũ quét tiểu mãn – Lũ quét sườn dốc
- C. Lũ quét bùn đá – Lũ quét hỗn hợp – Lũ quét nghẽn dòng – Lũ quét vỡ đập, đê, hồ chứa – Lũ quét sườn dốc

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Có 5 dạng lũ quét bao gồm: Lũ quét sườn dốc, lũ quét nghẽn dòng, lũ quét bùn đá, lũ quét do vỡ đập đê hồ chứa và lũ quét hỗn hợp.

CÂU HỎI SỐ 7: CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI DO LŨ QUÉT CÓ MẤY CẤP?

- A. 2
- B. 3
- C. 4

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo quyết định 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ thì có 3 cấp độ rủi ro thiên tai do lũ quét.

CÂU HỎI SỐ 8: RỦI RO THIÊN TAI DO LŨ QUÉT ĐƯỢC PHÂN CẤP DỰA TRÊN YẾU TỐ NÀO?

- A. Lượng mưa
- B. Độ sâu ngập lụt
- C. Độ mặn

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Rủi ro thiên tai do lũ quét được phân cấp dựa trên tổng lượng mưa trong 24 giờ tại khu vực.

CÂU HỎI SỐ 9: ĐỂ PHÂN CẤP RỦI RO THIÊN TAI DO LŨ QUÉT, CẦN SỐ LIỆU MƯA TRONG BAO LÂU?

- A. 24h
- B. 3 ngày
- C. 7 ngày

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Rủi ro thiên tai do lũ quét được phân cấp dựa trên tổng lượng mưa trong 24 giờ tại khu vực.

CÂU HỎI SỐ 10: THẾ NÀO LÀ LŨ QUÉT NGHỀN DÒNG?

- A. Là lũ quét do vỡ các đập tạm thời do cây cối, rác, bùn cát và các vật thể khác làm nghẽn dòng sông, suối do mưa lớn gây ra
- B. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng lớn
- C. Là tổ hợp bất lợi giữa nhiều dạng thiên tai như sạt lở đất, lũ quét sườn dốc, lũ bùn đá

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ quét nghẽn dòng là lũ quét do vỡ các đập tạm thời do cây cối, rác, bùn cát và các vật thể khác làm nghẽn dòng sông, suối do mưa lớn gây ra.

CÂU HỎI SỐ 11: THẾ NÀO LÀ LŨ Bùn ĐÁ?

- A. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng lớn
- B. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng nhỏ
- C. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, xảy ra chủ yếu trên sườn dốc

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ bùn đá là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng lớn.

CÂU HỎI SỐ 12: THẾ NÀO LÀ LŨ QUÉT HỖN HỢP?

- A. Là tổ hợp bất lợi giữa nhiều dạng thiên tai như sạt lở đất, lũ quét sườn dốc, lũ bùn đá
- B. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng lớn
- C. Là lũ do vỡ hồ, đập, đê hoặc công trình thủy điện, thủy lợi gây ra

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ quét hỗn hợp là tổ hợp bất lợi giữa nhiều dạng thiên tai như sạt lở đất, lũ quét sườn dốc, lũ bùn đá.

CÂU HỎI SỐ 13: EM HIỂU THẾ NÀO LÀ “LŨ QUÉT VỢ ĐẬP, ĐÊ, HỒ CHỨA”?

- A. Là lũ do vỡ hồ, đập, đê hoặc công trình thủy điện, thủy lợi gây ra.
- B. Là dòng lũ đậm đặc bùn đá, cuộn chảy với động năng nhỏ
- C. Là lũ quét phát sinh chủ yếu do mưa lớn đột ngột xuất hiện trên lưu vực có sườn dốc cao, độ dốc lớn, nước lũ tập trung nhanh

→ Câu trả lời: A

Giải thích: “Lũ quét vỡ đập, đê, hồ chứa” là lũ do vỡ hồ, đập, đê hoặc công trình thủy điện, thủy lợi gây ra

CÂU HỎI SỐ 14: THẾ NÀO LÀ LŨ QUÉT SƯỜN DỐC?

- A. Là lũ quét phát sinh chủ yếu do mưa lớn đột ngột xuất hiện trên lưu vực có sườn dốc cao, độ dốc lớn, nước lũ tập trung nhanh
- B. Là lũ quét phát sinh chủ yếu do mưa lớn đột ngột xuất hiện trên lưu vực có sườn dốc cao, độ dốc lớn, nước lũ tập trung chậm
- C. Là lũ quét phát sinh chủ yếu do mưa lớn đột ngột xuất hiện trên lưu vực có sườn dốc cao, độ dốc nhỏ, nước lũ tập trung nhanh

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ quét sườn dốc là lũ quét phát sinh chủ yếu do mưa lớn đột ngột xuất hiện trên lưu vực có sườn dốc cao, độ dốc lớn, nước lũ tập trung nhanh.

CÂU HỎI SỐ 15: Ở NƯỚC TA, LŨ QUÉT THƯỜNG XẢY RA Ở NHỮNG VÙNG NÀO?

- A. Vùng núi phía Bắc
- B. Tây Nguyên
- C. Đồng bằng sông Cửu Long

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ở nước ta lũ quét thường xảy ra ở những lưu vực sông, suối miền núi phía Bắc nơi có địa hình chia cắt mạnh, độ dốc lớn, mất lớp phủ thực vật, bề mặt dễ bị bóc mòn khi có mưa lớn đổ xuống.

CÂU HỎI SỐ 16: LŨ QUÉT Ở KHU VỰC MIỀN NÚI PHÍA BẮC THƯỜNG XẢY RA VÀO KHOẢNG THỜI GIAN NÀO?

- A. Từ tháng 4 đến tháng 8
- B. Từ tháng 5 đến tháng 9
- C. Từ tháng 6 đến tháng 10

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Từ tháng 6 đến tháng 10 ở miền núi phía Bắc thường là mùa mưa nên lũ quét thường xảy ra ở giai đoạn này.

CÂU HỎI SỐ 17: CHẶT PHÁ RỪNG CÓ THỂ LÀ MỘT TRONG NHỮNG TÁC NHÂN GÂY RA LŨ QUÉT?

- A. Đúng
- B. Sai

→ Câu trả lời: A

Giải thích: chặt phá rừng là nguyên nhân chính dẫn đến lũ quét.

CÂU HỎI SỐ 18: THỜI ĐIỂM THƯỜNG XẢY RA LŨ QUÉT Ở MIỀN TRUNG CÓ GÌ KHÁC SO VỚI MIỀN BẮC?

- A. Cùng thời gian
- B. Xảy ra sớm hơn
- C. Xảy ra muộn hơn

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Thời điểm thường xảy ra lũ quét ở miền Trung muộn hơn so với miền Bắc vì mùa mưa miền Trung diễn ra chậm hơn so với miền Bắc.

CÂU HỎI SỐ 19: THEO EM, NHỮNG HOẠT ĐỘNG NÀO CỦA CON NGƯỜI CÓ THỂ GÂY RA HOẶC TÁC ĐỘNG LÀM LŨ QUÉT TRẦM TRỌNG HƠN?

- A. Chặt phá rừng, khai thác khoáng sản
- B. Đắp đập ngăn dòng chảy để lấy nước
- C. Xây dựng công trình, làm đường giao thông
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Những hoạt động của con người có thể gây ra hoặc tác động làm lũ quét trầm trọng hơn bao gồm: Chặt phá rừng, khai thác khoáng sản; Đắp đập ngăn dòng chảy để lấy nước; Xây dựng công trình, làm đường giao thông.

CÂU HỎI SỐ 20: LŨ QUÉT CÓ HAY XUẤT HIỆN KHU VỰC GẦN SÔNG KHÔNG?

- A. Có
- B. Không

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khu vực gần sông cũng ít khả năng xuất hiện lũ quét, bởi sông có vai trò điều tiết lượng nước, nếu lượng nước quá nhiều thì sông ngòi sẽ tràn bờ, chủ yếu gây ngập úng và không dòng nước chảy với tốc độ dần trải chậm hơn nhiều so với lũ quét, đồng thời không đủ mạnh để cuốn đi bất cứ người hay vật nào.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 21: EM HÃY CHO BIẾT CÁC LOẠI THỰC PHẨM NÊN ƯU TIÊN CHUẨN BỊ KHI ĐI SƠ TÁN DO LŨ QUÉT?

- A. Thực phẩm chế biến sẵn (Mì tôm, lương khô, ...)
- B. Thực phẩm tươi sống (Thịt, cá tươi, ...)
- C. Các loại rau củ tươi

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Không nên ưu tiên các thực phẩm tươi sống (thịt, cá tươi...) vì sẽ không bảo quản được lâu như thực phẩm chế biến sẵn.

CÂU HỎI SỐ 22: TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC VỀ PHẢI ĐI QUA MỘT CON SUỐI. NƯỚC SUỐI VẪN ĐANG CẠN NHƯNG TRỜI BẮT ĐẦU MƯA TO. CÓ NÊN ĐI QUA SUỐI ĐỂ VỀ NHÀ KHÔNG?

- A. Có, lội qua suối cho gần
- B. Không, rất nguy hiểm, nên tìm nhà dân trú tạm, chờ trời tạnh mưa để về nhà
- C. Không, trú dưới tán cây chờ ngớt mưa rồi về nhà

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi mưa to ở miền núi rất dễ xảy ra lũ quét bất ngờ. Lũ có thể đến rất nhanh, gây nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 23: KHI CÓ CẢNH BÁO LŨ QUÉT, GIA ĐÌNH EM CẦN PHẢI LÀM GÌ?

- A. Nhanh chóng rời khỏi vùng nguy hiểm
- B. Sơ tán đồ đạc đến nơi an toàn
- C. Cả hai đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Do lũ quét thường xảy ra bất ngờ, dòng chảy xiết, nên khi nhận được cảnh báo lũ quét, các hộ gia đình cần phải nhanh chóng di dời đến nơi an toàn.

CÂU HỎI SỐ 24: EM NÊN LÀM GÌ SAU KHI LŨ QUÉT QUA ĐI?

- A. Dọn vệ sinh cùng mọi người
- B. Đi qua suối mới bị lũ quét xem thế nào
- C. Đi lấy nước suối về dùng.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi mới bị lũ quét, không nên lội ở suối vì rất nhiều đồ vật nguy hiểm bị cuốn trôi ở lòng suối. Nước suối cũng bị ô nhiễm nên không nên lấy về dùng trực tiếp.

CÂU HỎI SỐ 25: EM HÃY CHO BIẾT BIỆN PHÁP NÀO LÀ TỐT NHẤT ĐỂ HẠN CHẾ TÁC HẠI DO LŨ QUÉT GÂY RA?

- A. Bảo vệ rừng đầu nguồn
- B. Di dân ở những vùng thường xuyên xảy ra lũ quét
- C. Quy hoạch lại các điểm dân cư vùng cao (vùng núi)
- D. Lập bản đồ phân vùng nguy cơ lũ quét

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Để giải quyết triệt để tác hại của lũ quét thì cần quy hoạch lại các điểm dân cư vùng cao (vùng núi).

CÂU HỎI SỐ 26: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG VIỆC KHÔNG NÊN LÀM ĐỂ PHÒNG TRÁNH LŨ QUÉT XẢY RA?

- A. Thường xuyên theo dõi thông tin cảnh báo mưa, lũ quét trên các phương tiện thông tin truyền thông
- B. Đánh cá, vớt củi, bơi lội qua sông, suối khi có mưa lớn
- C. Sẵn sàng sơ tán theo hướng dẫn của chính quyền địa phương
- D. Chơi gần bờ sông trong khi nước sông có dấu hiệu chuyển sang đục dần
- E. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: E

Giải thích: Để giảm thiểu tác động rủi ro của lũ quét thì cần: Thường xuyên theo dõi thông tin cảnh báo mưa, lũ quét trên các phương tiện thông tin truyền thông; Đánh cá, vớt củi, bơi lội qua sông, suối khi có mưa lớn; Sẵn sàng sơ tán theo hướng dẫn của chính quyền địa phương; Chơi gần bờ sông trong khi nước sông có dấu hiệu chuyển sang đục dần.

CÂU HỎI SỐ 27: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG VIỆC KHÔNG CẦN LÀM ĐỂ CHỦ ĐỘNG PHÒNG TRÁNH LŨ QUÉT XẢY RA?

- A. Thường xuyên theo dõi thông tin mưa lũ trên các phương tiện thông tin truyền thông
- B. Xác định vị trí an toàn hơn có thể trú ẩn khi có tình huống xảy ra
- C. Xây nhà tại những nơi thường có lũ xảy ra, nơi gần dòng chảy, có độ dốc cao
- D. Chuẩn bị thức ăn, nước uống, thuốc và đồ sơ cứu y tế, đèn pin

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Không nên xây nhà tại những nơi thường có lũ xảy ra, nơi gần dòng chảy có độ dốc cao vì đó có khả năng cao là đường đi chuyển của lũ quét.

CÂU HỎI SỐ 28: EM HÃY CHỌN NHỮNG VIỆC MÀ EM CÓ THỂ GIÚP ĐỠ BỐ MẸ ĐỂ CHỦ ĐỘNG PHÒNG TRÁNH LŨ QUÉT XẢY RA?

- A. Thường xuyên theo dõi thông tin mưa lũ trên các phương tiện thông tin truyền thông
- B. Chuẩn bị thức ăn, nước uống, thuốc và đồ sơ cứu y tế, đèn pin, đồ dùng cá nhân
- C. Nhắc bố mẹ không nên đi qua sông, suối; khu vực cầu, cống khi nước đang lên, dòng chảy mạnh
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Các em nhỏ có thể chủ động giúp đỡ bố mẹ phòng tránh lũ quét xảy ra bằng cách: Thường xuyên theo dõi thông tin mưa lũ trên các phương tiện thông tin truyền thông; Chuẩn bị thức ăn, nước uống, thuốc và đồ sơ cứu y tế, đèn pin, đồ dùng cá nhân; Nhắc bố mẹ không nên đi qua sông, suối; khu vực cầu, cống khi nước đang lên, dòng chảy mạnh.

CÂU HỎI SỐ 29: KHI NGHE BẢN TIN CẢNH BÁO LŨ QUÉT CÓ THỂ XẢY RA TẠI KHU VỰC NƠI EM ĐANG SINH SỐNG, EM SẼ KHÔNG NÊN LÀM GÌ?

- A. Thông báo cho bố mẹ để sẵn sàng chuẩn bị phương án sẵn sàng di dời khi có lệnh của chính quyền
- B. Chú ý theo dõi bản tin trên tivi, thông báo của chính quyền qua hệ thống phát thanh tại nơi em ở
- C. Tranh thủ đi câu cá để làm thức ăn dự trữ cho gia đình phòng trường hợp lũ quét xảy ra trong một vài ngày
- D. Chuẩn bị thức ăn, nước uống, thuốc và đồ sơ cứu y tế, đèn pin, đồ dùng cá nhân

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Không nên tranh thủ câu cá khi có lũ quét xảy ra vì trong thực tế nhiều trường hợp đã bị lũ cuốn trôi.

CÂU HỎI SỐ 30: KHI ĐANG CHƠI VỚI CÁC BẠN Ở GẦN SUỐI, PHÁT HIỆN THẤY NƯỚC SUỐI CHUYỂN DẦN SANG MÀU ĐỤC VÀ LẠNH KHÁC THƯỜNG, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Thông báo cho các bạn nhanh chóng di chuyển lên khu vực cao hoặc về nhà ngay
- B. Chạy nhanh về nhà thông báo cho bố mẹ và người lớn xung quanh
- C. Chạy về trường để tìm thầy giáo hỏi nguyên nhân xảy ra hiện tượng như vậy ở suối
- D. Cả hai đáp án A và B đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Việc tìm hiểu nguyên nhân hiện tượng thiên tai là tốt nhưng không phải trong tình huống khẩn cấp, nguy hiểm đến tính mạng.

CÂU HỎI SỐ 31: TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC XẢY RA HIỆN TƯỢNG LŨ QUÉT, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Di chuyển theo sự chỉ dẫn của người lớn đi kèm (ưu tiên những nơi cao, xa bờ sông, bờ suối)
- B. Chủ động liên hệ với bố mẹ để biết được vị trí và tình huống hiện tại trong trường hợp không thể về nhà ngay
- C. Rủ các bạn ra xem lũ quét như thế nào
- D. Cả hai đáp án A và B đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Không chỉ đối với hiện tượng lũ quét mà đối với tất cả các hiện tượng thiên tai đều không nên trực tiếp đến quan sát mà nên tìm nơi trú ẩn an toàn. Có thể tham khảo xem lại các đoạn phim mô tả trên phương tiện thông tin sau (tivi, internet...)

CÂU HỎI SỐ 32: SAU KHI LŨ QUÉT KẾT THÚC, EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ GIÚP ĐỠ BỐ MẸ KHI NHÀ EM BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI LŨ QUÉT?

- A. Giúp bố mẹ kiểm tra tình trạng của nhà và dọn dẹp vệ sinh cho nhà tùy theo sức của mình; Trông và chơi với em để bố mẹ có thời gian sửa lại nhà cửa
- B. Tập trung học thật giỏi để bố mẹ yên tâm
- C. Rủ các bạn đi kiểm củi để giúp bố mẹ nấu cơm
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tuyệt đối không đi kiểm củi sau khi lũ quét xảy ra vì có thể bị ngã rơi xuống sông, suối hoặc bị cơn lũ khác nổi tiếp cuốn trôi.

CÂU HỎI SỐ 33: THEO EM KHI NÀO CÓ THỂ TRỞ VỀ NHÀ SAU KHI HẾT LŨ QUÉT?

- A. Ngay khi hết lũ quét
- B. Khi nước lũ bắt đầu rút
- C. Khi có thông báo và hướng dẫn của chính quyền địa phương

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi lũ quét xảy ra, thì cần sơ tán và chỉ chờ trở về nhà khi có thông báo và hướng dẫn của chính quyền địa phương.

CÂU HỎI SỐ 34: THEO EM, NHỮNG VIỆC NÀO KHÔNG NÊN LÀM KHI ĐANG Ở KHU VỰC XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Tránh xa các khu vực có nguy cơ cao sạt lở đất và tuân thủ các hướng dẫn của lực lượng chức năng, chính quyền; đồng thời báo cho cộng đồng để chạy khỏi nơi nguy hiểm
- B. Nếu đang ở gần cầu bắc qua suối thì chạy thật nhanh lên cầu để tránh lũ
- C. Không làm gì cả.
- D. Cả 3 đáp án đều đúng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nếu đang ở cầu bắc qua suối thì không được chạy thật nhanh lên cầu để tránh lũ. Vì khi có lũ quét thì cầu bắc qua suối cũng có khả năng bị cuốn trôi. Cần tránh xa các khu vực có nguy cơ cao sạt lở đất và tuân thủ các hướng dẫn của lực lượng chức năng, chính quyền; đồng thời báo cho cộng đồng để chạy khỏi nơi nguy hiểm

CÂU HỎI SỐ 35: THEO EM, KHÔNG NÊN LÀM GÌ KHI ĐANG Ở KHU VỰC XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Chạy thật nhanh lên cao, thoát khỏi nơi nguy hiểm đến các khu vực an toàn hơn
- B. Sơ tán tất cả tài sản đồ đạc đến nơi an toàn
- C. Tránh xa khu vực có thiết bị điện
- D. Tránh xa những cây cầu bằng qua vùng nước chảy xiết

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi có lũ quét xảy ra thì có rất ít thời gian để phản ứng. Vì vậy không thể sơ tán tất cả tài sản đồ đạc đến nơi an toàn được.

CÂU HỎI SỐ 36: THEO EM, NÊN LÀM GÌ SAU KHI XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Quét dọn trường học, vệ sinh khu vực nhà ở, nguồn nước sinh hoạt và khu vực vệ sinh, chăn nuôi gia súc, gia cầm của gia đình
- B. Hạn chế đi lại qua sông, suối sau lũ. Không lội xuống nước nếu nhìn thấy dây điện hoặc cột điện bị đổ xuống nước cũng như không được chạm vào bất kỳ ổ điện nào để phòng điện giật
- C. Tìm nguồn nước sạch để sinh hoạt
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sau khi xảy ra lũ quét thì cần: Không lội xuống nước nếu nhìn thấy dây điện hoặc cột điện bị đổ xuống nước cũng như không được chạm vào bất kỳ ổ điện nào để phòng điện giật; Hạn chế đi lại qua sông, suối sau lũ; Quét dọn trường học, vệ sinh khu vực nhà ở, nguồn nước sinh hoạt và khu vực vệ sinh, chăn nuôi gia súc, gia cầm của gia đình; Tìm nguồn nước sạch để sinh hoạt.

CÂU HỎI SỐ 37: THEO EM, NÊN SƠ TÁN Ở Đâu KHI XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Trên cầu bắc qua suối
- B. Dưới gầm cầu bắc qua suối
- C. Nhà gần suối (Nhà kiên cố)
- D. Khu vực sơ tán tạm thời do các cấp chính quyền hướng dẫn

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Không nên sơ tán đến Nhà gần suối (Nhà kiên cố); Trên cầu bắc qua suối và Dưới gầm cầu bắc qua suối.

CÂU HỎI SỐ 38: EM HÃY CHO BIẾT CÁC GIẢI PHÁP AN TOÀN NẾU TRƯỜNG HỌC ĐƯỢC DÙNG LÀM NƠI TRÚ ẨN KHI XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Chuẩn bị dụng cụ sơ cấp cứu. Dự trữ nước uống
- B. Đảm bảo sàn nhà cao hơn mực nước lũ dự kiến
- C. Chuẩn bị sẵn phương tiện (xuống, ghe) để di dời người và tài sản khi cần thiết
- D. Tất cả các đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nếu trường học được dùng làm nơi trú ẩn khi xảy ra lũ quét thì cần: Chuẩn bị dụng cụ sơ cấp cứu; Dự trữ nước uống; Đảm bảo sàn nhà cao hơn mực nước lũ dự kiến; Chuẩn bị sẵn phương tiện (xuống, ghe) để di dời người và tài sản khi cần thiết.

CÂU HỎI SỐ 39: THEO EM, NÊN LÀM GÌ ĐỂ XỬ LÝ XÁC ĐỘNG VẬT CHẾT SAU KHI XẢY RA LŨ QUÉT?

- A. Thu gom, tiêu hủy xác động vật chết và chôn lấp tại vị trí cách xa khu dân cư, xa khu vực khai thác nguồn nước sinh hoạt. Thực hiện tiêu độc, khử trùng để đảm bảo không phát sinh, lây lan dịch bệnh sau lũ
- B. Chế biến để làm thức ăn vì không ảnh hưởng sức khỏe của mọi người
- C. Chế biến xác động vật chết làm thức ăn cho vật nuôi
- D. Tất cả các đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Để xử lý động vật chết sau khi xảy ra lũ quét thì cần: Thu gom, tiêu hủy xác động vật chết và chôn lấp tại vị trí cách xa khu dân cư, xa khu vực khai thác nguồn nước sinh hoạt; Thực hiện tiêu độc, khử trùng để đảm bảo không phát sinh, lây lan dịch bệnh sau lũ.

CÂU HỎI SỐ 40: Ô TÔ CỦA GIA ĐÌNH EM DI CHUYỂN ĐẾN NGẮM TRẦN THÌ BỊ DÒNG NƯỚC DÂNG LÊN CAO VÀ CHƯA THỂ ĐI QUA ĐƯỢC. EM NÊN KHUYẾN BỐ MẸ LÀM GÌ TRONG TÌNH HUỐNG NÀY?

- A. Mở cửa xe chạy thật nhanh thoát hiểm
- B. Tăng tốc cho xe đi nhanh qua khỏi khu vực nguy hiểm
- C. Di chuyển xe đến nơi cao hơn và an toàn, tuyệt đối không cố đi qua ngầm tràn.
- D. Chờ nước rút xuống thấp rồi đi qua

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi ô tô di chuyển đến ngầm tràn mà bị dòng nước dâng lên cao và chưa thể đi qua thì cần di chuyển xe đến nơi cao hơn và an toàn, tuyệt đối không cố đi qua ngầm tràn.

BỘ CÂU HỎI VỀ SẠT LỞ ĐẤT

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: THEO EM ĐỀU LÀ ĐỊNH NGHĨA ĐÚNG NHẤT VỀ SẠT LỞ ĐẤT?

- A: Sạt lở đất là hiện tượng đất bị Sạt, trượt, lở do tác động của mưa, lũ hoặc dòng chảy.
B: Sạt lở đất là hiện tượng đất bị Sạt, trượt, lở do tác động của mưa, lũ.
C: Sạt lở đất là hiện tượng đất bị Sạt, trượt, lở do tác động của dòng chảy.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sạt lở đất là hiện tượng đất bị Sạt, trượt, lở do tác động của mưa, lũ hoặc dòng chảy

CÂU HỎI SỐ 2: THEO EM, NƠI NÀO DỄ XẢY RA SẠT LỞ ĐẤT?

- A. Vùng đồi núi, có độ dốc lớn hoặc Bờ sông, bờ suối dốc đứng cấu trúc tầng phủ kém ổn định
B. Vùng đồng bằng
C. Những khu vực bao phủ bởi rừng và thảm thực vật dày

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nơi dễ xảy ra sạt lở đất là các vùng đồi núi, có độ dốc lớn hoặc Bờ sông, bờ suối dốc đứng cấu trúc tầng phủ kém ổn định.

CÂU HỎI SỐ 3: THEO QUY ĐỊNH, SẠT LỞ ĐẤT DO MƯA LŨ VÀ DÒNG CHẢY ĐƯỢC PHÂN CHIA THEO BAO NHIÊU CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI?

- A: 1
B: 2
C: 3

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo quy định, sạt lở đất do mưa lũ và dòng chảy được phân chia thành 3 cấp độ rủi ro thiên tai

CÂU HỎI SỐ 4: THEO EM NGUYÊN NHÂN GÂY RA SẠT LỞ LÀ GÌ?

- A: Mưa lớn kéo dài trong nhiều ngày
B: Rừng đầu nguồn bị chặt phá nhiều
C: Cả 2 đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Những nguyên nhân chính gây ra sạt lở bao gồm: Mưa lớn kéo dài trong nhiều ngày và Rừng đầu nguồn bị chặt phá nhiều.

CÂU HỎI SỐ 5: SẠT LỞ ĐẤT CÓ THỂ GÂY RA THIẾT HẠI GÌ KHI XẢY RA GẦN KHU VỰC TẬP TRUNG DÂN CƯ?

- A: Gây thiệt hại về người và tài sản
B: Gây thiệt hại về người
C: Gây thiệt hại về tài sản

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sạt lở đất có thể gây ra thiệt hại về cả người lẫn tài sản.

CÂU HỎI SỐ 6: NHỮNG HÀNH ĐỘNG NÀO CỦA CON NGƯỜI GÓP PHẦN GÂY RA SẠT LỞ ĐẤT?

- A: Chặt phá rừng đầu nguồn bờ bãi
B: Phá hoại môi trường sống xung quanh
C: Xây dựng các khu công nghiệp không có quy hoạch

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việc chặt phá rừng đầu nguồn được xác định là nguyên nhân chính dẫn đến sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 7: LÀM THẾ NÀO ĐỂ HẠN CHẾ NGUY CƠ SẠT LỞ ĐẤT?

- A: Trồng cây gây rừng, phủ xanh đất trống đồi trọc
B: Đốt rừng làm nương rẫy
C: Không ở cố định một nơi

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Để hạn chế nguy cơ sạt lở đất thì cần trồng cây gây rừng, phủ xanh đất trống đồi trọc.

CÂU HỎI SỐ 8: EM HÃY CHO BIẾT SẠT LỞ DO MƯA LŨ HOẶC DÒNG CHẢY THƯỜNG XẢY RA Ở ĐÂU?

- A: Lưu vực sông suối miền núi
B: Khu vực đồng bằng
C: Khu vực sa mạc

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sạt lở do mưa lũ hoặc dòng chảy thường xảy ra ở các lưu vực sông suối miền núi.

CÂU HỎI SỐ 9: SẠT LỎ CÓ THỂ GÂY RA NHỮNG THIẾT HẠI GÌ?

- A: Vùi lấp nhà cửa, sông suối, đường xá
- B: Cuốn trôi người, gia súc, gia cầm
- C: Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Sạt lở đất đã gây ra nhiều thiệt hại nghiêm trọng về con người và tài sản. Trong những năm gần đây, mức độ thiệt hại do sạt lở đất có xu hướng tăng lên.

CÂU HỎI SỐ 10: THEO EM XÂY DỰNG NHÀ Ở KHU VỰC NÀO THÌ SẼ HẠN CHẾ ĐƯỢC THIẾT HẠI GÂY RA DO SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Khu vực có nền địa chất chắc chắn, không gần núi, bờ sông
- B: Khu vực chân đồi núi
- C: Khu vực sát mép sông

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Xây dựng nhà ở khu vực có nền địa chất chắc chắn, không gần núi, bờ sông sẽ hạn chế được thiệt hại gây ra do sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 11: THEO EM ĐỊA HÌNH NÀO DỄ XẢY RA SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Đồi núi
- B: Đồng bằng
- C: Ven biển

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Địa hình dễ xảy ra sạt lở là các khu vực đồi núi.

CÂU HỎI SỐ 12: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG THIẾT HẠI CÓ THỂ GÂY RA DO SẠT LỎ ĐẤT DO MƯA LŨ VÀ DÒNG CHẢY?

- A. Làm cản trở giao thông. Ảnh hưởng đến nông nghiệp do đất đá vùi lấp đất canh tác
- B. Có thể khiến con người và động vật chết hoặc bị thương do đất đá chôn vùi
- C. Nhà cửa, tài sản có thể bị phá hủy hoặc hư hỏng
- D. Tất cả các phương án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Những thiệt hại do sạt lở đất gây ra bao gồm: Làm cản trở giao thông; Ảnh hưởng đến nông nghiệp do đất đá vùi lấp đất canh tác; Có thể khiến con người và động vật chết hoặc bị thương do đất đá chôn vùi; Nhà cửa, tài sản có thể bị phá hủy hoặc hư hỏng.

CÂU HỎI SỐ 13: THEO EM, CƠ QUAN NÀO CÓ TRÁCH NHIỆM PHÁT TIN CẢNH BÁO VỀ SẠT LỎ ĐẤT?

- A. Ủy ban nhân dân tỉnh
- B. Ủy ban nhân dân huyện
- C. Trung tâm khí tượng thủy văn quốc gia
- D. Viện vật lý địa cầu

→ Câu trả lời: C

Giải thích: theo quy định của pháp luật thì Trung tâm khí tượng thủy văn quốc gia là cơ quan có trách nhiệm phát tin cảnh báo về sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 14: HÀNH VI NÀO DƯỚI ĐÂY CÓ THỂ LÀM TĂNG NGUY CƠ SẠT LỎ ĐẤT?

- A. Chủ động di dời nhà đến nơi an toàn
- B. Trồng và bảo vệ rừng đầu nguồn
- C. Bạt đất đồi, ta luy dương để làm nhà

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Bạt đất đồi, ta luy dương để làm nhà sẽ làm mất tính ổn định vốn có của khối đất và sẽ làm tăng nguy cơ sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 15: TÌNH TRẠNG KHAI THÁC CÁT QUÁ MỨC TRÊN CÁC TUYẾN SÔNG, VEN BIỂN LÀM GIA TĂNG NGUY CƠ SẠT LỎ Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG?

- A. Đúng
- B. Sai

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khai thác cát quá mức sẽ tác động đến dòng chảy làm mất ổn định đến đáy sông và hai bên bờ sông dẫn đến gia tăng nguy cơ sạt lở ở đồng bằng sông Cửu Long.

CÂU HỎI SỐ 16: Đâu KHÔNG PHẢI LÀ GIẢI PHÁP CHỐNG SẠT LỎ Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG?

- A. Xây dựng đê bao
- B. Hạn chế số lượng giếng khoan. Khôi phục tầng nước ngầm
- C. Chuyển đổi cây trồng, sử dụng các loại cây chống sạt lở
- D. Bê tông hóa môi trường sống xung quanh

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Bê tông hóa môi trường sống xung quanh không phải là giải pháp hữu hiệu để phòng chống sạt lở ở đồng bằng Sông Cửu Long.

CÂU HỎI SỐ 17: ĐÂU LÀ NGUYÊN NHÂN DẪN ĐẾN SẠT LỞ BỜ BIỂN?

- A. Suy giảm bùn cát đổ ra biển. Do sóng biển đánh vào bờ gây xói lở
- B. Do con người khai thác cát bờ bãi
- C. Do ô nhiễm môi trường dẫn đến suy thoái rạn san hô bên biển
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Những nguyên nhân dẫn đến sạt lở bờ biển bao gồm: suy giảm bùn cát đổ ra biển; khai thác cát bờ bãi; ô nhiễm môi trường dẫn đến suy thoái rạn san hô bên biển; sóng biển đánh vào bờ gây xói lở.

CÂU HỎI SỐ 18: THEO EM, NGUYÊN NHÂN NÀO DẪN ĐẾN TÌNH TRẠNG SẠT LỞ HIỆN TẠI Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG?

- A. Yếu tố địa chất, địa mạo. Do sự sụt lún nền đất
- B. Tình trạng khai thác cát bờ bãi. Do sự bùng phát của các công trình thủy điện dẫn đến thiếu hụt lượng phù sa
- C. Do sự tập trung của con người ở những khu vực nhất định
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Các nguyên nhân gây tình trạng sạt lở hiện tại ở Đồng bằng Sông Cửu Long bao gồm: Yếu tố địa chất, địa mạo (động lực dòng chảy lớn, địa chất lòng sông, kênh mương yếu); Tình trạng khai thác cát bờ bãi; Sự tập trung của con người ở những khu vực nhất định; Sự bùng phát của các công trình thủy điện dẫn đến thiếu hụt lượng phù sa; Sự sụt lún nền đất.

CÂU HỎI SỐ 19: ĐÂU KHÔNG PHẢI LÀ TÁC NHÂN GÂY SẠT LỞ ĐẤT?

- A. Sét đánh
- B. Động đất
- C. Mưa lớn kéo dài
- D. Sương mù.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sương mù không gây ra sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 20: VÌ SAO CÁC VỤ SẠT LỞ ĐẤT VÀO BAN ĐÊM NHIỀU HƠN VÀO BAN NGÀY?

- A. Yếu tố nhiệt độ, độ ẩm
- B. Yếu tố ánh sáng
- C. Yếu tố thời gian
- D. Yếu tố ngẫu nhiên.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sự tương tác liên quan đến trái đất và mặt trời, sẽ khiến nhiệt độ, độ ẩm về ban đêm chênh lệch ban ngày, điều này liên quan trực tiếp đến áp lực nước lỗ rỗng trong đất. Khi thay đổi từ trạng thái ngày, đêm khiến áp lực lỗ rỗng thay đổi tác động đến cường suất trong khu vực địa hình sườn dốc sẽ kích thích sạt, trượt lở đất.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 21: PHẢI LÀM GÌ KHI ĐANG Ở CHÂN MÁI DỐC CỦA NÚI, ĐỐI THÌ THẤY CÓ HIỆN TƯỢNG ĐẤT ĐÁ RƠI?

- A. Chạy lên núi, đồi hoặc mái dốc
- B. Chạy xa khỏi vị trí mái dốc
- C. Đứng nguyên tại vị trí hiện tại

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi xảy ra sạt lở, nếu đứng ở chân mái dốc của núi, đồi thì có nguy cơ bị thương do đất đá rơi, do vậy cần chạy ngay ra khỏi vị trí mái dốc.

CÂU HỎI SỐ 22: CÓ NÊN CHƠI CẠNH BỜ SÔNG ĐANG SẠT LỞ KHÔNG?

- A. Không nên và cần tránh xa bờ sông bị sạt lở.
- B. Nếu biết bơi thì sẽ không sao.
- C. Vẫn tiếp tục chơi nhưng chú ý cảnh giác, nếu có sạt lở thì chạy thật nhanh.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Bờ sông có thể sạt lở đột ngột, kéo theo đất đá và dòng chảy siết rất nguy hiểm nên dù biết bơi cũng không được đến gần bờ sông đang sạt lở hoặc có biển cảnh báo sạt lở.

CÂU HỎI SỐ 23: KHI CÓ CÁC DẤU HIỆU NHƯ NGHE THẤY TIẾNG ĐẤT ĐÁ RƠI, CÀNH CÂY Gãy VẾT NỨT XUẤT HIỆN TRÊN TƯỜNG THÌ HIỆN TƯỢNG THIÊN TAI NÀO SẮP XẢY RA?

- A: Sạt lở đất
- B: Lũ quét
- C: Lũ lụt

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Khi có các dấu hiệu như nghe thấy tiếng đất đá rơi, cành cây gãy vết nứt xuất hiện trên tường thì có thể sắp xảy ra sạt lở đất.

CÂU HỎI SỐ 24: THEO EM, DẤU HIỆU ĐỂ NHẬN BIẾT SẮP XẢY RA SẠT LỎ ĐẤT TRÊN SÔNG SUỐI LÀ GÌ?

- A: Nước sông dâng cao
- B: Nước sông từ trong chuyển sang đục
- C: Nước sông chảy siết

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Dấu hiệu để nhận biết sắp xảy ra sạt lở đất trên sông suối là Nước sông từ trong chuyển sang đục do các hạt bùn đất nhỏ theo dòng chảy cuốn xuống sông.

CÂU HỎI SỐ 25: EM HÃY CHO BIẾT ÂM THANH NÀO SAU ĐÂY LÀ DẤU HIỆU SẮP XẢY RA SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Âm thanh đất đá chuyển động
- B: Âm thanh lạ dưới lòng đất
- C: Âm thanh vật nuôi đi chuyển, bỏ chạy

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Dấu hiệu sắp xảy ra sạt lở đất là khi nghe được âm thanh lạ dưới lòng đất.

CÂU HỎI SỐ 26: KHI CÓ CẢNH BÁO SƠ TÁN DO CÓ NGUY CƠ SẠT LỎ ĐẤT EM NÊN LÀM GÌ?

- A: Thu dọn sách vở và đi sơ tán theo lệnh sơ tán của chính quyền
- B: Lập tức đi sơ tán theo lệnh của chính quyền
- C: Thu dọn đồ đạc, trâu bò vật nuôi và đi sơ tán theo lệnh của chính quyền

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi có cảnh báo sơ tán do có nguy cơ sạt lở đất thì cần lập tức đi sơ tán theo lệnh của chính quyền.

CÂU HỎI SỐ 27: VIỆC LÀM NÀO SAU ĐÂY GIÚP BẢO VỆ EM VÀ GIA ĐÌNH KHI CÓ NGUY CƠ XẢY RA SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Chủ động di dời nhà cửa đến nơi an toàn
- B: Đốt rừng làm rẫy
- C: Tự ý đào đường, bạt mái

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Chủ động di dời nhà cửa đến nơi an toàn sẽ giúp bảo vệ gia đình khi có nguy cơ xảy ra sạt lở đất

CÂU HỎI SỐ 28: THEO EM GIA ĐÌNH MÌNH NÊN CHUẨN BỊ GÌ ĐỂ CÓ THỂ ỨNG PHÓ VỚI SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Chuẩn bị lương thực, thực phẩm và thuốc men cho ít nhất 3 ngày
- B: Chuẩn bị đèn pin, đài radio đủ dùng trong 3 ngày
- C: Cả hai phương án trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Để chuẩn bị ứng phó với sạt lở đất thì cần chuẩn bị lương thực, thực phẩm, thuốc men và đèn pin, đài radio đủ dùng trong 3 ngày.

CÂU HỎI SỐ 29: EM SẼ NHẮC CHA MẸ MANG THEO NHỮNG GÌ KHI ĐI SƠ TÁN?

- A: Giấy tờ tùy thân, lương thực thiết yếu
- B: Tài sản có giá trị
- C: Vật nuôi: trâu bò lợn gà

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Khi đi sơ tán sạt lở đất thì cần mang theo giấy tờ tùy thân, lương thực thiết yếu; không nên mang theo toàn bộ tài sản.

CÂU HỎI SỐ 30: TRONG TRƯỜNG HỢP PHẢI SƠ TÁN NẾU VẪN CÒN THỜI GIAN THÌ EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ HẠN CHẾ THIẾT HẠI CHO GIA ĐÌNH?

- A: Đóng bình ga, bếp ga và vòi nước
B: Cố giữ các tài sản có giá trị của gia đình đến nơi an toàn
C: Gia cố, chằng chống nhà cửa

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trong trường hợp phải sơ tán nếu vẫn còn thời gian thì để hạn chế thiệt hại cho gia đình thì có thể cố giữ các tài sản có giá trị của gia đình đến nơi an toàn. Ngoài ra để đảm bảo an toàn thì cần đóng bình ga, bếp ga và vòi nước.

CÂU HỎI SỐ 31: KHI ĐI TRÊN ĐƯỜNG, CÓ NHỮNG DẤU HIỆU NÀO CHO BIẾT SẮP CÓ SẠT LỎ ĐẤT MÀ EM NÊN ĐỂ Ý?

- A: Để ý vết nứt trên mặt đường, cây cối chuyển động
B: Tiếng động lạ từ trên cao
C: Tiếng bê tông gãy, đá lặn, dấu hiệu dòng chảy bùn đá
D: Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi đi trên đường cần chú ý những dấu hiệu của việc sắp có sạt lở đất như sau: Tiếng động lạ từ trên cao; Tiếng bê tông gãy, đá lặn, dấu hiệu dòng chảy bùn đá; Vết nứt trên mặt đường, cây cối chuyển động.

CÂU HỎI SỐ 32: THEO EM LÀM THẾ NÀO ĐỂ BIẾT ĐƯỢC THÔNG TIN CẢNH BÁO VỀ RỦI RO SẠT LỎ ĐẤT TẠI KHU VỰC EM SINH SỐNG NHANH NHẤT?

- A: Nghe thông tin dự báo thời tiết trên tivi, radio. Nghe loa phát thanh của thôn, xã.
B: Các thầy cô thông báo trên trường.
C: Xem thông tin trên báo.
D: Xem các bài báo trên mạng

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Để biết được thông tin cảnh báo về rủi ro sạt lở đất tại khu vực em sinh sống nhanh nhất thì cần: Nghe thông tin dự báo thời tiết trên tivi, radio; Nghe loa phát thanh của thôn, xã.

CÂU HỎI SỐ 33: NHỮNG VIỆC KHÔNG NÊN LÀM KHI EM THẤY NƯỚC SÔNG, SUỐI CHUYỂN SANG MÀU ĐỤC

- A: Vớt củi, đánh cá. Bơi lội qua sông suối
B: Dành thời gian ở nhà với gia đình.
C: Di chuyển đến nơi an toàn
D: Tránh xa khu vực bờ sông bờ suối

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi thấy dấu hiệu của việc sắp xảy ra sạt lở đất (nước sông, suối chuyển sang màu đục...) thì không nên vớt củi, đánh cá hoặc bơi lội qua sông suối.

CÂU HỎI SỐ 34: EM KHÔNG NÊN LÀM GÌ SAU KHI KHU VỰC EM SỐNG BỊ SẠT LỎ ĐẤT?

- A: Quay trở lại nhà ngay sau khi sạt lở đất kết thúc. Vào tránh trú trong ngôi nhà nằm trong khu vực sạt lở mà chưa được người lớn kiểm tra
B: Tránh xa khu vực nguy hiểm đến khi có thông báo
C: Gọi điện, liên lạc với cha, mẹ, người thân

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sau khi khu vực sống bị sạt lở đất thì tránh quay trở lại nhà ngay sau khi sạt lở đất kết thúc hoặc tránh trú trong ngôi nhà nằm trong khu vực sạt lở mà chưa được người lớn kiểm tra vì còn rất nhiều nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 35: SAU KHI BỊ SẠT LỎ ĐẤT TẠI KHU VỰC SINH SỐNG, EM CÓ THỂ GIÚP BỐ MẸ NHỮNG CÔNG VIỆC GÌ?

- A: Dọn dẹp nhà cửa, vệ sinh khu vực sống. Giúp bố mẹ trồng cây
B: Rửa bát rửa đồ ra sông chơi
C: Quan sát khu vực bị sạt lở
D: Xây dựng lại nhà cửa

→ Câu trả lời: A, C

Giải thích: Sau khi xảy ra sạt lở đất thì trẻ em có thể hỗ trợ gia đình dọn dẹp nhà cửa, vệ sinh khu vực sống hoặc giúp bố mẹ trồng cây.

CÂU HỎI SỐ 36: NẾU ĐANG DI CHUYỂN TRÊN ĐƯỜNG MÀ BỊ CÔ LẬP BỞI SẠT LỎ THÌ EM NÊN LÀM GÌ TRƯỚC TIÊN?

- A: Lại gần vị trí sạt lở để đánh giá mức độ nguy hiểm
- B: Tránh xa khu vực sạt lở, đợi lực lượng cứu hộ đến. Gọi điện thoại cho bố, mẹ, số điện thoại khẩn cấp của địa phương trước tiên
- C: Tìm cách vượt qua đoạn bị sạt lở
- D: Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nếu đang di chuyển trên đường mà bị cô lập bởi sạt lở thì không được gần các vị trí sạt lở cũng như không tìm cách vượt qua đoạn bị sạt lở vì dễ hạn chế các rủi ro có thể xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 37: ĐỂ HẠN CHẾ KHẢ NĂNG BỊ MẮC DỊCH BỆNH SAU KHI XẢY RA SẠT LỎ ĐẤT THÌ KHÔNG NÊN LÀM GÌ?

- A: Vệ sinh khu vực sống xung quanh
- B: Sử dụng nước làm sạch bằng phen chua cho ăn uống và sinh hoạt
- C: Chôn lấp xác súc vật chết, thu gom rác...
- D: Ăn chín uống sôi

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Không sử dụng nước làm sạch bằng phen chua cho ăn uống và sinh hoạt vì không đảm bảo chất lượng.

CÂU HỎI SỐ 38: TRONG CÁC HOẠT ĐỘNG SAU, EM CÓ THỂ LÀM ĐƯỢC HOẠT ĐỘNG NÀO ĐỂ GIẢM THIỂU THIẾT HẠI DO SẠT LỎ ĐẤT GÂY RA?

- A: Hướng dẫn cho các thành viên trong gia đình, đặc biệt người già, trẻ em, người khuyết tật các biện pháp phòng tránh cần thiết.
- B: Mang theo những đồ có giá trị khi đi sơ tán: tivi, tủ lạnh, nồi cơm...
- C: Không đi sơ tán, ở trong nhà để bảo vệ các đồ dùng có giá trị.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Để giảm thiểu thiệt hại do sạt lở đất gây ra thì cần hướng dẫn cho các thành viên trong gia đình, đặc biệt người già, trẻ em, người khuyết tật các biện pháp phòng tránh cần thiết.

CÂU HỎI SỐ 39: CẦN ƯU TIÊN GÌ KHI ĐI SƠ TÁN SẠT LỎ ĐẤT?

- A. Tính mạng con người
- B. Tiền bạc, trang sức
- C. Gia súc, gia cầm
- D. Quần áo, sách vở

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tính mạng con người là quan trọng nhất nên khi đi sơ tán sạt lở đất thì phải ưu tiên tính mạng con người.

CÂU HỎI SỐ 40: THEO EM, TRONG TÚI THOÁT HIỂM KHẨN CẤP TRONG TRƯỜNG HỢP BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI SẠT LỎ ĐẤT CẦN CÓ NHỮNG GÌ?

- A. Nước uống và đồ ăn liền cho nhiều ngày: bánh mì, bánh quy, lương khô, đồ hộp... Bản sao các loại giấy tờ chứng minh nhân thân (hộ chiếu, giấy phép nhập cảnh, bằng lái xe)
- B. Dụng cụ vệ sinh: dụng cụ vệ sinh cá nhân, băng cá nhân, cồn sát trùng, khăn sạch...
- C. Các dụng cụ an toàn: Găng tay lao động, bật lửa, dao gấp, đèn pin và pin dự phòng, đài radio...
- D. Tất cả đồ dùng trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Trong túi thoát hiểm khẩn cấp trong trường hợp bị ảnh hưởng bởi sạt lở đất thì cần có: Nước uống và đồ ăn liền cho nhiều ngày: bánh mì, bánh quy, lương khô, đồ hộp...; Bản sao các loại giấy tờ chứng minh nhân thân (hộ chiếu, giấy phép nhập cảnh, bằng lái xe); Dụng cụ vệ sinh: dụng cụ vệ sinh cá nhân, băng cá nhân, cồn sát trùng, khăn sạch...; Các dụng cụ an toàn: Găng tay lao động, bật lửa, dao gấp, đèn pin và pin dự phòng, đài radio...

G. RÉT HẠI

I. GIỚI THIỆU CHUNG

a, Khái niệm

Rét hại là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày xuống dưới 13 độ C.

b, Sự hình thành

Thông thường, vào giữa mùa đông, cứ khoảng 5 - 7 ngày lại có một đợt không khí lạnh từ Siberia di chuyển xuống phía Nam vào nước ta gây hiện tượng rét đậm, rét hại.

c, Khu vực thường xuyên xảy ra

Ở nước ta, rét hại thường ảnh hưởng tới khu vực Miền núi phía Bắc và Bắc Trung Bộ. Nguyên nhân là khí hậu của khu vực này mang đặc điểm nhiệt đới ẩm gió mùa, có mùa đông lạnh, lại chịu ảnh hưởng sâu sắc của địa hình vùng núi. Từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau thì khu vực này đón một mùa đông lạnh, chịu sự tác động của khối không khí lạnh phương Bắc di chuyển theo hướng Đông Bắc.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ RÉT HẠI

CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 1: EM HÃY CHO BIẾT Đâu là ĐỊNH NGHĨA ĐÚNG VỀ RÉT HẠI?

- A. Rét hại là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày xuống dưới 13 độ C
- B. Rét hại là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày xuống dưới 14 độ C
- C. Rét hại là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày xuống dưới 15 độ C

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Rét hại là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày xuống dưới 13 độ C.

CÂU HỎI SỐ 2: THEO EM RÉT HẠI THƯỜNG ẢNH HƯỞNG ĐẾN NGÀNH NÀO NHẤT?

- A. Lâm nghiệp
- B. Công nghiệp
- C. Nông nghiệp

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Rét hại thường ảnh hưởng đến ngành nông nghiệp nhất, thậm chí nhiệt độ có thể xuống thấp khả năng xảy ra tuyết, băng giá, sương muối, gây ra thiệt hại rất lớn đến sản xuất nông nghiệp và vật nuôi

CÂU HỎI SỐ 3: RÉT HẠI THƯỜNG ẢNH HƯỞNG TỚI KHU VỰC NÀO Ở NƯỚC TA?

- A. Miền núi phía Bắc và Bắc Trung Bộ
- B. Đồng bằng và trung du Bắc Bộ; Nam Trung Bộ
- C. Đồng bằng và trung du Bắc Bộ; Tây Nguyên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ở nước ta, rét hại thường ảnh hưởng tới khu vực Miền núi phía Bắc và Bắc Trung Bộ. Nguyên nhân là khí hậu của khu vực này mang đặc điểm nhiệt đới ẩm gió mùa, có mùa đông lạnh, lại chịu ảnh hưởng sâu sắc của địa hình vùng núi. Từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau thì khu vực này đón một mùa đông lạnh, chịu sự tác động của khối không khí lạnh phương Bắc di chuyển theo hướng Đông Bắc.

CÂU HỎI SỐ 4: RÉT HẠI THƯỜNG XẢY RA VÀO MÙA NÀO TRONG NĂM Ở VIỆT NAM?

- A. Mùa xuân. Mùa đông
- B. Mùa hè
- C. Mùa xuân

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Tại Việt Nam, rét hại thường xảy ra vào mùa xuân và mùa đông.

CÂU HỎI SỐ 5: KHI THỜI TIẾT RÉT ĐẬM RÉT HẠI, CHÚNG TA DỄ MẮC CÁC BỆNH GÌ?

- A. Bệnh về đường hô hấp.
- B. Tê cóng, hạ thân nhiệt
- C. Cả hai phương án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Rét đậm rét hại thường làm một số vấn đề về sức khỏe trầm trọng hơn do nhiệt độ xuống thấp, gió rét và thiếu ánh nắng mặt trời.

CÂU HỎI SỐ 6: EM HÃY CHO BIẾT NHẬN ĐỊNH NÀO SAU ĐÂY KHÔNG ĐÚNG VỀ RÉT HẠI?

- A. Rét hại xuất hiện khi nhiệt độ trung bình ngày dưới 13 độ C
- B. Rét hại được phân loại theo 5 cấp độ rủi ro thiên tai
- C. Rét hại thường ảnh hưởng nhiều đến khu vực miền núi phía Bắc
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo quy định tại Quyết định số 18/2021 của Thủ tướng Chính phủ thì rủi ro thiên tai do rét hại bao gồm 3 cấp độ.

CÂU HỎI SỐ 7: EM HÃY CHO BIẾT THỂ NÀO LÀ RÉT ĐẬM?

- A. Rét đậm là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày trong khu vực dao động phổ biến trong khoảng 13 đến 16 độ C
- B. Rét đậm là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày trong khu vực dao động phổ biến trong khoảng 13 đến 15 độ C
- C. Rét đậm là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày trong khu vực dao động phổ biến trong khoảng 13 đến 17 độ C
- D. Rét đậm là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày trong khu vực dao động phổ biến trong khoảng 15 đến 20 độ C

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Rét đậm là hiện tượng thời tiết khi nhiệt độ trung bình ngày trong khu vực dao động phổ biến trong khoảng 13 đến 15 độ C.

CÂU HỎI SỐ 8: EM HÃY CHO BIẾT TÁC HẠI DO RÉT HẠI GÂY RA ĐỐI VỚI CON NGƯỜI LÀ GÌ?

- A. Gây mất nhiệt, nếu bị hạ nhiệt quá mức sẽ dẫn đến tử vong
- B. Gây các bệnh về đường hô hấp
- C. Gây các bệnh về da như vảy cá, mề đay
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Tác hại do rét hại gây ra đối với con người là: Gây mất nhiệt, nếu bị hạ nhiệt quá mức sẽ dẫn đến tử vong; Gây các bệnh về đường hô hấp; Gây các bệnh về da như vảy cá, mề đay.

CÂU HỎI SỐ 9: NHỮNG THIẾT BỊ NÀO THƯỜNG ĐƯỢC SỬ DỤNG TRONG NHÀ ĐỂ GIÚP BẢO VỆ SỨC KHỎE CHO GIA ĐÌNH KHI XẢY RA RÉT HẠI?

- A. Máy sưởi
- B. Điều hoà 2 chiều
- C. Quạt thổi đá

→ Câu trả lời: A, B

Giải thích: Quạt thổi đá thường được sử dụng để giúp hạ nhiệt độ trong những ngày nắng nóng, không dùng khi xảy ra rét hại.

CÂU HỎI SỐ 10: THEO EM, PHƯƠNG TIỆN NÀO GIÚP GIỮ ẤM LÚC ĐI RA NGOÀI ĐƯỜNG KHI XẢY RA RÉT HẠI?

- A. Ô tô hoặc các phương tiện công cộng
- B. Xe máy
- C. Xe đạp

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Phương tiện giữ ấm tốt nhất lúc đi ra ngoài đường khi có rét hại là Ô tô hoặc các phương tiện công cộng.

CÂU HỎI SỐ 11: EM HÃY CHO BIẾT LOẠI GIÓ NÀO ẢNH HƯỞNG ĐẾN MIỀN BẮC NƯỚC TA VÀO MÙA ĐÔNG?

- A. Gió mùa Đông Bắc
- B. Gió mùa Tây Nam
- C. Gió Lào

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khu vực miền núi phía Bắc thường xuyên chịu ảnh hưởng của gió mùa Đông Bắc vào mùa đông.

CÂU HỎI SỐ 12: RÉT HẠI XẢY RA TRONG BAO LÂU THÌ SẼ KHIẾN CÂY LÚA BỊ MẤT KHẢ NĂNG QUANG HỢP VÀ TỰ BẢO VỆ?

- A: Từ 1 ngày trở lên
- B: Từ 2 ngày trở lên
- C: Từ 3 ngày trở lên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nếu rét đậm, rét hại xảy ra trong một ngày thì cây lúa vẫn có khả năng quang hợp và phát triển bình thường. Nếu kéo dài từ 2 ngày trở lên thì cây lúa sẽ không còn khả năng quang hợp và tự bảo vệ mình dẫn đến không còn khả năng đề kháng và bị chết.

CÂU HỎI SỐ 13: RỦI RO THIÊN TAI DO RÉT HẠI GÂY RA ĐƯỢC ĐÁNH GIÁ DỰA TRÊN NHỮNG YẾU TỐ NÀO?

- A: Cường độ của không khí lạnh ảnh hưởng là thấp hay cao
- B: Khả năng ảnh hưởng và gây thiệt hại đối với con người
- C: Sức chống chịu của con người đối với loại hình rét hại
- D: Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Rủi ro thiên tai do rét hại gây ra được đánh giá dựa trên những yếu tố: Cường độ của không khí lạnh ảnh hưởng là thấp hay cao; Khả năng ảnh hưởng và gây thiệt hại đối với con người; Sức chống chịu của con người đối với loại hình rét hại.

CÂU HỎI SỐ 14: EM HÃY ĐIỂN TỪ THÍCH HỢP VÀO CHỖ TRỐNG ĐỂ TẠO THÀNH CÂU ĐÚNG: "GIÓ BẮC HIU HIU, SẾU KÊU TRỜI ..."

- A. Mưa
- B. Rét
- C. Nắng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: "Gió bắc hiu hiu" có nghĩa là gió mùa đông khi khối không khí lạnh từ trung tâm áp cao Trung Á và Siberi thổi về Việt Nam. Khi đó, "sếu kêu trời rét" là báo hiệu thời tiết chuyển mùa, một mùa rét sắp tới.

CÂU HỎI SỐ 15: THEO EM, NGUYÊN NHÂN DẪN ĐẾN VIỆC HẠ THÂN NHIỆT ĐỘT NGỘT TRONG NHỮNG NGÀY RÉT HẠI LÀ GÌ?

- A. Mặc quần áo ấm, ướt, không đủ ấm
- B. Tiếp xúc với thời tiết lạnh, nhiễm lạnh khi trời mưa
- C. Tắm ở nơi không kín gió
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nguyên nhân dẫn đến việc hạ thân nhiệt đột ngột trong những ngày rét hại là: Mặc quần áo ấm, ướt, không đủ ấm; Tiếp xúc với thời tiết lạnh, nhiễm lạnh khi trời mưa; Tắm ở nơi không kín gió.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 16: DỰ BÁO THỜI TIẾT BÁO SẮP CÓ GIÓ MÙA ĐÔNG BẮC, EM CẦN PHẢI LÀM GÌ KHI ĐẾN TRƯỜNG?

- A. Hôm nay có tiết thể dục, chạy nhiều sẽ nóng lên thôi.
- B. Mang theo áo khoác ấm, mũ và khăn quàng.
- C. Mang thêm áo mỏng thôi.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi có gió mùa đông bắc, nhiệt độ sẽ xuống thấp, cơ thể dễ bị cảm lạnh, ho, sốt... Cần mặc thật ấm để bảo vệ sức khỏe.

CÂU HỎI SỐ 17: EM SẼ LÀM GÌ KHI ĐƯỢC THÔNG BÁO ĐƯỢC NGHỈ HỌC DO TRỜI RÉT HẠI?

- A. Mặc ấm và chơi ở trong nhà.
- B. Rủ các bạn ra công viên chơi đá bóng
- C. Rủ các bạn đến nhà chơi đuổi bắt

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi trời rét đậm, rét hại, các bạn nhỏ dễ mắc phải các bệnh về đường hô hấp như viêm phổi. Vì vậy, nên giữ ấm cơ thể và ở trong nhà để đảm bảo sức khỏe.

CÂU HỎI SỐ 18: TRONG LỚP HỌC, BẠN NGỒI CÙNG BÀN CỦA EM CÓ CÁC BIỂU HIỆN CỦA TÌNH TRẠNG BỊ HẠ THÂN NHIỆT DO LẠNH NHƯ RUN LẮY BẦY, NÓI LẮP, TAY LẠNH NGẮT. TRONG TRƯỜNG HỢP NÀY, EM CẦN PHẢI LÀM GÌ?

- A. Báo ngay với giáo viên, lấy đồ ấm (chăn, áo khoác) cho bạn mặc và lấy nước ấm cho bạn uống.
- B. Xin phép giáo viên đưa bạn ấy về nhà.
- C. Đốt giấy cho bạn ấy sưởi.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Trong tình huống này, bạn đang bị lạnh, không nên đưa bạn ra ngoài sẽ nguy hiểm. Cần báo ngay cho thầy cô giáo để nhờ sự trợ giúp. Có thể giúp bạn quàng thêm khăn, mặc thêm áo để ủ ấm. Không nên đốt giấy để gây cháy nổ.

CÂU HỎI SỐ 19: TRỜI RẤT LẠNH VÀ CÓ MƯA, EM ĐI HỌC VỀ THÌ BỊ ƯỚT QUẦN ÁO, CẢM THẤY RẤT LẠNH. EM CẦN LÀM GÌ?

- A. Thay ngay quần áo khô, sau đó đắp chăn và uống đồ ấm.
- B. Tắm ngay sau khi đi mưa về.
- C. Không thay quần áo, lấy chăn dày trùm kín.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Em cần thay ngay quần áo khô, đắp chăn và uống đồ ấm để làm tăng thân nhiệt. Tránh việc tắm ngay sau khi đi mưa vì sự thay đổi nhiệt độ cơ thể đột ngột sẽ làm cơ thể dễ mắc bệnh hơn.

CÂU HỎI SỐ 20: TRỜI RẤT LẠNH, MẸ ĐI LÀM VỀ TAY TÊ CÓNG, TRẮNG NHỘT, LẠNH BUỐT. EM CẦN LÀM GÌ CHO MẸ LÚC NÀY?

- A. Lấy thêm chăn ấm và bình nước ấm cho mẹ chườm tay.
- B. Đốt lửa để mẹ sưởi tay cho ấm.
- C. Chuẩn bị nước nóng cho mẹ ngâm chân.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bị tê cóng vì lạnh nên làm ấm cơ thể từ từ, nên cần xoa tay vào vỏ ngoài của bình. Không nên tự đốt lửa để sưởi vì dễ gây cháy nổ, cũng không nên tự chuẩn bị nước nóng vì có thể gây bỏng, rất nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 21: CẦN LÀM GÌ ĐỂ BẢO VỆ CÂY TRỒNG VÀO MÙA ĐÔNG KHI CÓ RÉT ĐẬM, RÉT HẠI?

- A. Trùm bạt nylon, có lỗ thoát khí cho cây hô hấp
- B. Đốt lửa sưởi ấm cho cây.
- C. Tưới cây bằng nước nóng.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việc trùm bạt nylon giúp cây tránh gió lạnh. Lưu ý, bạt ni lông cần phải có lỗ hổng thoát khí đảm bảo quá trình hô hấp cho cây.

CÂU HỎI SỐ 22: GIA ĐÌNH EM CẦN CHUẨN BỊ NHỮNG ĐỒ VẬT GÌ TRONG CHUYẾN DU LỊCH SAPA ĐỂ NGẮM TUYẾT RƠI?

- A. Lều trại
- B. Quần áo, đồ dùng giữ ấm, các loại thuốc cảm bỏ vào balo chống nước.
- C. Không cần chuẩn bị, lên Sapa mua có đủ hết.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi đi du lịch đến nơi có tuyết, nên chuẩn bị đồ dùng giữ ấm, các loại thuốc cảm để đảm bảo sức khỏe. Balo chống nước cũng nên chuẩn bị để giữ khô các đồ vật. Không nên dựng lều trại ngoài thiên nhiên dễ bị nhiễm lạnh.

CÂU HỎI SỐ 23: LÀM THẾ NÀO ĐỂ BẢO VỆ ĐÀN GIA SÚC KHI TRỜI RÉT ĐẬM, RÉT HẠI?

- A: Giữ vật nuôi trong chuồng kín gió, mặc ấm và chuẩn bị đầy đủ thức ăn, nước uống.
- B: Chăm sóc như bình thường vì vật nuôi có da dày, chịu rét tốt.
- C: Chăn thả tự do.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi rét đậm, rét hại, nên giữ vật nuôi trong chuồng kín gió và sưởi ấm cho vật nuôi như mặc quần áo bằng bao tải, thấp đèn...

CÂU HỎI SỐ 24: THEO EM, KHI XẢY RA RÉT HẠI NÊN SỬ DỤNG THIẾT BỊ LÀM ẤM PHÒNG Ở NHIỆT ĐỘ TRONG KHOẢNG BAO NHIÊU ĐỂ ĐẢM BẢO ĐỦ ẤM VÀ TIẾT KIỆM ĐIỆN?

- A: Từ 18 đến 21 độ
- B: Từ 22 đến 25 độ
- C: Từ 26 đến 28 độ
- D: Từ 28 đến 30 độ

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi xảy ra rét hại nên sử dụng thiết bị làm ấm phòng ở nhiệt độ trong khoảng 22 đến 25 độ C để đảm bảo đủ ấm và tiết kiệm điện.

CÂU HỎI SỐ 25: KHI TRỜI CÓ RÉT HẠI EM NÊN LỰA CHỌN TRANG PHỤC NHƯ THẾ NÀO ĐỂ RA ĐƯỜNG?

- A: Quần áo kín, đủ ấm cho cơ thể
- B: Mặc quần áo mùa hè để thuận tiện trong vận động
- C: Mặc càng nhiều càng tốt
- D: Mặc gì cũng được

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi trời có rét hại thì nên lựa chọn quần áo kín, đủ ấm cho cơ thể.

CÂU HỎI SỐ 26: THEO EM, KHI CÓ NGƯỜI CÓ DẤU HIỆU HẠ THÂN NHIỆT: RUN LẮY BẮY, NÓI LẮP BẮP, DA LẠNH, XÁM,... CẦN LÀM GÌ ĐỂ GIÚP HỌ?

- A. Đưa vào nơi ấm áp, dùng nước nóng, hoặc đèn sưởi để làm ấm.
- B. Làm ấm tay và chân bằng cách xoa bóp, cho uống ít rượu để làm tăng nhiệt độ cơ thể
- C. Làm ấm cơ thể trước. Uống nước ấm có thể thêm gừng để tăng nhiệt độ cơ thể
- D. Mặc thêm nhiều áo để giữ ấm cơ thể

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi có người có dấu hiệu hạ thân nhiệt: run lấy bầy, nói lắp bắp, da lạnh, xám,...thì cần hỗ trợ bằng cách làm ấm tay và chân bằng cách xoa bóp, cho uống ít rượu để làm tăng nhiệt độ cơ thể

CÂU HỎI SỐ 27: LÀM THẾ NÀO ĐỂ GIỮ ẤM CƠ THỂ NẾU ĐANG Ở TRONG NHÀ?

- A: Mặc quần áo đủ ấm
- B: Đóng kín cửa để gió không lùa vào
- C: Dùng điều hòa với chế độ nóng phù hợp
- D: Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nếu đang trong nhà thì có thể giữ ấm cơ thể trong trường hợp có rét hại bằng: Mặc quần áo đủ ấm; Đóng kín cửa để gió không lùa vào; Dùng điều hòa với chế độ nóng phù hợp.

CÂU HỎI SỐ 28: NẾU ĐANG PHẢI TRÔNG EM GIÚP BỐ MẸ. EM SẼ LÀM GÌ ĐỂ GIỮ ẤM CHO EM BÉ VÀO MÙA ĐÔNG?

- A: Mặc quần áo dài và ấm. Đeo găng tay, tất
- B: Dùng bếp than tổ ong để sưởi ấm
- C: Mở thật nhiều cửa để cho nhà thoáng mát
- D: Tất cả các đáp án trên

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Nếu đang phải trông em bé vào mùa đông thì cần giữ ấm cho trẻ bằng: Mặc quần áo dài và ấm; Đeo găng tay, tất.

CÂU HỎI SỐ 29: THEO EM LÀM THẾ NÀO ĐỂ GIỮ ẤM KHI Ở TRƯỜNG HỌC?

- A: Đóng cửa sổ, cửa ra vào
- B: Mặc quần áo thật ấm
- C: Không ra ngoài nếu không thực sự cần thiết
- D: Tất cả các đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Để giữ ấm khi ở trường học thì cần: Đóng cửa sổ, cửa ra vào; Mặc quần áo thật ấm; Không ra ngoài nếu không thực sự cần thiết.

CÂU HỎI SỐ 30: EM HÃY CHO BIẾT NÊN ĂN GÌ ĐỂ CÓ THỂ GIÚP GIỮ ẤM CHO CƠ THỂ KHI CÓ RẾT HẠI?

- A: Khoai lang
- B: Bánh mì
- C: Cơm
- D: Gừng

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Do đặc tính cay nóng, ấm, gừng giúp làm giãn các mao mạch, thúc đẩy quá trình tiết mồ hôi, làm ấm cơ thể từ bên trong.

H. LŨ

I. GIỚI THIỆU CHUNG

a, Khái niệm

Lũ là hiện tượng mực nước sông dâng cao trong khoảng thời gian nhất định, sau đó xuống. Đây là loại hình thiên tai chủ yếu và thường xuyên ở Việt Nam, gây hậu quả rất nặng nề.

b, Cấp độ rủi ro do lũ

Theo Quy định tại Điều 45, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021, cấp độ rủi ro thiên tai do lũ được quy định như sau

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 1:

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2, khu vực 3 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 trên một lưu vực sông.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 2

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2, khu vực 3 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2, khu vực 3 trên nhiều lưu vực sông.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 3:

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 cộng 0,3 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 trở lên tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 3;

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 cộng 1,0 m trở lên tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 3 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 3 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 trên nhiều lưu vực sông.

✓ **Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 4:** xảy ra khi dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 cộng 0,3 m đến lũ lịch sử tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4.

✓ **Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 5:** xảy ra khi dự báo mực nước lũ cao vượt lũ lịch sử tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4.

c, Nguyên nhân

Lũ hình thành do mưa có cường độ lớn trong thời gian ngắn hoặc do sự kết hợp với các hình thái thời tiết theo mùa

d, Khu vực xảy ra lũ

đ, Phân loại lũ

Lũ lịch sử là lũ có đỉnh lũ cao nhất trong chuỗi số liệu quan trắc hoặc do điều tra khảo sát được;

Lũ đặc biệt lớn là lũ có đỉnh lũ cao hiếm thấy trong thời kỳ quan trắc;

Lũ bất thường là lũ xuất hiện trước hoặc sau mùa lũ hoặc lũ được hình thành do mưa lớn xảy ra trong phạm vi nhỏ, hồ chứa xả nước, do vỡ đập, tràn đập, vỡ đê, tràn đê.

e, Thiệt hại do lũ gây ra

Lũ ảnh hưởng đến con người, cơ sở hạ tầng, công trình phòng chống thiên tai (đê, kè, cống,...) và các hoạt động sản xuất:

✓ **Thiệt hại về người** (chết, mất tích do đuối nước hoặc bị cuốn trôi, bị thương).

✓ **Thiệt hại về cơ sở hạ tầng:** nhà cửa, trường học, bệnh viện, trạm y tế, giao thông, thủy lợi, thông tin liên lạc và các hạ tầng khác có thể bị lũ cuốn trôi hoặc làm sập, đổ do bị ngâm nước hoặc bị hư hỏng do các vật trôi nổi trong nước lũ va đập vào. Có thể xảy ra hiện tượng sạt lở đất và ngập úng dài ngày ở các khu vực trũng, ven sông suối.

✓ **Thiệt hại về nông nghiệp, thủy sản:** lũ làm hoa màu, cây trồng bị hư hỏng khi bị ngập trong nước; lương thực, thực phẩm đã thu hoạch hoặc dự trữ bị ướt, hư hỏng; vật nuôi gia súc, gia cầm, thủy hải sản bị chết, cuốn trôi,...

✓ **Thiệt hại về môi trường:** lũ có thể gây ô nhiễm nước mặt, nước sinh hoạt hoặc làm ngấm mặn các giếng khơi và tầng chứa nước. Ngoài ra, lũ còn làm cho môi trường bị ô nhiễm khi hệ thống nước thải theo dòng nước lũ đi vào vùng dân cư hoặc tăng mức độ lây nhiễm dịch bệnh như truyền nhiễm, tiêu chảy, sốt xuất huyết,...

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

BỘ CÂU HỎI VỀ LŨ

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 01: EM HÃY CHO BIẾT LŨ LÀ GÌ?

- A. Lũ là hiện tượng nước sông dâng cao trong một khoảng thời gian nhất định, sau đó giảm dần
- B. Lũ là hiện tượng lũ quét tại các suối trên núi cao
- C. Lũ là hiện tượng nước dâng cao tràn bờ sông, suối, hồ đập và đe vào các vùng trũng làm ngập nhà cửa, ruộng vườn
- D. Lũ là hiện tượng dòng nước chảy xiết, diễn ra trong một thời gian ngắn có thể cuốn theo đất đá và mọi thứ nó đi qua.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khái niệm lũ được quy định tại khoản 25, Điều 5, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai

CÂU HỎI SỐ 02: EM HÃY CHO BIẾT LŨ ĐẶC BIỆT LỚN LÀ LOẠI LŨ NHƯ THẾ NÀO?

- A. Lũ đặc biệt lớn là lũ có mực nước đỉnh lũ thấp hơn đỉnh lũ trung bình nhiều năm
- B. Lũ đặc biệt lớn là lũ có mực nước đỉnh lũ đạt mức đỉnh lũ trung bình nhiều năm
- C. Lũ đặc biệt lớn là lũ có mực nước đỉnh lũ đạt ngưỡng lũ lịch sử
- D. Lũ đặc biệt lớn là lũ có đỉnh lũ cao hiếm thấy trong các thời kỳ quan trắc

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khái niệm lũ đặc biệt lớn được quy định tại khoản 25, Điều 5, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai: Lũ đặc biệt lớn là lũ có đỉnh lũ cao hiếm thấy trong thời kỳ quan trắc;

CÂU HỎI SỐ 03: EM HÃY CHO BIẾT RỦI RO THIÊN TAI DO LŨ CÓ MẤY CẤP? LÀ NHỮNG CẤP NÀO?

- A. Có 2 cấp, là cấp 1 và cấp 2
- B. Có 3 cấp, là cấp 1, cấp 2 và cấp 3
- C. Có 4 cấp, là cấp 1, cấp 2, cấp 3 và cấp 4
- D. Có 5 cấp là cấp 1, cấp 2, cấp 3, cấp 4 và cấp 5

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Theo quy định tại Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg, rủi ro thiên tai do lũ, ngập lụt được chia thành 5 cấp từ cấp 1 đến cấp 5 ứng với các mức báo động và các khu vực xảy ra lũ, ngập lụt tại các trạm thủy văn thuộc các khu vực 1, 2, 3 và 4.

CÂU HỎI SỐ 04: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG NGUYÊN NHÂN CHỦ YẾU GÂY RA HIỆN TƯỢNG LŨ LÀ GÌ?

- A. Những trận mưa lớn kéo dài
- B. Bão, triều cường gây mưa lớn, lũ
- C. Các công trình ngăn lũ bị vỡ
- D. Cả ba đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nguyên nhân cơ bản gây ra lụt là do triều cường hoặc bão, tạo ra nước lũ với khối lượng lớn kèm đất đá, tràn qua bờ sông, đập hoặc làm vỡ các công trình ngăn lũ vào các vùng trũng như đập

CÂU HỎI SỐ 05: EM HÃY CHO BIẾT LŨ GÂY RA THIẾT HẠI GÌ?

- A. Thiệt hại về người
- B. Làm mất mùa và giảm năng suất cây trồng vật nuôi.
- C. Phá hoại các công trình công cộng, nhà dân.
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Lũ ảnh hưởng đến con người, cơ sở hạ tầng, công trình phòng chống thiên tai (đê, kè, cống,...) và các hoạt động sản xuất. Khi lũ đến, con người dễ bị đuối nước, các loại cây trồng bị ngập úng chết, nguồn thực phẩm khan hiếm, hệ thống công trình bị phá huỷ.

CÂU HỎI SỐ 06: MÙA LŨ TRÊN CÁC SÔNG BẮC BỘ ĐẾN NAM TRUNG BỘ CÓ XU HƯỚNG XUẤT HIỆN NHƯ THẾ NÀO?

- A. Xuất hiện muộn dần từ Bắc vào Nam
- B. Xuất hiện theo thứ tự lần lượt là: Miền trung, Miền Nam, Miền Bắc
- C. Xuất hiện muộn dần từ Nam ra Bắc
- D. Không theo quy luật nào

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Mưa lũ ở Bắc Bộ từ 15/6-31/10; từ Thanh Hoá đến Hà Tĩnh từ 01/7-30/11, từ Quảng Bình đến Ninh Thuận từ 1/9-15/12 và các sông Nam Bộ và Tây Nguyên từ 15/6-30/11. Như vậy Mùa lũ trên các sông Bắc Bộ đến Nam Trung Bộ có xu hướng xuất hiện muộn dần từ Bắc vào Nam.

CÂU HỎI SỐ 07: EM HÃY CHO BIẾT LŨ TRÊN CÁC SÔNG SUỐI VỪA VÀ NHỎ Ở MIỀN NÚI DIỄN RA NHƯ THẾ NÀO ?

- A. Lũ trên các sông suối vừa và nhỏ ở miền núi thường lên xuống nhanh, tốc độ chảy lớn
- B. Thời gian một trận lũ ngắn, thường chỉ kéo dài không quá 2-3 ngày.
- C. Thời gian lũ lên, từ vài giờ cho đến 10-15 giờ, còn thời gian lũ xuống từ một đến vài ngày
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Lũ trên các sông suối vừa và nhỏ ở miền núi thường lên xuống nhanh, tốc độ chảy lớn và thời gian một trận lũ ngắn, thường chỉ kéo dài không quá 1-3 ngày. Thời gian lũ lên, từ vài giờ cho đến 10-15 giờ, còn thời gian lũ xuống từ một đến vài ngày. Biên độ lũ thường từ 5-15 m; trong 1 giờ lũ có thể lên được 1-3 m; những trận lũ đặc biệt lớn biên độ lũ có thể lên tới 15 - 20m.

CÂU HỎI SỐ 08: THEO EM, MÙA LŨ Ở KHU VỰC BẮC BỘ THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM?

- A. 12 tháng trong năm
- B. Từ tháng 1 đến tháng 6
- C. Từ tháng 6 đến tháng 10
- D. Từ tháng 10 đến tháng 12

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Mùa lũ trên các sông Bắc Bộ đến Nam Trung Bộ có xu hướng xuất hiện muộn dần từ Bắc vào Nam từ tháng 6 đến tháng 10;

CÂU HỎI SỐ 09: THEO EM, MÙA LŨ Ở KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ (TỪ THANH HÓA ĐẾN HÀ TĨNH) THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM?

- A. 12 tháng trong năm
- B. Từ tháng 1 đến tháng 7
- C. Từ tháng 7 đến tháng 11
- D. Từ tháng 11 đến tháng 12

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Mùa lũ ở miền Trung dịch dần từ Bắc vào Nam, mùa lũ trên các sông từ tỉnh Thanh Hóa đến Hà Tĩnh thường từ tháng 7 đến 11

CÂU HỎI SỐ 10: THEO EM, MÙA LŨ KHU VỰC TRUNG VÀ NAM TRUNG BỘ (TỪ QUẢNG BÌNH ĐẾN NINH THUẬN) THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM?

- A. 12 tháng trong năm
- B. Từ tháng 1 đến tháng 7
- C. Từ tháng 7 đến tháng 9
- D. Từ tháng 9 đến tháng 12

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Quy luật mùa lũ ở miền Trung dịch dần từ Bắc vào Nam, mùa lũ trên các sông từ Quảng Bình đến tỉnh Ninh Thuận từ tháng 9 đến tháng 12.

CÂU HỎI SỐ 11: THEO EM, MÙA LŨ KHU VỰC BÌNH THUẬN, NAM BỘ VÀ TÂY NGUYÊN THƯỜNG XUẤT HIỆN VÀO THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM?

- A. 12 tháng trong năm
- B. Từ tháng 1 đến tháng 6
- C. Từ tháng 7 đến tháng 9
- D. Từ tháng 6 đến tháng 11

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Mùa lũ trên các sông Bắc Bộ đến Nam Trung Bộ có xu hướng xuất hiện muộn dần từ Bắc vào Nam. Mùa lũ khu vực Bình Thuận, Nam Bộ và Tây Nguyên xuất hiện từ tháng 6 đến tháng 11.

CÂU HỎI SỐ 12: NGẬP LỤT KHÔNG XẢY RA Ở KHU VỰC NÀO DƯỚI ĐÂY?

- A. Khu vực đồi, núi
- B. Vùng ven biển
- C. Khu vực đồng bằng
- D. Cả ba khu vực trên

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Ngập lụt xảy ra khi một lượng nước lớn bị tổn đọng, không thoát được. Ở khu vực đồi núi, với địa hình cao, nước mưa sẽ thoát nhanh hơn nên sẽ không xảy ra tình trạng ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 13: EM HÃY CHO BIẾT, ĐỢT LŨ LỤT LỊCH SỬ MIỀN TRUNG (HAY CÒN ĐƯỢC BIẾT ĐẾN VỚI TÊN GỌI LÀ ĐẠI HỒNG THỦY) XẢY RA VÀO NĂM NÀO?

- A. 1999
- B. 2000
- C. 2003
- D. 2008

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Đầu tháng 11 năm 1999, do ảnh hưởng của không khí lạnh kết hợp với áp thấp nhiệt đới, các tỉnh miền Trung đã phải hứng chịu những trận mưa rất lớn gây lũ lụt nghiêm trọng, nhấn chìm nhiều huyện, thị xã làm thiệt hại về người và tài sản rất lớn. Đây được biết đến là một trận Đại hồng thủy 1999.

CÂU HỎI SỐ 14: VÙNG NÀO Ở NƯỚC TA CHỊU LŨ LỤT NGHIÊM TRỌNG NHẤT

- A. Đồng bằng sông Cửu Long
- B. Đồng bằng sông Hồng
- C. Đông Nam Bộ
- D. Bắc Trung Bộ

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Do mưa lớn tập trung diện rộng, lũ tập trung trong các hệ thống sông lớn, mặt đất thấp, xung quanh lại có hệ thống đê bao bọc, dân cư đông đúc với mật độ công trình xây dựng cao nên khó thoát nước, vì vậy khu vực ĐB sông Hồng là nơi chịu lũ lụt nghiêm trọng nhất.

CÂU HỎI SỐ 15: EM HÃY CHO BIẾT LŨ Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG ĐEM LẠI NGUỒN LỢI GÌ?

- A. Cung cấp nguồn lợi thủy sản.
- B. Bồi đắp phù sa cho vùng châu thổ
- C. Du lịch sinh thái trên kênh rạch và rừng ngập mặn
- D. Cả ba đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khu vực đồng bằng sông Cửu Long là một vùng đồng bằng với hệ thống kênh rạch dày đặc, là nơi trồng lúa gạo, trái cây và nuôi trồng thủy hải sản lớn nhất cả nước. Vì vậy, dòng nước lũ đổ về đồng bằng sông Cửu Long thường mang theo phù sa để bồi đắp, mở rộng diện tích đồng bằng, đồng thời mang lại nhiều nguồn lợi thủy sản và phát triển du lịch sinh thái trên sông kênh rạch, rừng ngập mặn.

CÂU HỎI SỐ 16: EM HÃY CHO BIẾT MÔ HÌNH “NHÀ CHỐNG LŨ” BẮT ĐẦU TỪ TỈNH NÀO?

- A. Cà Mau
- B. Thanh Hóa
- C. Quảng Bình
- D. Quảng Trị

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Do tình hình lũ lụt ở Miền trung thường xuất hiện lũ với tốc độ lũ lên nhanh, thời gian lũ kéo dài, giao thông chia cắt; lương thực, nhu yếu phẩm khó khăn, do đó việc xây dựng nhà an toàn ở vùng thường xuyên chịu ảnh hưởng của bão, lũ được xem là giải pháp thiết thực giúp người dân ứng phó với thiên tai. Mô hình nhà phao được làm đầu tiên ở tỉnh Quảng Bình.

CÂU HỎI SỐ 17: VÌ SAO THÀNH PHỐ CŨNG BỊ NGẬP?

- A. Do mưa lớn
- B. Do thủy triều (triều cường) dâng cao
- C. Do đổ rác bờ bãi gây tắc các đường/cống thoát nước
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Bên cạnh nguyên nhân mưa lớn và thủy triều (triều cường) dâng cao, đổ rác bờ bãi, không đúng nơi quy định có thể làm tắc các đường/cống thoát nước, gây ngập lụt ở thành phố

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 18: KHI ĐƯỜNG PHỐ BỊ NGẬP THÌ ĐỊA ĐIỂM NÀO LÀ NGUY HIỂM NHẤT?

- A. Cổng thoát nước
- B. Nhà trẻ
- C. Nhà văn hóa cộng đồng
- D. Trường học

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi đường phố bị ngập, việc đứng ở gần cống thoát nước sẽ rất nguy hiểm. Vì nếu không cẩn thận thì sẽ ngã hoặc bị nước cuốn vào cống, gây nguy hiểm đến tính mạng con người.

CÂU HỎI SỐ 19: EM HÃY CHO BIẾT CÁC HOẠT ĐỘNG CẦN TRÁNH KHI LŨ XẢY RA?

- A. Đi bắt cá
- B. Không chơi đùa gần bờ sông và bơi lội khi nước lũ đang lên
- C. Không đi qua ngầm tràn khi nước lũ đang chảy xiết
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi lũ xảy ra rất nguy hiểm đến tính mạng, do dòng nước lũ chảy xiết, nước dâng cao không đảm bảo an toàn về tính mạng do vậy chúng ta không được đi bắt cá, chơi đùa gần sông, bơi lội hoặc đi qua ngầm tràn bị ngập, có nước chảy xiết.

CÂU HỎI SỐ 20: EM HÃY CHO BIẾT CÁCH NÀO SAU ĐÂY LÀ ĐÚNG ĐỂ PHÒNG TRÁNH ĐUỐI NƯỚC CHO HỌC SINH?

- A. Nên có người lớn đưa đi học trong mùa mưa lũ, đặc biệt khi phải đi qua suối, sông
- B. Không được đi tắm, bơi ngoài sông, suối khi có lũ xảy ra, chú ý quan sát và tuân thủ các biển cảnh báo của cơ quan chức năng
- C. Mặc áo áo khi đi trên các phương tiện thuyền, bè
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi lũ lên cao, việc trẻ em đi học qua sông, suối hoặc đi tắm, bơi ngoài sông suối rất nguy hiểm. Vì vậy, cần có người lớn đưa trẻ đi học khi lũ lên và cấm không được tắm, bơi ngoài sông suối; khi đi học trên các phương tiện thủy cần phải mặc áo phao và tuân thủ các quy định để đảm bảo an toàn cho bản thân.

CÂU HỎI SỐ 21: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG ĐIỀU NÀO SAU ĐÂY LÀ CẦN THIẾT NHẪM ĐẢM BẢO AN TOÀN CHO HỌC SINH TRONG MÙA LŨ?

- A. Học kỹ năng bơi lội
- B. Tuân thủ cảnh báo của các cơ quan chức năng để phòng chống đuối nước
- C. Mặc áo phao đúng cách khi đi trên các phương tiện thủy
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để đảm bảo an toàn cho học sinh trong mùa lũ, chúng ta cần có kỹ năng bơi lội, mặc áo phao khi đi trên các phương tiện thủy và tuân thủ các quy định của cơ quan chức năng để đảm bảo an toàn cho chính bản thân mình

CÂU HỎI SỐ 22: NHỮNG ĐIỀU NÀO SAU ĐÂY EM NÊN LÀM KHI LŨ ĐÃ RÚT?

- A. Em sẽ đợi bố mẹ kiểm tra nhà mình có chỗ nào bị hư hỏng có thể gây nguy hiểm và nhất là kiểm tra các ổ/nguồn điện trong nhà
- B. Cùng gia đình tích cực làm vệ sinh, khơi thông cống rãnh
- C. Ăn chín, uống sôi và nằm màn để phòng dịch bệnh
- D. Tất cả các đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi lũ rút cần thực hiện các biện pháp để đảm bảo an toàn như kiểm tra các trang thiết bị trước khi sử dụng, dọn dẹp vệ sinh, xử lý môi trường, phòng chống các loại dịch bệnh sau lũ như tiêu chảy, sốt xuất huyết bằng cách ăn chín, uống sôi, nằm màn để phòng muỗi đốt.

CÂU HỎI SỐ 23: NGAY SAU KHI LŨ RÚT, GIA ĐÌNH EM KHÔNG NÊN LÀM HÀNH ĐỘNG NÀO SAU ĐÂY?

- A. Bật ngay máy bơm vệ sinh nhà.
- B. Vệ sinh bể chứa nước.
- C. Tham gia xử lý vệ sinh môi trường
- D. Kiểm tra các thiết bị, đồ dùng trong nhà xem có bị hỏng do ngập nước không.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Lũ lụt xảy ra sẽ làm các thiết bị điện như máy bơm, công tắc điện bị hư hỏng nên cần phải kiểm tra các thiết bị có bị hỏng không trước khi sử dụng bởi có thể gây những tai nạn đáng tiếc như điện giật, cháy, chập điện.

CÂU HỎI SỐ 24: KHI NƯỚC LŨ SÔNG DÂNG CAO, BẠN BÈ RỦ EM RA VỐT CÙI, GỖ TRÔI TRÊN SÔNG VỀ ĐUN. EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Hăng hái tham gia vì tiết kiệm được khoản tiền cho bố mẹ.
- B. Làm bè mảng ra sông chơi và vớt củi.
- C. Rủ thêm bạn bè cùng đi cho đông vui
- D. Không tham gia vì rất nguy hiểm.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Việc vớt củi trên sông, suối khi có lũ là hành vi bị nghiêm cấm vì dòng nước chảy xiết sẽ gây nguy hiểm đến tính mạng của con người kể cả khi người vớt củi khi có bè hoặc phao. Do vậy chúng ta không tham gia vớt củi, gỗ trên sông để đảm bảo an toàn tính mạng của mình.

CÂU HỎI SỐ 25: NƯỚC LŨ DÂNG CAO TRẦN BỜ LÀM CÁ THOÁT RA RẤT NHIỀU TRÊN SÔNG. EM SẼ LÀM GÌ KHI BẠN BÈ RỦ EM ĐI BẮT CÁ?

- A. Mang vợt đi bắt cá.
- B. Rủ bạn đi giăng lưới vớt cá
- C. Mặc áo phao rồi mang vợt đi bắt cá.
- D. Không tham gia và khuyên các bạn nên ở nhà.

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Khi có lũ, dòng chảy rất xiết vì vậy chúng ta không nên tham gia các hoạt động ở sông như bơi lội hoặc bắt cá kể cả khi mặc áo phao để đề phòng bị nước cuốn trôi.

CÂU HỎI SỐ 26: DO ĐƯỜNG BỊ NGẬP, BẠN EM CHẴNG MAY BỊ NGÃ XUỐNG MƯƠNG. EM SẼ LÀM GÌ ĐỂ GIÚP BẠN?

- A. Đứng nhìn và không làm gì cả.
- B. Lập tức nhảy xuống cứu bạn.
- C. Đưa khăn quàng đỏ cho bạn nắm lấy và kéo bạn lên.
- D. Ném ngay cho bạn vật có thể nổi trên mặt nước (nếu có) và hô to để mọi người đến cứu.

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Không nên nhảy xuống cứu bạn vì có thể không những không cứu được mà bản thân cũng bị nạn. Cách tốt nhất là nên tìm vật gì đó nổi được để ném xuống cho người đang bị đuối nước, đồng thời tìm sự giúp đỡ của mọi người xung quanh.

CÂU HỎI SỐ 27: KHI XẢY RA NGẬP LỤT, CHÚNG TA PHẢI LÀM GÌ ĐỂ PHÒNG TRÁNH TAI NẠN DO ĐIỆN GIẬT?

- A: Chỉ cần ngắt nguồn điện bị ngập dưới nước
- B: Ngắt tất cả các nguồn điện
- C: Không cần ngắt các nguồn điện, chỉ cần đi lại trên vật đã kê cao là được.
- D: Vặn mở thiết bị có nguồn điện để xem tí vi

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Nước là chất dẫn điện. Vì thế khi bị ngập, lập tức nước sẽ thành vật dẫn gây ra cháy chập điện làm nguy hại đến tài sản và tính mạng con người. Do vậy, chúng ta phải ngắt tất cả nguồn điện khi xảy ra ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 28: EM SẼ LÀM GÌ KHI ĐÃ TAN HỌC NHƯNG TRỜI MƯA TO VÀ ĐƯỜNG PHỐ BỊ NGẬP?

- A. Đứng lên chỗ cao chờ bố mẹ đến đón
- B. Tự lội nước về nhà
- C. Rủ các bạn cùng lội nước về nhà
- D. Ra chỗ phố bị ngập bơi lội và chơi đùa

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Khi đường bị ngập, các em không nên tự ý đi lại mà không có người lớn đi cùng vì có thể sơ xuất bị ngã, trượt chân xuống cống, kênh, mương rất nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 29: CẦN CHUẨN BỊ LOẠI THỰC PHẨM NÀO KHI PHẢI ĐI SƠ TÁN DO NGẬP LỤT?

- A: Mì ăn liền, lương khô và nước uống
- B: Rau xanh các loại
- C: Thực phẩm tươi sống như: cá, thịt tươi
- D: Tất cả các đồ ăn

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Khi đi sơ tán nên mang theo các thực phẩm khô để bảo quản với thời gian sử dụng lâu. Ngoài ra, cần chuẩn bị nước sạch vì việc cung cấp nước sạch sẽ gặp nhiều khó khăn trong giai đoạn ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 30: EM SẼ LÀM GÌ KHI TRÊN ĐƯỜNG ĐẾN TRƯỜNG ĐI QUA CHỖ NGẬP ĐẾN ĐẤU GỐI?

- A. Xắn cao quần và bước nhanh qua chỗ ngập.
- B. Nhờ người lớn dẫn đi qua chỗ ngập để đến trường.
- C. Đi cùng các bạn cho an toàn
- D. Đi một mình qua chỗ ngập

→ **Câu trả lời: B**

Giải thích: Khi đường bị ngập, các em không nên tự đi học mà không có người lớn đi cùng vì có thể sơ xuất bị ngã, trượt chân xuống cống, kênh, mương rất nguy hiểm.

CÂU HỎI SỐ 31: EM HÃY CHO BIẾT CÁC HOẠT ĐỘNG 4 TẠI CHỖ CHỐNG LŨ BAO GỒM NHỮNG HOẠT ĐỘNG NÀO?

- A. Chuẩn bị các trang thiết bị máy bơm sẵn sàng để triển khai ứng cứu khi có yêu cầu
- B. Bố trí lực lượng tuần tra các tuyến đê bao xung yếu
- C. Bổ sung, củng cố lực lượng ứng trực, phương tiện cứu hộ, cứu nạn
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Phương châm 4 tại chỗ chống lũ là mỗi hộ gia đình, mỗi địa phương, đơn vị cần phải tự chuẩn bị cho mình đầy đủ những gì cần thiết nhất để thực hiện việc phòng ngừa, ứng phó và khắc phục với lũ lụt xảy ra, gồm chỉ huy tại chỗ; lực lượng tại chỗ; phương tiện, vật tư tại chỗ và hậu cần tại chỗ.

CÂU HỎI SỐ 32: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG BIỆN PHÁP NÀO ĐỂ CẢNH BÁO CHO NGƯỜI DÂN KHÔNG ĐI QUA NGẮM TRẦN KHI NƯỚC SÔNG, SUỐI ĐANG LÊN TRONG MÙA MƯA LŨ?

- A. Cắm biển cảnh báo nguy hiểm ở hai bên tràn.
- B. Cử người canh gác, cảnh báo người dân khi có lũ.
- C. Thông báo trên hệ thống loa phát thanh của địa phương để người dân nắm được thông tin khi có lũ
- D. Tất cả các đáp án trên là đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi lũ lên, việc đi qua các khu vực ngấm tràn là rất nguy hiểm, vì vậy cần phải có biển cảnh báo nguy hiểm ở hai bên khu vực ngấm tràn, khu vực nước chảy xiết, đồng thời cử người canh gác, cảnh báo khi lũ lên cao và thông báo trên các phương tiện truyền thông để người dân nắm được, tìm cho mình hướng di chuyển phù hợp.

CÂU HỎI SỐ 33: NHÂN VẬT NÀO TRONG TRUYỆN CỔ TÍCH VIỆT NAM CÓ PHÉP THUẬT HỒ MƯA GỌI GIÓ, TƯỢNG TRƯNG CHO THIÊN TAI, UY HIẾP CUỘC SỐNG CON NGƯỜI?

- A. Phong thần
- B. Thủy Tinh
- C. Thiên lôi
- D. Sơn Tinh

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo truyện cổ tích Sơn Tinh, Thủy Tinh, để ngăn chặn Sơn Tinh cưới công chúa Mị Nương, Thủy Tinh đã thực hiện hô mưa, gọi gió để nước dâng lên làm ngăn cách đường đi của Sơn Tinh.

CÂU HỎI SỐ 34: NHÂN VẬT NÀO TRONG “TỨ BẤT TỬ” CỦA VIỆT NAM TƯỢNG TRƯNG CHO TINH THẦN CHIẾN ĐẤU CHỐNG THIÊN TAI, LŨ LỤT ĐỂ BẢO VỆ MÙA MÀNG VÀ CUỘC SỐNG ?

- A. Tản Viên Sơn Thánh
- B. Phù Đổng Thiên Vương
- C. Chử Đồng Tử
- D. Mai An Tiêm

→ Câu trả lời: A

Giải thích: “Tứ bất tử” là tên gọi chung của bốn vị thánh bất tử trong văn hoá dân gian của người Việt Nam, là huyền thoại, tín ngưỡng dân gian đặc biệt, trong đó Tản Viên Sơn Thánh là vị thánh biểu đạt cho những khả năng to lớn và vĩnh viễn của cộng đồng trong lao động sáng tạo ra nguồn của cải vô tận và trong chiến đấu chống thiên tai, lũ lụt để bảo vệ mùa màng và cuộc sống.

CÂU HỎI SỐ 35: CÂU CHUYỆN SƠN TINH, THỦY TINH PHẢN ÁNH HIỆN TƯỢNG NÀO CỦA THIÊN NHIÊN

- A. Hiện tượng thiên tai lũ lụt và cuộc đấu tranh phòng, chống thiên tai, lũ lụt chinh phục tự nhiên của tổ tiên ta
- B. Hiện tượng mưa bão và cuộc chiến tranh chấp nguồn nước, đất đai, lãnh thổ
- C. Hiện tượng lũ quét và Cuộc chiến tranh chấp người phụ nữ
- D. Hiện tượng sạt lở và cuộc chiến tranh chấp đất đai.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Qua câu chuyện Sơn Tinh, Thủy Tinh, phản ánh hiện tượng lũ lụt ở miền Bắc mang tính chu kỳ, thường xảy ra hàng năm vào khoảng tháng 7-8 trong năm và gây khó khăn cho đời sống của nhân dân cũng như cuộc đấu tranh của nhân dân để chống lại các hiện tượng lũ lụt bằng các biện pháp đắp đê phòng chống lũ lụt xảy ra ở khu vực Bắc Bộ

CÂU HỎI SỐ 36: TRUYỆN SƠN TINH, THỦY TINH PHẢN ÁNH HIỆN THỰC, MƠ ƯỚC CỦA NGƯỜI VIỆT TRONG CÔNG CUỘC?

- A. Dựng nước
- B. Giữ nước
- C. Đấu tranh chống lũ lụt, thiên tai
- D. Xây dựng nền văn hóa dân tộc

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Truyện Sơn Tinh, Thủy Tinh thể hiện sức mạnh, ước mơ chế ngự lũ lụt của người Việt, đồng thời suy tôn, ca ngợi công lao dựng nước của các Vua Hùng

Giải thích: Vùng chịu lũ lụt nghiêm trọng nhất ở nước ta hiện nay là đồng bằng sông Hồng, do diện mưa bão rộng, lũ lụt tập trung trong các hệ thống sông lớn, mặt đất thấp, xung quanh lại có đê bao bọc, mật độ xây dựng nhà cửa, công trình cao.

CÂU HỎI SỐ 37: TRONG TRƯỜNG HỢP PHÁT HIỆN CÓ NGƯỜI ĐANG BỊ LŨ CUỐN ĐI, CHÚNG TA CẦN PHẢI ỨNG PHÓ NHƯ THẾ NÀO?

- A. Lập tức nhảy xuống cứu người.
- B. Tìm kiếm sự giúp đỡ của những người xung quanh, dùng gậy, sào, cành cây dài,... để người gặp nạn có thể bám lấy và nhanh chóng kéo họ vào bờ.
- C. Liên hệ với đội cứu hộ.
- D. Tất cả các phương án trên.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi thấy có người đang bị lũ cuốn đi, chúng ta không được nhảy xuống cứu người vì lúc đó nước lũ đang chảy rất xiết. Việc đầu tiên là nhanh chóng ngay tại chỗ bằng cách tìm kiếm sự giúp đỡ của những người xung quanh, dùng gậy, sào, cành cây dài,... để người gặp nạn có thể bám lấy và nhanh chóng kéo họ vào bờ.

CÂU HỎI SỐ 38: Ở VÙNG QUÊ NÓ, MỌI NGƯỜI ĐỀU BƠI RẤT GIỎI, KỂ CẢ TRẺ EM. VÌ THẾ KHI XẢY RA NGẬP LỤT, CÁC GIA ĐÌNH THƯỜNG CÓ THÁI ĐỘ RẤT CHỦ QUAN, THẬM CHÍ CÒN BƠI LỘI, CHƠI ĐÙA KHI NƯỚC DÂNG LÊN. THEO EM, SỰ CHỦ QUAN CỦA HỌ CÓ THỂ GÂY RA NHỮNG HẬU QUẢ GÌ?

- A. Mắc các bệnh truyền nhiễm, bệnh ngoài da,... do bơi lội trong nước bẩn.
- B. Có thể gây thiệt hại về người.
- C. Cả A và B đều đúng.
- D. Cả A và B đều sai.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi lũ lên cao, dòng nước chảy rất xiết và mạnh, do vậy mọi người đã biết bơi cũng không thể chủ quan vì có thể dẫn đến đuối nước và bơi lội trong khu vực ngập lụt sẽ dẫn đến các bệnh về da, bệnh truyền nhiễm.

CÂU HỎI SỐ 39: KHI XẢY RA LŨ LỤT, CHÚNG TA NÊN THỰC HIỆN NHỮNG VIỆC NÀO?

- A. Di chuyển đến nơi cao và an toàn.
- B. Không đi lại, chơi đùa ở những nơi ngập lụt hay lội xuống nước khi có dây điện, cột điện bị đổ.
- C. Mặc áo phao hoặc sử dụng các đồ vật có thể nổi.
- D. Tất cả các phương án trên.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Lũ lụt thường gây thiệt hại đến người và tài sản. Vì vậy khi có lũ, chúng ta cần thực hiện các biện pháp nhằm bảo đảm an toàn về người tài sản như: Nếu gặp nước lũ ngập vào nhà cần nhanh chóng ngắt cầu giao điện để tránh bị điện giật, chập cháy; nếu nước dâng quá cao, mặc áo phao (nếu có) hoặc bám thật chắc vào một vật nào đó có thể nổi được trên nước và nhanh chóng tìm cách di chuyển lên vị trí cao, an toàn hơn. Không lội qua sông, suối khi nước đang chảy xiết hoặc khi nước đang màu trong chuyển sang màu đục; không cố ra sông vớt củi, gỗ khi nước lũ đang lên. Chú ý để phòng rắn, rết và côn trùng cắn; không sửa chữa, cắm nắm dây điện khi trời đang mưa bão.

CÂU HỎI SỐ 40: HOẠT ĐỘNG NÀO SAU ĐÂY NÊN LÀM TRƯỚC KHI CÓ LŨ?

- A. Theo dõi thông tin về bão, lũ trên báo, đài.
- B. Kiểm tra toàn bộ nhà: cửa chính, cửa sổ, mái nhà,... và nguồn nước để kịp thời sửa chữa nếu cần thiết.
- C. Chủ động dự trữ lương thực, thực phẩm, thuốc men,...
- D. Tất cả các phương án trên.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Trước khi có cảnh báo lũ, chúng ta cần theo dõi thông tin trên các báo, bài, ti vi, kiểm tra nhà cửa và chuẩn bị lương thực, thực phẩm, đồ dùng thiết yếu để phòng ngừa và ứng phó khi lũ xảy ra

NGẬP LỤT

I. NGẬP LỤT

I. GIỚI THIỆU CHUNG

a, Khái niệm

Ngập lụt là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do ảnh hưởng của mưa lớn, lũ, triều cường, nước biển dâng.

b, Đặc điểm

Ngập lụt có thể xuất hiện khi nước trong sông, hồ tràn qua đê hoặc gây vỡ đê làm cho nước tràn vào các vùng đất được đê bảo vệ.

Ngập lụt có thể xảy ra khi mực nước sông dâng cao do lũ lớn làm tràn ngập và phá hủy các công trình, nhà cửa dọc theo sông.

Các vùng trũng thấp, khu vực thoát nước kém thường bị ngập lụt kéo dài và gây cô lập, chia cắt khi hệ thống giao thông bị ngập trong nước đi lại khó khăn.

c, Cấp độ rủi ro do lũ

Theo Quy định tại Điều 45, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021, cấp độ rủi ro thiên tai do ngập lụt được quy định như sau

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 1:

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2, khu vực 3 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 trên một lưu vực sông.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 2

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2, khu vực 3 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2 trên một lưu vực sông;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2, khu vực 3 trên nhiều lưu vực sông.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 3:

- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 cộng 0,3 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 trở lên tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 3;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 cộng 1,0 m trở lên tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1, khu vực 2;
- Dự báo mực nước lũ cao từ báo động 1 đến dưới báo động 2 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 3 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 2 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 2 hoặc mực nước lũ cao từ báo động 3 đến dưới báo động 3 cộng 1,0 m tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 1 trên nhiều lưu vực sông.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 4: xảy ra khi dự báo mực nước lũ cao từ báo động 3 cộng 0,3 m đến lũ lịch sử tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4.

✓ Các trường hợp rủi ro thiên tai cấp độ 5: xảy ra khi dự báo mực nước lũ cao vượt lũ lịch sử tại các trạm thủy văn thuộc khu vực 4.

d, Nguyên nhân

- ✓ Do mưa lớn tại chỗ và khả năng thoát lũ kém.
- ✓ Tác động của thủy triều: Trong thời gian lũ lụt, nếu gặp triều cường, thời gian ngập lụt sẽ kéo dài
- ✓ Nước dâng do bão: thường gây ngập lụt và thiệt hại cho nhân dân sống ở ven biển. Nước dâng thường làm giảm khả năng thoát lũ, gia tăng diện ngập và kéo dài thời gian ngập lụt khi xảy ra lũ lớn trên sông
- ✓ Ngoài ra ngập lụt nghiêm trọng hơn do xả lũ hồ thủy điện.

đ, Thiệt hại do ngập lụt

Ngập lụt tuy ít gây tổn thất về người nhưng ảnh hưởng lớn đến hoạt động sản xuất, môi trường sinh thái cũng như cuộc sống của nhân dân. Ngập lụt làm ngập, hư hỏng cơ sở hạ tầng (nhà cửa, bệnh viện, trường học, các công trình giao thông, thủy lợi,...), cây cối, đồng ruộng,...ảnh hưởng đến sức khỏe, đời sống, sản xuất và sinh hoạt của người dân. Các vùng trũng thấp, khu vực thoát nước kém thường bị ngập lụt kéo dài và gây cô lập, chia cắt khi hệ thống giao thông bị ngập trong nước không đi lại được.

- **Thiệt hại về người:** Chết, bị thương do đuối nước, cuốn trôi;
- **Thiệt hại về hạ tầng:** Cơ sở hạ tầng, công trình, nhà cửa có thể bị sập, đổ hoặc hư hỏng do bị ngâm nước lâu ngày.
- **Thiệt hại về nông nghiệp:** Hoa màu cây trồng bị chết, giảm năng suất; lương thực, thực phẩm đã thu hoạch hoặc dự trữ bị ướt, hư hỏng; vật nuôi gia súc, gia cầm, bị đói, dịch bệnh, do thiếu thức ăn, do ô nhiễm, thủy sản bị thiệt hại ...;
- **Thiệt hại về môi trường:** Ngập lụt có thể gây ô nhiễm nguồn nước khi nước thải theo dòng nước tràn vào vùng dân cư làm tăng mức độ lây nhiễm dịch bệnh như truyền nhiễm, tiêu chảy...;
- Ngập lụt ảnh hưởng đến đời sống, sinh hoạt, sản xuất của con người.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ NGẬP LỤT

CÂU HỎI KIẾN THỨC:

CÂU HỎI SỐ 01: THEO EM NGẬP LỤT LÀ GÌ?

- A. Ngập lụt là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do ảnh hưởng của mưa lớn
- B. Ngập lụt là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do ảnh hưởng của mưa lớn, lũ, triều cường, nước biển dâng hoặc xả lũ của các hồ chứa
- C. Ngập lụt là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do ảnh hưởng của nước biển dâng
- D. Ngập lụt là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do nước xả của hồ chứa

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, ngập lụt được hiểu là hiện tượng mặt đất bị ngập nước do ảnh hưởng của mưa lớn, lũ, triều cường, nước biển dâng.

CÂU HỎI SỐ 02: NGẬP LỤT THƯỜNG XẢY RA KHI NÀO?

- A. Khi mưa lớn nhiều ngày khiến nước sông dâng cao hoặc mưa lớn nhiều ngày tại các khu vực thấp trũng, thoát nước kém
- B. Khi trời mưa lớn trong hai giờ liên tiếp.
- C. Khi trời có mưa nhỏ và kéo dài
- D. Khi có mưa đá

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ngập lụt có thể xuất hiện khi mưa lớn nhiều ngày khiến nước trong sông, hồ tràn qua đê hoặc gây vỡ đê làm cho nước tràn vào các vùng đất được đê bảo vệ hoặc các vùng trũng thấp, khu vực thoát nước kém thường bị ngập lụt kéo dài.

CÂU HỎI SỐ 03: THEO EM NGẬP LỤT GÂY RA NHỮNG HẬU QUẢ GÌ?

- A. Ô nhiễm nguồn nước, thiệt hại về người và tài sản
- B. Ảnh hưởng đến sinh hoạt, sản xuất của con người
- C. Cả A và B đều đúng
- D. Cả A và B đều sai

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Các vùng bị ngập lụt có thể gây ô nhiễm nguồn nước khi nước thải theo dòng nước tràn vào vùng dân cư làm tăng mức độ lây nhiễm dịch bệnh như truyền nhiễm, tiêu chảy và ảnh hưởng đến đời sống, sinh hoạt, sản xuất của con người

CÂU HỎI SỐ 04: DẤU HIỆU NHẬN BIẾT HIỆN TƯỢNG NGẬP LỤT LÀ?

- A. Gió xoáy mạnh kèm theo gió giật, mưa to, làm đổ cây cối, nhà cửa
- B. Nước dâng cao do mưa ở vùng đầu nguồn trong thời gian ngắn
- C. Hiện tượng thiếu nước nghiêm trọng
- D. Nước dâng cao do mưa lũ, triều cường, nước biển dâng hoặc do xả lũ từ các hồ chứa gây ra.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Theo quy định tại Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, khi nước dâng cao do mưa lũ, triều cường, nước biển dâng là xảy ra hiện tượng ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 05: THEO EM NGẬP LỤT THƯỜNG XẢY RA VÀO MÙA NÀO TRONG NĂM?

- A. Mùa mưa
- B. Mùa khô
- C. Quanh năm
- D. Mùa xuân

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ngập lụt thường do mưa lớn tại chỗ, lũ từ thượng nguồn kết hợp với triều cường hoặc do triều từ biển vào gây ra. Ở một số vùng thời gian ngập lụt kéo dài. Do vậy Mùa mưa thường xuất hiện hiện tượng ngập lụt

CÂU HỎI SỐ 06: THEO EM KHI NÀO THÌ NGẬP LỤT ĐƯỢC COI LÀ LỚN VÀ NGHIÊM TRỌNG?

- A. Khi ngập lụt trong thời gian dài và gây ra nhiều thiệt hại về người và tài sản
- B. Khi ngập lụt khiến cho mực nước dâng cao hơn bình thường.
- C. Khi mà ngập lụt gây ách tắc giao thông.
- D. Không có trường hợp nào nghiêm trọng.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ngập lụt tuy ít gây tổn thất về người nhưng ảnh hưởng lớn đến hoạt động sản xuất, môi trường sinh thái cũng như cuộc sống của nhân dân. Khi ngập lụt xuất hiện trong thời gian dài làm ảnh hưởng đến hoạt động sản xuất, sinh hoạt của người dân nhất là đối với khu vực nước dâng cao, kéo dài nhiều ngày dẫn đến chia cắt, thiệt hại do đuối nước, thiệt hại về mùa màng, công trình cơ sở hạ tầng

CÂU HỎI SỐ 07: EM HÃY CHO BIẾT ĐÂU LÀ MỘT TRONG NHỮNG NGUYÊN NHÂN GÂY RA NGẬP LỤT Ở ĐÔ THỊ?

- A. Mưa lớn trong thời gian ngắn, hệ thống thoát nước kém
- B. Mưa lớn
- C. Có nhiều nhà cao tầng
- D. Do nền đất các khu đô thị thấp hơn các vùng khác

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ở các khu vực đô thị, do mưa lớn trong thời gian ngắn làm cho hệ thống thoát nước không tiêu thoát kịp gây nên hiện tượng ngập lụt trong thời gian ngắn, đặc biệt một số khu vực đô thị mưa lớn kèm theo triều cường làm hệ thống tiêu thoát không kịp dẫn đến ngập lụt, ảnh hưởng đến việc đi lại và sinh hoạt của người dân

CÂU HỎI SỐ 08: EM HÃY CHO BIẾT ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG THƯỜNG BỊ NGẬP TRONG THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM?

- A. Tháng 3 hoặc 4
- B. Tháng 5 hoặc 6
- C. Tháng 6 hoặc 7
- D. Tháng 9 hoặc 10

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Đồng bằng sông Cửu Long có hai mùa rõ rệt đó là mùa khô từ tháng 11 đến tháng 4, và mùa lũ, thường xảy ra vào tháng 9, nước sông lớn gây ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 09: NGẬP LỤT Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG NGUYÊN NHÂN CHỦ YẾU LÀ DO?

- A. Mưa lớn, triều cường
- B. Mưa tập trung vào một mùa
- C. Đồng bằng thấp trũng
- D. Không có đê ngăn lũ

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nguyên nhân ngập lụt ở đồng bằng sông Cửu Long nguyên nhân chủ yếu là do mưa lớn kết hợp với triều cường khiến mực nước dâng cao.

CÂU HỎI SỐ 10: NGUYÊN NHÂN GÂY RA NGẬP LỤT Ở VÙNG ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG LÀ GÌ?

- A. Do mưa trên diện rộng, nền đất thấp
- B. Do triều cường lên cao, nền đất thấp
- C. Do nước biển dâng, nền đất thấp
- D. Do nước sông, nền đất thấp

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khu vực đồng bằng sông Hồng ở khu vực nền đất thấp nên khi có mưa lớn trên diện rộng và kéo dài thường gây ngập lụt, đặc biệt là các vùng trũng thấp, ven sông.

CÂU HỎI SỐ 11: EM HÃY CHO BIẾT CÂU NÓI “MÙA NƯỚC NỔI” NÓI ĐẾN NGẬP LỤT Ở KHU VỰC NÀO Ở NƯỚC TA?

- A. Đồng bằng sông Cửu Long
- B. Đồng bằng sông Hồng
- C. Duyên Hải Nam Trung Bộ
- D. Khu vực Tây Nguyên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Mùa nước nổi, còn gọi là mùa lũ sông Cửu Long, là hiện tượng lũ lụt tự nhiên ở Đồng bằng sông Cửu Long Việt Nam, thường bắt đầu từ tháng 7 âm lịch đến tháng 10 âm lịch (khoảng tháng 8 đến tháng 11 dương lịch) hàng năm, cao nhất là vào nửa cuối tháng 8 và đầu tháng 9 dương lịch.

CÂU HỎI SỐ 12: CÂU NÓI “THÁNG BẢY NƯỚC NHẢY LÊN BỜ” Ý NÓI ĐẾN ĐẶC ĐIỂM LŨ LỤT Ở KHU VỰC NÀO NƯỚC TA?

- A. Miền Bắc
- B. Miền Trung
- C. Miền Nam
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Từ quy luật của tự nhiên là cứ vào tháng Bảy (m lịch) hằng năm, nước từ thượng nguồn sông Mê Kông tràn về các tỉnh vùng Đồng bằng sông Cửu Long mang theo nguồn phù sa và nguồn lợi thủy sản, nên dân gian có câu “Tháng Bảy nước nhảy lên bờ/Sấm rỏ, sấm đầy đợi chờ làm ăn”.

CÂU HỎI SỐ 13: THEO EM CÂU CA DAO SAU NÓI ĐẾN LOẠI HÌNH THIÊN TAI NÀO? “KHI NÀO NHẬN NỞ ĐẦY HOA, KIẾN LEO CỘT NHÀ CHẠY LỤT CHO MAU”

- A. Sóng thần
- B. Ngập lụt
- C. Sét
- D. Bão

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Hoa nhũn dễ nở nhất là khi trời sắp mưa lớn, có độ ẩm cao; kiến có giác quan rất nhạy về độ ẩm trong không khí nên vội di chuyển từ dưới hang lên cột nhà để tránh ngập lụt. Đúc rút từ kinh nghiệm dân gian cho thấy nếu hoa nhũn nở nhiều và kiến leo cột nhà thành từng đàn thì có dấu hiệu mưa rất lớn cần chuẩn bị phòng, chống ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 14: EM HÃY CHO BIẾT TÁC HẠI CỦA NGẬP LỤT TRONG ĐÔ THỊ LÀ GÌ?

- A. Gây ách tắc giao thông
- B. Gây ô nhiễm môi trường
- C. Gây ảnh hưởng đời của người dân khi bị lụt
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Ngập lụt trong khu vực đô thị nhất là thời gian ngập kéo dài thường ảnh hưởng đến các hoạt động sản xuất, sinh hoạt của con người như ách tắc giao thông, ô nhiễm môi trường (do nước thải sinh hoạt từ các cống tràn ngập vô), ảnh hưởng đến các vấn đề sinh hoạt, đi lại của người dân.

CÂU HỎI SỐ 15: NGẬP LỤT Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG THƯỜNG GÂY ẢNH HƯỞNG ĐẾN VỤ MÙA NÀO TRONG NĂM?

- A. Đông xuân
- B. Hè thu
- C. Xuân hè
- D. Tất cả các mùa trong năm

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Mùa hè ở khu vực đồng bằng sông Hồng thường gieo cấy vụ Hè Thu và mùa này, thường xuất hiện các loại hình thiên tai mưa lũ, ngập lụt. Vì vậy, Vụ Hè Thu là vụ thường bị ảnh hưởng do thiên tai gây ra.

CÂU HỎI SỐ 16: THEO EM NƠI NÀO SAU ĐÂY NÊN CÓ CẢNH BÁO NGUY HIỂM KHI BỊ NGẬP LỤT

- A. Cống thoát nước không có nắp đậy
- B. Lòng đường bằng phẳng
- C. Trên vỉa hè bằng phẳng
- D. Không cần cảnh báo nơi nào cả

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bị ngập lụt, chúng ta không biết khu vực nào là cống thoát nước, do vậy khi cống không có nắp đậy cần có biển cảnh báo nguy hiểm hoặc có người canh gác chỉ dẫn không đi qua khu vực này

CÂU HỎI SỐ 17: THEO EM Đâu là phương án an toàn nhất để di chuyển trong khu vực bị nước ngập sâu?

- A. Thuyền
- B. Ô tô
- C. Xe máy
- D. Bè tự chế

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bị ngập lụt, việc di chuyển bằng phương tiện ô tô và xe máy thường dễ bị chết máy. Đối với bè tự chế không đảm bảo an toàn cho người và phương tiện. Việc di chuyển bằng thuyền sẽ đảm bảo an toàn nhất trong khu vực ngập sâu. Và khi di chuyển bằng thuyền chúng ta cũng mặc áo phao để đảm bảo an toàn.

CÂU HỎI SỐ 18: EM HÃY CHO BIẾT Đâu KHÔNG PHẢI là một loại bệnh thường xuất hiện sau khi hết ngập lụt ở vùng quê?

- A. Các bệnh về tiêu hóa
- B. Sốt rét, sốt xuất huyết, sốt virus
- C. Các bệnh về xương khớp
- D. Các bệnh về da liễu

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Sau khi bị ngập lụt, môi trường thường bị ô nhiễm dễ sinh các dịch bệnh về hô hấp, tiêu hoá, da liễu và sốt rét, sốt xuất huyết do muỗi. Các bệnh về xương khớp không bị ảnh hưởng trực tiếp bởi ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 19: TRONG NHỮNG LOẠI NHÀ Nào SAU ĐÂY SẼ BỊ ẢNH HƯỞNG NHẤT NẾU BỊ NGẬP LỤT TRONG NƯỚC NHIỀU NGÀY?

- A. Nhà đơn sơ tạm bợ
- B. Nhà cấp 4 kiên cố
- C. Nhà cao tầng
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Các nhà đơn sơ tạm bợ nếu bị ngập nước trong nhiều ngày dễ bị mục nát, hư hỏng và có thể dẫn đến bị sập đổ.

CÂU HỎI SỐ 20: Ở NƯỚC TA, PHÒNG CHỐNG BÃO PHẢI LUÔN KẾT HỢP VỚI PHÒNG CHỐNG NGẬP LỤT Ở ĐỒNG BẰNG LÀ DO?

- A. Trên biển, bão gây sóng to
- B. Bão thường kèm theo mưa lớn kéo dài
- C. Bão là thiên tai bất thường
- D. Bão thường có gió mạnh

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Do bão thường kèm theo mưa lớn kéo dài sau bão gây nên tình trạng ngập lụt, vì vậy khi thực hiện phòng, chống bão cần kết hợp với phòng chống ngập úng do mưa lớn sau bão.

CÂU HỎI SỐ 21: EM HÃY CHO BIẾT LOẠI HÓA CHẤT THÔNG DỤNG NÀO SAU ĐÂY CÓ THỂ KHỬ KHUẨN NƯỚC SINH HOẠT SAU KHI BỊ NGẬP LỤT?

- A. Cloramin B
- B. Muối sạch
- C. Xà phòng
- D. Không có cách nào để khử khuẩn cho nước sinh hoạt

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sau mưa lũ, tại những vùng bị thiên tai lũ lụt, nguồn nước thường bị bẩn, ô nhiễm do các chất thải từ cống rãnh, bùn đất, xác động vật chết,... lẫn vào nước sông, suối, ao hồ. Tại các khu vực bị ngập nước, các nguồn nước, công trình cấp, thoát nước, công trình vệ sinh bị phá hủy khiến tình trạng thiếu nước sạch sinh hoạt càng trở nên nghiêm trọng. Để khử khuẩn người ta dùng hoá chất Cloramin B. Hiện nay phổ biến nhất là viên Cloramin B 0,25g hoặc viên Aquatabs 67mg rất tiện lợi cho khử trùng các thể tích nước nhỏ như chum, vại, lu, xô, chậu hoặc bể chứa nước nhỏ.

CÂU HỎI SỐ 22: EM HÃY CHO BIẾT NHỮNG ĐỊA ĐIỂM NÀO SAU ĐÂY THƯỜNG ĐƯỢC DÙNG LÀM NƠI SƠ TÁN TẠM THỜI KHI XẢY RA NGẬP LỤT?

- A. Trường học
- B. Nhà văn hóa
- C. Ủy ban nhân dân
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Theo quy định tại Luật Phòng, chống thiên tai, việc xây dựng trường học, trạm y tế, trụ sở công, nhà văn hoá cộng đồng và công trình công cộng khác phải tính đến nhu cầu kết hợp sử dụng làm địa điểm sơ tán dân khi có thiên tai

CÂU HỎI SỐ 23: THÀNH PHỐ NÀO SAU ĐÂY THƯỜNG XUYÊN BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI NGẬP LỤT?

- A. Hà Nội
- B. Đà Nẵng
- C. Hồ Chí Minh
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: TP Hồ Chí Minh là khu đô thị thường xuyên bị ngập lụt bởi mưa lớn kèm theo triều cường.

CÂU HỎI KỸ NĂNG:

CÂU HỎI SỐ 24: THEO EM NÊN LÀM GÌ ĐỂ NƯỚC LŨ KHÔNG TRÀN VÀO NHÀ GÂY NGẬP LỤT TRONG NHÀ?

- A. Sử dụng bao tải đựng cát đặt xung quanh nhà
- B. Sử dụng cọc tre, cây chống
- C. Sử dụng các đồ vật không thấm nước đặt xung quanh nhà
- D. Sử dụng các xô chậu để mức nước

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi mưa lớn gây ngập lụt thường dẫn đến việc nước chảy vào trong nhà gây khó khăn cho sinh hoạt của gia đình cũng như thiệt hại về người, tài sản. Vì vậy khi trời mưa bắt đầu lớn hoặc có hiện tượng ngập lụt, hãy nhanh chóng đặt bao cát ở ngay trước cửa chính hoặc những vị trí nước có khả năng tràn vào. Vì cát khi ướt sẽ tạo ra độ kết dính cao, hạn chế tối đa nguồn nước chảy vào nhà.

CÂU HỎI SỐ 25: THEO EM NÊN LÀM GÌ NẾU NHÀ MÌNH BỊ NGẬP LỤT?

- A. Tận dụng thức ăn bị ngập dưới nước nhưng chưa hỏng để sử dụng
- B. Chơi đùa dưới vùng ngập lụt trong nhà
- C. Nhắc bố mẹ cắt cầu giao điện và luôn ở cùng người lớn
- D. Vặn mở thiết bị điện để xem tivi, điện tử

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi nhà bị ngập lụt chúng ta hãy cùng bố mẹ thực hiện cắt cầu giao điện của tất cả các thiết bị trong nhà, không được chạm tay vào nguồn điện khi đang đứng trong nước và luôn ở bên cạnh người lớn, không tự di chuyển một mình để tránh bị đuối nước.

CÂU HỎI SỐ 26: GIA ĐÌNH EM CẦN PHẢI LÀM GÌ ĐỂ KHÔNG BỊ ẢNH HƯỞNG NGẬP LỤT XÃY RA?

- A. Thu dọn đồ vào túi ni lông và kê cao đồ đạc trong nhà lên
- B. Thu dọn đồ đạc để dưới các gầm bàn, gầm giường
- C. Dự trữ lương thực cho 1-2 ngày tới để có thể sử dụng khi lũ chưa rút
- D. Chuẩn bị sẵn một chiếc thuyền nhỏ để có thể tự đi học khi bị ngập

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ngập lụt thường kéo dài và làm hư hỏng đồ đạc. Do vậy khi có tin cảnh báo ngập lụt cần thu dọn đồ đạc vào vật dụng chống nước và kê cao lên để không bị hư hỏng, nhất là sách vở và các đồ dùng điện tử

CÂU HỎI SỐ 27: THEO EM LÀM THẾ NÀO ĐỂ PHÒNG TRÁNH ĐƯỢC BỆNH DỊCH SAU LŨ, NGẬP LỤT?

- A. Thực hiện ăn chín uống sôi
- B. Thường xuyên rửa tay bằng xà phòng
- C. Dọn vệ sinh nơi ở
- D. Tất cả các phương án trên.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Trong và sau ngập lụt, vô số các vi sinh vật, bụi, rác, chất thải,... theo dòng nước tràn ra nhiều nơi, gây ô nhiễm môi trường và tiềm ẩn nguy cơ dịch bệnh. Nguồn nước nhiễm bẩn, vi khuẩn, virus và ký sinh trùng có điều kiện sinh sôi, phát triển, dẫn đến lan truyền mầm bệnh. Do vậy chúng ta cần thực hiện dọn dẹp vệ sinh, thường xuyên rửa tay bằng xà phòng và ăn chín uống sôi để phòng dịch bệnh

CÂU HỎI SỐ 28: TRƯỚC MỖI MÙA MƯA LŨ, THEO EM NÊN CHUẨN BỊ LƯƠNG THỰC TRONG BAO NHIÊU NGÀY ĐỂ PHÒNG TRƯỜNG HỢP BỊ CÔ LẬP DO NGẬP LỤT?

- A. 3-5 ngày
- B. Trên 7 ngày
- C. 1 ngày
- D. 2 ngày

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Vì ngập lụt thường hay kéo dài nhiều ngày nên trước mỗi mùa mưa lũ, chúng ta cần chuẩn bị lương thực thực phẩm từ 3-5 ngày để phòng trường hợp bị cô lập do ngập lụt gây ra.

CÂU HỎI SỐ 29: KHI NGẬP LỤT TẠI KHU VỰC NHÀ TRƯỜNG, THEO EM, NHÀ TRƯỜNG CẦN CHUẨN BỊ GÌ?

- A. Chuẩn bị dụng cụ sơ cấp cứu
- B. Xem xét bao nhiêu người có thể ở lại trong trường và thông báo cho chính quyền địa phương biết
- C. Chuẩn bị sẵn phương tiện (xuồng, ghe) để di dời người và tài sản khi cần thiết
- D. Tất cả các đáp án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi mưa lớn gây ngập lụt ở trong nhà trường mà có xu hướng ngày càng ngập sâu và kéo dài, nhà trường cần phải thống kê số học sinh còn ở lại trường, đồng thời báo cho chính quyền địa phương và tổ chức đưa các em học sinh di dời đến nơi an toàn, thu dọn đồ đạc, dụng cụ học tập ở nơi cao ráo tránh bị ngập nước.

CÂU HỎI SỐ 30: KHI SƠ TÁN PHÒNG TRÁNH NGẬP LỤT EM NÊN MANG THEO GÌ?

- A. Giấy tờ tùy thân, vật dụng thiết yếu và lương thực khô đủ dùng
- B. Vàng, bạc, quần áo
- C. Đồ dùng điện tử
- D. Cổ gắng mang theo tất cả càng nhiều càng tốt

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việc di chuyển trong ngập lụt sẽ rất khó khăn, do vậy, nếu mang theo nhiều đồ đạc sẽ dẫn đến khó di chuyển, nguy hiểm đến tính mạng. Vì vậy, khi sơ tán, mỗi người nên chuẩn bị các nhu yếu phẩm hàng ngày trong một tuần và giấy tờ tùy thân, các số điện thoại cần thiết để liên lạc khi cần cứu trợ.

CÂU HỎI SỐ 31: NHÀ TRƯỜNG NÊN CÓ NHỮNG HOẠT ĐỘNG NÀO ĐỂ TĂNG CƯỜNG NHẬN THỨC VỀ LŨ, NGẬP LỤT, ĐẢM BẢO AN TOÀN CHO HỌC SINH?

- A. Tổ chức các lớp học bơi
- B. Tổ chức tuyên truyền và diễn tập cho học sinh
- C. Theo dõi thông tin cảnh báo để thông báo đến các em học sinh kịp thời
- D. Tất cả các phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để tăng cường nhận thức về lũ, ngập lụt đảm bảo an toàn cho học sinh, cần thực hiện tuyên truyền, lồng ghép kiến thức phòng chống lũ, ngập lụt trong các chương trình ngoại khoá, đồng thời tổ chức các lớp học bơi, tổ chức diễn tập ứng phó với ngập lụt để chủ động phòng, chống khi thiên tai xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 32: KHI NƯỚC LŨ DÂNG CAO GÂY NGẬP LỤT DIỆN RỘNG CÙNG VỚI ĐÓ LÀ RẤT NHIỀU CÁ TỪ AO HỒ BỊ THOÁT RA NGOÀI. EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Rủ các bạn lội nước để bắt, câu cá
- B. Sử dụng thuyền để đi câu cá
- C. Khuyên các bạn và người lớn không nên đi bắt cá khi xảy ra ngập lụt
- D. Ra gần bờ sông để bắt cá

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi nước lũ dâng cao gây ngập lụt diện rộng cùng với đó là dòng chảy rất xiết nguy hiểm đến sự an toàn của người và phương tiện di chuyển trên sông. Do vậy, việc lội nước hoặc sử dụng thuyền để bắt cá khi nước lũ dâng cao gây ngập lụt diện rộng là rất nguy hiểm, dễ bị đuối nước. Chúng ta nên khuyên bạn bè không đi bắt cá khi xảy ra ngập lụt

CÂU HỎI SỐ 33: ĐỂ CHUẨN BỊ ĐI SƠ TÁN THÌ EM NÊN LÀM GÌ?

- A. Giúp bố mẹ thu dọn đồ đạc cần thiết
- B. Cất sách vở, giấy tờ quan trọng vào túi ni lông và mang theo
- C. Nghe theo sự hướng dẫn sắp xếp của người lớn
- D. Tất cả các đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi bắt đầu có mưa lớn kéo dài, các em cần giúp bố mẹ thu dọn đồ đạc của mình và của cả nhà, cho những giấy tờ quan trọng vào túi ni lông để phòng bị ướt và nghe theo sự hướng dẫn của người lớn để chuẩn bị sơ tán khi ngập lụt xảy ra.

CÂU HỎI SỐ 34: EM HÃY CHO BIẾT LOẠI HÓA CHẤT THÔNG DỤNG NÀO SAU ĐÂY CÓ TÁC DỤNG LÀM TRONG NƯỚC?

- A. Phèn chua
- B. Vôi bột
- C. Muối
- D. Bột ngọt

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Sau mưa lũ, tại những vùng bị thiên tai lũ lụt, nguồn nước thường bị bẩn, ô nhiễm do các chất thải từ cống rãnh, bùn đất, xác động vật chết,... lẫn vào nước sông, suối, ao hồ. Để xử lý nguồn nước sau ngập lụt, chúng ta cần làm trong nước bằng phèn chua hoặc vôi lọc.

CÂU HỎI SỐ 35: EM HÃY CHO BIẾT Đâu LÀ HÀNH ĐỘNG KHÔNG NÊN LÀM SAU KHI TRỞ VỀ NHÀ TỪ KHU VỰC SƠ TÁN?

- A. Kiểm tra nguồn nước sinh hoạt
- B. Vệ sinh nhà cửa
- C. Bật các thiết bị điện kiểm tra thiệt hại
- D. Kiểm tra cầu giao điện đã được ngắt hay chưa

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Sau khi sơ tán về để đảm bảo an toàn tránh nguy cơ bị điện giật, chúng ta không nên chạm vào thiết bị điện nếu các thiết bị này bị ướt hoặc bạn đang đứng trong nước, hãy ngắt nguồn điện trước và vệ sinh nhà cửa, kiểm tra nguồn nước sinh hoạt.

CÂU HỎI SỐ 36: KHI XẢY RA LŨ LỤT, CHÚNG TA NÊN THỰC HIỆN NHỮNG VIỆC NÀO?

- A. Di chuyển đến nơi cao và an toàn.
- B. Không đi lại, chơi đùa ở những nơi ngập lụt hay lội xuống nước khi có dây điện, cột điện bị đổ.
- C. Mặc áo phao hoặc sử dụng các đồ vật có thể nổi.
- D. Tất cả các phương án trên.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi lũ lên cao gây ngập lụt thường dẫn đến các tai nạn về đuối nước và điện giật, vì vậy chúng ta nên di chuyển đến nơi cao hơn và không đi lại, chơi đùa chỗ ngập lụt. Chú ý để phòng rắn, rết và côn trùng cắn; không sửa chữa, cầm nắm dây điện khi trời đang mưa bão. Mặc áo phao hoặc sử dụng các đồ vật có thể nổi để đảm bảo an toàn cho mình và người thân

CÂU HỎI SỐ 37: NẾU EM NƠI EM SỐNG LÀ Ở VÙNG NÔNG THÔN VÀ HÀNG NĂM THƯỜNG XUYỀN BỊ NGẬP LỤT THÌ EM NÊN HỌC NHỮNG KỸ NĂNG NÀO?

- A. Bơi lội
- B. Bóng đá
- C. Cầu lông
- D. Tất cả đáp án trên

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Để an toàn trong môi trường nước thì việc trang bị kiến thức, kỹ năng an toàn để tự cứu mình trước những rủi ro do nước là cần thiết. Do vậy, chúng ta cần bổ sung kỹ năng bơi lội cũng như tuân thủ các nguyên tắc khi đi chơi ở những khu vực như sông, hồ, ao, vùng nước sâu... để đảm bảo an toàn trong môi trường nước, nhất là khu vực ngập lụt.

CÂU HỎI SỐ 38: THEO EM NHỮNG NGUY HIỂM KHI DI CHUYỂN TRÊN CON ĐƯỜNG BỊ NGẬP LỤT LÀ GÌ?

- A. Có thể sẽ bị ngã nếu đi vào các hố ga, cống thoát nước không có nắp
- B. Bị điện giật khi dây điện bị hở và rơi xuống mặt nước
- C. Bị đuối nước
- D. Tất cả các đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Khi di chuyển trên các con đường bị ngập sâu ta không biết khu vực này có những hố ga, cống thoát nước không có nắp hay khu vực điện bị hở dẫn đến nguy cơ mất an toàn cho người và phương tiện, trường hợp xấu có thể sẽ bị đuối nước ở vùng ngập sâu.

CÂU HỎI SỐ 39: SAU KHI HẾT NGẬP LỤT, CHÚNG TA PHẢI THỰC HIỆN NHỮNG VIỆC NÀO ĐỂ SỚM ĐƯỢC ĐI HỌC

- A. Dọn dẹp vệ sinh sân trường
- B. Lau dọn bàn ghế, lớp học
- C. Kiểm tra các thiết bị điện trong phòng học
- D. Tất cả các phương án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Để đảm bảo an toàn, vệ sinh môi trường trước khi đến lớn, chúng ta cần tham gia cùng thầy cô thực hiện dọn dẹp vệ sinh sân trường, lớp học bàn ghế và kiểm tra lại các thiết bị điện trong phòng học để tránh bị điện giật

CÂU HỎI SỐ 40: ĐỂ PHÒNG CÁC BỆNH VỀ SỐT XUẤT HUYẾT TRONG MÙA NGẬP LỤT, CHÚNG TA CẦN PHẢI LÀM GÌ?

- A. Ngủ màn, mặc quần áo dài phòng muỗi đốt kể cả ban ngày
- B. Diệt lăng quăng, bọ gậy tại các vật dụng trữ nước
- C. Phun hóa chất diệt muỗi ở các khu vực ẩm thấp
- D. Cả 3 đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Để phòng các bệnh về sốt xuất huyết trong mùa ngập lũ, chúng ta phải đảm bảo vệ sinh nơi ở, diệt lăng quăng, bọ gậy tại các vật dụng trữ nước, phun hoá chất diệt muỗi và phải ngủ màn, mặc quần áo dài phòng muỗi đốt.

XÂM NHẬP MẶN

G. XÂM NHẬP MẶN

1. Kiến thức chung về xâm nhập mặn

a) Khái niệm: Xâm nhập mặn là hiện tượng nước mặn với nồng độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nội đồng khi xảy ra triều cường, nước biển dâng hoặc cạn kiệt nguồn nước ngọt.

b) Đặc điểm

Xâm nhập mặn thường xuất hiện ở các vùng: các tỉnh ven biển Tây Nam bộ, các tỉnh duyên hải miền Trung và khu vực hạ lưu sông Đồng Nai. Các tỉnh ven biển Tây Nam bộ là khu vực chịu ảnh hưởng xâm nhập mặn nghiêm trọng nhất với 1,77 triệu ha đất bị nhiễm mặn, chiếm 45% diện tích

c) Cấp độ rủi ro do xâm nhập mặn

Theo Quy định tại Điều 49, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021, cấp độ rủi ro thiên tai do xâm nhập mặn được quy định như sau:

Rủi ro thiên tai cấp độ 1 gồm các trường hợp sau:

- Dự báo ranh giới độ mặn 1‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ trên 25 km đến 50 km tính từ cửa sông;
- Dự báo ranh giới độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ 15 km đến 25 km tính từ cửa sông ở khu vực Trung Trung Bộ, Nam Trung Bộ.

Rủi ro thiên tai cấp độ 2 gồm các trường hợp sau:

- Dự báo ranh giới độ mặn 1‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ trên 50 km đến 90 km tính từ cửa sông;
- Dự báo ranh giới độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ trên 25 km đến 50 km tính từ cửa sông ở khu vực Trung Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Nam Bộ hoặc từ 15 km đến 25 km tính từ cửa sông ở khu vực Bắc Bộ, Bắc Trung Bộ.

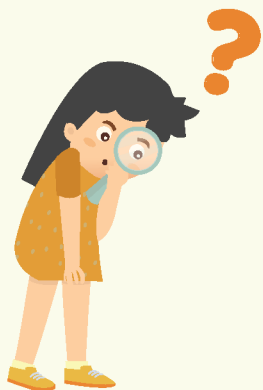
Rủi ro thiên tai cấp độ 3 gồm các trường hợp sau:

- Dự báo ranh giới độ mặn 1‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông trên 90 km tính từ cửa sông;
- Dự báo ranh giới độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ trên 25 km đến 50 km tính từ cửa sông ở khu vực Bắc Bộ, Bắc Trung Bộ hoặc từ trên 50 km đến 90 km tính từ cửa sông ở khu vực Trung Trung Bộ, Nam Trung Bộ, Nam Bộ.

Rủi ro thiên tai cấp độ 4 gồm các trường hợp sau:

- Dự báo ranh giới độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông từ trên 50 km đến 90 km tính từ cửa sông ở khu vực Bắc Bộ, Bắc Trung Bộ;
- Dự báo ranh giới độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nhiều cửa sông tới hơn 90 km tính từ cửa sông.

Đối với những khu vực ven biển có thời gian xảy ra tình trạng xâm nhập mặn thường xuyên trong năm hoặc có trên 2/3 diện tích bị ảnh hưởng bởi xâm nhập mặn, việc ban hành cấp độ rủi ro sẽ do Bộ Tài nguyên và Môi trường và các tỉnh liên quan phối hợp xác định.

d) Nguyên nhân gây xâm nhập mặn

- Nắng nóng kéo dài, hệ thống sông, ngòi, kênh rạch bị bốc hơi
- Hiện tượng nước biển dâng cao;
- Do các hoạt động khai thác đất trồng nông nghiệp bừa bãi, mở rộng diện tích phá rừng; xây dựng cơ sở hạ tầng ảnh hưởng đến kết cấu đất; diện tích rừng tự nhiên giảm mạnh.

đ) Thiệt hại do xâm nhập mặn gây ra

Xâm nhập mặn có thể gây ra tác hại sau:

- Thiếu nước ngọt cho sinh hoạt, gia súc, gia cầm và sản xuất làm giảm năng suất hoặc mất khả năng trồng trọt;
- Gây mặn cho nước và đất trồng
- Làm chết hoa màu, cây trồng, thủy sản nước ngọt.
- Ảnh hưởng đến sống sinh hoạt và nền kinh tế của con người.

? BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN BỘ CÂU HỎI VỀ XÂM NHẬP MẶN

2.1 CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC

CÂU HỎI 1: EM HIỂU THẾ NÀO LÀ XÂM NHẬP MẶN?

- A. Nước mặn với nồng độ mặn lớn hơn hoặc bằng bốn phần nghìn
- B. Nước mặn với nồng độ mặn lớn hơn hoặc bằng năm phần nghìn
- C. Nước mặn với nồng độ mặn lớn hơn hoặc bằng sáu phần nghìn
- D. Nước mặn với nồng độ mặn lớn hơn hoặc bằng bảy phần nghìn

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại QĐ số 18/2021/QĐ-TTg về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai, xâm nhập mặn là hiện tượng nước mặn với nồng độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nội đồng khi xảy ra triều cường, nước biển dâng hoặc cạn kiệt nguồn nước ngọt.

CÂU HỎI 2: XÂM NHẬP MẶN LÀ HIỆN TƯỢNG NƯỚC MẶN XÂM NHẬP SÂU VÀO NỘI ĐỒNG KHI XẢY RA TRIỀU CƯỜNG, NƯỚC BIỂN DÂNG HOẶC CẠN KIẾT NGUỒN NƯỚC NGỌT VỚI NỒNG ĐỘ MẶN BẰNG BAO NHIÊU?

- A. 1‰
- B. 4‰
- C. 5‰
- D. 6‰

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Xâm nhập mặn là hiện tượng nước mặn với nồng độ mặn 4‰ xâm nhập sâu vào nội đồng khi xảy ra triều cường, nước biển dâng hoặc cạn kiệt nguồn nước ngọt.

CÂU HỎI 3: XÂM NHẬP MẶN THƯỜNG XẢY RA VÀO MÙA NÀO TRONG NĂM?

- A. Mùa mưa
- B. Mùa khô
- C. Quanh năm
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Mùa khô, hệ thống kênh rạch, sông suối thường bị cạn kiệt nước, vì vậy hệ thống nước biển phía ngoài xâm nhập sâu vào nội đồng dẫn đến tình trạng nhiễm mặn.

CÂU HỎI 4: CÁC YẾU TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI TÌNH HÌNH XÂM NHẬP MẶN?

- A. Nắng nóng kéo dài
- B. Do gió nhiều thổi bay hơi nước làm nước mặn hơn
- C. Do người dân lấy nước nhiều nên thiếu nước ảnh hưởng tới tình hình xâm nhập mặn
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Các yếu tố ảnh hưởng tới tình hình xâm nhập mặn bao gồm do nắng nóng kéo dài làm hệ thống sông, kênh rạch bị khô hạn dẫn đến lưu lượng giảm, nước mặn càng dễ tiến sâu vào đất liền

CÂU HỎI 5: TÁC HẠI CỦA XÂM NHẬP MẶN LÀ GÌ?

- A. Gây thiệt hại cho cây trồng, vật nuôi
- B. Gây ô nhiễm nguồn nước sinh hoạt sản xuất
- C. Gây ảnh hưởng đến sinh hoạt của con người
- D. Cả ba phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nước mặn phá huỷ cấu trúc đất, giảm khả năng phát triển của rễ cây, giảm khả năng thẩm thấu và thoát nước trong đất, gây thiệt hại đối với cây trồng cũng như vật nuôi. Ngoài ra, xâm nhập mặn còn làm cho tình trạng thiếu nước ngọt nghiêm trọng. Con người không thể sử dụng nước nhiễm mặn để phục vụ cho các mục đích sinh hoạt vì nó có tính ăn mòn cao.

CÂU HỎI 6: XÂM NHẬP MẶN ẢNH HƯỞNG ĐẾN CÁI GÌ TRONG CUỘC SỐNG ?

- A. Nguồn nước sinh hoạt và sản xuất
- B. Giúp việc làm muối được tốt hơn
- C. Giúp cho cây trồng tươi tốt
- D. Không ảnh hưởng gì

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Xâm nhập mặn xuất hiện làm giảm lượng nước ngọt, dẫn đến việc sinh hoạt hàng ngày bị ảnh hưởng. Không thể sử dụng nước nhiễm mặn để phục vụ cho các mục đích sinh hoạt như tắm rửa, vệ sinh, giặt giũ do nước muối cho tính ăn mòn cao, gây hư hại hệ thống dẫn nước, vật dụng chứa nước,... con người tiếp xúc trực tiếp bị nước mặn ăn mòn da tay nghiêm trọng.

CÂU HỎI 7: EM HÃY CHO BIẾT CÂU NÀO SAU ĐÂY LÀ ĐÚNG?

- A. Hiện tượng nhiễm mặn rất có hại cho trồng trọt
- B. Hiện tượng nhiễm mặn rất lợi cho việc làm muối
- C. Hiện tượng nhiễm mặn rất có lợi cho trồng trọt
- D. Hiện tượng nhiễm mặn rất có lợi cho con người

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi bị nhiễm mặn chúng ta sẽ không có nước ngọt để tưới tiêu các loại cây ăn quả, cây hoa màu, lương thực,... dẫn đến hệ quả việc sản xuất nông nghiệp bị trì trệ. Hơn thế nữa đất nhiễm mặn, gây ra tác động tiêu cực đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây trồng. Cây không thích nghi được môi trường mặn xảy ra vấn đề chết hàng loạt.

CÂU HỎI SỐ 8: THEO EM Ở NƯỚC TA NƠI NÀO BỊ ẢNH HƯỞNG NẶNG NHẤT BỞI XÂM NHẬP MẶN?

- A. Đồng bằng sông Hồng
- B. Đồng bằng sông Cửu Long
- C. Trung du và miền núi Bắc Bộ
- D. Tây Nguyên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Do Đồng bằng sông Cửu Long có vị trí địa lý giáp với biển Đông và có độ cao thấp so với mực nước biển. Tại đây, có các con sông bắt đầu từ thượng lưu sông Mê Kông, dẫn nước trực tiếp ra biển theo 9 nhánh. Vào mùa khô, nước sông bắt đầu cạn dần do không có mưa. Mức độ nhiễm mặn trong thời kỳ mùa khô tại nơi đây càng có xu hướng gia tăng qua từng năm.

CÂU HỎI SỐ 9: XÂM NHẬP MẶN SẼ ẢNH HƯỞNG GÂY RA NHỮNG BỆNH GÌ?

- A. Giảm khả năng gây bệnh bướu cổ do thừa muối trong nước
- B. Gây ra các bệnh liên quan tới tay, chân, miệng do thiếu nước sạch sinh hoạt
- C. Gây ra bệnh lở mồm, long móng ở cho trâu, bò, lợn
- D. Gây ra việc căng thẳng thần kinh khi trời nóng mà lại còn thiếu nước

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi sử dụng nguồn nước ô nhiễm dẫn đến tình trạng bị dị ứng da, đau rát và ngứa. Đối với trẻ nhỏ, khả năng miễn dịch yếu, nếu sử dụng nước nhiễm mặn sẽ dẫn đến các bệnh về tay - chân - miệng và tiêu chảy.

CÂU HỎI 10: THEO EM NGUYÊN NHÂN NÀO DO CON NGƯỜI GÂY NÊN HIỆN TƯỢNG XÂM NHẬP MẶN NGÀY Càng NGHIÊM TRỌNG?

- A. Khai thác quá mức nguồn nước ngầm.
- B. Hoạt động khai thác đất trồng bữa bãi
- C. Mở rộng diện tích phá rừng
- D. Cả ba phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Do các hoạt động khai thác đất trồng nông nghiệp bữa bãi, mở rộng diện tích phá rừng và việc khai thác quá mức nguồn nước ngầm để phục vụ cho hoạt động sản xuất, sinh hoạt làm gia tăng sự cạn kiệt nguồn nước, dẫn đến việc hạ thấp mực nước, dẫn đến quá trình xâm nhập mặn.

CÂU HỎI 11: NGUYÊN NHÂN CHÍNH DẪN ĐẾN TÌNH TRẠNG XÂM NHẬP MẶN DIỄN RA HÀNG NĂM Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG LÀ:

- A. Có nhiều cửa sông đổ ra biển.
- B. Phát triển hệ sinh thái rừng ngập mặn.
- C. Mùa khô kéo dài từ tháng 12 đến tháng 4 năm sau.
- D. Phá rừng ngập mặn để nuôi tôm.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: ở Đồng bằng sông Cửu Long, mùa khô kéo dài từ 4 - 12 tháng làm cho hệ thống sông, kênh rạch bị hạ thấp, bên cạnh đó đây là khu vực có địa hình thấp, không có đê bao bọc nên nước biển dễ dàng xâm nhập, đi sâu vào đất liền gây tình trạng xâm nhập mặn hàng năm.

CÂU HỎI 12: THEO EM NGUYÊN NHÂN NÀO GÂY NÊN XÂM NHẬP MẶN Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG?

- A. Mưa đá ở thượng nguồn sông
- B. Biến đổi khí hậu
- C. Mưa lớn kéo dài
- D. Nhiều kênh rạch

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu làm ảnh hưởng đến chế độ thủy văn khu vực đồng bằng sông Cửu Long, làm cho hệ thống sông, kênh rạch bị hạ thấp nguồn nước dẫn đến việc xâm nhập mặn từ nước biển vào gây nhiễm mặn.

CÂU HỎI 13: ĐỂ NHẬN BIẾT NGUỒN NƯỚC CÓ BỊ NHIỄM MẶN HAY KHÔNG CHÚNG TA DÙNG PHƯƠNG PHÁP GÌ?

- A. Nếm thử
- B. Sử dụng máy đo độ mặn
- C. Đưa máy nước tới các cơ sở kiểm nghiệm để đo hàm lượng muối
- D. Cả ba phương án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Để kiểm tra nguồn nước có bị nhiễm mặn hay không, chúng ta thực hiện theo các cách sau:

- Thử vị nước bằng miệng: Nếu nước có độ mặn >1 : Khi nếm sẽ có vị hơi mặn, vị mặn càng rõ thì nghĩa là độ nhiễm mặn của nước càng cao.
- Dùng máy (bút) thử độ mặn hoặc mang mẫu nước tới các cơ sở để kiểm nghiệm hàm lượng muối hoà tan hoặc. Nước an toàn có hàm lượng muối dưới 250mg/l , nước nhiễm mặn có hàm lượng muối hoà tan trong nước vượt ngưỡng 300mg/l .

CÂU HỎI 14: XÂM NHẬP MẶN THƯỜNG ĐI CÙNG VỚI LOẠI HÌNH THIÊN TAI NÀO?

- A. Rét hại
- B. Ngập lụt
- C. Hạn hán
- D. Cả ba đáp án trên

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi xảy ra hạn hán kéo dài thường dẫn đến tình trạng nước mặn xâm nhập sâu vào nội đồng gây nhiễm mặn

CÂU HỎI 15: Đâu là biện pháp cơ bản để ứng phó với xâm nhập mặn ?

- A. Sử dụng tiết kiệm nước, chống thất thoát nước
- B. Bố trí nhiều giếng khoan nước
- C. Bố trí thêm nhiều trạm bơm
- D. Cả 4 phương án trên

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Để ứng phó với hạn hán, xâm nhập mặn, chúng ta cần sử dụng nước tiết kiệm, chống thất thoát nước

CÂU HỎI 16: BIỆN PHÁP NÀO LÀM GIẢM TÁC HẠI CỦA XÂM NHẬP MẶN ĐỐI VỚI CÂY TRỒNG?

- A. Cầu mưa
- B. Bơm nước vào đất để giảm độ mặn
- C. Bỏ thêm đạm để giảm độ mặn
- D. Chọn giống cây trồng phù hợp và có các biện pháp tưới hợp lý đối với cây trồng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để giảm thiệt hại do xâm nhập mặn gây ra đối với cây trồng cần chủ động thực hiện các biện pháp chống mặn cho cây trồng (giữ ẩm, tránh thoát hơi nước cho cây bằng cách ủ rơm rạ ở gốc). Nên trồng các loại cây thời vụ có thể chịu được mức độ mặn cao. Khuyến cáo người dân chuyển đổi cơ cấu con giống phù hợp, cần có những biện pháp chăm sóc chu đáo để hạn chế những thiệt hại do hạn hán gây ra.

CÂU HỎI 17: BIỆN PHÁP LÀM GIẢM TÁC HẠI CỦA XÂM NHẬP MẶN ĐỐI VỚI NUÔI TRỒNG THỦY SẢN?

- A. Thường xuyên theo dõi dự báo để điều chỉnh thời vụ sản xuất hợp lý.
- B. Khai thác sớm để tránh bị rút giá
- C. Vẫn tiếp tục nuôi trồng mà không quan tâm đến độ mặn của nước
- D. Bỏ nuôi trồng thủy sản, chuyển sang làm muối

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Đối với các hộ nuôi trường thủy sản, cần thực hiện quan trắc theo dõi độ mặn môi trường nuôi. Từ đó xác định khoảng thời gian bắt đầu nuôi và thời điểm kết thúc phù hợp với hiện trạng xâm nhập mặn.

CÂU HỎI 18: BIỆN PHÁP NÀO ĐỂ XỬ LÝ NƯỚC BỊ NHIỄM MẶN ĐƠN GIẢN?

- A. Sử dụng phèn chua để lọc nước
- B. Sử dụng thiết bị lọc nước hộ gia đình đạt chuẩn để xử lý nước
- C. Lọc nước bằng vải sạch
- D. Lọc nước bằng cloramin

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Nước nhiễm mặn là nguồn nước có chứa hàm lượng lớn các chất muối hòa tan (chủ yếu là NaCl) vượt qua ngưỡng cho phép. Để xử lý nước nhiễm mặn chúng ta cần sử dụng thiết bị lọc nước để lọc sạch độ mặn cũng như là các chất độc hại có trong nguồn nước.

CÂU HỎI SỐ 19: CÁC BIỆN PHÁP CÔNG TRÌNH NÀO GIÚP NGĂN MẶN?

- A. Đập dâng
- B. Công ngăn mặn
- C. Kè lát mái
- D. Cả 3 phương án trên đều đúng

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Xây dựng công ngăn mặn là một trong các giải pháp bền vững để ứng phó với tình trạng xâm nhập mặn. Với giải pháp này, vào mùa khô, tất cả cửa cống đóng lại để ngăn mặn vào nội đồng và trữ nước ngọt cho các kênh. Cửa cống sẽ được mở để thoát nước và tàu thuyền lưu thông. Vào mùa mưa, tất cả cửa cống đều mở và được di chuyển tùy thuộc vào mực nước chênh lệch giữa mặt sông và mặt kênh.

CÂU HỎI 20: THEO EM, NHỮNG GIỐNG CÂY TRỒNG NÀO CHỊU MẶN YẾU?

- A. Me
- B. Sầu riêng
- C. Mít
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Để sầu riêng phát triển tốt, độ mặn trong nước cần đảm bảo dưới 0.5 phần nghìn, là loại cây chịu mặn kém

CÂU HỎI 21: LÚA BỊ NGỘ ĐỘC MẶN SẼ CÓ NHỮNG BIỂU HIỆN NÀO SAU ĐÂY

- A. Thấp lùn, lá lúa có màu xanh đậm, bị xoắn
- B. Lá bị cháy từ chóp lá
- C. Lá bị héo
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi cây lúa hút nước mặn sẽ thải ra ở chóp lá sẽ đọng lại những độc chất Na^+ (muối), dưới tác động của ánh sáng mặt trời sẽ làm cho lá lúa bị cháy từ chóp lá.

2.2 CÂU HỎI VỀ KỸ NĂNG

CÂU HỎI 22: HỌC SINH NÊN LÀM GÌ KHI KHU VỰC EM SỐNG XẢY RA TÌNH TRẠNG XÂM NHẬP MẶN Kéo DÀI?

- A. Không sử dụng các nguồn nước bị nhiễm mặn
- B. Sử dụng các trang thiết bị vật dụng để tích trữ nước ngọt
- C. Giữ gìn vệ sinh và sử dụng nước hợp lý
- D. Tất cả các đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi khu vực sinh sống bị xâm nhập mặn, lúc đó nguồn nước đã bị nhiễm mặn nên ta không thể sử dụng được. Vì vậy cần giữ gìn vệ sinh sạch sẽ, sử dụng nước tiết kiệm, hợp lý và có các vật dụng để trữ nước ngọt phục vụ cho sinh hoạt

CÂU HỎI 23: THEO EM LÀM THẾ NÀO ĐỂ HẠN CHẾ TÁC HẠI CỦA XÂM NHẬP MẶN ĐỐI VỚI GIA ĐÌNH EM?

- A. Theo dõi chặt chẽ dự báo thời tiết để có kế hoạch sử dụng nước
- B. Chuyển đổi các giống lúa mùa địa phương, giống dài ngày sang các giống lúa hữu cơ, thời gian sinh trưởng ngắn.
- C. Có máy lọc nước để lọc độ mặn
- D. Cả ba phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để hạn chế tác hại của xâm nhập mặn, chúng ta cần theo dõi chặt chẽ thông tin về tình hình khí tượng, thủy văn, hạn hán, xâm nhập mặn trên các phương tiện thông tin đại chúng để chủ động phòng tránh, đồng thời có ý thức sử dụng nước tiết kiệm, hiệu quả và điều chỉnh lịch thời vụ để tránh hạn mặn, sử dụng các giống lúa ngắn ngày, chịu hạn, mặn theo hướng dẫn của cơ quan chuyên môn.

CÂU HỎI 24: TRONG TRƯỜNG HỢP NƯỚC SINH HOẠT BỊ NHIỄM MẶN EM LÀM NHƯ THẾ NÀO?

- A. Không tiếp tục sử dụng nguồn nước bị nhiễm mặn. Lấy nước sạch ở các điểm cấp nước ngọt tập trung
- B. Đun sôi và sử dụng nước đun sôi, để nguội
- C. Sử dụng luôn nguồn nước bị nhiễm mặn
- D. Dùng trực tiếp, không cần xử lý gì

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nước sinh hoạt bị nhiễm mặn sẽ gây ảnh hưởng đến sức khỏe của mình. Đặc biệt, khi dùng nước nhiễm mặn cho các thiết bị kim loại nói chung và máy nước nóng nói riêng, sau một thời gian sử dụng máy sẽ dễ bị ăn mòn dẫn đến hỏng hóc, rỉ, sét,... Do vậy cần hạn chế sử dụng nước nhiễm mặn và lấy nước sạch ở các điểm cấp nước ngọt tập trung để sử dụng.

CÂU HỎI SỐ 25: THEO EM CÁCH ĐỂ PHÒNG CHỐNG DỊCH BỆNH CHO VẬT NUÔI KHI XẢY RA XÂM NHẬP MẶN?

- A. Giữ gìn vệ sinh nơi chuồng trại
- B. Điều chỉnh số lượng vật nuôi trong từng chuồng, gia tăng sự thông thoáng cho vật nuôi
- C. Điều chỉnh chế độ ăn uống cho vật nuôi
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi bị nhiễm mặn, đàn vật nuôi sẽ bị rối loạn tiêu hóa làm ảnh hưởng xấu đến sự tăng trưởng, phát triển của vật nuôi, làm giảm sức đề kháng và tiềm ẩn nguy cơ phát sinh dịch bệnh. Do vậy, để phòng chống dịch bệnh cho vật nuôi khi xảy ra xâm nhập mặn cần chủ động thực hiện các biện pháp trữ nước ngọt và công tác phòng, chống dịch bệnh trong mùa hạn mặn trên đàn vật nuôi. Trước khi hạn hán xâm nhập mặn xảy ra, cần vệ sinh chuồng trại thoáng mát như lắp quạt điện, hệ thống phun sương lên mái chuồng để giảm bớt nhiệt,... thực hiện chế độ chăm sóc, chế độ dinh dưỡng đầy đủ để nâng cao sức đề kháng và điều chỉnh giảm mật độ nuôi nhốt trong chuồng để giảm nhiệt cho cơ thể vật nuôi

CÂU HỎI SỐ 26: THEO EM NÊN TÍCH TRỮ NƯỚC NGỌT VÀO VẬT DỤNG NÀO?

- A. Vật dụng như bồn, lu nước, thùng nhựa có nắp đậy
- B. Thau, chậu có dung lượng chứa nước thấp
- C. Sử dụng tất cả các đồ vật có thể chứa được nước
- D. Dụng trong bao nylon to

→ Câu trả lời: A

Giải thích: để tích trữ nước ngọt chúng ta cần chuẩn bị các vật dụng có sức chứa lớn, có nắp đậy để đảm bảo vệ sinh như là bồn, lu nước, thùng nhựa có nắp đậy.

CÂU HỎI 27: TRONG TRƯỜNG HỢP KHÔNG CÓ SẴN NGUỒN NƯỚC MẶT ĐỂ SỬ DỤNG, EM NÊN LÀM THẾ NÀO ĐỂ CÓ NƯỚC SINH HOẠT CHO GIA ĐÌNH?

- A. Mua nước từ các cơ sở bán nước ngọt
- B. Tiếp tục sử dụng nguồn nước bị nhiễm mặn
- C. Đi xin nước của nhà bên cạnh
- D. Ngồi chờ để được cung cấp nước

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việc sử dụng nước bị nhiễm mặn ảnh hưởng nghiêm trọng đến sức khỏe và đời sống con người như là ảnh hưởng đến não, gây các bệnh về tim mạch, do vậy khi nguồn nước bị nhiễm mặn, chúng ta cần xử lý hoặc phải mua nước ngọt từ các cơ sở để dùng đảm bảo an toàn cho sức khỏe; không chờ đợi để được cung cấp nước.

CÂU HỎI 28: NHỮNG VIỆC NÊN LÀM KHI XẢY RA TÌNH TRẠNG XÂM NHẬP MẶN?

- A. Nằm ở nhà cho đỡ tốn nước giúp cho việc tiết kiệm nước
- B. Thường xuyên theo dõi các dự báo, cảnh báo để chủ động trong việc tích trữ nước cho sinh hoạt và sản xuất đúng cách
- C. Lắp đàn cầu mưa.
- D. Cả 3 đáp án trên

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Khi xảy ra tình trạng xâm nhập mặn, chúng ta không nên dựa dẫm vào sự may rủi để lắp đàn cầu mưa mà phải theo dõi các thông tin dự báo, cảnh báo từ chính quyền để chủ động trong việc tích trữ nước cho các hoạt động sản xuất và sinh hoạt của gia đình mình.

CÂU HỎI 29: ĐỂ CẢI TẠO ĐẤT MẶN, ĐẤT PHÈN Ở ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG, CẦN PHẢI:

- A. Có nước ngọt để thau chua, rửa mặn.
- B. Tạo ra các giếng lúa chịu phèn, chịu mặn.
- C. Duy trì và bảo vệ tài nguyên rừng.
- D. Chuyển đổi cơ cấu cây trồng.

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nước ngọt là vấn đề quan trọng hàng đầu để thau chua, rửa mặn, cải tạo đất ở đồng bằng sông Cửu Long

CÂU HỎI 30: NẾU KHU VỰC NƠI EM SINH SỐNG BỊ XÂM NHẬP MẶN, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Đi tắm, đi bơi ở ao, hồ, sông để tiết kiệm nước
- B. Ít tắm rửa để tiết kiệm nước
- C. Ít uống nước để tiết kiệm nước
- D. Sử dụng nước hợp lý để tiết kiệm nước

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Nếu bị xâm nhập mặn, chúng ta cũng không thể kiêng tắm và uống nước, vì đây là nhu cầu tối thiểu của mỗi người. Vì vậy, hãy sử dụng nước hợp lý để vừa có đủ nước dùng, vừa đảm bảo vệ sinh sạch sẽ.

H. SÓNG THẦN

1. KIẾN THỨC CHUNG VỀ SÓNG THẦN

a) Khái niệm : Sóng thần là chuỗi sóng biển chu kỳ dài (từ vài phút tới hàng giờ), lan truyền với vận tốc lớn. Tùy theo độ sâu đáy biển, vận tốc lan truyền sóng thần có thể đạt từ 720 km/giờ trở lên.

b) Đặc điểm và cách nhận biết:

- Khi sóng thần được tạo ra ở ngoài khơi xa, sóng còn rất nhỏ và yếu vì nước quá sâu, nhưng là một chuỗi sóng có tốc độ rất cao, lên đến 800km/giờ!... Khi sóng thần dịch chuyển trên đại dương, chiều dài từ chớp sóng trước đến chớp sóng sau có thể cách xa hàng trăm kilomet hoặc hơn và độ cao chớp sóng chỉ khoảng vài mét.

Sóng thần chỉ thật sự hiện nguyên hình với sức mạnh hủy diệt kinh hoàng khi nó đến gần bờ. Tốc độ sóng biển mất và thay vào đó là độ cao sóng. Ở vùng nước nông, một sóng thần khổng lồ có thể cao đến 30m hoặc hơn. Để nhận biết sự xuất hiện của sóng thần:

- Chú ý theo dõi tin tức về động đất, không chỉ ở khu vực mình đang ở mà cả ở những khu vực khác. Sóng thần có thể tạo nên bởi những trận động đất cách xa hàng ngàn dặm.

- Khi thấy nước rút nhanh và bất ngờ trong thời gian không phải thủy triều xuống, cần chạy nhanh lên bờ. Nước rút nhanh là dấu hiệu của sóng thần.

- Đợt sóng đầu tiên của trận sóng thần không phải đợt sóng nguy hiểm nhất. Vì vậy, nên tránh xa biển cho đến khi chính quyền thông báo tình hình ổn định. Đừng cho rằng sóng thần ở các địa điểm là như nhau mà nó còn có thể vào tận các con sông và suối nối với biển.

- Nếu linh cảm thấy sóng thần sắp xảy ra thì chúng ta nên tránh xa vùng biển, đừng đợi đến khi có thông báo chính thức của cơ quan chức năng, vì sóng thần thực sự xuất hiện chỉ khoảng 5 phút sau dấu hiệu đầu tiên.

c) Cấp độ rủi ro thiên tai do sóng thần

Theo quy định tại Điều 56, Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày

- Rủi ro thiên tai cấp độ 1 khi phát hiện khả năng xảy ra sóng thần có độ cao sóng dưới 2 m và cường độ sóng thần cấp VI.
- Rủi ro thiên tai cấp độ 2 khi phát hiện khả năng xảy ra sóng thần có độ cao sóng từ 2 m đến dưới 4 m và cường độ sóng thần từ cấp VII đến cấp VIII.
- Rủi ro thiên tai cấp độ 3 khi phát hiện khả năng xảy ra sóng thần có độ cao sóng từ 4 m đến dưới 8 m và cường độ sóng thần từ cấp IX đến cấp X.
- Rủi ro thiên tai cấp độ 4 khi phát hiện khả năng xảy ra sóng thần có độ cao sóng từ 8 m đến dưới 16 m và cường độ sóng thần cấp XI.

d) Nguyên nhân

- Sóng thần là hậu quả dẫn theo của một vụ động đất.
- Ngoài động đất, sóng thần còn có thể được sinh ra bởi lở đất, phun xuất núi lửa, nổ hạt nhân hoặc thiên thạch.

đ) Thiệt hại do sóng thần

Đây là một loại thiên tai rất nguy hiểm. Có sức tàn phá rất mạnh, sóng thần di đến đâu cuốn theo nhà cửa, xe cộ và thậm chí cả tính mạng con người đến đó. Gây thiệt hại nặng nề cho con người cũng như đất nước xảy ra sóng thần.

Sóng thần có thể gây lũ lụt lan sâu vào trong đất liền đến 305m, thậm chí xa hơn, nước và các mảnh vụn bao phủ cả vùng rộng lớn. Lũ do sóng thần gây ra có xu hướng cuốn trôi sinh mạng và tài sản ra phía đại dương.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

BỘ CÂU HỎI VỀ SÓNG THẦN

2.1 CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC:

CÂU HỎI 1: THEO EM HIỂU, SÓNG THẦN LÀ GÌ?

- A. Sóng thần là chuỗi sóng biển chu kỳ dài (từ vài phút tới hàng giờ), lan truyền với vận tốc lớn.
- B. Sóng thần là tên gọi khác của sóng thủy triều
- C. Sóng thần là tên một siêu bão gây thiệt hại lớn cho Philippines
- D. Sóng thần là nước dâng cao

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo quy định tại QĐ số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021, Sóng thần là chuỗi sóng biển chu kỳ dài (từ vài phút tới hàng giờ), lan truyền với vận tốc lớn. Tùy theo độ sâu đáy biển, vận tốc lan truyền sóng thần có thể đạt từ 720 km/giờ trở lên.

CÂU HỎI 2: THEO EM BIẾT, NHỮNG NGUYÊN NHÂN NÀO GÂY RA SÓNG THẦN?

- A. Động đất cùng những dịch chuyển địa chất lớn bên trên hoặc bên dưới mặt nước, núi lửa phun và va chạm thiên thạch
- B. Thủy triều
- C. Bão ngoài biển, cách bờ 500 Km
- D. Bão gây nên sóng thần

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Trong quá trình trượt lở, trạng thái cân bằng của mực nước biển bị biến đổi do sự dịch chuyển của đất đá trên thềm biển. Tương tự như vậy, những phun trào mãnh liệt của núi lửa ngầm tạo ra một lực đẩy vô cùng lớn, chiếm chỗ cột nước và hình thành sóng thần. Khối lượng lớn đất đá do bị sạt lở trên bờ, rơi xuống làm xáo động nước biển từ phía trên mặt. Khối đất đá này cũng chiếm chỗ nước, phá vỡ trạng thái cân bằng của nước và kết quả là sự hình thành sóng thần.

CÂU HỎI 3: THEO EM, VIỆT NAM ĐÃ TỪNG BỊ ẢNH HƯỞNG BỞI SÓNG THẦN CHƯA?

- A. Việt Nam chưa từng bị ảnh hưởng bởi sóng thần
- B. Việt Nam đã từng bị ảnh hưởng bởi sóng thần năm 1945
- C. Việt Nam đã từng bị ảnh hưởng bởi sóng thần ở Đà Nẵng
- D. Việt Nam đã từng bị ảnh hưởng bởi sóng thần ở Quảng Ninh

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Việt Nam nằm ở khu vực Thái Bình Dương, mà Thái Bình Dương là nơi có hiểm họa về sóng thần. Tuy nhiên, do đặc thù các vùng bờ biển ở Việt Nam được bao bọc bởi rất nhiều các quốc gia xung quanh như Trung Quốc ở phía bắc, Philippines ở phía đông, Thái Lan ở phía tây và Indonesia, Malaysia ở phía nam, vì thế các trận động đất gây sóng thần ở Thái Bình Dương đều không ảnh hưởng đến Việt Nam.

CÂU HỎI 4: THEO EM THÌ SÓNG THẦN CÓ PHẢI SÓNG THỦY TRIỀU KHÔNG?

- A. Có, vì chúng đều do gió gây ra
- B. Không, vì sóng thủy triều do lực hút của mặt trăng, còn sóng thần do động đất hoặc sự thay đổi lượng lớn nước ở xa ngoài khơi.
- C. Không, vì sóng thủy triều do lực hút của mặt trăng, còn sóng thần do gió ngoài biển gây ra.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Sóng thần được sinh ra do quá trình trượt lở, sự dịch chuyển của đất đá trên thềm biển làm trạng thái cân bằng của mực nước biển bị biến đổi gây nên sóng thần.

CÂU HỎI 5: TRUNG TÂM BÁO TIN ĐỘNG ĐẤT VÀ CẢNH BÁO SÓNG THẦN TRỰC THUỘC CƠ QUAN NÀO?

- A. Tổng cục Phòng chống thiên tai
- B. Viện Vật lý Địa cầu
- C. Trung tâm khí tượng thủy văn Quốc gia
- D. Trung tâm thời tiết

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Ngày 04/9/2007, Chính phủ đã quyết định thành lập Trung tâm Báo tin động đất và Cảnh báo sóng thần Việt Nam trực thuộc Viện Vật lý và địa cầu để thực hiện báo tin động đất, cảnh báo sóng thần theo quy chế của Chính phủ.

CÂU HỎI 6: Ở VIỆT NAM, HỆ THỐNG CẢNH BÁO ĐỘNG ĐẤT, SÓNG THẦN ĐÃ ĐƯỢC LẮP ĐẶT THÍ ĐIỂM ĐẦU TIÊN TẠI TỈNH, THÀNH PHỐ NÀO?

- A. Phú Yên, Khánh Hòa
- B. Cà Mau, Kiên Giang
- C. Đà Nẵng, Quảng Nam
- D. Hải Phòng, Quảng Ninh

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Hệ thống trực canh cảnh báo thiên tai đa mục tiêu được triển khai tại 13 tỉnh, thành phố ven biển từ Hà Tĩnh đến Bà Rịa – Vũng Tàu với 532 trạm cảnh báo. Đà Nẵng và Quảng Nam là 2 địa phương đầu tiên thí điểm xây dựng các trạm cảnh báo thiên tai, trong đó tại Đà Nẵng có 31 trạm, Quảng Nam 21 trạm. Các thiết bị trên trạm trực canh bao gồm tủ thiết bị, loa, còi và đèn tín hiệu đặt tại khu dân cư ven biển thuận lợi cho người dân nhận được tín hiệu bằng các hình thức nghe, nhìn.

CÂU HỎI 7: KHI CÓ ĐỘNG ĐẤT, GÂY SÓNG THẦN CÁC KHU VỰC VEN BIỂN ĐÀ NẴNG, EM SẼ ĐƯỢC CẢNH BÁO QUA HÌNH THỨC NÀO?

- A. Hệ thống đèn và loa cảnh công suất lớn cảnh báo tại các trạm hệ thống trực canh, cảnh báo thiên tai
- B. Phát thanh qua sóng truyền thanh
- C. Tin nhắn thông báo, cảnh báo qua sóng điện thoại
- D. Cả 3 phương án trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi xảy ra động đất, Trung tâm báo tin động đất và cảnh báo sóng thần, Viện Vật lý Địa cầu phát thông báo động đất, đồng thời kích hoạt hệ thống trực canh cảnh báo thiên tai đa mục tiêu đến tất cả các trạm trực canh ven biển Quảng Nam và Đà Nẵng nhằm cảnh báo hướng dẫn cho bà con biết; cùng lúc thông báo qua SMS, fax, điện thoại, các website. Lúc này, các trạm sẽ phát tin cảnh báo thông qua hệ thống loa dọc biển, hệ thống đèn cảnh báo cũng liên tục phát sáng nhằm cảnh báo, hướng dẫn cho người dân biết thông tin.

CÂU HỎI 8: KHI EM ĐANG TRÊN ĐƯỜNG ĐI HỌC VỀ, NGHE THÔNG BÁO TRÊN LOA VỀ TRẬN SÓNG THẦN SẮP XẢY RA, EM SẼ LÀM GÌ?

- A. Ra gần biển hơn, xem sóng thần như thế nào
- B. Chạy lên tòa nhà nào đó gần đấy, lên càng cao càng tốt
- C. Chạy cách xa bờ biển tối thiểu 500m, lên khu vực cao hơn
- D. Chạy vào hầm trú ẩn

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi xuất hiện sóng thần, có thể tấn công vào đất liền chỉ sau 10 phút. Khoảng thời gian đó là quá ngắn để có thể phát tín hiệu cảnh báo kịp thời. Đối với các trận sóng thần ở ngoài khơi xa, nhờ hệ thống các trạm đo và các trung tâm cảnh báo sóng thần, có thể tính toán và cảnh báo thời điểm đổ bộ của sóng thần vào bờ. Do vậy khi nghe thông báo về có trận sóng thần sắp xảy ra, chúng ta cần chạy cách xa bờ biển tối thiểu 500m và lên khu vực cao hơn.

CÂU HỎI 9: THEO EM, NHỮNG ĐIỀU GÌ NÊN LÀM ĐỂ CHUẨN BỊ TRƯỚC KHI SÓNG THẦN XẢY RA?

- A. Theo dõi thông tin cảnh báo của địa phương và cơ quan dự báo
- B. Chuẩn bị đồ dùng sinh hoạt thiết yếu để sẵn sàng sơ tán
- C. Tìm hiểu những vị trí cao hoặc khu vực an toàn và các tuyến đường di tản gần nơi chúng ta đang sống để chạy đến những khu vực này trong trường hợp có sóng thần.
- D. Tất cả hành động trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi xuất hiện sóng thần, có thể tấn công vào đất liền chỉ sau 10 phút. Khoảng thời gian đó là quá ngắn để chuẩn bị ứng phó. Do vậy, Chúng ta cần theo dõi thông tin cảnh báo từ các cơ quan dự báo và địa phương, tìm hiểu các vị trí đảm bảo an toàn và sẵn sàng các đồ dùng thiết yếu để đi sơ tán khi xảy ra sóng thần.

2.2 CÂU HỎI VỀ KỸ NĂNG

CÂU HỎI 10: EM NÊN LÀM GÌ KHI NGHE THẤY TIN CẢNH BÁO SÓNG THẦN?

- A. Chụp hình đăng lên mạng xã hội
- B. Lấy điện thoại chụp hình, ghi video về sóng thần đang tới
- C. Gọi điện cho bố, mẹ
- D. Lập tức sơ tán đến nơi đất cao và xa biển 500m

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Sóng thần xuất hiện có thể tấn công vào đất liền chỉ sau 10 phút, do vậy cần phải sơ tán đến nơi đất cao và xa biển 500m để đảm bảo an toàn cho chính bản thân mình.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

I. KIẾN THỨC TỔNG HỢP

CÂU HỎI 1: THEO QUY ĐỊNH TẠI LUẬT PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI, NHỮNG ĐỐI TƯỢNG NÀO SAU ĐÂY LÀ ĐỐI TƯỢNG DỄ BỊ TỔN THƯƠNG?

- A. Trẻ em, người già, người khuyết tật
- B. Trẻ em, phụ nữ, người khuyết tật
- C. Người cao tuổi, phụ nữ nuôi con trên 2 tuổi
- D. Phụ nữ mang thai, người bị bệnh

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Theo quy định tại Luật Phòng, chống thiên tai, đối tượng dễ bị tổn thương bao gồm trẻ em, người cao tuổi, phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi, người khuyết tật, người bị bệnh hiểm nghèo và người nghèo.

CÂU HỎI 2: CƠ QUAN CHỈ ĐẠO VỀ PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI CỦA VIỆT NAM LÀ GÌ

- A. Ban Chỉ huy phòng chống thiên tai quốc gia
- B. Ủy ban Quốc gia Ứng phó sự cố thiên tai và Tìm kiếm Cứu nạn
- C. Ban Chỉ đạo quốc gia về Phòng, chống thiên tai
- D. Cục Quản lý đề điều và Phòng, chống thiên tai

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Theo quy định tại Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đề điều, cơ quan chỉ đạo về phòng chống thiên tai của Việt Nam là Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống thiên tai.

CÂU HỎI 3: TUẦN LỄ QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI CỦA VIỆT NAM LÀ THỜI GIAN NÀO TRONG NĂM:

- A. Từ 15/5-22/5
- B. Từ 15/6-22/6
- C. Từ 1/7-6/7
- D. Từ 13/10-20/10

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Theo QĐ số 173/QĐ-TTg ngày 13/02/2019 đã lấy tuần lễ từ ngày 15 đến 22 tháng 5 làm "Tuần lễ Quốc gia phòng, chống thiên tai". Đây là sự kiện có ý nghĩa to lớn không chỉ đối với những người làm công tác phòng chống thiên tai mà còn đối với cả hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân nhằm hướng đến xây dựng một xã hội an toàn trước thiên tai, góp phần phát triển bền vững đất nước.

CÂU HỎI 4: NĂM 2020, QUỸ NHI ĐỒNG LIÊN HỢP QUỐC UNICEF GIỚI THIỆU MỘT PHIM HOẠT HÌNH MỚI VỀ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU NHÂN DỊP KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY TRÁI ĐẤT. TÊN CỦA PHIM LÀ GÌ?

- A. Hải Mộc Nhi
- B. Siêu Nhân Sao Vàng
- C. Siêu Họa Sĩ

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Năm 2020, UNICEF đã giới thiệu phim hoạt hình được đặt tên theo nhân vật siêu anh hùng – Hải Mộc Nhi – một em gái có sức mạnh đáng kinh ngạc, có thể thức tỉnh và tập hợp mọi người cùng đoàn kết chống lại biến đổi khí hậu để giải cứu trái đất. Phim hoạt hình được xây dựng dựa trên cốt truyện và tranh vẽ của Nguyễn Ngọc Gia Hân, 12 tuổi sống tại Hà Nội – đạt giải trong cuộc thi Sáng tác nhân vật siêu anh hùng đẩy lùi thiên tai và biến đổi khí hậu

CÂU HỎI 5: TÊN "EL NINO" CÓ NGHĨA LÀ GÌ?

- A. Cậu bé
- B. Con bão
- C. Nước đá (kem)
- D. Vị thần

→ Câu trả lời: A

Giải thích: El Nino trong tiếng Tây Ban Nha có nghĩa là "Cậu bé"

CÂU HỎI 6: TÊN "LA NINA" CÓ NGHĨA LÀ GÌ

- A. Cậu bé
- B. Con mưa
- C. Bé gái
- D. Mặt biển

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Trong tiếng Tây Ban Nha, "La Nina" có nghĩa là "bé gái" để biểu thị sự trái ngược với từ "El Nino", là hiện tượng nước biển lạnh đi so với bình thường

CÂU HỎI 7: Đâu là phát biểu chưa đúng về thiên tai ở Việt Nam

- A. Thiên tai gây thiệt hại lớn về người và tài sản
- B. Thiên tai ngày càng phức tạp
- C. Chỉ diễn ra ở khu vực Đồng bằng sông Cửu Long
- D. Diễn ra hầu hết ở các khu vực trên cả nước

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo báo cáo thống kê từ Ban Chỉ đạo Quốc gia PCTT, Thiên tai ở Việt Nam ngày càng diễn biến phức tạp, khó lường, xảy ra hầu hết khắp các vùng miền trên cả nước và gây thiệt hại lớn về người và tài sản. Vì vậy, việc nói thiên tai chỉ diễn ra ở khu vực đồng bằng sông Cửu Long là không đúng.

CÂU HỎI SỐ 08: LOẠI HÌNH THIÊN TAI NÀO ẢNH HƯỞNG ĐẾN HOẠT ĐỘNG ĐÁNH BẮT CÁ TRÊN BIỂN

- A. Mưa lớn
- B. Sạt lở
- C. Bão, áp thấp nhiệt đới
- D. Lũ, lụt

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Bão, ATNĐ là loại hình thiên tai trên biển gây gió mạnh, sóng lớn, vì vậy khi có bão, ATNĐ thì tàu thuyền đánh bắt hải sản, phương tiện vận tải thủy phải tìm nơi trú tránh an toàn để đảm bảo an toàn.

CÂU HỎI SỐ 09: THEO QUY ĐỊNH, MÀU NÀO ĐƯỢC XÁC ĐỊNH LÀ RỦI RO THIÊN TAI Ở MỨC THÂM HOẠ

- A. Màu xanh dương
- B. Màu đỏ
- C. Màu vàng
- D. Màu tím

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Theo Quyết định 18/2021/QĐ-TTg, rủi ro thiên tai được phân cấp căn cứ vào cường độ, phạm vi ảnh hưởng, khu vực chịu tác động trực tiếp và khả năng gây thiệt hại của thiên tai. Cấp độ rủi ro của mỗi loại thiên tai được phân tối đa thành 5 cấp và được gắn với một màu đặc trưng trên các loại bản đồ, theo mức độ tăng dần của rủi ro thiên tai: Cấp 1 màu xanh dương nhạt là rủi ro thấp; cấp 2 màu vàng nhạt là rủi ro trung bình; cấp 3 màu da cam là rủi ro lớn; cấp 4 màu đỏ là rủi ro rất lớn; cấp 5 màu tím là rủi ro ở mức thảm họa.

CÂU HỎI 10: THEO QUY ĐỊNH, MÀU NÀO TƯƠNG ỨNG VỚI CẤP ĐỘ RỦI RO THIÊN TAI 3

- A. Màu tím
- B. Màu da cam
- C. Màu đỏ
- D. Màu vàng

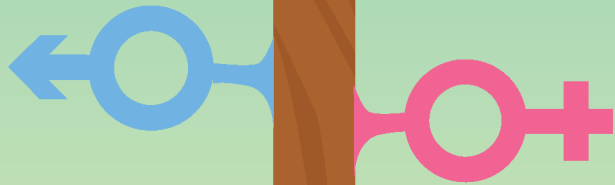
→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo quy định tại QĐ số 18/2021 quy định về cấp độ rủi ro thiên tai, rủi ro thiên tai cấp 1 là màu xanh dương nhạt, cấp 2 là màu vàng, cấp 3 màu da cam, cấp 4 màu đỏ và cấp 5 màu tím.

KIẾN THỨC VỀ GIỚI

1. KIẾN THỨC CHUNG VỀ GIỚI

Biến đổi khí hậu đang diễn ra ở quy mô toàn cầu, khu vực và ở Việt Nam do các hoạt động của con người làm phát thải quá mức khí nhà kính vào bầu khí quyển. Biến đổi khí hậu tác động nghiêm trọng đến sản xuất, đời sống và môi trường trên phạm vi toàn thế giới. Ngoài ra, biến đổi khí hậu đang thay đổi và làm gia tăng các rủi ro thiên tai ở Việt Nam cũng như tăng nguy cơ đối với các vấn đề phát triển và an toàn.

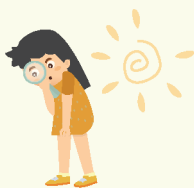

Phụ nữ và trẻ em gái là những đối tượng dễ bị tổn thương do ảnh hưởng của biến đổi khí hậu và thiên tai, tuy nhiên nữ giới cũng là một thành phần chiếm tương đối lớn trong xã hội, ảnh hưởng không nhỏ trong các hoạt động ứng phó với biến đổi khí hậu và thiên tai. Vì vậy, các kế hoạch hành động PCTT, thích ứng với BĐKH ở tất cả các cấp cần được xây dựng theo phương pháp có sự tham gia của đầy đủ các thành phần, bao gồm nam giới và phụ nữ ở mọi lứa tuổi và trình độ, sử dụng phương pháp tiếp cận quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng, lồng ghép vấn đề bình đẳng giới và vấn đề phụ nữ vào công tác chỉ đạo về phòng chống, giảm nhẹ thiên tai, thích ứng BĐKH. Đảm bảo công tác thu thập và tổng hợp các dữ liệu có tách biệt về giới tính và các thông tin liên quan về giới từ cấp địa phương, đặc biệt là các đánh giá về thiệt hại và nhu cầu sau thiên tai.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN

I. KIẾN THỨC VỀ GIỚI

2. CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC:

CÂU HỎI 01: Đâu là cơ quan có đại diện lãnh đạo được quy định là thành viên chính thức của Ban Chỉ đạo Trung ương về Phòng, chống thiên tai?

- A. Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam
- B. Hội Cựu chiến binh
- C. Liên hiệp các tổ chức Hữu Nghị Việt Nam
- D. Hội Thanh niên Việt Nam

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo QĐ số 04/QĐ-TWPCTT ngày 22/4/2021, Bà Bùi Thị Hòa, Phó chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp phụ nữ Việt Nam là thành viên của Ban Chỉ đạo quốc gia về phòng, chống thiên tai

CÂU HỎI 02: CƠ QUAN NÀO CÓ VAI TRÒ HƯỚNG DẪN LỒNG GHÉP GIỚI VÀO CÔNG TÁC PHÒNG CHỐNG THIÊN TAI?

- A. Bộ Lao động thương binh và xã hội
- B. Bộ Thông tin truyền thông
- C. Bộ Nông nghiệp và PTNT
- D. Bộ Nội vụ

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Theo Điều 42 - Luật Phòng, chống thiên tai năm 2013, Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội có vai trò hướng dẫn lồng ghép giới trong các hoạt động PCTT

CÂU HỎI 03: CÁC HOẠT ĐỘNG NÀO SAU ĐÂY LÀ HOẠT ĐỘNG CỨU TRỢ KHẨN CẤP CÓ TRÁCH NHIỆM GIỚI?

- A. Một tổ chức cấp phát các bộ vệ sinh cá nhân bao gồm 1 chiếc lược, 1 bàn chải đánh răng và 1 bánh xà phòng
- B. Các nhà trú ẩn khẩn cấp khi thiên tai xảy ra có nhà vệ sinh riêng cho từng giới
- C. Một trung tâm y tế tại khu vực cứu trợ yêu cầu giấy cho phép từ người thân là nam giới hoặc chồng trước khi cung cấp các dịch vụ chăm sóc sức khỏe cho phụ nữ hoặc trẻ em gái
- D. Một cơ sở giáo dục kết hợp với trú tránh

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Theo quy định về giới, việc xác định lồng ghép giới được thực hiện ở các khâu phòng ngừa, ứng phó và khắc phục, trong đó khi xây dựng các nhà trú ẩn khẩn cấp khi thiên tai xảy ra phải có nhà vệ sinh riêng cho từng giới.

CÂU HỎI 04: ĐÁP ÁN NÀO DƯỚI ĐÂY LÀ CHÍNH XÁC NHẤT ĐỐI TƯỢNG DỄ BỊ TỔN THƯƠNG TRONG LUẬT PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI LÀ?

- A. Phụ nữ đang trong độ tuổi sinh sản.
- B. Phụ nữ đang nuôi con dưới 36 tháng tuổi.
- C. Phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi.
- D. Phụ nữ

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Theo quy định tại Luật Phòng, chống thiên tai, đối tượng dễ bị tổn thương bao gồm trẻ em, người cao tuổi, phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi, người khuyết tật, người bị bệnh hiểm nghèo và người nghèo. Như vậy, phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi là đối tượng dễ bị tổn thương

CÂU HỎI 05: ĐÁP ÁN NÀO DƯỚI ĐÂY LÀ CHÍNH XÁC TRONG NGUYÊN TẮC CƠ BẢN TRONG PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI: PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI PHẢI ĐẢM BẢO ...

- A. Theo mệnh lệnh.
- B. Đúng trách nhiệm.
- C. Công bằng, minh bạch và bình đẳng giới.
- D. Không vụ lợi

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Theo luật Phòng, chống thiên tai, nguyên tắc cơ bản trong phòng chống thiên tai là phải bảo đảm tính nhân đạo, công bằng, minh bạch và bình đẳng giới

CÂU HỎI 06: MỘT GÓI VẬT DỤNG CỨU TRỢ KHẨN CẤP CÓ ĐÁP ỨNG GIỚI SẼ BAO GỒM VẬT DỤNG NÀO SAU ĐÂY?

- A. Dụng cụ nhà bếp
- B. Các sản phẩm vệ sinh cho phụ nữ và trẻ em gái
- C. Cả A, B đều đúng
- D. Cả A, B đều sai

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Khi thiên tai xảy ra và gây thiệt hại thì các vật dụng thiết yếu đối với phụ nữ, trẻ em gái đó là các sản phẩm vệ sinh và vật dụng nhà bếp. Vì vậy, gói cứu trợ khẩn cấp có đáp ứng giới là những gói có đủ sản phẩm vệ sinh phụ nữ và dụng cụ nhà bếp

CÂU HỎI 07: SAU THIÊN TAI, GÁNH NẶNG CÔNG VIỆC CỦA PHỤ NỮ THƯỜNG BỊ TĂNG LÊN ĐÁNG KỂ DO VAI TRÒ GIỚI NÀO CỦA HỌ TRONG XÃ HỘI?

- A. Vai trò chăm sóc
- B. Vai trò sản xuất
- C. Vai trò kinh tế
- D. Cả ba vai trò trên

→ **Câu trả lời: A**

Giải thích: Trong gia đình, phụ nữ thường được gắn với vai trò chăm sóc và lo lắng các công việc nội trợ. Vì vậy, trong và sau thiên tai, vai trò chăm sóc này càng được chú trọng và tăng lên, đó là trong thiên tai phụ nữ thường phải chăm sóc trẻ em, người già, người bệnh. Sau thiên tai, họ thường tham gia quét dọn, lau chùi nhà cửa, chuồng trại, làng xóm, dọn rửa đồ bếp,...

CÂU HỎI 08: ĐỀU KHÔNG PHẢI LÀ ẢNH HƯỞNG TIÊU CỰC MÀ TÌNH TRẠNG LŨ LỤT KÉO DÀI CÓ THỂ GÂY RA ĐỐI VỚI SỨC KHỎE CỦA PHỤ NỮ MANG THAI:

- A. Nguy cơ mắc các bệnh viêm nhiễm phụ khoa, bệnh ngoài da, ốm, cảm, v.v.
- B. Nguy cơ sinh non
- C. Nguy cơ sảy thai
- D. Nguy cơ ốm đau

→ **Câu trả lời: B**

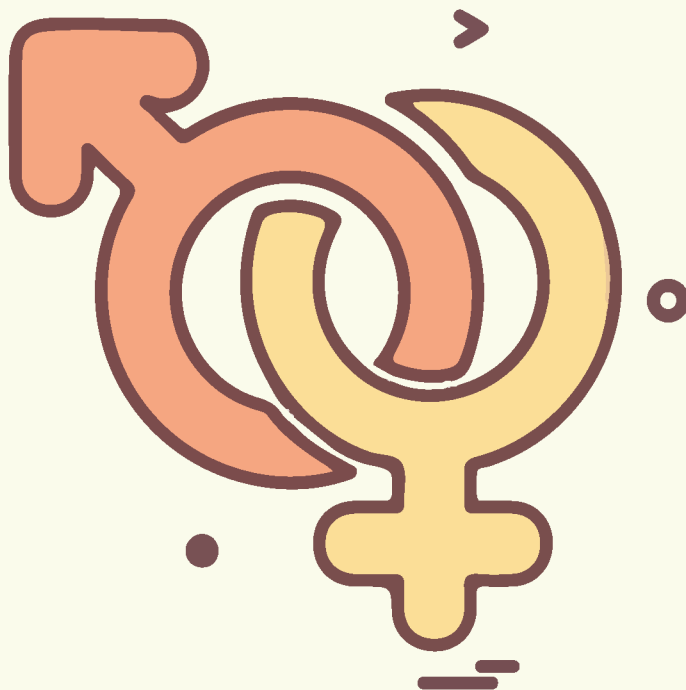
Giải thích: Khi lũ lụt kéo dài, phụ nữ nói chung và phụ nữ đang mang thai sẽ là những đối tượng dễ bị tổn thương, thường có nguy cơ sảy thai, mắc các bệnh về da liễu, phụ khoa, cảm cúm. Đối với nguy cơ sinh non không phải do tác động tiêu cực của lũ lụt kéo dài.

CÂU HỎI 09: ĐỂ CÁC HÀNH ĐỘNG GIẢM NHẸ RỦI RO THIÊN TAI VÀ BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU TRỞ NÊN ĐÁP ỨNG GIỚI VÀ BỀN VỮNG HƠN, PHỤ NỮ CẦN ĐƯỢC COI LÀ:

- A. Đối tượng dễ bị tổn thương, cần nhận được sự hỗ trợ đặc biệt và ưu tiên
- B. Đối tượng thụ hưởng
- C. Nhân tố của sự thay đổi
- D. Cả ba yếu tố trên

→ **Câu trả lời: C**

Giải thích: Theo Cơ quan Liên hợp quốc về phụ nữ, Bình đẳng giới và trao quyền cho phụ nữ (UN Women), biến đổi khí hậu gây ra những hậu quả nghiêm trọng đến các nhóm dân cư nghèo khó, mà phụ nữ chiếm đến 70%. Biến đổi khí hậu tác động tiêu cực và trực tiếp đến sản xuất nông nghiệp, mà lĩnh vực này có tới 65% là phụ nữ. Do vậy, việc ứng phó với biến đổi khí hậu thì phụ nữ có vai trò và thế mạnh riêng. Không thể xem phụ nữ chỉ là nhóm đối tượng 'dễ bị tổn thương' hay là đối tượng thụ hưởng mà những đóng góp của họ là đáng kể trong việc xây dựng khả năng ứng phó, giảm nhẹ rủi ro, phục hồi sau thảm họa cùng với nam giới. Vì vậy, Phụ nữ được coi là nhân tố của sự thay đổi để các hành động giảm nhẹ rủi ro thiên tai và biến đổi khí hậu trở nên đáp ứng và bền vững hơn.

CÂU HỎI 10: TẠI SAO PHẢI LỒNG GHÉP GIỚI TRONG PHÒNG, CHỐNG THIÊN TAI

- A. Vì phụ nữ chịu tác động và ảnh hưởng lớn từ thiên tai
- B. Phụ nữ là đối tượng dễ bị tổn thương
- C. Phụ nữ lo gánh nặng chăm sóc gia đình và công việc nhà
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Phụ nữ tham gia hầu hết vào các lĩnh vực đời sống kinh tế, họ sở hữu chủ yếu dựa vào nguồn tài nguyên thiên nhiên, khi thiên tai xảy ra, khiến cho gánh nặng công việc gia đình gia tăng, một số nơi nguồn tài nguyên cạn kiệt, nam giới di cư xa quê để tìm việc làm để lại phụ nữ lo gánh nặng chăm sóc gia đình và các công việc khác, làm cho họ mệt mỏi, dễ ốm đau,.. Vì vậy cần lồng ghép giới trong Phòng, chống thiên tai để có những chính sách tốt, phù hợp với phụ nữ

KIẾN THỨC

ĐUỐI NƯỚC Ở TRẺ EM

L. KIẾN THỨC VỀ ĐUỐI NƯỚC Ở TRẺ EM

1) Giới thiệu chung

Đuối nước - một vấn đề toàn cầu quan trọng mà cho đến nay phần lớn vẫn chưa được công nhận về tầm ảnh hưởng của nó. Tại Việt Nam, đuối nước là nguyên nhân tử vong thứ 2 ở trẻ em nhóm 5-14 tuổi; trung bình mỗi ngày có 6 - 7 trẻ em dưới 15 tuổi tử vong do đuối nước.

Cứ mỗi dịp hè đến, nguy cơ xảy ra tai nạn đuối nước với trẻ em, học sinh lại tăng cao. Hầu hết trẻ em đều thích nước vì đó là môi trường để vui chơi, khám phá nhiều điều mới lạ, nhưng luôn tiềm ẩn nguy cơ đuối nước.

Nguyên nhân xảy ra tình trạng đuối nước ở trẻ em, học sinh là do môi trường sống thiếu an toàn, nhiều ao, hồ, sông, suối; thiên tai, lũ lụt, lũ cuốn, sạt lở, bão, giông...; đồng thời là do cha mẹ, người lớn chủ quan, lơ là trong việc theo dõi, giám sát, quản lý trong thời gian các em được nghỉ học, ở nhà, để các em tự do rủ nhau đi chơi, đi bơi. Đặc điểm tâm sinh lý của các em là ở độ tuổi hiếu động, chủ quan, thích thể hiện bản thân, trong khi còn thiếu kiến thức, kỹ năng an toàn khi tham gia bơi, lội dẫn đến đuối nước.

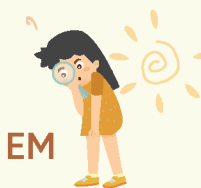
Một số học sinh không biết bơi nhưng vẫn tự ý đi tắm, đi bơi hoặc rủ nhau chơi, đùa ở những nơi gần ao hồ, sông suối. Trong khi đó, nguồn lực thực hiện công tác phòng, chống tai nạn, thương tích ở trẻ em còn thiếu, nhiều địa phương, nhà trường chưa bố trí kinh phí thực hiện công tác này. Nhiều nơi hoạt động phòng, chống tai nạn, thương tích ở trẻ em thực hiện chủ yếu lồng ghép trong các chương trình khác của các ngành, địa phương.

Tổ chức dạy bơi an toàn là một trong những giải pháp quan trọng và hiệu quả để phòng tránh đuối nước ở trẻ em, học sinh nhưng hiện còn không ít hạn chế. Do chưa có điều kiện tổ chức dạy bơi cho học sinh, nên hiện nay việc triển khai phòng, chống đuối nước đang được các trường chủ yếu tập trung vào công tác tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức, trang bị kiến thức, kỹ năng phòng, chống đuối nước cho trẻ em, học sinh.

BỘ CÂU HỎI VÀ ĐÁP ÁN **Kiến thức về đuối nước ở trẻ em**

BỘ CÂU HỎI VỀ KIẾN THỨC

CÂU HỎI 1: ĐUỐI NƯỚC LÀ GÌ:

- A. Là hiện tượng suy hô hấp xảy ra ở người lớn hoặc trẻ nhỏ khi bị nước xâm nhập vào khí quản gây khó thở.
- B. Là hiện tượng chìm dưới nước
- C. Là hiện tượng suy hô hấp do chuột rút
- D. Là hiện tượng sặc nước khi đi vào vùng nước sâu

→ Câu trả lời: A

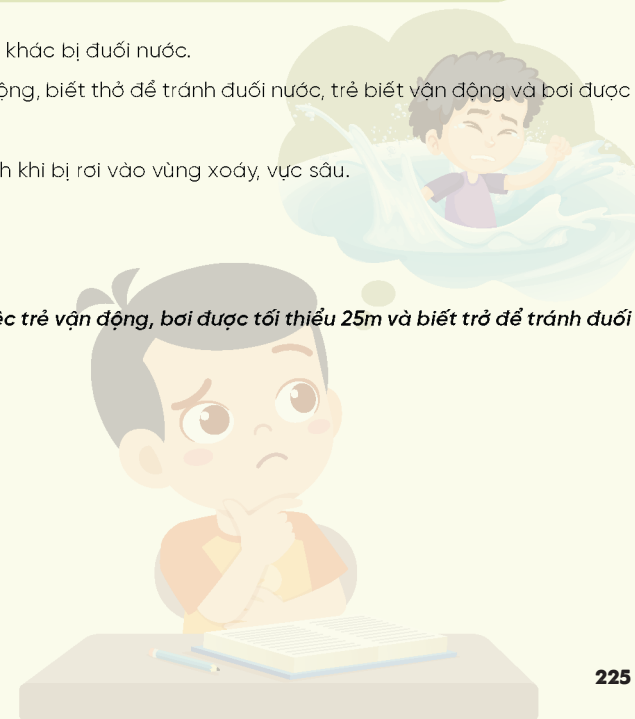
Giải thích: Theo tổ chức Y tế thế giới WHO, đuối nước là hiện tượng suy hô hấp xảy ra ở người lớn hoặc trẻ nhỏ khi bị nước xâm nhập vào khí quản gây khó thở.

CÂU HỎI 2: BẠN HIỂU NHƯ THẾ NÀO LÀ BƠI LỢI CÓ THỂ AN TOÀN?

- A. Trẻ biết bơi sẽ cứu được trẻ khác bị đuối nước.
- B. Trẻ biết bơi là trẻ biết vận động, biết thở để tránh đuối nước, trẻ biết vận động và bơi được tối thiểu 25 m.
- C. Trẻ biết bơi, biết tự cứu mình khi bị rơi vào vùng xoáy, vực sâu.
- D. A, B và C đều đúng.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Bơi lội an toàn là việc trẻ vận động, bơi được tối thiểu 25m và biết thở để tránh đuối nước.

CÂU HỎI 3: TẠI SAO TRẺ BIẾT BƠI VẪN CÓ THỂ BỊ ĐUỐI NƯỚC?

- A. Vì không biết làm thế nào để cứu mình khỏi chết đuối, không có khả năng ứng phó với các tình huống: chuột rút, xoáy, sâu, sóng lớn, xa bờ, mệt mỏi khi bơi
- B. Không biết và không tuân thủ các quy tắc an toàn khi bơi lội;
- C. Thích nô đùa dưới nước, xô đẩy, nhào lộn; Bất ngờ rơi xuống dòng nước chảy từ độ cao...
- D. A, B, C đều đúng.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Chúng ta đã biết bơi nhưng chưa nắm rõ các quy tắc an toàn khi bơi lội hoặc không có kỹ năng ứng phó với các tình huống với các tình huống: chuột rút, xoáy, sâu, sóng lớn, xa bờ, mệt mỏi khi bơi dẫn đến dễ bị đuối sức và đuối nước. Ngoài ra khi ra các sông, suối ao hồ thường sâu, nước chảy mạnh và có vùng xoáy, làm cho người biết bơi không vượt qua được dẫn đến đuối nước.

CÂU HỎI 4: ĐA SỐ NGƯỜI BỊ ĐUỐI NƯỚC LÀ DO NGUYÊN NHÂN:

- A. Do nước hít vào chặn mất đường hô hấp
- B. Do hoảng sợ
- C. Do sự giãy giụa liên tục khiến cơ thể thiếu oxy nghiêm trọng.
- D. Do nước lạnh đột ngột

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Nguyên nhân của việc đuối nước ở người là do quá trình ở trong nước hít phải nước làm chặn đường hô hấp, dẫn đến mất khả năng thở

CÂU HỎI 5: NHỮNG TRƯỜNG HỢP NÀO KHÔNG ĐƯỢC THAM GIA BƠI LỘI?

- A. Sốt toàn thân, bệnh ngoài da, bệnh đường hô hấp, bệnh viêm tai ...
- B. Ra nhiều mồ hôi khi cơ thể nóng.
- C. Khi bụng đói hoặc ăn quá no.
- D. Cả A, B, C đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi chúng ta bị sốt hoặc bị bệnh ngoài da, tim mạch hoặc ăn quá no thì không nên tham gia bơi lội, vì lúc đó sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe cho bản thân và những người xung quanh bể bơi

CÂU HỎI 6: THEO EM, NGUY CƠ GÂY ĐUỐI NƯỚC Ở TRẺ EM 6 – 15 TUỔI LÀ GÌ?

- A. Không biết bơi lội, không biết các nguyên tắc an toàn khi đi bơi lội
- B. Đùa nghịch tại các ao, hồ, sông suối, vùng nước xoáy, sâu khi không có người lớn trông chừng.
- C. Cứu bạn bị đuối nước khi mình không biết bơi lội hoặc bơi lội không giỏi, chưa hiểu rõ cách cứu người bị đuối nước.
- D. Tất cả A, B, C.

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi đùa nghịch tại các vùng ao hồ, sông suối, vùng xoáy nước sâu mà không có người lớn trông chừng thường bị tai nạn trượt chân hoặc rơi xuống nước hoặc chúng ta không biết bơi, không hiểu các quy tắc an toàn khi bơi dẫn đến các nguy cơ bị đuối nước là rất cao.

CÂU HỎI 7: AI LÀ ĐỐI TƯỢNG CẦN ĐƯỢC ƯU TIÊN DẠY BƠI VÀ CHỐNG ĐUỐI NƯỚC?

- A. Trẻ em gái
- B. Trẻ em
- C. Người già
- D. Người lớn

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trẻ em nói chung là các đối tượng dễ bị tổn thương, thường là không biết bơi hoặc thiếu kỹ năng, kiến thức để phòng tránh đuối nước. Ngoài ra, trẻ em cũng là đối tượng chưa thực sự ý thức sự nguy hiểm của việc tắm biển, sông, suối, ao, hồ,... khi không có người lớn giám sát, trong khi phần lớn các em thiếu kỹ năng và xử lý tình huống khi bơi lội. Vì vậy Trẻ em là đối tượng cần được ưu tiên dạy bơi và chống đuối nước

CÂU HỎI 8: NHỮNG NGUYÊN TẮC AN TOÀN KHI BƠI LÀ GÌ

- A. Không nhảy cắm đầu ở những nơi không có chỉ dẫn
- B. Không tắm, bơi ở chỗ nước sâu, chảy xiết
- C. Không bơi khi trời đã tối hoặc thời điểm buổi trưa
- D. Cả 3 đáp án trên đều đúng

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Khi đi bơi, chúng ta cần tuân thủ các nguyên tắc an toàn khi bơi, đó là: không nhảy cắm đầu ở những nơi không có chỉ dẫn; Không tắm, bơi ở những nơi có nước sâu, chảy xiết, Không bơi khi trời đã tối hoặc buổi trưa từ 11h-15h; hải khởi động trước khi xuống nước; không ăn uống khi đang bơi để tránh sặc nước,...

CÂU HỎI VỀ KỸ NĂNG

CÂU HỎI 9: TRƯỚC KHI BƠI NÊN LÀM GÌ?

- A. Tập thể dục, khởi động khớp chân tay từ 5-10 phút trước khi bơi.
- B. Nhảy xuống bơi ngay khi người đang nóng.
- C. Chọn hồ bơi đảm bảo sạch sẽ, có người cứu hộ khi cần.
- D. Cả phương án a và c

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Việc nhảy xuống bơi ngay khi người đang nóng dễ dẫn đến bị cảm, đồng thời trong quá trình bơi thường hay bị chuột rút. Do vậy trước khi bơi chúng ta cần chọn hồ bơi sạch sẽ, đảm bảo an toàn, có người cứu hộ, trước khi xuống bể bơi cần khởi động tay chân để đảm bảo không bị mỏi và chuột rút.

CÂU HỎI 10: BẠN CẦN LÀM GÌ ĐỂ KHÔNG BỊ ĐUỐI NƯỚC

- A. Học bơi tại các cơ sở dạy bơi, khi đi có người lớn đi cùng.
- B. Không đùa nghịch tại các ao, hồ, sông suối, vùng dòng nước xoáy, sâu khi không có người lớn.
- C. Nghiêm chỉnh chấp hành nội quy, quy định của nhà trường về phòng chống đuối nước
- D. Tất cả ý trên

→ Câu trả lời: D

Giải thích: Để không bị đuối nước, chúng ta cần tuân thủ các quy định về phòng, chống đuối nước, không đùa nghịch tại các ao hồ, sông suối, vùng nước xoáy khi chưa biết bơi hoặc bơi chưa thành thạo, cần bổ sung các kỹ năng về bơi lội bằng cách học bơi đúng cách, bài bản.

CÂU HỎI 11: KHI GẶP NGƯỜI ĐUỐI NƯỚC THÌ NÊN LÀM GÌ?

- A. Hô hoán người lớn đến cứu, vừa tìm cành cây hoặc sợi dây,...ném cho người đuối nước để cùng mọi người kéo nên nếu cần.
- B. Nhảy xuống cứu người bị đuối
- C. Bỏ chạy, không báo cho ai hết với ai hết.
- D. Đứng nhìn và không làm gì

→ Câu trả lời: A

Giải thích: Khi gặp người đuối nước chúng ta không nên nhảy vội xuống cứu vì không biết nước ở khu vực đó sâu và xoáy như thế nào, cần phải hô hoán người lớn đến cứu, đồng thời tìm vật nổi, sợi dây để ném xuống để hỗ trợ cho người bị đuối nước bám vào chờ người đến cứu vớt.

CÂU HỎI 12: BẠN NÊN LÀM GÌ ĐẦU TIÊN KHI BỊ "CHUỘT RÚT" Ở DƯỚI NƯỚC?

- A. Bơi nhanh vào bờ.
- B. Bơi đứng.
- C. Bình tĩnh, thư giãn trong nước và kêu cứu.
- D. Vật vờ để thoát khỏi chứng chuột rút.

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi bị chuột rút dưới nước, em hãy giữ bình tĩnh, tránh hoảng loạn quá mức. Sau đó lên tiếng nhờ sự giúp đỡ của mọi người bằng cách một tay bơi tay còn lại phát tín hiệu. Khi bị chuột rút dưới nước hãy cố gắng thả lỏng cơ thể, ngửa người xuôi theo dòng nước, hai tay quặp vào tạo góc 90 độ và các ngón tay hướng lên trời, hơi co gối lại.

CÂU HỎI 13: ĐỂ PHÒNG NGỪA "CHUỘT RÚT" TRƯỚC KHI XUỐNG NƯỚC NGƯỜI BƠI LỢI PHẢI TUÂN THỦ THEO THỨ TỰ NÀO?

- A. Xuống nước - Lên bờ - Khởi động.
- B. Khởi động - Xuống nước - Lên bờ.
- C. Xuống nước - Khởi động - Lên bờ.
- D. Xuống nước - Lên bờ.

→ Câu trả lời: B

Giải thích: Trước khi bơi, chúng ta phải thực hiện khởi động 5-10 phút để cho các chân tay, khớp được vận động linh hoạt sau đó mới xuống nước bơi để tránh chuột rút.

CÂU HỎI 14: KHI NGỒI TRÊN THUYỀN, BÈ TA CẦN LƯU Ý ĐIỀU GÌ?

- A. Mặc áo phao, vui chơi thoải mái trên thuyền.
- B. Mặc áo phao và đi dạo trên thuyền, bè.
- C. Mặc áo phao, ngồi không được thò tay, chân xuống nước.
- D. Không cần mặc áo phao khi ở trên thuyền

→ Câu trả lời: C

Giải thích: Khi ngồi trên thuyền bè di chuyển trên sông, kênh rạch, chúng ta cần mặc áo áo, ngồi yên và không được thò tay chân xuống nước để đảm bảo an toàn cho mình và giữ cân bằng cho thuyền bè không bị nghiêng ngả khi di chuyển.

CÂU HỎI 15: ĐỂ TUYÊN TRUYỀN PHỔ BIẾN GIÁO DỤC VỀ PHÒNG CHỐNG ĐUỐI NƯỚC THÌ ĐÂU LÀ NƠI TỐT NHẤT ĐỂ LÀM

- A. Gia đình
- B. Nhà trường
- C. Phương tiện truyền thông
- D. Cả 3 đáp án trên

→ **Câu trả lời: D**

Giải thích: Phòng, chống đuối nước không chỉ là trách nhiệm của mỗi nhà trường mà còn có sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình, xã hội và nhà trường, thông qua các phương tiện truyền thông để mỗi gia đình, nhà trường phối hợp với nhau cùng thực hiện việc giáo dục con em mình hiểu biết để có kỹ năng phòng, chống đuối nước thông qua các lớp học bơi, kỹ năng bơi lội,...

